

Dansk

Studieophold i udlandet

Checkliste for handicappede studerende

Indledning

Hvis du overvejer at studere i udlandet og få nye erfaringer, finder du hurtigt ud af, at der er stor forskel på universiteter, både hvad angår fag, faciliteter og rådgivning.

Handicappede studerende er nødt til på forhånd at vide, hvilke hjælpemidler og personlig assistance, det enkelte universitet kan tilbyde. Og på disse områder er forskellene om muligt endnu større. Det er derfor en god ide på forhånd at kontakte de personer, der har ansvar for disse områder, således at du har en ide om, hvilke faciliteter, der tilbydes ved det universitet, du overvejer at læse på.

For at gøre det nemmere for dig har vi udarbejdet en checkliste på basis af oplysninger fra universiteter i samtlige EU-lande.

Det er vigtigt, at du nævner alle de faciliteter, du har brug for, i din forespørgsel til det ønskede universitet. Du bør derfor gennemgå hele listen, og krydse de punkter af (i venstre margin), som du har behov for at få oplysninger om. Første del af listen går på generelle forhold, så du kan få et samlet billede af universitetet og dets faciliteter. De udvidede checklister beskæftiger sig med forhold, som kræver speciel opmærksomhed af hensyn til dit handicap. Hvis du mener, de forskellige alternativer er nytte, er det tilrådeligt at krydse samtlige af. Den sidste liste drejer sig om udgifter.

Checklisten fås også på engelsk, tysk, finsk, fransk, græsk, italiensk, hollandsk, portugisisk, spansk og svensk. Når du har markeret de forskellige spørgsmål og krav på den danske liste, kan du nemt finde de samme spørgsmål og krav på den liste, der er udarbejdet på det relevante sprog. Du behøver således ikke selv oversætte flere spørgsmål, det har vi gjort for dig.

Held og lykke med studiet!

Jeg vil gerne studere på universitet fra den .....-..... til den .....-.....
Mit studiefag består af følgende emner (og niveauer):

I bedes venligst KUN besvare de markerede spørgsmål. Hvis spørgsmålet efterfølges af <...>, kan der svares med J (for ja) eller N (for nej).

Det skulle glæde mig at høre fra universitetet senest den .....-.....-

Vejlederen for handicappede studerende på mit universitet er (navn, adresse og telefon- og faxnummer):

.....
.....
.....
.....
.....

I er yelkomne til at kontakte ham/hende.

| Generelt

Modtagelse og information

Faciliteter i forbindelse med modtagelse og information:

- (A1) Har I en speciel vejledning for handicappede studerende? Hvis ja, bedes I venligst sende mig et eksemplar.
- (A2) Findes der en koordinator med ansvar for service og faciliteter for handicappede studerende, som er direkte tilknyttet universitetet? <...>
Koordinators navn og adresse: ....
- (A3) Findes der en koordinator med ansvar for service og faciliteter for handicappede studerende, som ikke er direkte tilknyttet universitetet? <...>
Koordinators navn og adresse: ....
- (A4) Kan studievejlederen for handicappede studerende når som helst, også før jeg starter på universitetet, kontakte fakultetet for at få svar på studierelevante spørgsmål, som har med mit handicap at gøre? <...>
- (A5) Findes der kontaktpersoner og/eller tutorer på de forskellige fakulteter, eller universitetspersonale, som jeg kan kontakte direkte i forvejen? <...>
Hvem er kontaktpersonen på mit fakultet? ....
- (A6) Er der nogen, der afhenter mig i lufthavnen eller ved toget første dag? <...>
- og som kan vise mig rundt
- i de forskellige institutter? <...>
- på mit eget fakultet? <...>
- (A7) Kan studievejlederen for handicappede studerende sørge for notetagning og anden studierelevant assistance i studieperioden, såfremt jeg ikke kan følge forelæsningerne (fx på grund af sygdom/behandling)? <...>
- (A8) Skal jeg fremvise lægeattest som dokumentation for handicap eller kronisk sygdom? <...>

Økonomisk støtte eller tilskud

- (A9) Yder det offentlige støtte eller tilskud til handicappede udenlandske studerende på midlertidigt studieophold? <...>
- (A10) Yder det offentlige tilskud til offentlig transport for handicappede studerende og/eller disses ledsagere? <...>
- (A11) Hvilken dokumentation kræves der for at være berettiget til støtte eller tilskud? ....

Generelle oplysninger

- (A12) Har universitetet et informationskontor for udenlandske studerende? <...>
Kontaktpersonens navn og adresse bedes oplyst: ....

Universitetsområdet: beliggenhed og miljø

- (A13) Kan I sende mig et kort over universitetsområdet og et bykort? <...>
- (A14) Ligger universitetsbygningerne spredt ud over byen? <...>
- Hvor stort er området ca.? .....

(A15) Ligger alle bygningerne på et område? <...>

- Hvor stort er området ca.? .....
- Findes der offentlige transportmidler på området? <...>
- Hvor langt er der fra universitetsområdet til bymidten? .....
- Hvor langt er der til nærmeste indkøbsmuligheder? .....
- Hvor langt er der til nærmeste togstation? .....

(A16) Ligger bygningerne spredt over forskellige områder? <...>

- Ligger "mine" forelæsningslokaler samlet på et af områderne? <...>
  - . Hvor stort er dette område? .....
- Er det let at komme fra en bygning til en anden med de offentlige transportmidler? <...>
  - . Er de bygninger, hvor jeg skal gå til forelæsninger, spredt over forskellige områder? <...>
    - . Ligger de forskellige områder i gå-afstand fra hinanden (ca. 1 km)? <...>
    - . Er det let at komme fra et område til et andet med de offentlige transportmidler? <...>
  - Hvor langt er der i gennemsnit fra universitetsområdet til bymidten? .....
  - Hvor langt er der i gennemsnit fra universitetsområdet til nærmeste indkøbsmuligheder? .....
  - Hvor langt er der i gennemsnit fra universitetsområdet til nærmeste togstation? .....

(A17) Er det vanskeligt af færdes mellem bygningerne om vinteren på grund af sne eller is?

- <...>
- I hvilke måneder af året kan dette forekomme? .....
  - Hvor lang tid kan der i gennemsnit ligge sne og is? .....

Biblioteker

(A18) Har universitetet et centralt bibliotek? <...>

(A19) Findes der også andre mindre biblioteker? <...>

(A20) Findes der ikke noget centralt bibliotek, men kun mindre biblioteker? <...>

Boliganvisning

(A21) Findes der en central værelsесanvisning? Adresse: .....

(A22) Findes der kollegieværelser på eller meget tæt ved det område, hvor de fleste af forelæsningerne foregår? <...>

- Er der mulighed for at leje et værelse sammen med to eller flere andre studerende? <...>
  - Findes der enkeltværelser? <...>
  - Findes der enkeltværelser med eget toilet og bad? <...>
  - Findes der køkkenfaciliteter? <...>
  - Har beboerne et rimeligt socialt samvær? <...>

- Findes der en telefon i nabolaget? <...>

(A23) Hvis der kun er kollegieværelser længere væk fra forelæsningslokalerne, er det så nemt at komme dertil med de offentlige transportmidler? <...>

- Er der også her mulighed for at leje et værelse sammen med to eller flere andre studerende? <...>

- Findes der enkeltværelser? <...>
- Findes der enkeltværelser med eget toilet og bad? <...>
- Findes der køkkenfaciliteter? <...>
- Har beboerne et rimeligt socialt samvær? <...>
- Findes der en telefon i nabolaget? <...>

(A24) Findes der private udlejningsværelser i nærheden af de bygninger, hvor de fleste af mine forelæsninger foregår? <...>

- Er der mulighed for at leje et værelse sammen med to eller flere andre studerende? <...>

- Er der mulighed for at leje et enkeltværelse i et hus, hvor der bor flere studerende? <...>

- Er der mulighed for at leje et enkeltværelse med eget toilet og bad i et hus, hvor der bor flere studerende? <...>

- Findes der en telefon i nabolaget? <...>

Måltider

(A25) Har universitetet en kantine/spisesal? <...>

(A26) Har hvert universitetsområde egen kantine/spisesal? <...>

(A27) Ligger kantinen/spisesalen tæt ved de bygninger, hvor de fleste af mine forelæsninger foregår? <...>

(A28) Findes der en catering-service, som kan leve med efter specielle kostplaner? <...>

Sundhedspleje

(A29) Har universitetet en lægetjeneste? <...>

(A30) Går lægen på sygebesøg? <...>

(A31) Har lægetjenesten døgnåbent (også i weekenden), og findes der tydelige opslag om denne service? <...>

(A32) Ligger der et hospital tæt ved universitetet? <...>

(A33) Er der mulighed for at gå i fysioterapi? <...>

(A34) Er der mulighed for taleundervisning? <...>

(A35) Kan der ydes psykologhjælp over en kort periode? <...>

Sportsaktiviteter

(A36) Findes der sportsfaciliteter for handicappede studerende? <...>

(A37) Findes der sportsfaciliteter for både handicappede og ikke handicappede studerende?

<...>

(A38) Hvem har ansvaret for disse faciliteter? Navn og adresse: ....

| Udvidet checkliste for synshæmmede studerende

(B1) Hvor mange blinde og svagsynede studerende har taget afsluttende eksamen fra universitetet de sidste fem år? ....

(B2) Findes der blinde studerende, som tidligere har afsluttet det studium, jeg har valgt?

<...>

(B3) Har universitet en speciel vejleder for synshæmmede studerende? <...>

Navn og adresse: .....

Mobilitet

(B4) Findes der følekort over byen og/eller universitetsområdet, og kan jeg få et eksemplar tilsendt? <...>

(B5) Vil der være en person tilstede, som kan hjælpe mig til rette første dag (mobilitetstræning)? <...>

(B6) Vil jeg efter mobilitetstræningen selv kunne bevæge mig rundt på området? <...>

(B7) Vil jeg fortsat have behov for hjælp fx på grund af farlige trafikforhold? <...>

(B8) Kan universitetet sørge for den nødvendige assistance til at færdes på området? <...>

(B9) Kan jeg regne med at få hjælp til at færdes uden for området? <...>

(B10) Kan jeg medbringe min førerhund? <...>

Boliganvisning

(B11) Jeg er enten nødt til at bo på tæt på de bygninger, hvor mine forelæsninger foregår eller meget tæt på universitetsområdet, eller også har jeg brug for at bo et sted, hvor det er nemt at komme til universitetet med de offentlige transportmidler.

Er der mulighed for at få

- et værelse af en rimelig størrelse (minimum 12 m²)? <...>
- et værelse med køkkenfaciliteter? <...>
- et værelse hvor jeg kan bede mine medlogerende gøre småting for mig (indkøb, spørge om oplysninger osv.), og hvor disse i begrænset omfang kan deles om at hjælpe mig med småting? <...>
- et værelse hvor jeg kan medbringe min førerhund? <...>
- et værelse hvor der er en telefon i nærheden? <...>

Måltider

(B12) Kan jeg, når jeg spiser i kantinen/spisesalen, få hjælp til

- at vælge menu? <...>

- at bære madbakken? <...>

Studiematerialer og transkription

(B13) Findes studieplaner og pensumopgivelser i trykt form? <...>

(B14) På diskette? <...>

(B15) På kassettebånd? <...>

(B16) Er der nødvendigt med mange håndbøger/opslagsbøger? <...>

(B17) Findes disse på diskette? <...>

(B18) Hvem skal normalt kontaktes for at få opgivet pensum, dvs. emner, kapitler osv. (af hensyn til punktskrift og tekstforstørrelse:

- Koordinator for tilsynet med handicappede studerende som tager kontakt med de relevante lærere? <...>

- Lærerne? <...>

- Andre fakultetsmedlemmer, fx tutorer eller det administrative personale? <...>

(B19) Findes der en officiel person/organisation, som kan kontaktes med henblik på transkription af studieplaner, pensumopgivelser og håndbøger til punktskrift, diskette, stor skrift eller indtaling på kassettebånd? <...>

Navn og adresse: .....

(B20) Er der mulighed for at få lavet følediagrammer og -kurver? <...>

(B21) Er der under mit midlertidige studieophold på ..... måneder mulighed for at få tekster:

- I stor skrift? <...>

- Transkribert til punktskrift? <...>

- . Med otte punkt

- . Med seks punkt

- Indtalt på kassettebånd? <...>

- Scannet? <...>

(B22) Bør jeg ansøge om nedenstående, før jeg starter på universitet:

- Udlevering af studieplaner, pensumopgivelser? <...>

- Punktskrifttranskription? <...>

- Forstørrelse af tekst? <...>

- Indtaling på kassettebånd? <...>

- Scanning? <...>

(B23) Hvis ja, hvor lang tid i forvejen skal der ansøges? .....

(B24) Findes der et centralt nationalt eller regionalt bibliotek, som har specifikke studieplaner, håndbøger osv. til rådighed:

- I stor skrift? <...>

- I punktskrift? <...>

- På computer? <...>

- På kassettebånd <...>

Adresse: .....

(B25) Kan der tages fotokopier af:

- Noter fra forelæsninger? <...>

- Diagrammer og kurver? <...>

- Overheads? <...>

- (B26) Findes der normalt en fotokopieringsmaskine i nærheden af forelæsningslokalerne?
<...>
- (B27) Må lærerne udlevere fotokopier af overheads og diagrammer? <...>
- Hvem sørger for at ansøge om fotokopiering? Navn og adresse: ....
- Findes der en koordinator for fotokopiering? <...>
- (B28) Til notetagning under forelæsninger, kan jeg bede:
- om hjælp fra mine medstuderende? <...>
- eller andre? <...>
- (B29) Kan jeg regne med hjælp til oplæsning af tekster for mig? <...>
(B30) Kan jeg regne med akut hjælp til transkription af tekster? <...>

Elektroniske hjælpemidler

- (B31) Er der begrænsninger på brug af kassettebåndoptager under forelæsninger? <...>
(B32) Er der begrænsninger på brug af bærbar computer til notetagning? <...>
- (B33) Universitetet bedes venligst markere hvilke hjælpemidler, der er til rådighed?
Ud for hvert hjælpemiddel bedes I skrive:
- "P" for hjælpemidler, der må lånes til brug hjemme og under forelæsninger,
og
- "NP" for hjælpemidler, som kun må bruges på biblioteker og lignende steder.
. Kassettebåndoptager med hurtig gengivelse? <...>
. PC? <...>
. Printer (sort tryk)? <...>
. Tekstbehandlingsprogrammer (MS Word, WP osv.)? <...>
. Software til forstørrelse? <...>
. Internt TV? <...>
. Kateder/pult for svagsynede? <...>
. PC med syntetisk tale? <...>
. Hvilke sprog findes der (syntetisk tale)? ....
. Elektronisk notetagningssystem i punktskrift med tilslutning til PC?
<...>
. Punktskriftdisplay med mindst 40 karakterer? <...>
. Punktskriftprinter? <...>
. Tekstscanner med syntetisk tale (Kurzweil)? <...>
. Hvilke sprog findes der? ....
. Tekstscanner (separat enhed) til brug for synshæmmede studerende
(Arkestone Reader)? <...>
. CD-ROM? <...>
- (B34) Findes der teknikere, som kan sørge for, at de forskellige systemer er kompatible (fx notetagning i punktskrift, PC/CD-ROM og tekstscanner/PC)? <...>
- Er disse personer fast tilknyttet universitetet? <...>
- Bruger man ekstern assistance? <...>
- (B35) Findes der mulighed for hurtig teknikerassistance, hvis det elektroniske udstyr går ned? <...>

Biblioteksfaciliteter

(B36) Er der i det bibliotek, jeg kommer til at benytte, mulighed for:

- At tilslutte et punktskriftdisplay til PC'eren, så jeg selv kan slå op i katalogerne? <...>

- At benytte software som kan forstørre skriften på PC'eren, så jeg selv kan slå op i katalogerne? <...>

(B37) Findes der allerede arbejdsstationer med ovennævnte faciliteter i nogle af bibliotekerne? <...>

Hvilke? ....

(B38) Er der internt TV i det bibliotek, som jeg kommer til at benytte? <...>

(B39) Findes der assistance til:

- At slå op i katalogerne? <...>

- At tage bøger ned fra reolerne? <...>

- At søge efter specifikke artikler eller afsnit i tidsskrifter og bøger? <...>

Hvem skal kontaktes med henblik på ovennævnte assistance? ....

(B40) Er der i det bibliotek, jeg kommer til at bruge, adgang til en tekstscanner, som kan benyttes separat (Arkestone Reader) <...>

(B41) Kan det scannede materiale gennemlæses på stedet:

- via PC med punktskriftdisplay? <...>

- via PC med tekstforstårelse? <...>

(B42) Kan der direkte hos biblioteket bestilles:

- tekstscanning? <...>

- transkription til stor skrift? <...>

- transkription til punktskrift? <...>

- indtaling på kassettebånd? <...>

Hvem skal kontaktes med henblik herpå? ....

Eksamensfaciliteter

(B43) Har universitetet regler vedrørende særlige eksamensfaciliteter for handicappede studerende? <...>

(B44) Kan jeg aflægge eksamen på en måde, som er afpasset efter mine behov? <...>

Kræves der lægeattest? <...>

(B45) Kan eksamensopgaver og spørgsmål

- læses højt eller indtales på kassettebånd? <...>

- leveres i stor skrift? <...>

- leveres i punktskrift? <...>

- leveres på diskette? <...>

(B46) Har jeg adgang til mine normale studiehjælpemidler, fx PC, tekstbehandlingsprogrammer, internt TV og notetagningsudstyr til punktskrift? <...>

- (B47) Findes der teknikere, som kan reparere det elektroniske udstyr, hvis det bryder ned under en prøve? <...>
- (B48) Vil der være en person til rådighed, som kan nedskrive mine svar? <...>
- (B49) Vil eksamen kunne aflægges i separat lokale, når dette er nødvendigt af hensyn til eksamsensformen? <...>
- (B50) Kan jeg få ekstra tid til besvarelsen (fx p.g.a svagsyn eller træthed)? <...>
- (B51) Er der mulighed for at holde pause eller få prøven delt op, hvis den skal finde sted i et stræk? <...>
- (B52) Kan prøverne spredes tidsmæssigt? <...>

- | Udvidet checkliste for studerende med særlige indlæringsvanskeligheder (fx dysleksi)
- (C1) Hvor mange studerende med særlige indlæringsvanskeligheder har taget en afsluttende eksamen fra universitetet inden for de sidste fem år? <...>
- (C2) Skal jeg aflevere en ny attest som dokumentation for mine specielle indlæringsvanskeligheder? <...>

Studiematerialer og transkription

- (C3) Findes studieplaner og pensumopgivelser i trykt form? <...>
- (C4) Hvem skal normalt kontaktes for at få opgivet pensum, dvs. emner, kapitler osv. (af hensyn til punktskrift og tekstforstårelse):
- Koordinator for tilsynet med handicappede studerende som tager kontakt med de relevante lærere? <...>
  - Lærerne? <...>
  - Andre fakultetsmedlemmer, fx tutorer eller det administrative personale? <...>
- (C5) Findes der en officiel person/organisation, som kan kontaktes med henblik på indtaling på kassettebånd? <...> Navn og adresse: .....
- (C6) Er der under mit midlertidige studieophold på ..... måneder mulighed for at få tekster:
- Indtalt på kassettebånd? <...>
  - Scannet? <...>
- (C7) Bør jeg ansøge om nedenstående, før jeg starter på universitet:
- udlevering af studieplaner etc.? <...>
  - indtaling på kassettebånd? <...>
  - scanning? <...>
- (C8) Hvis ja, hvor lang tid i forvejen skal jeg ansøge? .....
- (C9) Findes der et centralt nationalt eller regionalt bibliotek, som har specifikke studieplaner og håndbøger til rådighed på kassettebånd? <...>
- Adresse: .....

Elektroniske hjælpemidler

- (C10) Universitetet bedes venligst markere hvilke hjælpemidler, der er til rådighed?
- Ud for hvert hjælpemiddel bedes I skrive

- "P" for hjælpemidler, der kan lånes til brug hjemme og under forelæsningerne, og
  - "NP" for hjælpemidler, som kun kan bruges på biblioteker og lignende steder.
    - . Kassettebåndoptager? <...>
    - . Kassettebåndoptager med hurtig gengivelse? <...>
    - . PC og printer? <...>
    - . PC med syntetisk tale? <...>
    - . Tekstbehandlingsprogrammer (MS Word, WP, staveprogrammer osv.)?
- <...>
- . Tekstscanner? <...>

(C11) Findes der mulighed for hurtig assistance, hvis det elektroniske udstyr går ned? <...>

Notetagning

(C12) Til notetagning under forelæsningerne - kan jeg bede

- om hjælp fra mine medstuderende? <...>
- eller andre? <...>

Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance?

Navn og adresse: .....

(C13) Er der mulighed for at kopiere noterne? <...>

Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance?

Navn og adresse: .....

(C14) Findes der normalt en fotokopieringsmaskine i nærheden af forelæsningslokalerne?

<...>

(C15) Må lærerne udlevere fotokopier af overheads og diagrammer? <...>

Hvem er ansvarlig for ansøgning om fotokopiering? Navn og adresse: .....

(C16) Er der begrænsninger på brug af kassettebåndoptager under forelæsningerne? <...>

(C17) Er der begrænsninger på brug af bærbar computer til notetagning? <...>

Bibliotek

(C18) Kan jeg bede bibliotekaren hjælpe mig med at slå op i katalogerne? <...>

Eksamens og prøver

(C19) Har universitetet regler vedrørende særlige eksamensfaciliteter for handicappede studerende? <...>

(C20) Kan jeg aflægge eksamen på en måde, som er afpasset efter mine behov? <...>

(C21) Kræves der lægeattest? <...>

(C22) Kan eksamensopgaver og spørgsmål

- læses højt eller intales på kassettebånd? <...>
- leveres skriftligt? <...>

(C23) Vil der være en person til rådighed, som kan nedskrive mine svar? <...>

(C24) Har jeg adgang til mine normale studiehjælpemidler, fx P(C og tekstbehandlingsprogrammer med staveprogrammer osv)? <...>

- (C25) Findes der teknikere, der kan reparere det elektroniske udstyr, hvis det bryder ned under en prøve? <...>
- (C26) Vil eksamen kunne aflægges i separat lokale, når dette er nødvendigt af hensyn til eksamensformen? <...>
- (C27) Kan jeg få ekstra tid til besvarelsen (fx langsom læsehastighed)? <...>
- (C28) Er der mulighed for at holde pause eller få prøven delt op, hvis den skal finde sted i et stræk? <...>

| Udvidet checkliste for hørehæmmede studerende

- (D1) Hvor mange hørehæmmede studerende har taget afsluttende eksamen fra universitetet i de sidste fem år? .....
- (D2) Findes der hørehæmmede studerende, som tidligere har afsluttet det samme studium som mig? <...>
- (D3) Har universitetet en speciel vejleder for hørehæmmede studerende? <...>

Værelsesanvisning

- (D4) Kan jeg få et værelse, hvor der er installeret et kommunikationssystem? <...>
- (D5) Kan jeg få et værelse med en kommunikationslampe som lyser og et blinkende advarselslys i nødssituationer (fx brand)? <...>

Daglig kommunikation

- (D6) Har jeg mulighed for til mit daglige kommunikationsbehov at få assistance fra
  - en mund-håndsystemstolk? <...>
  - en tegnsprogstolk? <...>
    - . Hvilket tegnsprog anvender tegnsprogstolkene? .....
    - . Hvilke kvalifikationer har tegnsprogstolkene? .....
  - en kommunikationshjælper? <...>
- (D7) Har jeg adgang til en forstærkertelefon? <...>
- (D8) Kan jeg kontakte vejlederen for de handicappede studerende via forstærkertelefon?
<...>

Studiematerialer

- (D9) Er der med henblik på nærmere forklaring af emnet mulighed for at få assistance fra:
  - Vejlederen for de handicappede studerende? <...>
  - Direkte fra lærerne? <...>
  - Fra andre fakultetsmedlemmer, såsom tutorer og administrativt personale? <...>
- (D10) Kan jeg få hjælp fra en kommunikationshjælper? <...>

Elektroniske hjælpemidler

- (D11) Universitetet bedes venligst markere hvilke hjælpemidler, der er til rådighed?
- Ud for hvert hjælpemiddel bedes I skrive
- "P" for hjælpemidler, der kan lånes til brug hjemme og under forelæsninger, og
  - "NP" for hjælpemidler, som kun kan bruges på biblioteker og lignende steder.
    - . PC og printer; <...>
    - . Tekstbehandlingsprogrammer (MS Word, WP osv.); <...>
    - . Trådløs teleslynge; <...>
    - . Frekvensen på mit høreapparat er .....
    - . Hovedtelefonudstyr i tilfælde af høreproblemer; <...>
- (D12) Findes der teknikere, som kan sørge for, at systemerne er kompatible og sikre, at de virker sammen (fx eliminering af mikrofonstøj)? <...>
- (D13) Findes der mulighed for hurtig teknikerassistance, hvis det elektroniske udstyr går ned? <...>
- (D14) Skal jeg underrette lærerne, før jeg anvender hovedtelefonudstyr? <...>
- (D15) Sørger vejlederen for de handicappede studerende for dette? <...>
- (D16) Findes der teleslynge i "mine" forelæsningslokaler? <...>
- (D17) Har jeg mulighed for under forelæsningerne at få hjælp fra en
  - mund-håndsystemtolk? <...>
  - tegnsprogstolk? <...>
- (D18) Kan fakultetskontaktpersoner og/eller -sekretærer kontaktes via forstærkertelefon? <...>

Notetagning

- (D19) Til notetagning under forelæsningerne - kan jeg bede
  - om hjælp fra mine medstuderende? <...>
  - eller andre? <...>Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance?
Navn og adresse: .....
- (D20) Er der mulighed for at kopiere noterne? <...>
Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance?
Navn og adresse: .....
- (D21) Skal jeg selv sørge for kopiering? <...>
- (D22) Findes der normalt en fotokopieringsmaskine i nærheden af forelæsningslokalerne? <...>
- (D23) Må lærerne udlevere fotokopier af overheads og diagrammer? <...>
Hvem er ansvarlig for ansøgning om fotokopiering? .....
- (D24) Er det muligt i forvejen at få udleveret ledsagtekst og kommentarer til film, slides og videokassettebånd? <...>

Eksamens og prøver

- (D25) Har universitetet regler vedrørende særlige eksamensfaciliteter for handicappede studerende? <...>
- (D26) Kan jeg aflægge eksamen på en måde, som er afpasset efter mine behov? <...>
Kræves der lægeattest? <...>
- (D27) Kan eksamensopgaver og spørsgsmål leveres skriftligt? <...>
- (D28) Får jeg hjælp i form af en kommunikationsperson (fx en tolk)? <...>
- (D29) Har jeg adgang til mine normale studiehjælpemidler, fx hovedtelefon? <...>
- (D30) Findes der teknikere, der kan reparere det elektroniske udstyr, hvis det bryder ned under en prøve? <...>
- (D31) Vil eksamen kunne aflægges i separat lokale, når dette er nødvendigt af hensyn til eksamensformen? <...>

| Udvidet checkliste for studerende med fysisk handicap

Mobilitet

- (E1) Er de offentlige transportmidler indrettet til kørestolsbrugere? <...>
- (E2) Findes der specielle transportmidler (fx minibus) for kørestolsbrugere, når de skal:
  - Til universitetet? <...>
  - Fra den ene bygning til den anden? <...>
  - På rejse af privat art? <...>Navn og adresse på transportarrangør: .....
- (E3) Er der let adgang til taxi for kørestolsbrugere? <...>
- (E4) Findes der personlig assistance til kørestolsbrugere, når de skal til og fra universitetet? <...>
- (E5) Findes der specialparkering for handicappede i nærheden af forelæsningslokalerne? <...>

Boliganvisning

Der er i det følgende nævnt en række eksempler på beboelse og adgangsmuligheder, inddelt i A-F-miljø efter sværhedsgrad af handicap.

* Hvis der findes kollegieværelser på eller meget tæt ved universitetsområdet, kaldes dette A-miljø.

* Hvis kollegieværelserne ligger længere væk, er det ikke et uoverstigeligt problem, forudsat at der

- mellem bolig og universitet er
- . et effektivt offentligt transportsystem (B-miljø)
- . et effektivt offentligt transportsystem med adgang for kørestolsbrugere (C-miljø)
- . et effektivt offentligt transportsystem med adgang for brugere af elektriske kørestole (D-miljø)
- . en effektiv busservice med adgang for alle kørestolsbrugere (E-miljø)
- parkeringsfaciliteter for handicappede nær boligen (F-miljø).

Krav

(E6) Jeg har lettere mobilitetsproblemer. Kan jeg få et værelse i A-, B- eller F-miljø

- med toilet og bad samt køkken på samme etage? <...>
- med eget toilet og bad? <...>
- med eget toilet og bad i en bygning, hvor der også er køkkenfaciliteter? <...>
- i en bygning hvor jeg kan regne med, at mine medlogerende kan gøre småting for mig (byærinder og lignende)? <...>

Kan der i så tilfælde arrangeres en jobdeling blandt mine medlogerende, således at de fungerer som assistenter? <...>

(E7) Jeg kan gå op ad maksimalt ... trapper med maksimalt ... trin, forudsat trappen har et gelænder. Jeg har brug for et værelse i A-, B- eller F-miljø i stueetagen eller en etage med så få trapper som muligt, og ikke flere end nævnt ovenfor. Kan jeg få et sådant værelse:

- med eget toilet og bad? <...>
- med eget toilet og bad samt adgang til køkken på samme etage? <...>
- med toilet og bad med samme etage? <...>
- med toilet og bad samt køkken på samme etage? <...>

(E8) Jeg kan ikke gå på trapper. Jeg søger et værelse i A-, C-, E- eller F-miljø i en bygning med rampe, stolelift eller kørestolslift. Er der mulighed for at få et værelse i stueetagen eller et værelse, som kan nås via lift eller elevator, og som har

- eget toilet og bad? <...>
- eget toilet og bad med adgang til køkken på samme etage? <...>
- adgang til toilet og bad på samme etage? <...>
- adgang til toilet og bad samt køkken på samme etage? <...>

(E9) Jeg er kørestolsbruger og søger et værelse i A-, C-, E- eller F-miljø. Kan jeg få et værelse i en bygning med let adgang, dvs.

- hvor der højst er et trin? <...>
- hvor der findes en rampe? <...>
- hvor der findes en kørestolslift? <...>

(E10) Jeg er kørestolsbruger og søger et værelse i stueetagen i en bygning med let adgang, og med kørestolslift (min. 1,10 m x 1,40 m).

Døren til værelset skal være mindst 80 cm bred, og der skal være en vendeplads til kørestolen på mindst 1,50 m. Kan jeg få et værelse med:

- eget toilet og bad? <...>
- med specialindrettet eget toilet og bad? <...>
- med adgang til toilet og bad uden trin og andre forhindringer? <...>
- med adgang til toilet og bad samt køkken uden trin og andre forhindringer?

<...>

- med adgang til specialindrettet toilet og specialindrettet bad uden trin og andre forhindringer? <...>
- med adgang til specialindrettet toilet og specialindrettet bad samt køkken uden trin og andre forhindringer? <...>

(E11) Jeg bruger en elektrisk kørestol og søger et værelse i A-, D-, E- eller F-miljø. Kan jeg få et værelse med let adgang, dvs:

- hvor niveauforskelle er maksimalt 20 mm? <...>
- hvor der findes en rampe? <...>
- hvor der er installeret en kørestolslift? <...>

(E12) Jeg bruger en elektrisk kørestol og søger et værelse i en stueetagen i en bygning med let adgang, og med kørestolslift (min. 1,10 m x 1,40 m).

Døren til værelset skal være mindst 80 cm bred, og der skal være en vendeplads til kørestolen på mindst 1,50 m. Kan jeg få et værelse med

- eget toilet og bad? <...>
  - med specialindrettet eget toilet og bad? <...>
  - med adgang til toilet og bad uden trin og andre forhindringer? <...>
  - med adgang til toilet og bad samt køkken uden trin og andre forhindringer? <...>
  - med adgang til specialindrettet toilet og specialindrettet bad uden trin og andre forhindringer? <...>
  - med adgang til specialindrettet toilet og specialindrettet bad samt køkken uden trin og andre forhindringer? <...>
- (E13) Er der en speciel plads til opladning af kørestolen? <...>
- (E14) Findes der telefon i den type beboelse, som jeg søger? <...>

Daglige aktiviteter

(E15) Kan universitetet sørge for daglig assistance i begrænset omfang til (fx personlig hygiejne, påklædning, indkøb, transport, madlavning og hjælp ved måltider)? <...>

(E16) Kan jeg regne med hjælp døgnet rundt til personlig hygiejne, påklædning, toiletbesøg, indkøb, madlavning, måltider, tøjvask og transport? <...>

(E17) Kan den person, der skal hjælpe mig døgnet rundt, bo i samme bygning som jeg selv? <...>

Måltider

(E18) Er universitetets kantine/spisesal tilgængelig for kørestolsbrugere (se tidligere vedrørende adgang)? <...>

(E19) Kan jeg få hjælp til at vælge menu (fordi jeg er for lille eller er kørestolsbruger)? <...>

(E20) Får jeg hjælp til at bære bakken? <...>

(E21) Har kantinen/spisesalen toilet med adgang for kørestolsbrugere? <...>

(E22) Findes der parkering for handicappede nær kantinen/spisesalen? <...>

Sundhedspleje

- (E23) Kan jeg få regelmæssig behandling af en fysioterapeut? <...>
- (E24) Kan behandlingen gives på værelset? <...>
- (E25) Kan jeg rekvirere hjælp fra en sygeplejerske (indsprøjtning, kateter, generel sygepleje osv.)? <...>

Universitetsbygningerne

- * For at jeg kan færdes i bygningerne, skal de opfylde følgende krav (både ved indgangen og på etagerne):
  - Trapperne skal have gelænder.
  - Maksimum ... trin.
  - Maksimum niveauforskel ... cm.
- (E26) Har forelæsningslokalerne mindst en indgang, som jeg kan benytte? <...>
- (E27) Kan kørestolsbrugere komme ind i forelæsningslokalerne? <...>
- (E28) Findes der et toilet med adgang for kørestolsbrugere ved "mine" forelæsningslokaler? <...>
- (E29) Har "mit" universitetsområde et toilet med adgang for kørestolsbrugere? <...>
- (E30) Har de forskellige områder, hvor jeg kommer til at gå til forelæsninger, et toilet med adgang for kørestolsbrugere? <...>

Bibliotek

- (E31) Er det bibliotek, som jeg mest kommer til at bruge, det, der har lettest adgang for kørestolsbrugere? <...>
- (E32) Kan jeg bede bibliotekspersonalet tage bøger ned fra hylderne for mig? <...>
- (E33) Har det bibliotek, som jeg mest kommer til at bruge, et toilet med adgang for kørestolsbrugere? <...>
- (E34) Hvis jeg ikke kan komme ind på biblioteket
  - kan jeg så ansøge om at låne bøger? <...>
  - kan jeg så bede bibliotekaren finde og fotokopiere artikler til mig? <...>

Elektroniske hjælpemidler

- (E35) Universitetet bedes venligst markere hvilke hjælpemidler, der er til rådighed?
Ud for hvert hjælpemiddel bedes I skrive
  - "P" for hjælpemidler, der kan lånes til brug hjemme og under forelæsningerne, og
  - "NP" for hjælpemidler, som kun kan bruges på biblioteker og lignende steder.
    - . Kassettebåndoptager? <...>
    - . Kassettebåndoptager med hurtig gengivelse? <...>
    - . PC og printer? <...>
    - . Tekstbehandlingsprogrammer (MS Word, WP osv.)? <...>
    - . Tekstscanner? <...>

(E36) Findes der mulighed for hurtig teknikerassistance, hvis det elektroniske udstyr går ned? <...>

Notetagning

(E37) Til notetagning under forelæsningerne - kan jeg bede

- om hjælp fra mine medstuderende? <...>
- eller andre? <...>

Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance?

Navn og adresse: .....

(E38) Kan jeg få assistance til notetagning uden for forelæsningerne? <...>

(E39) Er der mulighed for at kopiere noterne? <...>

Hvem er ansvarlig for ansøgning om denne form for assistance? .....

(E40) Skal jeg selv sørge for kopiering? <...>

(E41) Findes der normalt en fotokopieringsmaskine i nærheden af forelæsningslokalerne?

<...>

(E42) Må lærerne udlevere fotokopier af overheads og diagrammer? <...>

- Hvem er ansvarlig for ansøgning om fotokopiering? .....

(E43) Kan jeg benytte en kassettebåndoptager under forelæsningerne? <...>

(E44) Kan jeg benytte en bærbar PC til notetagning? <...>

Eksamens og prøver

(E45) Har universitetet regler vedrørende særlige eksamensfaciliteter for handicappede studerende? <...>

(E46) Kan jeg aflægge eksamen på en måde, som er afpasset efter mine behov? <...>
Kræves der lægeattest? <...>

(E47) Kan jeg få hjælp til at nedskrive min besvarelse? <...>

(E48) Har jeg adgang til mine normale studiehjælpemidler, fx PC med tekstbehandling osv.? <...>

(E49) Findes der teknikere, som kan reparere det elektroniske udstyr, hvis det bryder ned under en prøve? <...>

(E50) Vil eksamen kunne aflægges i separat lokale, når dette er nødvendigt af hensyn til eksamensformen? <...>

(E51) Kan jeg få ekstra tid til besvarelsen (fx svagsyn eller træthed)? <...>

(E52) Er der mulighed for at holde pause eller få prøven delt op, hvis den skal finde sted i et stræk? <...>

| Bilag: udgifter

Universitetet bedes venligst give mig oplysninger vedrørende de markerede punkter.

- * Hvad koster serviceydelsen?
- * Hvem skal betale?
- * Støttemuligheder i studielandet?

(F1) Sundhedspleje:

- Jeg har brug for behandling af en alvorlig sygdom (fx nyredialyse, cortisonbehandlinger for dissemineret sklerose, allergi, astma osv). Jeg har ....

- Jeg har brug for fysioterapi.
- Jeg har brug for taleundervisning.
- Jeg har brug for kortvarig psykologbehandling.

Kan universitetet oplyse mig om udgifter i forbindelse med behandling for udlændinge, både handicappede og ikke handicappede - samt eventuelle muligheder for refusion?

Hvis ikke, bedes De venligst give mig navn og adresse på en organisation, som kan give mig de ønskede oplysninger.

(F2) Mobilitet:

- Mobilitetstræning for synshæmmede studerende
- Mobilitetstræning for bevægelseshæmmede (på universitet og i bolig)
- Transport fra hospital til værelse.

(F3) Bolig:

- Gennemsnitlig husleje for specialindrettede værelser (se checkliste).

(F4) Måltider:

- Koster specielle kostplaner ekstra?

(F5) Daglig assistance:

Udgifter til hjælp til:

- Personlig hygiejne og påklædning
- Toiletbesøg
- Indkøb
- Madlavning
- Spisning
- Transport til eget værelse
- Transport fra eget værelse (privat)
- Hjemmepleje (aften).

(F6) Studiematerialer:

* Transkription:

- Punktskrift
- . på papir
- . på computer
- Følediagrammer
- Forstørrelse af skrift
- Indtaling på kassettebånd
- * Fotokopiering:
- * Leje af udstyr:
- Elektronisk punktskrift til notetagning
- PC
- Punktskriftdisplay
- Software til forstørrelse af skrift
- Internett TV

- Punktskrift-printer
- Scanner
- Teknisk assistance
- * Personlig assistance:
  - Til notetagning
  - Tolk (hørehæmmede)
  - Til hjælp til oplæsning af tekster.

(F7) Assistance til sport for handicappede studerende

Deutsch

Studieren im Ausland

Checkliste der Bedürfnisse behinderter Studierender

Einleitung

Sie denken daran, im Ausland zu studieren. Sie wollen neue Erfahrungen sammeln. Sicher ist Ihnen bewußt, daß zwischen den Universitäten große Unterschiede bestehen, und dies nicht nur im akademischen Bereich, sondern auch im Bereich der Unterstützungs- und Beratungsangebote.

Besonders für behinderte Studierende ist es wichtig, im voraus zu wissen, welche materiellen und persönlichen Unterstützungen sie erwarten können. Wahrscheinlich sind die Unterschiede in diesem Bereich noch um vieles größer. Das Beste ist also, sich im voraus mit den dafür zuständigen Personen in Verbindung zu setzen, damit Sie sich eine Vorstellung von der Art der Angebote Ihrer Gastuniversität machen können.

Das Ziel dieser Checkliste besteht darin, Ihnen die Aufgabe um einiges leichter zu machen. Sie wurde mit Hilfe von Informationen aus den einzelnen EU-Ländern zusammengestellt.

Es ist wichtig, daß Sie Ihre Bedürfnisse sorgfältig aufführen, so daß die Informationen so genau wie möglich sind. Aus diesem Grund sollten Sie die Checkliste durcharbeiten und die Punkte ankreuzen (bitte das Kreuz vor den jeweiligen Punkt setzen!), die sich auf die von Ihnen gewünschten Informationen bzw. Ihre Bedürfnisse beziehen. Der erste Teil der Checkliste ist "allgemein" gehalten, hier können Sie Punkte ankreuzen, um sich einen umfassenden Eindruck von dem Universitätsgelände, den Einrichtungen und Gepflogenheiten zu verschaffen. Die "Nachträge" verbinden Punkte, die besondere Aufmerksamkeit im Hinblick auf Ihre Behinderung erfordern. Wenn alle Fragen für Sie von gewissem Interesse sind, dann kreuzen Sie alle an. Der letzte Nachtrag bezieht sich auf die Kosten.

Diese Checkliste steht auf dänisch, deutsch, englisch, finnländisch, französisch, griechisch, holländisch, italienisch, portugiesisch, schwedisch und spanisch zur Verfügung. Nachdem Sie mit Hilfe dieser Checkliste Ihre Fragen und Bedürfnisse in Ihrer Sprache aufgeführt haben, wird es für Sie leicht sein, die angekreuzten Punkte auf der Checkliste in der Sprache Ihrer Gastuniversität wiederzufinden. Es ist also nicht nötig, daß Sie noch irgendwelche Fragen übersetzen. Dies wurde bereits für Sie getan.

Wir wünschen Ihnen viel Glück!

Ich würde gerne vom .....-.....-..... bis .....-.....-..... an Ihrer Universität studieren.
Mein Studium umfaßt folgende Studienfächer:

Bitte beantworten Sie nur die Fragen, die ich angekreuzt habe. Wo Sie Klammern finden <...>, setzen Sie bitte nur J oder Nein (Ja, Nein).

Ich wäre Ihnen dankbar, wenn Sie mir eine Antwort auf meine Fragen vor dem .....-.....-..... zuschicken könnten.

Der Behindertenbeauftragte an meiner Universität ist (Name, Anschrift, Telefonnummer, Fax-Nummer):

.....
.....
.....
.....
.....

Wenn nötig, können Sie sich an ihn/sie wenden.

| Allgemeines

Anlaufstelle und Informationsmöglichkeiten

Anlaufstelle und Informationsangebote für behinderte Studierende:

- (A1) Gibt es Informationsmaterial über die besonderen Angebote für behinderte Studierende? Wenn ja, könnten Sie mir dieses bitte zukommen lassen? <...>
- (A2) Gibt es einen Behindertenbeauftragten an der Universität, der für die Belange der behinderten Studierenden zuständig ist? <...>
Name und Anschrift der Person/Einrichtung: .....
- (A3) Gibt es einen Behindertenbeauftragten, der nicht direkt der Universität angeschlossen und der für die Betreuung der behinderten Studierenden zuständig ist? <...>
Name und Anschrift der Einrichtung: .....
- (A4) Ist es möglich, daß der Behindertenbeauftragte, wenn ich diese Unterstützung brauche, dem Lehrkörper Fragen zu Themen des Studiums in Verbindung mit meiner Behinderung stellt, und kann er dies bereits vor meiner Ankunft tun? <...>
- (A5) Gibt es Kontaktpersonen, Mitglieder des Lehrkörpers der entsprechenden Fakultät, denen ich direkt vorher Fragen stellen kann? <...>
An welche Person meiner Fakultät kann ich mich wenden? .....
- (A6) Wird an meinem ersten Tag an der Universität jemand zur Verfügung stehen, der
- mich vom Flughafen/Bahnhof zur Universität bringt? <...>
- mich in alles einweicht
. in die verschiedenen Einrichtungen der Universität? <...>
. in meine eigene Fakultät? <...>
- (A7) Kann es der Behindertenbetreuer während meines Studiums an der Universität organisieren, daß jemand eine Mitschrift anfertigt und fachliche Unterstützung leistet, falls es mir manchmal nicht möglich sein sollte, an Vorlesungen teilzunehmen (z.B. wegen Krankheit/medizinischer Behandlung)? <...>
- (A8) Wird von mir ein (ärztliches) Attest benötigt als Nachweis meiner Behinderung oder chronischen Krankheit? <...>

Finanzielle Unterstützung

- (A9) Ist es möglich, daß ausländische Studierende, die sich nur vorübergehend im Land aufhalten, finanzielle Unterstützung für behinderte Studierende erhalten? <...>
- (A10) Gibt es finanzielle Erleichterungen für Behinderte und/oder ihre Begleitperson bei der Benutzung des öffentlichen Verkehrsnetzes? <...>
- (A11) Welche Unterlagen werden benötigt, um in den Genuss dieser Vergünstigung zu kommen? .....

Allgemeine Information

- (A12) Gibt es eine Anlaufstelle für ausländische Studierende an Ihrer Universität? <...>
Name und Anschrift der Kontaktperson: ...

Campus: Lage und Umgebung

(A13) Können Sie mir einen Plan des Universitätsgeländes und einen Stadtplan zukommen lassen? <...>

(A14) Sind die Universitätsgebäude über die ganze Stadt verteilt? <...>

- Wie groß ist ungefähr der gesamte Bereich? .....
- Gelangt man von einem zum anderen Universitätsgebäude leicht mit öffentlichen Verkehrsmitteln? <...>

(A15) Befinden sich die Universitätsgebäude auf einem Campus? <...>

- Wie groß ist ungefähr das Campusgelände? .....
- Gibt es auf dem Campus öffentliche Verkehrsmittel? <...>
- Wie weit ist der Campus vom Zentrum der Stadt entfernt? .....
- Wie weit sind die nächsten Einkaufsmöglichkeiten vom Campus entfernt? .....
- Wie weit ist der nächste Bahnhof vom Campus entfernt? .....

(A16) Sind die Universitätsgebäude über mehrere Campusse verteilt? <...>

- Befinden sich die Gebäude, in denen ich Lehrveranstaltungen hören werde, alle auf einem Campus? <...>
  - . Wie groß ist ungefähr das Campusgelände? .....
- Befinden sich die Gebäude, in denen ich Lehrveranstaltungen hören werde, auf verschiedenen Geländen? <...>
  - . Befinden sich die einzelnen Gelände in unmittelbarer Nähe (ungefähr 1 km auseinander)? <...>
    - . Kommt man von einem zum anderen Campus leicht mit öffentlichen Verkehrsmitteln? <...>
  - Wie groß ist die durchschnittliche Entfernung der Gelände zum Zentrum der Stadt? .....
  - Wie groß ist die durchschnittliche Entfernung der Gelände zu den nächsten Geschäften? .....
  - Wie groß ist die durchschnittliche Entfernung zum Bahnhof? .....

(A17) Sind die Wege zu den Hörsälen oder Seminarräumen manchmal schlecht zu begehen wegen Schnee oder Glatteis? <...>

- Während welchen Monaten kann dies der Fall sein? .....
- Wie lange ist dies in der Regel der Fall? .....

Bibliotheken

(A18) Gibt es eine zentrale Universitätsbibliothek? .....

(A19) Gibt es außer dieser noch verschiedene andere Bibliotheken? .....

(A20) Sind diese Bibliotheken über das Gelände verstreut? <...>

Unterkunft

(A21) Gibt es eine zentrale Einrichtung zur Vermittlung von Unterkünften? Anschrift: .....

(A22) Gibt es Wohnheime auf dem Universitätsgelände oder in der Nähe des Campus, auf dem die meisten meiner Lehrveranstaltungen stattfinden? <...>

- Ist es möglich, ein Zimmer zusammen mit zwei oder mehr Studierenden zu mieten? <...>
  - Gibt es Einzelzimmer? <...>
  - Gibt es Einzelzimmer mit Dusche und Toilette? <...>
  - Steht eine Küche zur Verfügung? <...>
  - Haben die Bewohner untereinander Kontakt? <...>
  - Steht ein Telefon zur Verfügung? <...>

(A23) Wenn Wohnheime zur Verfügung stehen, die von meinen Hörsälen und Seminarräumen weiter entfernt liegen, sind diese leicht mit öffentlichen Verkehrsmitteln zu erreichen? <...>

- Ist es möglich, ein Zimmer zusammen mit zwei oder mehr Studierenden zu mieten? <...>
  - Gibt es Einzelzimmer? <...>
  - Gibt es Einzelzimmer mit Dusche und Toilette? <...>
  - Steht eine Küche zur Verfügung? <...>
  - Haben die Bewohner untereinander Kontakt? <...>
  - Steht ein Telefon zur Verfügung? <...>

(A24) Ist es möglich, auf dem freien Wohnungsmarkt eine Unterkunft für mich zu finden, die sich in der Nähe der Gebäude befindet, in denen ich am häufigsten zu tun haben werde? <...>

- Ist es möglich, ein Zimmer zusammen mit zwei oder mehr Studierenden zu mieten? <...>
  - Ist es möglich, ein Einzelzimmer in einem Haus, in dem mehrere Studierende wohnen, zu bekommen? <...>
  - Ist es möglich, ein Einzelzimmer mit Dusche und Toilette in einem Haus, in dem mehrere Studierende wohnen, zu bekommen? <...>
  - Steht ein Telefon zur Verfügung? <...>

Verpflegung

(A25) Hat die Universität eine Mensa? <...>

(A26) Wenn es mehrere Campussen gibt, verfügt jeder über eine Mensa? <...>

(A27) Gibt es in der Nähe des Gebäudes, in dem ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde, eine Mensa? <...>

(A28) Gibt es Verpflegungsmöglichkeiten für Studierende, die eine bestimmte Diät einhalten müssen? <...>

Gesundheitswesen

(A29) Verfügt die Universität über eine medizinische Versorgung? <...>

(A30) Macht der Arzt Hausbesuche, wenn nötig? <...>

(A31) Gibt es Tag und Nacht und am Wochenende einen medizinischen Dienst und ist dieser eindeutig in Erfahrung zu bringen? <...>

(A32) Gibt es in der Nähe der Universität ein Krankenhaus? <...>

- (A33) Ist es möglich, Physiotherapie zu erhalten? <...>
- (A34) Ist es möglich, logopädische Behandlung zu erhalten? <...>
- (A35) Kann kurzfristige psychologische Hilfe angeboten werden? <...>

Sportangebote

- (A36) Gibt es Sportangebote für behinderte Studierende? <...>
- (A37) Gibt es gemeinsame Sportangebote für behinderte und nichtbehinderte Studierende?
<...>
- (A38) Wer ist dafür zuständig? Name und Anschrift: .....

| Nachtrag für studierende mit Sehschädigung

- (B1) Wieviele blinde und sehbehinderte Studierende haben in den letzten fünf Jahren ihr Studium an Ihrer Universität abgeschlossen? .....
- (B2) Haben schon sehgeschädigte Studierende das Studium des Studiengangs, den ich gewählt habe, abgeschlossen? <...>
- (B3) Gibt es an Ihrer Universität eine Person, die sich um die Belange sehgeschädigter Studierender kümmert? <...>
Name und Anschrift: .....

Mobilität

- (B4) Sofern es taktile Pläne der Stadt und/oder des Campus gibt, könnten Sie mir diese bitte zuschicken?
- (B5) Wird am Tag meiner Ankunft jemand zur Verfügung stehen, der mich mit der neuen Umgebung vertraut macht (Mobilitätstraining)? <...>
- (B6) Werde ich in der Lage sein, mich selbstständig auf dem Universitätsgelände zu bewegen, sobald ich das Mobilitätstraining abgeschlossen habe? <...>
- (B7) Falls nicht, werde ich weiterhin Betreuung benötigen z.B. wegen gefährlicher Verkehrsverhältnisse? <...>
- (B8) Können Sie für Betreuung sorgen, so daß ich mich auf dem Campus bewegen kann?
<...>
- (B9) Kann ich mit Unterstützung rechnen, wenn ich mich außerhalb des Campus bewege?
<...>
- (B10) Kann ich meinen Führhund mitbringen? <...>

Unterkunft

- (B11) Ich benötige eine Unterkunft auf dem Campus, auf dem die meisten meiner Lehrveranstaltungen stattfinden werden, oder in unmittelbarer Nähe des Campus. Andernfalls benötige ich eine Unterkunft, von der aus ich den Campus leicht mit öffentlichen Verkehrsmitteln erreichen kann.

Ist es möglich, ein Zimmer in einem Gebäude zu bekommen:

- in dem die Einzelzimmer eine ausreichende Größe haben (mindestens 12 qm)?
- <...>
- in dem es eine Küche gibt? <...>
  - in dem ich Mitbewohner um kleine Gefälligkeiten bitten kann (Einkaufen, nach Informationen fragen usw.) und ein begrenztes Maß an Aufgabenteilung unter den Mitbewohnern organisiert werden kann? <...>
  - in das ich meinen Führhund mitnehmen kann? <...>
  - in dem ein Telefon zur Verfügung steht? <...>

Verpflegung

- (B12) Wenn ich in der Mensa esse, kann ich mit Hilfe rechnen bei:
- der Auswahl des Menüs? <...>
  - dem Tragen des Tablett? <...>

Studienmaterial und Umsetzung

- (B13) Gibt Ihre Universität Skripten heraus? <...>
 (B14) Sind die Skripten auf Diskette verfügbar? <...>
 (B15) Sind die Skripten verfügbar auf Kassette? <...>
 (B16) Werden viele Lehrbücher benötigt? <...>
 (B17) Gibt es Lehrbücher auf Diskette? <...>

(B18) An wen kann man sich wenden, um zu erfahren, welcher Stoff unbedingt gelernt werden muß, d.h. welche Abschnitte, Kapitel und so weiter von entscheidender Bedeutung sind (in Anbetracht der erforderlichen sehgeschädigtengerechten Bearbeitung des Studienmaterials):

- an den Behindertenbeauftragten, der sich mit dem entsprechenden Dozenten in Verbindung setzt? <...>
  - an die Dozenten selbst? <...>
  - an andere Fakultätsangehörige, wie Assistenten oder Verwaltungspersonal?
- <...>

(B19) Gibt es eine offiziell zuständige Person/Einrichtung, an die ich mich wenden kann, um Skripten und Lehrbücher in Braille, auf Diskette oder in Großdruck umsetzen oder auf Kassette aufzusprechen zu lassen? <...>

Name und Anschrift: ...

- (B20) Ist es möglich Abbildungen und Diagramme in taktiler Form zu erhalten? <...>
 (B21) Ist es möglich, während meines Aufenthaltes von ... Monaten an Ihrer Universität, Texte:

- in Großdruck zu erhalten <...>
- in Braille umgesetzt zu bekommen? <...>
  - . ich verwende die 8-Punkt Brailleschrift
  - . ich verwende die 6-Punkt Brailleschrift
- auf Kassette aufgesprochen zu bekommen? <...>
- eingescannt zu bekommen? <...>

(B22) Ist es empfehlenswert, mich um folgende Dinge zu kümmern, bevor ich an Ihre Universität komme:

- den Studienstoff zu klären? <...>
- Umsetzung von Texten in Brailleschrift? <...>
- Großdruck? <...>
- Textaufsprache auf Kassette? <...>
- Einscannen von Texten? <...>

(B23) Falls ja, wie frühzeitig sollte ich meine Bedürfnisse anmelden? .....

(B24) Gibt es in Ihrem Land oder Ihrer Region eine Zentralbibliothek, die bestimmte Skripten und Lehrbücher zur Verfügung stellt:

- in Großdruck? <...>
- in Brailleschrift? <...>
- auf Diskette? <...>
- auf Kassette? <...>

Anschrift: ...

(B25) Können Fotokopien gemacht werden von:

- Mitschriften? <...>
- Diagrammen und Abbildungen? <...>
- Overheadfolien? <...>

(B26) Ist es in der Regel möglich, in der Nähe der Räume, in denen die Lehrveranstaltungen stattfinden, zu kopieren? <...>

(B27) Können die Dozenten Kopien der Overheadfolien und Abbildungen zur Verfügung stellen? <...>

- Wer kümmert sich um die Beschaffung der Kopien? Name, Anschrift: .....
- Gibt es jemanden, der das Kopieren organisiert? <...>

(B28) Steht bezüglich Mitschriften die Hilfe zur Verfügung von:

- Kommilitonen? <...>
- anderen Personen? <...>

(B29) Kann ich damit rechnen, daß ich jemanden finden werde, der mir Texte vorliest? <...>

(B30) Kann ich damit rechnen, daß mir jemand dringende Texte schreibt? <...>

Elektronische Studienhilfen

(B31) Gibt es Beschränkungen in der Benutzung von Kassettenrecordern während Vorlesungen? <...>

(B32) Gibt es Beschränkungen in der Benutzung von Laptops für Mitschriften? <...>

(B33) Bitte haken Sie auf der folgenden Liste die Hilfsmittel, die an Ihrer Universität zur Verfügung stehen, ab. Bitte vermerken Sie bei den Hilfsmitteln, die vorhanden sind:

- ein "P", falls das Hilfsmittel für den persönlichen Gebrauch im Wohnbereich des Studierenden und während Vorlesungen ausgeliehen werden kann,
- "NP", falls das Hilfsmittel nur an einem bestimmten Ort benutzt werden kann;
  - . Kassettenrecorder mit Schnellaufaste <...>
  - . PC <...>
  - . Schwarzschriftdrucker <...>

- . Textverarbeitungsprogramme (MS Word, WP usw.) <...>
- . Textvergrößerungssoftware <...>
- . Fernsehlesegerät <...>
- . Pult für Sehbehinderte <...>
- . PC mit Sprachausgabe <...>
- Über welche Sprachen verfügt die Sprachausgabe? ...
- . elektronisches Braillennotizsystem, das an einen PC angeschlossen werden kann <...>
  - . Punktschriftzeile mit mindestens 40 Zeichen <...>
  - . Brailledrucker <...>
  - . Scanner mit Sprachausgabe (vom Typ Kurzweil) <...>
  - Über welche Sprachen verfügt die Sprachausgabe? .....
  - . Scanner, der eine weitgehend eigenständige Benutzung durch Sehgeschädigte erlaubt (vom Typ Arkestone Reader) <...>
    - . CD ROM Laufwerk <...>

(B34) Ist jemand dafür zuständig, daß die verschiedenen Systeme kompatibel sind und einwandfrei funktionieren (z.B. Braillennotizsystem/PC/CD ROM oder Scanner/PC)? <...>

- Sind die dafür Zuständigen Angehörige der Universität? <...>
- Werden Firmen mit diesen Aufgaben betraut? <...>

(B35) Stehen Ansprechpartner zur Verfügung, an die man sich wenden kann, falls eines der elektronischen Geräte nicht funktioniert? <...>

Bibliotheken

(B36) Ist es möglich, in der Bibliothek, in der ich arbeiten werde:

- eine Punktschriftzeile an einen PC anzuschließen, so daß ich in den Katalogen recherchieren kann? <...>
- Textvergrößerungssoftware an einem PC zu verwenden, so daß ich in den Katalogen recherchieren kann? <...>

(B37) Stehen in manchen Bibliotheken bereits Arbeitsplätze (wie oben beschrieben) zur Verfügung? <...>

In welchen Bibliotheken? ...

(B38) Gibt es ein Fernsehlesegerät in der Bibliothek, in der ich arbeiten werde? <...>

(B39) Steht jemand zur Verfügung, der behilflich sein kann bei:

- Katalogrecherchen? <...>
- der Beschaffung von Büchern aus Regalen? <...>
- der Suche nach bestimmten Artikeln oder Abschnitten in Büchern? <...>

An wen kann ich mich deswegen wenden? .....

(B40) Gibt es in der Campusbibliothek, in der ich arbeiten werde, Zugang zu einem Scanner, den ich verhältnismäßig selbständig bedienen kann (vom Typ Arkestone Reader)? <...>

(B41) Kann ich den gescannten Text an Ort und Stelle lesen:

- mit Hilfe einer an den PC angeschlossenen Punktschriftzeile? <...>
- mit Hilfe von Textvergrößerungssoftware am PC? <...>

(B42) Können Dienste direkt von der Bibliothek in Anspruch genommen werden, einschließlich:

- Textscannen? <...>
- Übertragung in Großschrift? <...>
- Übertragung in Brailleschrift? <...>

- Aufsprache auf Kassette? <...>
An wen kann ich mich wegen dieser Dienste wenden?

Prüfungen

- (B43) Gibt es besondere Prüfungsregularien für behinderte Studierende an Ihrer Universität?
<...>
- (B44) Werde ich in Anbetracht meiner Behinderung meine Prüfungen in einer Form ablegen können, die meinen Bedürfnissen gerecht wird? <...>
Ist dafür ein ärztliches Attest notwendig? <...>
- (B45) Können meine Prüfungsfragen:
- laut gelesen oder auf Kassette gesprochen werden? <...>
  - in Großschrift zur Verfügung gestellt werden? <...>
  - in Braille zur Verfügung gestellt werden? <...>
  - auf Diskette zur Verfügung gestellt werden? <...>
- (B46) Kann ich während meinen Prüfungen die gewohnten Hilfsmittel verwenden, wie PC, Textverarbeitungsprogramme, Fernsehlesegerät, Braillenotizsystem? <...>
- (B47) Steht jemand zur Verfügung, der meine Geräte in Ordnung bringen könnte, falls sie plötzlich während der Prüfung ausfallen sollten? <...>
- (B48) Wird jemand anwesend sein, der meine Antworten zu Papier bringt? <...>
- (B49) Werde ich meine Prüfung in einem separaten Raum ablegen können, wann immer dies durch die Form der Prüfung gerechtfertigt ist? <...>
- (B50) Kann ich einen Zeitzuschlag erhalten (z.B. weil ich sehbehindert bin oder schnell ermüde)? <...>
- (B51) Ist es möglich, eine Pause zu machen oder die Prüfung aufzuteilen, wenn die Arbeit ohne Unterbrechung erfolgen muß? <...>
- (B52) Können Prüfungen ausgedehnt werden? <...>

- | Nachtrag für studierende mit Lernstörungen (z.b. Legasthenie)

- (C1) Wieviele Studierende mit Lernstörungen haben in den letzten fünf Jahren ihr Studium an Ihrer Universität beendet? .....
- (C2) Ist es notwendig, einen kürzlich erstellten Diagnosebericht als Nachweis meiner Lernstörung vorzulegen? <...>

Studienmaterial und Umsetzung

- (C3) Gibt Ihre Universität Skripten heraus? <...>
- (C4) An wen kann man sich wenden, um zu erfahren, welcher Stoff unbedingt gelernt werden muß, d.h. welche Abschnitte, Kapitel und so weiter von entscheidender Bedeutung sind:
- an den Behindertenbeauftragten, der sich mit dem entsprechenden Dozenten in Verbindung setzt? <...>
  - an die Dozenten (Lehrpersonal) selbst? <...>

- an andere Fakultätsangehörige (außer dem Lehrpersonal), wie Assistenten oder Verwaltungspersonal? <...>
- (C5) Gibt es eine offiziell zuständige Person/Einrichtung, an die ich mich wenden kann
- wegen Aufsprache auf Kassette? Name und Anschrift: .....
  - wegen dem Einscannen von Texten? Name und Anschrift: .....
- (C6) Ist es möglich, während meines Aufenthaltes von ..... Monaten an Ihrer Universität, Texte
- auf Kassette gesprochen zu bekommen? <...>
  - eingescannt zu bekommen? <...>
- (C7) Ist es empfehlenswert, um folgende Dinge zu bitten, bevor ich an Ihre Universität komme:
- um die Festlegung des erforderlichen Stoffes? <...>
  - um die Aufsprache von Texten auf Kassette? <...>
  - um das Einscannen von Texten? <...>
- (C8) Wie frühzeitig sollte ich diese Bedürfnisse anmelden? .....
- (C9) Gibt es in Ihrem Land oder Ihrer Region eine Zentralbibliothek, die bestimmte Skripten und Lehrbücher auf Kassette zur Verfügung stellt? <...>
Anschrift: ...

Elektronische Studienhilfen

- (C10) Bitte haken Sie auf der folgenden Liste ab, welche Studienhilfen an Ihrer Universität zur Verfügung stehen. Bitte vermerken Sie bei den Hilfsmitteln, die vorhanden sind:
- ein "P", falls das Hilfsmittel für den persönlichen Gebrauch im Wohnbereich des Studierenden und während Vorlesungen ausgeliehen werden kann,
  - "NP", falls das Hilfsmittel nur an einem bestimmten Ort benutzt werden kann;
    - . Kassettenrecorder <...>
    - . Kassettenrecorder mit Schnellaufaste <...>
    - . PC und Drucker <...>
    - . PC mit Sprachausgabe <...>
    - . Textverarbeitungsprogramme (MS Word, WP, Rechtschreibkontrolle usw.) <...>
    - . Scanner <...>
- (C11) Steht jemand zur Verfügung, an den man sich wenden kann, wenn eines der Geräte nicht mehr funktioniert? <...>

Mitschriften

- (C12) Steht bezüglich Mitschriften während Lehrveranstaltungen die Hilfe zur Verfügung von:
- Kommilitonen? <...>
  - anderen Personen? <...>
- An wen kann ich mich wenden, um diese Dienste zu beantragen? Name, Anschrift: ...
- (C13) Kann ich meine Notizen kopieren lassen? <...>
Wer ist zuständig für die Beantragung? Name, Anschrift: .....
- (C14) Ist es in der Regel möglich, in der Nähe der Räume, in denen die Lehrveranstaltungen stattfinden, zu kopieren? <...>

(C15) Können die Dozenten Kopien von Overheadfolien und Abbildungen zur Verfügung stellen? <...>

Wer ist dafür zuständig, dies zu beantragen? Name, Anschrift: .....

(C16) Gibt es irgendwelche Beschränkungen für die Benutzung von Kassettenrecordern während Lehrveranstaltungen? <...>

(C17) Gibt es irgendwelche Beschränkungen für die Benutzung eines Laptops für Mitschriften? <...>

Bibliotheken

(C18) Kann ich das Bibliothekspersonal um Hilfe bei der Suche nach Büchern in den Katalogen bitten? <...>

Prüfungen

(C19) Ist es an Ihrer Universität möglich, besondere Prüfungsregularien auf behinderte Studierende anzuwenden? <...>

(C20) Ist es angesichts meiner Behinderung möglich, meine Prüfungen in einer Form abzulegen, die meine Bedürfnisse berücksichtigt? <...>

(C21) Wird ein ärztliches Attest benötigt? <...>

(C22) Können meine Prüfungsfragen

- laut vorgelesen oder auf Kassette gesprochen werden? <...>
- niedergeschrieben werden? <...>

(C23) Wird jemand zur Verfügung stehen, der meine Antworten zu Papier bringt? <...>

(C24) Kann ich während den Prüfungen meine gewohnten Hilfsmittel verwenden, wie PC, Textverarbeitungsprogramm mit Rechtschreibkontrolle etc.? <...>

(C25) Steht jemand zur Verfügung, der sich um die Geräte kümmern könnte, falls sie plötzlich während der Prüfung nicht mehr funktionieren sollten? <...>

(C26) Kann ich meine Prüfung in einem separaten Raum durchführen, wenn dies aufgrund der Prüfungsform gerechtfertigt ist? <...>

(C27) Kann ich einen Zeitzuschlag bekommen (langsame Lesegeschwindigkeit)? <...>

(C28) Ist es möglich, eine Pause zu machen oder die Prüfung aufzuteilen, wenn die Arbeit ohne Unterbrechung erfolgen muß? <...>

| Nachtrag für hörgeschädigte studierende

(D1) Wieviele gehörlose oder hörbehinderte Studierende haben in den letzten fünf Jahren ihr Studium an Ihrer Universität beendet? .....

(D2) Haben schon gehörlose oder hörbehinderte Studierende den Studiengang studiert, den ich gewählt habe? <...>

(D3) Gibt es an Ihrer Universität jemanden, der für die Betreuung hörgeschädigter Studierender zuständig ist? <...>

Name und Anschrift: .....

Unterkunft

- (D4) Ist es möglich, eine Unterkunft zu bekommen, in der ich mit anderen Studierenden zusammenlebe (Wohngemeinschaft o.ä.)? <...>
- (D5) Kann ich ein Zimmer bekommen, wo die Klingel mit einer Lampe verbunden ist und in dem eine Alarmleuchte Signal gibt bei Auftreten von Notfällen wie Feuer? <...>

Alltagskommunikation

- (D6) Steht mir für meine alltäglichen Kommunikationsbedürfnisse zur Verfügung:
- eine in Lippensprache geschulte Person? <...>
  - ein Gebärdensprachdolmetscher? <...>
    - . Welche Gebärdensprache benutzt der Dolmetscher? <...>
    - . Welches sind die Qualifikationen dieses Dolmetschers? <...>
  - eine Hilfe für sonstige spezifische Dienste? <...>
- (D7) Werde ich Zugang zu einem Schreibtelefon haben? <...>
- (D8) Kann ich den Behindertenbeauftragten per Schreibtelefon erreichen? <...>

Studienmaterial

- (D9) Kann ich zur Abklärung, welcher Lernstoff von besonderer Bedeutung ist, Unterstützung erhalten:
- von dem Behindertenbeauftragten? <...>
  - direkt von den Dozenten selbst? <...>
  - von anderen Fakultätsangehörigen (außer dem Lehrkörper), wie Assistenten und Verwaltungspersonal? <...>
- (D10) Werde ich Unterstützung von einem Kommunikationshelfer bekommen? <...>

Elektronische Studienhilfen

- (D11) Bitte haken Sie auf der folgenden Liste die Hilfsmittel ab, die an Ihrer Universität zur Verfügung stehen. Bitte vermerken Sie bei den Hilfsmitteln, die vorhanden sind:
- ein "P", falls das Hilfsmittel für den persönlichen Gebrauch im Wohnbereich des Studierenden und während Vorlesungen ausgeliehen werden kann,
  - "NP", falls das Hilfsmittel nur an einem bestimmten Ort benutzt werden kann;
    - . PC und Drucker <...>
    - . Textverarbeitungssysteme (MS Word, WP usw.) <...>
    - . tragbare Induktionsschleife <...>
    - . die Frequenzmodulation meines Hörgerätes: .....
    - . Mikroportanlage im Falle von Hörproblemen <...>
- (D12) Gibt es eine Person, die sicherstellt, daß die verschiedenen Systeme kompatibel sind, und sich um ihre Funktionstüchtigkeit kümmert (z.B. das Ausschalten von Mikrofoninterferenzen)? <...>
- (D13) Gibt es jemanden, den man schnell kontaktieren kann, wenn ein elektronisches Gerät nicht funktioniert? <...>

- (D14) Muß ich das Lehrpersonal informieren, wenn ich eine Mikroportanlage verwenden will? <...>
- (D15) Wird der Behindertenbeauftragte dies in die Hand nehmen? <...>
- (D16) Stehen Induktionsschleifen in den Räumen, in denen meine Lehrveranstaltungen stattfinden werden, zur Verfügung? <...>
- (D17) Kann ich während Lehrveranstaltungen die Dienste in Anspruch nehmen von:
- einer geschulten Person, von deren Lippen ich ablesen kann? <...>
  - einem Gebärdensprachdolmetscher? <...>
- (D18) Können Fakultätsangehörige oder Fakultätssekretariate durch Schreibtelefon erreicht werden? <...>

Mitschriften

- (D19) Steht bezüglich Mitschriften während Lehrveranstaltungen die Hilfe zur Verfügung von:
- Kommilitonen? <...>
  - anderen Personen? <...>
- An wen kann ich mich wenden, um diese Dienste zu beantragen? Name, Anschrift: ...
- (D20) Kann ich meine Notizen kopieren lassen? <...>
Wer ist zuständig für die Beantragung? Name, Anschrift: ...
- (D21) Muß ich Kopien selbst anfertigen? <...>
- (D22) Ist es in der Regel möglich, in der Nähe der Räume, in denen meine Lehrveranstaltungen stattfinden, zu kopieren? <...>
- (D23) Können die Dozenten Kopien von Overheadfolien und Abbildungen zur Verfügung stellen? <...>
Wer ist dafür zuständig, dies zu beantragen? ....
- (D24) Ist es möglich, daß ich Kommentare zu Filmen, Dias und Videos im voraus erhalte?
<...>

Prüfungen

- (D25) Ist es an Ihrer Universität möglich, besondere Prüfungsregularien für behinderte Studierende anzuwenden? <...>
- (D26) Kann ich angesichts meiner Behinderung meine Prüfung in einer Form, die meine Bedürfnisse berücksichtigt? <...>
Ist ein ärztliches Attest erforderlich? <...>
- (D27) Kann ich meine Prüfungsfragen in schriftlicher Form erhalten? <...>
- (D28) Wird mir eine Kommunikationshilfe zur Verfügung gestellt (z.B. ein Dolmetscher)?
<...>
- (D29) Kann ich meine gewohnten Hilfsmittel verwenden wie z.B. eine Mikroportanlage?
<...>
- (D30) Steht jemand zur Verfügung, der sich um die Geräte kümmern könnte, falls sie plötzlich während der Prüfung nicht mehr funktionieren sollten? <...>
- (D31) Kann ich meine Prüfung in einem separaten Raum durchführen, wenn dies aufgrund der Prüfungsform gerechtfertigt ist? <...>

| Nachtrag für studierende mit motorischer Behinderung

Mobilität

- (E1) Sind öffentliche Verkehrsmittel für Rollstuhlfahrer geeignet? <...>
- (E2) Gibt es besondere Transportmöglichkeiten (z.B. Minibus) für Studierende im Rollstuhl
  - für den Weg zum Campus? <...>
  - für das Bewegen auf dem Campus? <...>
  - für Fahrten aus persönlichen Gründen <...>
- Name der zuständigen Person/Organisation und Anschrift: ...
- (E3) Ist es unproblematisch für Rollstuhlfahrer, ein Taxi zu nehmen? <...>
- (E4) Kann ich persönliche Hilfe bekommen, wenn ich als Rollstuhlfahrer zum Campus fahren und mich auf dem Campus bewegen muß? <...>
- (E5) Gibt es Behindertenparkplätze auf dem Campus, wo ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde? <...>

Unterkunft

Im folgenden sind mehrere Beispiele für unterschiedliche Unterkünfte mit unterschiedlichem Zugang aufgeführt. Sie sind als Kontext A - F bezeichnet und berücksichtigen Behinderungsgrade von leicht bis schwer.

- * Wenn es Wohnheime auf oder in unmittelbarer Nähe des Campus gibt, wo ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde, wird dies mit das Kontext A bezeichnet.
- * Wenn das Wohnheim weiter entfernt ist, ist dies kein unüberwindbares Hindernis, vorausgesetzt, daß:
  - zwischen der Unterkunft und dem Campus:
  - . ein gutes öffentliches Verkehrssystem besteht (= Kontext B);
  - . ein gutes öffentliches Verkehrssystem mit Zugang für Rollstuhlfahrer besteht (= Kontext C);
  - . ein gutes öffentliches Verkehrssystem mit Zugang für Benutzer eines elektrischen Rollstuhles besteht (= Kontext D);
  - . ein guter Zubringerdienst in einem Verkehrssystem besteht, das für alle Rollstuhlfahrer zugänglich ist (= Kontext E);
  - Behindertenparkplätze bei den Wohnheimen zur Verfügung stehen (= Kontext F).

Erfordernisse

- (E6) Ich habe leichte Mobilitätsprobleme. Können Sie mir im Kontext A, B oder F ein Zimmer für mich organisieren:
  - mit Toilette und Dusche auf demselben Stockwerk in einem Gebäude, in dem eine Küche zur Verfügung steht? <...>
  - mit zugehöriger Toilette und Dusche? <...>
  - mit zugehöriger Toilette und Dusche in einem Gebäude, in dem eine Küche zur Verfügung steht? <...>
  - in einem Gebäude, wo ich damit rechnen kann, daß die Mitbewohner bereit sind, mir kleine Dienste zu erweisen (Besorgungen zu machen u.ä.)? <...>

Wäre es im obengenannten Fall möglich, eine Aufgabenteilung unter den Mitbewohnern, die als Betreuer fungieren, zu arrangieren? <...>

(E7) Ich kann maximal ... Treppen steigen mit maximal ... Stufen, sofern ein Geländer vorhanden ist. Im Kontext A, B oder F benötige ich ein Zimmer im Erdgeschoß oder auf einem Stockwerk, zu dem nur ein Minimum an Treppen führt, d.h. auf keinen Fall mehr als ich oben angeben habe. Können Sie mir ein Zimmer besorgen:

- mit zugehöriger Toilette und Dusche? <...>
- mit zugehöriger Toilette und Dusche und Küchenbenutzung auf demselben

Stockwerk? <...>

- von dem aus ich eine Toilette und eine Dusche erreichen kann, ohne das Stockwerk wechseln zu müssen? <...>
- von dem aus ich eine Toilette, eine Dusche und eine Küche erreichen kann, ohne das Stockwerk wechseln zu müssen? <...>

(E8) Ich kann keine Treppen steigen. Ich suche nach einem Zimmer im Kontext A, C, E oder F. Am Gebäude-Eingang dürfen keine Stufen sein, d.h. eine Rampe, ein Treppenlift oder ein spezieller Lift für Rollstühle muß vorhanden sein. Ist es möglich, in solch einem Gebäude ein Zimmer im Erdgeschoß oder eines, das mit dem Fahrstuhl erreichbar ist, zu bekommen:

- mit zugehöriger Toilette und Dusche? <...>
- mit zugehöriger Toilette und Dusche und Küchenbenutzung auf demselben

Stockwerk? <...>

- von dem aus ich eine Toilette und eine Dusche erreichen kann, ohne das Stockwerk wechseln zu müssen? <...>
- von dem aus ich eine Toilette, eine Dusche und eine Küche erreichen kann, ohne das Stockwerk wechseln zu müssen? <...>

(E9) Ich sitze im Rollstuhl. Ich suche ein Zimmer im Kontext A, C, E oder F. Können Sie mir eine Unterkunft besorgen in einem mir zugänglichen Gebäude, d.h. wo am Eingang:

- nicht mehr als eine Stufe ist? <...>
- eine Rampe vorhanden ist? <...>
- ein spezieller Lift für Rollstühle zur Verfügung steht? <...>

(E10) Ich sitze im Rollstuhl. Können Sie für mich ein Zimmer finden in einem mir zugänglichen Gebäude, das sich im Erdgeschoß befindet oder mit einem Fahrstuhl erreichbar ist (Mindestmaße des Liftes 1,10 m x 1,40 m):

Der Zimmereingang muß mindestens 80 cm breit sein und im Zimmer muß genügend Platz sein, um sich darin mit einem Rollstuhl bewegen zu können (Wendebereich 1,50 m). Können Sie mir ein Zimmer besorgen:

- mit zugehöriger Toilette und Dusche? <...>
- mit behindertengerechter Toilette und Dusche? <...>
- von dem aus ich eine Toilette und eine Dusche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
- von dem aus ich eine Toilette, Dusche und eine Küche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
- von dem aus ich eine behindertengerechte Toilette und Dusche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
- von dem aus ich eine behindertengerechte Toilette und Dusche und eine Küche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>

(E11) Ich benutze einen elektrischen Rollstuhl. Ich suche ein Zimmer im Kontext A, D, E oder F. Können Sie für mich eine Unterkunft in einem mir zugänglichen Gebäude finden, d.h. am Eingang

- gibt es nicht mehr als 20 mm Höhenunterschied? <...>
- steht eine Rampe zur Verfügung? <...>
- ist ein spezieller Lift für Rollstühle vorhanden? <...>

(E12) Ich benutze einen elektrischen Rollstuhl. Können Sie für mich in einem mir zugänglichen Gebäude ein Zimmer finden, das sich im Erdgeschoß befindet oder mit einem Lift (Mindestmaße des Lifts 1,10 m x 1,40 m) erreichbar ist:

Der Zimmereingang muß mindestens 80 cm breit sein und im Zimmer muß genügend Platz sein, um sich darin mit einem Rollstuhl bewegen zu können (Wendebereich 1,50 m).

Können Sie mir ein Zimmer besorgen:

- mit zugehöriger Toilette und Dusche? <...>
  - mit behindertengerechter Toilette und Dusche? <...>
  - von dem aus ich eine Toilette und eine Dusche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
    - von dem aus ich eine Toilette, eine Dusche sowie eine Küche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
    - von dem aus ich eine behindertengerechte Toilette und Dusche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
    - von dem aus ich eine behindertengerechte Toilette und Dusche sowie eine Küche ohne Schwierigkeiten erreichen kann? <...>
- (E13) Gibt es eine Möglichkeit, wo ich die Batterie meines elektrischen Rollstuhls aufladen kann? <...>
- (E14) Steht in der Art von Unterkunft, die ich suche, ein Telefon zur Verfügung? <...>

Alltägliche Aktivitäten

(E15) Kann mir eine tägliche Hilfe in einem begrenzten Rahmen zur Verfügung gestellt werden (für solche Sachen wie das tägliche Waschen und Ankleiden, Einkaufen, Außerhausgehen, Kochen und Hilfe bei den Mahlzeiten)? <...>

(E16) Kann ich mit einer 24-Stunden Hilfe rechnen (Tägliches Waschen und Ankleiden einschließlich Gang zur Toilette, Einkaufen, Kochen, Mahlzeiten, Wäschewaschen, Außerhausgehen)? <...>

(E17) Kann die Person, die mir rund um die Uhr Hilfe leistet, in dem Gebäude, in dem ich leben werde, wohnen? <...>

Verpflegung

(E18) Gibt es auf dem Campus, auf dem ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde, eine Mensa, die für Rollstuhlfahrer zugänglich ist (s. obige Angaben zu der Zugänglichkeit der Unterkunft)? <...>

(E19) Steht bei der Auswahl des Menüs eine Hilfe zur Verfügung (wegen kleiner Statur oder Rollstuhlbenutzung)? <...>

(E20) Steht für das Tragen des Tablets eine Hilfe zur Verfügung? <...>

(E21) Gibt es in der Mensa eine Toilette für Rollstuhlfahrer? <...>

(E22) Gibt es Behindertenparkplätze in der Nähe der Mensa? <...>

Medizinische und therapeutische Behandlung

- (E23) Kann ich regelmäßig Physiotherapie erhalten? <...>
- (E24) Kann die Behandlung in meinem Zimmer erfolgen? <...>
- (E25) Kann ich krankenpflegerische Behandlung in meinem Zimmer erhalten (Spritzen, Katheterwechsel, allgemeine Krankenpflege usw.)? <...>

Seminargebäude

- * Damit für mich ein Gebäude zugänglich ist, muß es folgende Voraussetzungen erfüllen (sowohl am Eingang als auch innen):
  - die Treppen müssen ein Geländer haben
  - maximal ... Stufen
  - maximaler Höhenunterschied ... cm.
- (E26) Sind die Hörsäle, in denen ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde, über mehr als einen Eingang zugänglich? <...>
- (E27) Kommt man in die Hörsäle mit dem Rollstuhl? <...>
- (E28) Haben die Gebäude, in denen ich die meisten meiner Lehrveranstaltungen haben werde, eine Toilette für Rollstuhlfahrer? <...>
- (E29) Gibt es auf meinem Campus eine Toilette für Rollstuhlfahrer? <...>
- (E30) Haben die einzelnen Universitätsgelände, auf denen ich Lehrveranstaltungen haben werde, eine Toilette für Rollstuhlfahrer? <...>

Bibliotheken

- (E31) Ist die Bibliothek, die ich am meisten benutzen werde, für Rollstuhlfahrer zugänglich? <...>
- (E32) Kann ich das Bibliothekspersonal bitten, mir Bücher aus den Regalen zu holen? <...>
- (E33) Hat die Bibliothek, die ich am meisten benutzen werde, eine Toilette für Rollstuhlfahrer? <...>
- (E34) Sollte die Bibliothek nicht für mich zugänglich sein, kann ich dann
  - Bücher bestellen und ausleihen? <...>
  - Artikel suchen und für mich fotokopieren lassen? <...>

Elektronische Studienhilfen

- (E35) Bitte haken Sie auf der folgenden Liste die Hilfsmittel ab, die an Ihrer Universität zur Verfügung stehen. Bitte vermerken Sie bei den Hilfsmitteln, die vorhanden sind:
  - ein "P", falls das Hilfsmittel für den persönlichen Gebrauch im Wohnbereich des Studierenden und während Vorlesungen ausgeliehen werden kann,
  - "NP", falls das Hilfsmittel nur an einem bestimmten Ort benutzt werden kann;

- . Kassettenrecorder <...>
- . Kassettenrecorder mit Schnellaufaste <...>
- . PC und Drucker <...>
- . Textverarbeitungsprogramme (MS Word, WP usw.) <...>
- . Scanner <...>

(E36) Steht jemand zur Verfügung, an den man sich wenden kann, wenn eines der Geräte nicht mehr funktioniert? <...>

Mitschriften

(E37) Steht bezüglich Mitschriften während Lehrveranstaltungen die Hilfe zur Verfügung von:

- Kommilitonen? <...>
- anderen Personen? <...>

An wen kann ich mich wenden, um diese Dienste zu beantragen? Name, Anschrift: ...

(E38) Steht zum Notizenmachen außerhalb von Lehrveranstaltungen jemandes Hilfe zur Verfügung? <...>

(E39) Kann ich meine Notizen kopieren lassen? <...>

Wer ist zuständig für die Beantragung? Name, Anschrift: ...

(E40) Muß ich die Kopien selbst machen? <...>

(E41) Ist es in der Regel möglich, in der Nähe der Seminarräume zu kopieren? <...>

(E42) Können die Dozenten gebeten werden, Kopien von Overheadfolien und Abbildungen zur Verfügung zu stellen? <...>

Wer ist dafür zuständig, dies zu beantragen? Name, Anschrift: .....

(E43) Ist es möglich, während Vorlesungen einen Kassettenrecorder zu verwenden? <...>

(E44) Ist es möglich, zum Notizen machen einen Laptop zu benutzen? <...>

Prüfungen

(E45) Ist es an Ihrer Universität möglich, besondere Prüfungsregularien auf behinderte Studierende anzuwenden? <...>

(E46) Ist es angesichts meiner Behinderung möglich, meine Prüfungen in einer Form abzulegen, die meine Bedürfnisse berücksichtigt? <...>

Wird ein ärztliches Attest benötigt? <...>

(E47) Wird jemand zur Verfügung stehen, der meine Antworten zu Papier bringt? <...>

(E48) Kann ich während den Prüfungen meine gewohnten Hilfsmittel verwenden, wie Textverarbeitungsprogramme etc.? <...>

(E49) Steht jemand zur Verfügung, der sich um die Gerätekümmern könnte, falls sie plötzlich während der Prüfung nicht mehr funktionieren sollten? <...>

(E50) Kann ich meine Prüfung in einem separaten Raum durchführen, wenn dies aufgrund der Prüfungsform gerechtfertigt ist? <...>

(E51) Kann ich einen Zeitzuschlag bekommen (z.B. weil ich sehbehindert bin oder schnell ermüde)? <...>

(E52) Ist es möglich, eine Pause zu machen oder die Prüfung aufzuteilen, wenn die Arbeit ohne Unterbrechung erfolgen muß? <...>

| Nachtrag: kosten

Bitte geben Sie zu jedem angekreuzten Thema Informationen:

- * die Kosten für die Dienste
- * wer muß die Kosten übernehmen
- * die in Ihrem Land verfügbare Hilfe, um Geld zu bekommen

(F1) Medizinische Versorgung:

- Ich benötige medizinische Versorgung für eine ernste Erkrankung (z.B. Dialyse wegen Nierenversagens, Kortisonbehandlung wegen Multipler Sklerose, Allergien, Asthma usw. ...); ich habe .....

- ich benötige Physiotherapie
- ich benötige logopädische Behandlung
- ich brauche kurzfristige psychologische Unterstützung.

Können Sie mir allgemeine Informationen über die medizinischen Kosten für Ausländer - behinderte und nichtbehinderte - und die Möglichkeiten einer Kostenerstattung geben?

Falls nicht, nennen Sie mir bitte Namen und Anschrift einer Einrichtung, die mir diese Informationen liefern kann.

(F2) Mobilität:

- Mobilitätstraining für sehgeschädigte Studierende
- Mobilitätshelfer für Studierende mit motorischer Behinderung (auf dem Campus und zu Hause)
- der Transport vom Krankenhaus zu meinem Zimmer.

(F3) Unterkunft:

- Durchschnittliche Preise für den Bedürfnissen entsprechende Zimmer (wie in der Checkliste aufgeführt).

(F4) Verpflegung:

- Bedeuten Diätmahlzeiten zusätzliche Kosten?

(F5) Alltagsbetreuung:

Kosten für Unterstützung bei

- dem täglichen Waschen und Ankleiden
- sonstiger Körperpflege
- Besorgungen
- dem Zubereiten von Mahlzeiten
- dem Essen
- dem Weg in mein Zimmer
- der Bewegung außerhalb meines Zimmers (privat)
- nächtlicher Hilfe.

(F6) Studienmaterialien:

- * Übertragungen:
  - Umsetzung in Braille
  - . auf Papier
  - . auf Diskette
  - taktile Grafiken

- vergrößerte Fotokopien
- Aufsprache auf Kassette
  - * Normale Fotokopien
  - * Ausleihe von Geräten:
- Ausleihe eines elektronischen Braillennotizsystems
- Ausleihe eines PCs
- Ausleihe einer Punktschriftzeile
- Ausleihe eines Textvergrößerungsprogramms
- Ausleihe eines Fernsehlesegerätes
- Benutzung eines Brailledruckers
- Benutzung eines Scanners
- technische Unterstützung, wenn ein Gerät nicht mehr funktioniert.
  - * Persönliche Unterstützung
- Notizen machen
- Dolmetscher (Hörbehinderung)
- Vorlesen.

(F7) Sportbetreuung für behinderte Studierende

English

Studying abroad

Checklist of needs for students with disabilities

Introduction

You are contemplating the idea of studying overseas. You want to gain new experience. You will no doubt realise that there are great differences between universities, not only in terms of their academic fields, but also in terms of support and guidance services.

It is particularly important for disabled students to know in advance what material and personal assistance they can expect. The diversity is possibly even greater in this field. It is best to get into contact beforehand with the people responsible for these matters, so as to be able to obtain some idea of the sort of facilities available at your host university,

The aim of this checklist is to make the task that much easier. It was prepared with information gathered from all the different European Union countries.

It is important for you to take great care in listing your needs so that the information received is as accurate as possible. For this purpose, you should run through the checklist and tick in front of the item, mentioning the information you seek or the requirements you need. The first section of the questionnaire is a "general" one where you may tick off items with a view to getting an overall view of the campus, practices and facilities. The "addenda" bring together items that demand particular attention in the light of your specific disability. If the different alternatives are of some use, it might be best to tick them all off. The last addendum concerns costs.

This checklist is available in Danish, Finnish, German, English, French, Greek, Italian, Dutch, Portuguese, Spanish and Swedish. After you have listed, in your own language, your questions and requirements, using the checklist as a basis for doing so, you will find it an easy matter to find the ticked in front of items again in the questionnaire produced in the language of your host university. There is therefore no need for you to translate any more questions yourself. This has already been done for you.

We wish you the best of luck!

I would like to study in your university during the period starting .....-.....-..... and ending on
.....-.....-.....

My study assignment (course of study, subjects, level) comprises the following items:

-

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Please answer ONLY the questions which I have ticked off. Where brackets <...> are provided you have just to put Y or N (Yes, No) between them.

I would appreciate it very much to get an answer on my questions before .....-.....-.....

The person, responsible for disabled students at my university is (name, address, telephone, fax):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

You can contact him/her if necessary.

| General

Reception and information

Reception and information facilities for disabled students:

- (A1) Do you have any documentation about services specifically for students with a disability. If so, could you forward it to me?
- (A2) Is there a coordinator, attached to the university, who is responsible for the service for disabled students? <...>
Name and address of the person/service: .....
- (A3) Is there a coordinator, not directly attached to the university, who is responsible for the service for disabled students? <...>
Name and address of the service: .....
- (A4) Is the person responsible for providing guidance to disabled students able, whenever I require this service, to ask senior faculty staff questions about study issues connected with my disability, and to do so before my arrival? <...>
- (A5) Are there people acting as contacts and/or tutors in the various faculties, university staff, to whom I can directly ask questions beforehand? <...>
Who is the person I need to contact in my faculty? .....
- (A6) On my first day at the university, will people be at hand to:
- take me from the airport/railway-station to the university? <...>
- show me the ropes
. in the various university departments? <...>
. in my own faculty? <...>
- (A7) During my stay at the university, can the person responsible for providing guidance to disabled students, organise note-taking and study-assistance if I should not be able to follow lectures sometimes (e.g. because of illness/treatments)? <...>
- (A8) Do I need to provide a (medical) certificate as proof of my disability or chronic illness? <...>

Financial grants

- (A9) Does your government allow financial grants for disabled students to be allocated to foreign students whose stay in the country is only temporary? <...>
- (A10) Does your government make any kind of financial provision for disabled people and/or their companions who use the public transport system? <...>
- (A11) What documentation is required in order to be entitled to these concessions? .....

General information

- (A12) Is there an office for foreign students at your university? <...>
Name and address of contact person: .....

Campus: location and environment

- (A13) Can you provide me with a map of your campus and a city-map? <...>
- (A14) Are the university buildings spread all over the city? <...>
- Roughly how big an area do they cover? .....

- Is it easy to get from one university building to another by public transport?

<...>

(A15) Are the university buildings located on one single campus? <...>

- Roughly how big an area does the campus cover? .....
- Is there any public transport within the campus confines? <...>
- How far is the campus from the city centre? .....
- How far away from the campus are the nearest shopping facilities? .....
- How far away from the campus is the nearest railway station? .....

(A16) Are the university buildings spread over various campuses? <...>

- Will the buildings in which I receive lessons be centralised on one of these campuses? <...>

. How big an area does the campus cover? .....

- Will the buildings in which I receive courses be spread over different campuses? <...>

. Are the different campuses located within walking distance of each other (roughly 1 km)? <...>

- . Is it easy to get from one campus to another by public transport? <...>
- What is the average distance from the campuses to the city centre? .....
- What is the average distance from the campuses to the nearest shops? .....
- What is the average distance to the railway station? .....

(A17) Are the routes leading to the classes sometimes difficult to use because of snow or ice?

<...>

- During which months of the year does this occur? .....
- How long does it last on average? .....

Libraries

(A18) Does the university have a central library? <...>

(A19) Apart from this one, are there various other libraries? <...>

(A20) Are there only scattered libraries? <...>

Accommodation

(A21) Is there a central service for accommodation? Address: .....

(A22) Are there halls of residence available on the campus or very near to the campus where I have most of my lectures? <...>

- Is it possible to have a room that I can rent with two or more students? <...>
- Are there any single rooms available? <...>
- Are there any single rooms with en-suite shower and toilet? <...>
- Are there any kitchens available? <...>
- Do the residents have a fair amount of contact with each other? <...>
- Is there a telephone in the neighbourhood? <...>

(A23) If there are only halls of residence available further away from my classes, is it easy to reach the faculty buildings by public transport? <...>

- Is it equally possible in this case to have a room that I can rent with two or more students? <...>

- Are there any single rooms available? <...>

- Are there any single rooms with en-suite shower and toilet? <...>

- Are there any kitchens available? <...>

- Do the residents have a fair amount of contact with each other? <...>

- Is there a telephone in the neighbourhood? <...>

(A24) Is it possible through the private housing sector to find accommodation for me near to the buildings I frequent the most? <...>

- Is it possible in this case to have a room that I can rent with two or more students? <...>

- Is it possible in this case to have a single room in a house where several students live? <...>

- Is it possible in this case to have a single room, with en-suite shower and toilet, in a house where several students live? <...>

- Is there a telephone in the neighbourhood? <...>

Meals

(A25) Does the university have a dining hall? <...>

(A26) If there are several campuses, does each one have a dining hall nearby? <...>

(A27) Is there a dining hall close to the buildings where I receive most of my lectures? <...>

(A28) Is there a catering service available to meet the needs of students on special diets? <...>

Health services

(A29) Does the university have a medical service? <...>

(A30) Will the doctor visit students in their living quarters if needed? <...>

(A31) Is a medical service provided day and night and during weekends and are there clear announcements about this service? <...>

(A32) Is there a hospital close to the university? <...>

(A33) Can physiotherapy be arranged? <...>

(A34) Can speech therapy be organised? <...>

(A35) Can you provide psychological short-term help? <...>

Sports activities

(A36) Are there any sports facilities for disabled students? <...>

(A37) Are there sport facilities for disabled and non-disabled students? <...>

(A38) Who is the main person/organisation in charge of this? Name and address: .....

| Addendum for students with visual disabilities

(B1) How many blind and partially sighted students have already graduated from your university within the last five years? .....

(B2) Have any blind students already completed the course of study that I have chosen?
<...>

(B3) Is there anyone in your establishment with special responsibility for supervising students with visual disabilities? <...>

Name and address: .....

Mobility

(B4) If there are tactile maps of the city and/or of the campus available, will you please send them to me?

(B5) Will there be anyone available, on the first day I arrive, to help me familiarise myself with my surroundings (mobility training)? <...>

(B6) Once I have been given mobility training, will I be able to move about on the campus on my own? <...>

(B7) If not, will I continue to need supervision, owing to dangerous traffic conditions, for example? <...>

(B8) Can you arrange for supervision to be provided so as to enable me to move about on the campus? <...>

(B9) May I count on assistance for travelling outside the campus? <...>

(B10) May I bring my guide dog with me? <...>

Accommodation

(B11) I need to have accommodation on the campus where most courses are provided or very close to the campus. Or else I need to live in a place where it is easy to get to the campus by public transport.

Is it possible to have a room in a building:

- where the single rooms are of a comfortable size (a minimum of 12 square metres)? <...>
- where a kitchen is provided? <...>
- where I may ask fellow residents to perform small jobs for me (shopping, asking for information, and so on) and where a limited level of task-sharing may be arranged among residents? <...>
- where I can take my guide dog? <...>
- where there is a telephone available? <...>

Meals

(B12) When eating in dining halls can I count on getting help in:

- choosing from the menu? <...>
- carrying the food tray? <...>

Study material and transcription

- (B13) Does your university publish syllabuses (printed course material)? <...>
- (B14) Are the syllabuses available on computer disk? <...>
- (B15) Are the syllabuses available on audio-cassette? <...>
- (B16) Is there much call for reference books? <...>
- (B17) Are reference books available in computer disk form? <...>
- (B18) Who is it usual to contact to determine what subject matter you need to know, in other words, key sections, chapters and so forth (in the light of braille transcription and text enlargement requirements):
- the coordinator for the supervision of disabled students who, towards this end, will get into contact with the appropriate teaching staff? <...>
  - the lecturers themselves? <...>
  - other faculty members, such as tutors and administrators? <...>
- (B19) Is there an official person/organisation who may be contacted for transcribing syllabuses and reference books into braille, on computer disk, in large print and for making cassette recordings? <...>
- Name and address: .....
- (B20) Is it possible to get tactile diagrams and charts made? <...>
- (B21) During my temporary stay of ... months at your university, is it possible to have texts:
- produced in large print? <...>
  - transcribed into braille? <...>
    - . I am an 8 point braille-user.
    - . I am a 6 point braille-user'.
  - read onto cassette? <...>
  - scanned? <...>
- (B22) Is it advisable to apply for the following before I arrive at your university:
- the study matter to be determined? <...>
  - braille transcription? <...>
  - text enlargement? <...>
  - texts to be read onto cassette? <...>
  - texts to be scanned? <...>
- (B23) If yes, how long in advance should the requests be made? .....
- (B24) Is there a central library in your country or region, where specific syllabuses and reference books are available:
- in large print? <...>
  - in braille? <...>
  - on computer disk? <...>
  - on cassette? <...>
- Address: .....
- (B25) Can photocopies be made of:
- lecture notes? <...>

- diagrams and charts? <...>
  - overhead transparencies? <...>
- (B26) Is it generally possible to make copies somewhere close to the classroom buildings?
<...>
- (B27) May the lecturers provide photocopies of the overhead transparencies and diagrams?
<...>
- Who will take charge of making an application for this? Name, address: .....
  - Is there someone available to coordinate the photocopying? <...>
- (B28) For making written notes during classes, will I be able to call on the services of:
- fellow students? <...>
  - other people? <...>
- (B29) Are there persons available to read texts for me? <...>
- (B30) Can I rely on being able to get someone for urgent transcribing of documents? <...>

Electronic study aids

- (B31) Are there any restrictions in using cassette recorders during lectures? <...>
- (B32) Are there any restrictions in using a laptop PC to take down notes? <...>
- (B33) Please check off on the following list of the study aids available at your university.
After the name of the study aid that is available, please:
- put the code "P" if the material can be borrowed for personal use in a student's living quarters and during lesson times
  - put the code "NP" if it can be used only in a specific centre
- . cassette recorder with accelerated playback capacity <...>
  - . PC <...>
  - . a black-character printer <...>
  - . word processing programmes (MS Word, WP and so on) <...>
  - . enlargement computer software <...>
  - . closed-circuit television <...>
  - . lectern for the partially sighted <...>
  - . PC with speech synthesizer <...>
  - . which languages do these speech synthesizers speak? .....
  - . electronic braille note-taking system that can be connected to a PC <...>
  - . braille display with a minimum of 40 characters <...>
  - . braille printer <...>
  - . text scanner with speech synthesizer (Kurzweil type) <...>
  - . which languages do these speech synthesizers speak? .....
  - . text scanner that is relatively stand-alone for use by the visually impaired (Arkestone Reader type) <...>
  - . CD-ROM <...>

- (B34) Are there people available to ensure that the various systems are compatible and ensure their proper interaction (for example, braille note-taking system/PC/CD-ROM, or text scanner/PC)? <...>
- Do the people involved belong to the university? <...>

- Are companies called in for this purpose? <...>
- (B35) Are there people on hand that can be contacted quickly should any of the electronic equipment break down? <...>

Library activities

- (B36) In the library where I shall be working, is it possible to:
- connect a braille display to a PC so that I may consult the catalogues? <...>
  - use large character computer software on a PC so that I may consult the catalogues? <...>
- (B37) Are there workstations (as described above) already available in some libraries? <...>
In which libraries? .....
- (B38) Is there a closed-circuit television in the library where I shall be working? <...>
- (B39) Is there someone who can lend assistance in:
- consulting the catalogues? <...>
  - taking books off the shelves? <...>
  - searching for specific articles and sections from books? <...>
- Who should be contacted for this purpose? .....
- (B40) Is it possible in the campus library where I shall be working to have access to a text scanner that may be used in a relatively stand-alone way (Arkestone Reader type)? <...>
- (B41) May I read the scanned material on the spot:
- by means of a braille display connected to the PC? <...>
  - by using large character computer software on the PC? <...>
- (B42) Can services be commissioned directly from the library, including:
- text scanning? <...>
  - transcription into large print? <...>
  - transcription into braille? <...>
  - reading onto a cassette? <...>
- Who should be contacted for these services? .....

Examinations and assessments

- (B43) Are there regulations in your establishment relating to the provision of special examination facilities for disabled students? <...>
- (B44) In the light of my disability, may I be able to take my examinations in a form tailored to my needs? <...>
- Is a medical certificate requested? <...>
- (B45) Can my examination questions be:
- read aloud or recorded on cassette? <...>
  - provided in large print? <...>
  - provided in braille? <...>
  - supplied on computer disk? <...>
- (B46) May I have access to my usual study aids when sitting examinations, such as PC, word processing programmes, closed-circuit television, braille note-taking equipment? <...>
- (B47) Is there anybody who can fix my electronic equipment if it suddenly breaks down during an examination? <...>
- (B48) Will there be anybody available to note down my answers? <...>

- (B49) Will I be able to take my examination in a separate room, whenever this is justified because of the form of the examination? <...>
- (B50) May I be allowed extra time (e.g. because of being partially sighted or easily fatigued)? <...>
- (B51) Is it possible to have a break or to have the examination split up when the work has to be accomplished during one long stretch? <...>
- (B52) Can examinations be spread out in time? <...>

| Addendum for students with specific learning difficulties (e.g. dyslexia)

- (C1) How many students with specific learning difficulties have already graduated from your university within the last five years? .....
- (C2) Is there any need to provide a recent diagnostic certificate as proof of my specific learning difficulties? <...>

Study material and transcription

- (C3) Does your university publish syllabuses (printed course material)? <...>
- (C4) Who is to be contacted to determine what subject matter you need to know, in other words, key sections, chapters and so forth:
- the coordinator for the supervision of disabled students who, towards this end, will get into contact with the appropriate teaching staff? <...>
  - the lecturers (teaching suppliers) themselves? <...>
  - other faculty members (non-teaching staff), such as tutors and supervisors?
- <...>
- (C5) Is there an official person/organisation who may be contacted for:
- making cassette recordings? <...> Name and address: .....
  - scanning texts? <...> Name and address: .....
- (C6) During my temporary stay of ... months at your university, is it possible to have texts:
- read onto cassette? <...>
  - scanned? <...>
- (C7) Is it advisable to apply for the following, before I arrive at your university:
- the study matter to be determined? <...>
  - texts to be read onto cassette? <...>
  - texts to be scanned? <...>
- (C8) How long in advance should the requests be made? .....
- (C9) Is there a central library in your country or region, where specific syllabuses and reference books are available on cassette? <...> Address: .....

Electronic study aids

(C10) Please check off on the following list of the study aids available at your university.

After the name of study aid that is available, please:

- put the code "P" if the material can be borrowed for personal use in a student's living quarters and during class time

- put the code "NP" if it can be used only in a specific centre
  - . cassette recorder <...>
  - . cassette recorder with accelerated playback capacity <...>
  - . PC and printer <...>
  - . PC with speech synthesizer <...>
  - . word processing programmes (MS-Word, WP, spell check and so on)

<...>

- . text scanner <...>

(C11) Are there people on hand who can be contacted quickly if any of the electronic equipment breaks down? <...>

Note-taking

(C12) For obtaining written notes during lessons, will I be able to call on the services of:

- fellow students? <...>
- other people? <...>

Who will be responsible for making an application for this service? Name, address:

.....

(C13) Is it possible to have my notes copied? <...>

Who will be responsible for making an application for this? Name, address: .....

(C14) Is it generally possible to make copies somewhere close to the classroom buildings?

<...>

(C15) May the lecturers provide photocopies of the overhead transparencies and diagrams?

<...>

Who will be responsible for making an application for this? Name, address: .....

(C16) Are there any restrictions in using cassette recorders during lectures? <...>

(C17) Are there any restrictions in using a laptop PC to take down notes? <...>

Library

(C18) May I ask library staff to help in looking for books in the catalogues? <...>

Examinations and assessments

(C19) Are there regulations in your establishment relating to the provision of special examination facilities for disabled students? <...>

(C20) In the light of my disability, may I be able to take my examinations in a form that takes into consideration my needs? <...>

(C21) Is a medical certificate requested? <...>

(C22) Can my examination questions be:

- read aloud or recorded on cassette? <...>
- provided in writing? <...>

(C23) Will there be anybody available to note down my answers? <...>

(C24) May I have access to my usual study aids when sitting examinations, such as PC, word processing programmes with spell check etc.? <...>

(C25) Is there anybody who can fix my electronic equipment if it suddenly breaks down during an examination? <...>

(C26) Will I be able to take my examination in a separate room, whenever this is justified because of the form the examination takes? <...>

(C27) May I get extra time (slow reading speed)? <...>

(C28) Is it possible to have a break or to have the examination split up when the work has to be accomplished during one long stretch? <...>

| Addendum for students who are deaf or hard of hearing

(D1) How many students who are deaf or hard of hearing have already graduated from your university within the last five years? ....

(D2) Have any students who are deaf or hard of hearing already undertaken the course of study that I have chosen? <...>

(D3) Is there anyone in your establishment with special responsibility for supervising students with hearing disabilities? <...>

Name and address: .....

Accommodation

(D4) Is it possible for the living accommodation to be based on a system whereby students have contacts with each other? <...>

(D5) May I have a room with a bell that lights up and a flashing light alarm signal in case of emergencies e.g. fire? <...>

Day-to-day communication

(D6) For my day-to-day communication needs, may I call on the services of:

- a lipspeaker? <...>
- a sign interpreter? <...>
  - . Which sign-language does the sign interpreter use? ....
  - . What is the qualification of the provided sign-interpreters? ....
- a communication assistant? <...>

(D7) Will I have access to a minicom telephone? <...>

(D8) Can the person responsible for supervising disabled students be reached by minicom telephone? <...>

Study material

- (D9) For the purpose of highlighting the subject matter, may I receive assistance:
- through the person responsible for supervising disabled students? <...>
  - directly from the lecturers themselves? <...>
  - through other faculty members (non-teaching staff), such as tutors and administrators? <...>
- (D10) Will I receive support from a communication assistant? <...>

Electronic study aids

- (D11) Please check off on the following list of the study aids available at your university.
After the name of study aid that is available, please
- put the code "P" if the material can be borrowed for personal use in a student's living quarters and during class time
  - put the code "NP" if it can be used only in a specific centre
    - . PC and printer <...>
    - . word processing programmes (MS Word, WP and so on) <...>
    - . portable induction loop <...>
the frequency modulation of my hearing aid is .....
    - . radio microphone equipment in the case of hearing problems <...>
- (D12) Are there people available to ensure that the various systems are compatible and ensure their proper interaction (eliminating microphone interference, for example)? <...>
- (D13) Are there people available that can be contacted quickly if any of the electronic equipment breaks down? <...>
- (D14) Do I have to inform teaching staff before I plan to use radio microphone equipment?
<...>
- (D15) Will the supervisor for disabled students take this initiative? <...>
- (D16) Are there induction loops provided in the lecture halls where I receive my lessons?
<...>
- (D17) During lessons will I be able to call on the services of:
- a lipspeaker? <...>
  - a sign interpreter? <...>
- (D18) May faculty contacts and/or faculty secretaries be reached by minicom telephone?
<...>

Note-taking

- (D19) For making written notes during lessons, will I be able to call on the services of:
- a fellow student? <...>
  - other people? <...>
- Who will be responsible for making an application for these services? Name, address:
.....
- (D20) Is it possible to have my notes copied? <...>
Who will be responsible for making an application for this? Name, address: .....
- (D21) Do I have to make copies myself? <...>
- (D22) Is it generally possible to make copies close to the classroom buildings? <...>

(D23) May the teachers provide photocopies of the overhead transparencies and diagrams?

<...>

Who will be responsible for making the application? .....

(D24) Is it possible to have commentaries accompanying films, slides and videocassettes be provided to me beforehand? <...>

Examinations and assessments

(D25) Are there regulations in your establishment relating to the provision of special examination facilities for disabled students? <...>

(D26) In the light of my disability, may I be able to take my examinations in a form which takes into consideration my requirements? <...>

Is a medical certificate requested? <...>

(D27) Can my examination questions be provided in writing? <...>

(D28) Will I be provided with a communicator (an interpreter for example)? <...>

(D29) May I have access to my usual study aids such as radio microphone equipment? <...>

(D30) Is there anybody who can fix my electronic equipment if it suddenly breaks down during an examination? <...>

(D31) Will I be able to take my examination in a separate room, whenever this is justified because of the form the examination takes? <...>

| Addendum for students with physical disabilities

Mobility

(E1) Is the public transport suitable for wheelchair users? <...>

(E2) Is there any special transport laid on (minibus, for example) for students in wheelchairs when they have to:

- travel to the campus? <...>
- move around on the campus? <...>
- travel for personal purposes? <...>

Name/organisation responsible and address: .....

(E3) Is it easy for wheelchair users to get access to taxis? <...>

(E4) Is there any personal assistance available for me when I, as a wheelchair user, have to travel to and on campus? <...>

(E5) Are there any special parking facilities for disabled people on the campus where I receive most of my lectures? <...>

Accommodation

Set out below are several different examples of accommodation and access. These are called contexts A - F and take into consideration levels of disability ranging from mild to severe:

* If there are any halls of residence on or very close to the campus where most of my courses are, we call this context A.

- * If the halls of residence are sited further away, this is not an insurmountable problem for me, provided that:
  - between the accommodation and the campus there is:
  - . an efficient public transport system (=context B)
  - . an efficient public transport system with access for wheelchair users (=context C)
  - . an efficient public transport system with access for electric wheelchair users (=context D)
  - . an efficient shuttle service in a transport system that is accessible for all wheelchair users (=context E)
  - parking facilities for disabled people are available close to the halls of residence (=context F)

Requirements

(E6) I have slight mobility difficulties. In the A, B or F contexts can you provide for me a room:

- with a toilet and shower on the same level in a building where a kitchen is available? <...>
  - with an en-suite toilet and shower? <...>
  - with an en-suite toilet and shower in a building where a kitchen is available?
- <...>
- in a building where I can also rely upon the fellow residents to perform small services for me (run errands and the like)? <...>

In the above-mentioned case, would you be able to arrange a task-sharing arrangement among the fellow residents acting as care assistants? <...>

(E7) I am able to climb a maximum of .... flights of stairs each with a maximum of ... steps, provided there is a handrail. In contexts A, B or F I require a room on the ground floor or on a floor where there is a minimum number of stairs to climb, that is, certainly no more than the number I mentioned above. Can you give me a room like this:

- with en-suite toilet and shower? <...>
- with en-suite toilet and shower and access to a kitchen without any change in level? <...>
- from which I can reach a toilet and shower without any change in level? <...>
- from which I can reach a toilet and shower and a kitchen without any change in level? <...>

(E8) I cannot climb stairs. I am looking for a room in contexts A, C, E or F. At the building entrance, there must be no steps, that is, a sloping plane, a chairlift or a wheelchair lift has to be installed. Is it possible in such a building to have a room that is on the ground floor or may be reached by lift and has:

- an en-suite toilet and shower? <...>
- an en-suite toilet and shower and access to a kitchen without any change in level? <...>
- a toilet and shower that are accessible without any change in level? <...>
- a toilet and shower and a kitchen that are accessible without any change level? <...>

(E9) To get about I have to use a wheelchair. I am looking for a room in contexts A, C, E or F. Can you find accommodation for me in an accessible building, that is, one where at the entrance there is:

- no more than one step? <...>
- a sloping level provided? <...>
- a wheelchair lift installed? <...>

(E10) To get about I have to use a wheelchair. Can you find a room for me, in an accessible building, that is on the ground floor or may be reached by lift (minimum lift size of 1.10m x 1.40m):

The door to the room must be at least 80 cm across and there must be enough room to move about in a wheelchair (turning space of 1.50 m). Can you give me room like this:

- with en-suite toilet and shower? <...>
- with specially adapted en-suite toilet and shower? <...>
- from which I can reach a toilet and shower without any obstacle? <...>
- from which I can reach a toilet and shower and a kitchen without any obstacle? <...>
- from which I can reach a specially adapted toilet and a specially adapted shower without any obstacle? <...>
- from which I can reach a specially adapted toilet and a specially adapted shower and a kitchen without any obstacle? <...>

(E11) To get about I have to use an electric wheelchair. I am looking for a room in contexts A, D, E or F. Can you find accommodation for me in an accessible building, that is, one where at the entrance:

- any change in level is no more than 20 mm? <...>
- a sloping level is provided? <...>
- a wheelchair lift is installed? <...>

(E12) To get about I have to use an electric wheelchair. Can you find a room for me, in an accessible building, that is one on the ground floor or that may be reached by lift (minimum lift size of 1.10m x 1.40m)?

The door to the room must be at least 80 cm across and there must be enough room to move about in a wheelchair (turning space of 1.50 m) Can you give me a room like this:

- with en-suite toilet and shower? <...>
- with specially adapted en-suite toilet and shower? <...>
- from which I can reach a toilet and shower without any obstacle? <...>
- from which I can reach a toilet and shower and a kitchen without any obstacle? <...>
- from which I can reach a specially adapted toilet and a specially adapted shower without any obstacle? <...>
- from which I can reach a specially adapted toilet and a specially adapted shower and a kitchen without any obstacle? <...>

(E13) Is space provided where I can recharge my electric wheelchair? <...>

(E14) Is there a telephone available in the type of living accommodation I am looking for?
<...>

Everyday activities

(E15) Can you provide me with a limited amount of day-to-day assistance (for such things as washing, getting dressed, shopping, transport, cooking and help at mealtimes)? <...>

(E16) Can I count on round-the-clock help (washing, getting dressed, toilet, shopping, cooking, mealtimes, laundry, transport)? <...>

(E17) Will the person offering me round-the-clock assistance be able to reside in the building where I am staying? <...>

Meals

(E18) Does the campus where I have most of my lectures have a dining hall that is accessible for wheelchair users (see previous remarks on the accessibility of accommodation)? <...>

(E19) Will there be any help in choosing from the menu (because of being short in stature or a wheelchair user)? <...>

(E20) Will there be any assistance in carrying trays? <...>

(E21) Does the dining hall have a toilet for wheelchair users? <...>

(E22) Are there any parking facilities for disabled people reserved close to the university dining hall? <...>

Medical and paramedical services

(E23) Will I be able to receive regular physiotherapy treatment? <...>

(E24) Can the treatment be given in my room? <...>

(E25) Will I be able to ask for nursing assistance in my room (injections, catheters, general nursing care and so on)? <...>

Classroom buildings

* In order to be accessible for me, a building has to meet the following requirements (both at the entrance and inside):

- stairs must have a handrail
- maximum of... steps
- maximum change in level of ... cm.

(E26) Are the lecture halls where most of my lectures will take place accessible by one or another entrance? <...>

(E27) Is it possible to go into the lecture halls in a wheelchair? <...>

(E28) Do the classroom buildings where I receive most of my classes have a toilet that is accessible for wheelchair users? <...>

(E29) Does my campus have a toilet that is accessible for wheelchair users? <...>

(E30) Do the various campuses where I have lectures have a toilet that is accessible for wheelchair users? <...>

Library

(E31) Is the library I will be using the most, accessible for wheelchair users? <...>

(E32) May the library staff be asked to help take books off the shelves? <...>

(E33) Does the library I will be using the most have a toilet that is accessible for wheelchair users? <...>

- (E34) If the library should not be accessible, would I be able to
- apply for and borrow books? <...>
  - ask for articles to be found for me and photocopied? <...>

Electronic study aids

- (E35) Please check off on the following list of the study aids available at your university.
After the name of study aid that is available, please
- put the code "P" if the material can be borrowed for personal use in a student's living quarters and during class time
  - put the code "NP" if it can be used only in a specific centre
    - . cassette recorder <...>
    - . cassette recorder with accelerated playback capacity <...>
    - . PC and printer <...>
    - . word processing programmes (MS Word, WP and so on) <...>
    - . text scanner <...>

- (E36) Are there people on hand that can be contacted quickly should any of the electronic equipment break down? <...>

Note-taking

- (E37) For the purpose of making written notes during lessons, will I be able to call on the services of:
- fellow students? <...>
  - other people? <...>

Who will be responsible for making an application for these services? Name, address: ....

- (E38) For the purpose of making written notes outside the lessons, will I be able to call on the services of someone? <...>

- (E39) Is it possible to have my notes copied?

Who will be responsible for making an application for this? Name, address: .....

- (E40) Do I have to make copies myself? <...>

- (E41) Is it generally possible to make copies close to the classroom buildings? <...>

- (E42) May the lecturers be approached to provide photocopies of the overhead transparencies and diagrams? <...>

Who will be responsible for making the application? .....

- (E43) Is it possible to use a cassette recorder during lectures? <...>

- (E44) Is it possible to use a laptop PC to take down notes? <...>

Examinations and assessments

- (E45) Are there regulations in your establishment relating to the provision of special examination facilities for disabled students? <...>
- (E46) Concerning my disability, may I be able to take my examinations in a form which take into consideration my requirements? <...>
Is a medical certificate requested? <...>
- (E47) Is there anybody to note down my answers? <...>
- (E48) May I have access to my usual study aids, such as PC, word processing programmes etc.? <...>
- (E49) Is there anybody who can fix my electronic equipment if it suddenly breaks down during an examination? <...>
- (E50) Will I be able to take my examination in a separate room, whenever this is justified because of the form the examination takes? <...>
- (E51) May I be allowed extra time (e.g. because of being susceptible to fatigue)? <...>
- (E52) Is it possible to have a break or to have the examination split up when the work has to be accomplished during one long stretch? <...>

| Addendum: costs

For each topic ticked off, please will you provide information about:

- * the cost for the service
- * who has to pay for it
- * the help available in your country for obtaining money.

(F1) Health care:

- I need some treatment for a serious disease (e.g. kidney-dialysis, cortisone sessions for multiple sclerosis, allergy, asthma etc...); I have .....
- I need physiotherapy
- I need speech therapy
- I may need some short-term psychological support

Can you provide me some general information about medical costs for foreigners - disabled and non-disabled - and possibilities for reimbursement?

If not, please provide me name and address of an organisation who can give this information.

(F2) Mobility:

- Mobility training for visually impaired students
- Mobility assistants for motor impaired students (on campus and private)
- Transport from the hospital to my room.

(F3) Accommodation:

- Average prices for special adapted rooms (as asked for in the checklist).

(F4) Meals:

- Does diet-food imply a supplementary cost?

(F5) Daily-life care:

Costs for help:

- for washing and clothing
- for sanitary help
- for errands
- for preparing meals
- for eating
- for moving into my own room
- for moving outside my room (private)
- for help at night.

(F6) Study-material:

- * Transcriptions:
  - braille-transcriptions:
    - . on paper
    - . on computer disk
    - tactile diagrams
    - enlarged print copies
    - cassette recordings
- * Ordinary photocopies
- * Renting of equipment:
  - renting of an electronic braille note-taking system
  - renting of a PC
  - renting of a braille display
  - renting of an enlarging programme
  - renting of a closed circuit television
  - use of a braille-printer
  - use of a scanner
  - technical assistance when devices break down
- * Personnal assistance:
  - note-taker
  - interpreter (auditive impairments)
  - text-reader.

(F7) Sport assistance for disabled students

Español

Estudiar en el extranjero

Listado de necesidades para estudiantes con discapacidad

Introduccion

Estás pensando en la posibilidad de estudiar en el extranjero. Quieres ganar experiencia. Sabes que existen grandes diferencias entre universidades, no solo desde el punto de vista académico, sino también en términos de servicios de soporte y guía.

Para los estudiantes con discapacidad es muy importante conocer de ante mano que material y asistencia personal van a encontrar. Por eso, lo mejor es que entres en contacto cuanto antes mejor con los responsables de estos temas, y así hacerte una idea de los equipamientos disponibles en tu universidad de destino.

El proposito de esta lista es hacerte más facil el trabajo. La lista ha sido preparada con la ayuda e información de todos los países de la Unión Europea.

Es importante que pongas mucho cuidado cuando expongas tus necesidades de manera que la información que recibas sea la más apropiada. Por eso, deberías leer el cuestionario y marcar los aspectos que te sean interesantes. La primera parte del cuestionario es general para que te hagas una idea del campus y sus accesos. Los suplementos están especializados para tu necesidad en concreto, pero, tal vez te interesen los de otras necesidades, por lo que no dejes de leerlos. El ultimo suplemento hace referencia a los costes.

El cuestionario esta disponible en danés, alemán, finlandès, francés, griego, inglés, italiano, holandés, portugués, sueco y español. Usa primero el cuestionario en tu lengua materna y así, más tarde te será más fácil rellenar el cuestionario en la lengua de la universidad destino. Así, no necesitarás traducir nada ya que hemos hecho el trabajo por ti.

Te deseamos mucha suerte!

Quisiera estudiar en su universidad durante el período que empieza el .....-.....-..... y acaba en

.....-.....-.....

Mis estudios comprenden los siguientes aspectos (curso de estudio, asignaturas, nivel ...):

-

.....

-

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Conteste por favor, SOLO las cuestiones que he marcado. En los espacios <...> ponga "S" o "N" (sí, no).

Me gustaría que me contestaran antes del .....-.....-.....

La persona responsable de los estudiantes con discapacidad en mi universidad es (nombre, dirección, teléfono, fax):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Puede contactar con el/ella en caso de necesidad.

| General

Recepcion e informacion

Servicios de información y recepción para estudiantes con discapacidad:

(A1) ¿Dispone de alguna documentación acerca de los servicios para estudiantes con discapacidad? Si es así me lo pueden enviar?

(A2) ¿Existe algún coordinador, ligado a la universidad, responsable del servicio para los estudiantes con discapacidad? <...>

Nombre y dirección de la persona/servicio: .....

(A3) ¿Existe algún coordinador, no directamente ligado a la universidad, responsable del servicio para los estudiantes con discapacidad? <...>

Nombre y dirección del servicio: .....

(A4) ¿La persona responsable de guiar a los estudiantes con discapacidad puede, siempre que yo lo necesite, consultar con el personal de la facultad cuestiones relacionadas con áreas de los estudios relacionadas con mi discapacidad, incluso antes de mi llegada?

(A5) ¿Existen personas de contacto o tutores en las diversas facultades, personal de la Universidad, a los cuales puedo yo preguntar directamente <...>

¿Quién es la persona con quien necesito contactar en mi facultad? .....

(A6) ¿En mi primer día en la universidad, habrá gente disponible para:

- llevarme desde el aeropuerto/estación de tren a la universidad?
- enseñarme el entorno
  - . en los diferentes departamentos de la universidad? <...>
  - . en mi facultad? <...>

(A7) ¿En mi estancia en la universidad, puede la persona responsable de proveer el servicio para los estudiantes con discapacidad, organizar comisiones de apuntes y ayudas en el estudio si no fuese capaz de seguir las clases (or ejemplo a causa de enfermedad o tratamiento médico)? <...>

(A8) ¿Debo presentar un certificado médico como prueba de mi discapacidad o enfermedad crónica? <...>

Ayudas financieras

(A9) ¿Concede su gobierno ayudas financieras para estudiantes extranjeros con discapacidad que permanezcan en el país de manera temporal? <...>

(A10) ¿Concede su gobierno algún tipo de ayuda financiera para gente con discapacidad y/o sus acompañantes para el uso del transporte público? <...>

(A11) ¿Qué documentación es necesaria para acceder a las ayudas? .....

Información general

(A12) ¿Existe una oficina para estudiantes extranjeros en su universidad? <...>

Nombre y dirección de la persona de contacto: .....

Campus: localización y entorno

(A13) ¿Puede proveerme de un mapa del campus y de la ciudad? <...>

(A14) ¿Están los edificios de la universidad repartidos por la ciudad? <...>

- ¿Más o menos cuanta superficie cubren? .....
- ¿Es fácil acceder de un edificio a otro en transporte público? <...>

(A15) ¿Están los edificios de la universidad emplazados en un único campus? <...>

- ¿Más o menos cuanta superficie cubre el campus? .....
- ¿Existe transporte público dentro del campus? <...>
- ¿Cuán lejos está el campus del centro de la ciudad? .....
- ¿Cuán lejos está el campus de la zona comercial más cercana? .....
- ¿Cuán lejos está el campus de la estación de ferrocarril más cercana? ....

(A16) ¿Están los edificios de la universidad repartidos en diferentes campus? <...>

- ¿Están los edificios donde asistiré a las clases centralizados en uno de esos campus? <...>

- . ¿Cómo es de grande el área que cubre el campus? .....

- ¿Los edificios donde asistiré a los cursos están repartidos en diferentes campus? <...>
  - . . ¿Están los distintos campus a una distancia prudente para ir caminando (más o menos 1 km)? <...>
  - . . ¿Es fácil ir de un campus a otro en transporte público? <...>
- ¿Cuál es la distancia media desde el campus al centro de la ciudad? .....
- ¿Cuál es la distancia media desde el campus al centro comercial más próximo? .....
- ¿Cuál es la distancia media desde el campus a la estación de ferrocarril? .....

(A17) ¿Los caminos que conducen a las clases están difíciles a veces a causa de la nieve o el hielo? <...>

- ¿En qué meses ocurre? .....
- ¿Cuánto dura más o menos? .....

Bibliotecas

(A18) ¿Tiene la universidad una biblioteca central? <...>

(A19) ¿Aparte de esta tiene otras bibliotecas? .....

(A20) ¿Hay solo bibliotecas dispersas? <...>

Alojamiento

(A21) ¿Existe un servicio central de alojamiento? Dirección: .....

(A22) ¿Existen residencias disponibles en el campus o muy cerca de campus donde asista a las clases? <...>

- ¿Puedo alquilar una habitación compartida con dos o más estudiantes? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales disponibles? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales con baño y ducha interior? <...>
- ¿Tienen cocina? <...>
- ¿Se relacionan mucho los residentes entre sí? <...>
- ¿Hay algún teléfono en el barrio? <...>

(A23) Si solo hay residencias disponibles lejos de mis clases, ¿es fácil acceder a la facultad mediante el transporte público? <...>

- ¿Es también posible en este caso compartir una habitación con dos o más estudiantes? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales disponibles? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales con baño y ducha interior? <...>
- ¿Tienen cocina? <...>
- ¿Se relacionan mucho los residentes entre sí? <...>
- ¿Hay algún teléfono en el barrio? <...>

(A24) ¿Es posible que mediante el sector privado encuentre alojamiento para mí cerca de los edificios que frecuento más? <...>

- ¿Es también posible en este caso compartir un apartamento con dos o más estudiantes? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales disponibles en una casa donde vivan varios estudiantes? <...>
- ¿Hay habitaciones individuales con baño y ducha interior en una casa donde vivan varios estudiantes? <...>
- ¿Hay algún teléfono en el barrio? <...>

Comidas

- (A25) ¿Tiene la universidad un comedor? <...>
- (A26) ¿En el caso de varios campus, tienen todos comedor? <...>
- (A27) ¿Hay un comedor cerca del edificio donde recibo las clases? <...>
- (A28) ¿Existe un servicio de alimentación especial para los estudiantes con especiales regímenes alimenticios? <...>

Servicios medicos

- (A29) ¿Tiene la universidad un servicio médico? <...>
- (A30) ¿Visita a domicilio el doctor en caso de necesidad? <...>
- (A31) ¿El servicio médico es de 24 horas y durante los fines de semana, y se anuncia claramente este servicio? <...>
- (A32) ¿Hay un hospital cerca de la universidad? <...>
- (A33) ¿Puedo asistir a fisioterapia? <...>
- (A34) ¿Se pueden organizar terapias de la palabra? <...>
- (A35) ¿Pueden ustedes facilitar ayuda psicológica? <...>

Actividades deportivas

- (A36) ¿Existen instalaciones deportivas para estudiantes con disminución? <...>
- (A37) ¿Existen instalaciones deportivas para estudiantes con discapacidad y sin discapacidad? <...>
- (A38) ¿Quién es la principal persona/organización a cargo de esto? Nombre y dirección: .....

| Suplemento para estudiantes con deficiencias visuales

- (B1) ¿Cuántos estudiantes ciegos y con vista parcial se han graduado de su universidad durante los últimos cinco años? .....
- (B2) ¿Ha terminado algún estudiante ciego el curso que yo he escogido? <...>
- (B3) ¿Hay alguien en su organización con especial responsabilidad para supervisar a los estudiantes con discapacidades visuales? <..>

Nombre y dirección: .....

Movilidad

- (B4) Si disponen de mapas táctiles de la ciudad o del campus, ¿me los enviaría, por favor?
- (B5) ¿Habrá alguien disponible, el primer día que llegue, para ayudarme a familiarizarme con el entorno? <...>
- (B6) Una vez halla recibido el entrenamiento para los desplazamientos, ¿seré capaz de moverme por el campus a mi aire? <...>
- (B7) Si no, ¿continuaré necesitando supervisión, debido por ejemplo al tráfico peligroso? <...>
- (B8) ¿Puede usted proveerme de un supervisor para que me pueda mover por el campus? <...>
- (B9) ¿Puedo contar con asistencia para viajar fuera del campus? <...>
- (B10) ¿Puedo traer a mi perro guía conmigo? <...>

Alojamiento

(B11) Necesito vivir en el campus donde se desarrollan la mayoría de mis clases o muy cerca. O si no, necesito vivir en un sitio donde sea fácil acceder al campus en transporte público.

¿Es posible que tenga una habitación en un edificio:

- donde los habitaciones individuales tengan unas medidas confortables (un mínimo de 12 metros cuadrados)? <...>
- que tenga cocina? <...>
- donde puedo solicitar a los compañeros residentes que hagan pequeños trabajos por mí (comprar, preguntar información etc...) y donde unos pequeños trabajos compartidos pueden ser ejecutados por los compañeros residentes? <...>
- donde pueda llevar a mi perro guía? <...>
- donde halla un teléfono disponible? <...>

Comidas

(B12) ¿Cuando coma en los comedores puedo contar con ayuda para:

- escoger el menú? <...>
- llevar la bandeja de comida? <...>

Material de estudio y transcripcion

- (B13) ¿Publica su universidad manuales de los diferentes cursos? <...>
- (B14) ¿Están los apuntes disponibles en disquette? <...>
- (B15) ¿Están los apuntes disponibles en cassette de audio? <...>
- (B16) ¿Se usan mucho los libros de consulta? <...>
- (B17) ¿Los libros de referencia están disponibles en disquette? <...>

(B18) Con quien debo contactar para determinar las materias que hay que saber, es decir, los capítulos más importantes (en función de transcripción en braille y ampliación de textos):

- ¿el coordinador para la supervisión de los estudiantes con discapacidad, quien, para tal fin, se pondrá en contacto con el oportuno profesorado? <...>
- ¿a los profesores mismos? <...>
- ¿otros miembros de la facultad como tutores o administradores? <...>

(B19) ¿Hay alguna persona u organización oficial con la que pueda contactar para que transcriban el material de curso y los libros de consulta, en disquette, en caracteres grandes o para grabar cassettes de audio? <...>

Nombre y dirección: .....

(B20) ¿Hay alguna posibilidad de que se hagan gráficos y diagramas táctiles? <...>

(B21) Durante mi estancia temporal de .... meses en su universidad, ¿es posible disponer textos en:

- caracteres grandes? <...>
- transcritos al Braille? <...>
  - . Uso Braille de 8 puntos
  - . Uso Braille de 6 puntos
- leído en cassette? <...>
- pasado por el scanner? <...>

(B22) ¿Puedo solicitar las siguientes cosas antes de mi llegada a la universidad:

- el temario determinado? <...>
- la transcripción Braille? <...>
- ampliación de textos? <...>
- textos leídos en cassettes? <...>
- textos para pasar por el scanner? <...>

(B23) En caso positivo, ¿con cuánto tiempo de antelación debe hacerse la solicitud? .....

(B24) ¿Hay una biblioteca central en su región o zona, donde el material específico del curso y los libros de consulta estén disponibles:

- en caracteres grandes? <...>
- en Braille? <...>
- en disquette? <...>
- en cassette? <...>

Dirección ....

(B25) ¿Se puede hacer fotocopias de:

- apuntes? <...>
- esquemas o gráficos? <...>
- transparencias? <...>

(B26) ¿Se pueden hacer copias en algún sitio cerca de las aulas? <...>

(B27) ¿Puede el profesorado proveerme de fotocopias de las transparencias y los gráficos? <...>

- ¿Quién se ocupará de esto? Nombre y dirección: .....
- ¿Alguien coordinará las fotocopias? <...>

(B28) Para tomar notas durante las clases, ¿está a mi disposición algún servicio de:

- estudiantes? <...>
- otras personas? <...>

(B29) ¿Puedo confiar en tener a mi disposición a alguien que me lea textos? <...>

(B30) ¿Puedo confiar en tener a mi disposición a alguna persona que me transcriba urgentemente documentos? <...>

Ayudas electronicas al estudio

(B31) ¿Existe alguna restricción para el uso de grabadoras durante las clases? <...>

(B32) ¿Existe alguna restricción para el uso de PC portátil para tomar notas? <...>

(B33) Por favor, marque aquellas ayudas al estudio disponibles en su universidad.

Después del nombre del sistema de ayuda disponibles ponga:

- una "P" si se puede tomar prestado el material para uso personal en domicilio o durante las clases.

- una "NP" si solamente se puede utilizar en un centro específico
  - . grabadora con capacidad de reproducción acelerada <...>.
  - . ordenador <...>.
  - . impresora adaptada <...>
  - . programas de procesado de textos (MS Word, WP o similares) <...>
  - . programas para ampliar el ordenador <...>
  - . circuito cerrado de televisión <...>
  - . lector para personas con visión parcial <...>
  - . ordenador con sintetizador de voz <...>
  - . ¿qué idiomas es capaz de hablar el sintetizador? ....
  - . línea braille para tomar notas conectable a un ordenador <...>
  - . línea braille con un mínimo de 40 caracteres <...>
  - . impresora braille <...>
  - . escaner de textos con sintetizador de voz (tipo Kurzweil) <...>
  - . ¿qué idiomas es capaz de hablar el sintetizador? .....
  - . escaner de textos con suficiente autonomía como para ser utilizado por personas con poca visión (tipo lector Arkestone) <...>
  - . CD-ROM <...>

(B34) ¿Existen personas para asegurar que los diferentes sistemas son compatibles y para asegurar la correcta interacción entre ellos (por ejemplo, línea braille para tomar notas /PC/CD-ROM, o escaner de textos/PC)? <...>

- ¿Pertenecen estas personas a la universidad? <...>
- ¿Son compañías contratadas para realizar esta función? <...>

(B35) ¿Existe personal a disposición para solventar rápidamente cualquier avería que pueda surgir en estos aparatos? <...>

Bibliotecas

(B36) En la biblioteca en la que normalmente estudio, ¿es posible:

- conectar una línea braille a un ordenador para consultar catálogos? <...>
- usar programas de ordenador con caracteres grandes para consultar los catálogos? <...>

(B37) ¿Están disponibles las estaciones de trabajo (como las descritas arriba) en las bibliotecas? <...>

¿En que bibliotecas están disponibles? .....

(B38) ¿Existe un circuito cerrado de televisión en la biblioteca en la que yo normalmente trabajaré? <...>

(B39) ¿Hay alguien que pueda dar asistencia en:

- la consulta de catálogos? <...>
- cogiendo libros de las estanterías? <...>
- buscando artículos o determinados capítulos de los libros? <...>

¿Con quien hay que contactar para realizar estas actividades? .....

(B40) ¿Es posible tener acceso a un escaner de textos que pueda ser utilizado fácilmente en la biblioteca del campus donde yo normalmente trabajaré? (tipo Arkestone Reader) <...>

(B41) ¿Puedo leer el material escaneado en la biblioteca:

- utilizando una línea braille conectada al ordenador? <...>
- utilizando programas para magnificar los caracteres del ordenador? <...>

(B42) ¿Pueden ser encargados estos servicios directamente a la biblioteca, incluyendo:

- escanado de textos? <...>
- transcripciones a grandes caracteres impresos? <...>
- transcripciones a braille? <...>
- grabación en cassette? <...>

¿Con quien hay que contactar para la realización de estos servicios? .....

Examenes y asesorias

(B43) ¿Existen reglamentos especiales en su universidad que contemplen condiciones especiales para la realización de exámenes para personas discapacitadas? <...>

(B44) A la vista de mi discapacidad, ¿pueden mis exámenes ser diseñados de acuerdo con mis necesidades? <...>

¿Preciso para ello de un certificado médico? <...>

(B45) ¿Pueden ser las preguntas de mis exámenes:

- leídas en voz alta o grabadas en un cassette? <...>
- escritas en grandes caracteres? <...>
- escritas en braille? <...>
- suministradas en forma de disquette? <...>

(B46) ¿Puedo tener acceso a los sistemas de ayuda al estudio cuando estoy sentado en el aula de examen; ya sean: ordenadores, procesadores de textos, circuito cerrado de televisión, líneas braille para tomar notas? <...>

(B47) ¿Existe personal a mi disposición si surge cualquier avería en el equipo mientras estoy haciendo un examen? <...>

(B48) ¿Existe alguna persona que pueda escribir mis respuestas? <...>

(B49) ¿Existe la posibilidad de realizar mi examen en una habitación aparte, si esta justificado por la forma en la que yo tengo que realizar este examen? <...>

(B50) ¿Puedo disponer de tiempo extra? (por ejemplo, en casos de visión parcial o por fatigarme con facilidad)? <...>

(B51) ¿Es posible tener un descanso o tener un examen por partes, cuando el examen requiere de mucho tiempo para su realización o es especialmente agotador? <...>

(B52) ¿Pueden ser los exámenes repartidos a lo largo del tiempo? <...>

(C1) ¿Cuantos estudiantes con dificultades específicas de aprendizaje se han graduado en tu universidad en los últimos cinco años? .....

(C2) ¿Hay algún necesidad de presentar un certificado de diagnóstico reciente como prueba de mis dificultades de aprendizaje? <...>

Material de estudio y transcripcion

(C3) ¿Publica su universidad manuales de los diferentes cursos? <...>

(C4) ¿Con quien hay que contactar para saber que materias debes conocer? En otras palabras, cuáles son los capítulos más importantes etc..

- el coordinador para la supervisión de estudiantes discapacitados, el cual, para este fin, está en contacto con el seminario de profesores? <...>

- los profesores? <...>

- otros miembros de la facultad (no pertenecientes al profesorado), como tutores o supervisores? <...>

(C5) ¿Existe una persona u organización oficial con la que se deba contactar para:

- realizar grabación de cassettes? Nombre y dirección: .....

- escanear textos? Nombre y dirección: .....

(C6) Durante mi estancia temporal de ... meses en la universidad, ¿es posible:

- grabar textos en cassettes? <...>

- escanear textos? <...>

(C7) ¿Es posible avisar para la reserva de los siguientes servicios, antes de mi llegada a la universidad:

- concretar la materia de estudio? <...>

- concretar los textos que deben ser grabados en cassette? <...>

- concretar los textos que han de ser escaneados? <...>

(C8) ¿Con que anterioridad deben ser reservados estos servicios? .....

(C9) ¿Existe una biblioteca central en su país o región, donde poder encontrar determinados apuntes o libros de referencia grabados en cassette? <...>

Nombre y dirección de la persona/servicio: .....

Ayudas electronicas al estudio

(C10) Por favor, marque aquellos sistemas de ayuda electrónica al estudio que son asequibles en su universidad, de la lista que exponemos a continuación.

- Poner el código "P" cuando el material puede ser tomado en préstamo para el uso en el domicilio personal o durante las clases.

- Poner el código "NP" cuando el material sólo puede ser utilizado en un centro específico.

- . Grabadora <...>
- . grabadora con capacidad de reproducción acelerada <...>
- . ordenador e impresora <...>
- . ordenador con sintetizador de voz, <...>
- . programas de procesado de textos (MS Word, WP, u otros similares)

<...>

- . escaner de textos <...>

(C11) ¿Existe personal disponible en caso de que surja cualquier avería en el equipo electrónico? <...>

Toma de notas

(C12) Para la toma de notas durante las clases, ¿se puede acceder a los servicios de:

- estudiantes? <...>
- otras personas? <...>

¿Quién es el responsable de solicitar este tipo de servicios? Nombre y dirección .....

(C13) ¿Es posible acceder a apuntes copiados? <...>

¿Quién es el responsable de solicitar este servicio? Nombre y dirección: .....

(C14) ¿Es en general sencillo acceder a copiadoras cerca de los lugares donde se imparten las clases? <...>

(C15) ¿Ponen los profesores a disposición de los estudiantes fotocopias de las transparencias y diapositivas? <...>

¿Quién es el responsable de solicitar de este servicio? Nombre y dirección ....

(C16) ¿Existe algún problema en utilizar grabadoras durante las clases? <...>

(C17) ¿Existe algún problema en utilizar PC portátil para tomar notas durante las clases?

<...>

Biblioteca

(C18) ¿Puedo recibir ayuda del personal de la biblioteca para buscar libros en los catálogos?
<...>

Examenes y asesorías

(C19) ¿Hay en su universidad reglamentos relativos a la provisión de facilidades especiales para la realización de exámenes para estudiantes discapacitados? <...>

(C20) A la vista de mi discapacidad, ¿Puedo realizar mis exámenes de manera que se tengan en cuenta mis necesidades especiales? <...>

(C21) ¿Es preciso el certificado médico? <...>

(C22) ¿Pueden ser las preguntas de examen:

- leídas en voz alta o grabadas en un cassette? <...>
- escritas? <...>

(C23) ¿Habrá alguna persona que escriba mis respuestas? <...>

(C24) ¿Podré tener acceso a el material de ayuda al estudio que uso normalmente, una vez este sentado en el aula de examen? (ordenador, procesador de textos con chequeo de ortografía, etc..) <...>

(C25) ¿Existirá una persona que arregle mi equipo electrónico en caso de que surja cualquier avería durante el examen? <...>

(C26) ¿Podré realizar mi examen en una habitación separada, caso de que esto estuviera justificado por la forma en que tenga que realizar el examen? <...>

(C27) ¿Podré tener tiempo extra? (debido a mi lenta velocidad de lectura) <...>

(C28) ¿Es posible tener un descanso o hacer al exámen por partes, cuando requiera de mucho tiempo o sea especialmente agotador? <...>

| Suplemento para estudiantes sordos o con dificultades auditivas

(D1) ¿Cuantos estudiantes sordos o con dificultades auditivas se han graduado ya en su universidad en los últimos cinco años? .....

(D2) ¿Hay otros estudiantes sordos o con dificultades auditivas que estén cursando el mismo curso que yo he elegido? <...>

(D3) ¿Existe una persona en su universidad con la responsabilidad de supervisar a los estudiantes con discapacidades auditivas? <...>

Nombre y dirección: .....

Alojamiento

(D4) ¿Es posible que el alojamiento este basado en un sistema por el cual los estudiantes puedan contactar los unos con los otros? <...>

(D5) ¿Puedo disponer de un alojamiento con un timbre luminoso y con una alarma luminosa que se active en caso de emergencia? (p.e. fuego) <...>

Comunicaciones dia a dia

(D6) Para mis necesidades de comunicación día a día, ¿puedo obtener servicios de:

- lectura de labios? <...>
- interpretación de símbolos? <...>
  - . ¿Qué tipo de lenguaje de símbolos utiliza el interprete de símbolos? .....
  - . ¿Cuál es la cualificación de los intérpretes de símbolos que tengo a mi disposición? .....

- un asistente de comunicación? <...>

(D7) ¿Tendré acceso a un teléfono minicom? <...>

(D8) ¿Puede ser localizada por el teléfono minocom la persona responsable de la supervisión de las personas con discapacidad? <...>

Material de estudio

(D9) Para subrayar lo principal de los temas de estudio, ¿puedo recibir asistencia de:

- la persona responsable de supervisar a los estudiantes discapacitados? <...>
- directamente de los profesores? <...>
- de otros miembros de la facultad (no pertenecientes al profesorado) como tutores y administradores? <...>

(D10) ¿Recibiré atención por parte de un asistente de comunicación? <...>

Ayudas electronicas al estudio

(D11) Por favor, señale dentro de la lista que encontrará a continuación, aquellas ayudas al estudio que son asequibles en su universidad.

Después del nombre de la ayuda señale:

- una "P" si el material puede ser tomado en préstamo para el uso en el domicilio personal o durante las clases.

- una "NP" si sólo puede utilizarse en un centro específico:
  - . ordenador y impresora <...>
  - . programa de procesado de textos (MS Word, WP o similar) <...>
  - . loop de inducción portátil <...>
  - . la frecuencia de modulación de mi oído es .....
  - . equipo de radio micrófono en caso de problemas auditivos <...>

(D12) ¿Existe personal encargado de que los diferentes sistemas sean compatibles y para asegurar que estén conectados adecuadamente? (eliminando interferencias microfónicas, por ejemplo)? <...>

(D13) ¿Existe personal con quien contactar rápidamente en caso de avería de alguno de los equipos? <...>

(D14) ¿Tengo que informar al personal de profesorado antes de utilizar los equipos de radio microfonía? <...>

(D15) ¿Tiene que tomar esta iniciativa el supervisor de los estudiantes con discapacidades? <...>

(D16) ¿Disponen de loops de inducción las aulas donde recibo mis clases? <...>

(D17) Durante las clases, ¿podré disponer de los servicios de:

- lectura de labios? <...>
- un interprete de señales? <...>

(D18) ¿Puedo contactar con mis contactos en la facultad o con las secretarías de la facultad con mi teléfono minicom? <...>

Toma de notas

(D19) Para tomar notas durante las clases, ¿podré disponer de los servicios de:

- estudiantes? <...>
- otras personas? <...>

¿Quien será el responsable de solicitar estos servicios? Nombre y dirección: .....

(D20) ¿Es posible obtener copias de mis notas? <...>

¿Quien será el responsable de solicitar estos servicios? Nombre y dirección: .....

(D21) ¿Tengo que hacer las copias yo mismo? <...>

(D22) ¿Es normal encontrar lugares donde realizar copias cerca de las aulas? <...>

(D23) ¿Suministran los profesores copias de las transparencias y diagramas? <...>

¿Quien será el responsable de hacer la solicitud? Nombre y dirección: .....

(D24) ¿Es posible disponer de antemano de películas, diapositivas y videos? <...>

Exámenes y asesorías

- (D25) ¿Hay reglamentos relativos a la provisión de facilidades especiales para la realización de exámenes para estudiantes discapacitados?
- (D26) A la vista de mi discapacidad, ¿puedo realizar mis exámenes de manera que se tengan en cuenta mis necesidades especiales? <...>
    ¿Es preciso el certificado médico? <..>
- (D27) ¿Puedo disponer de mis preguntas de examen escritas? <...>
- (D28) ¿Dispondré de un comunicador (p.e. un interprete)? <...>
- (D29) ¿Podré tener acceso a mi material de ayuda al estudio, como el radio micrófono? <...>
- (D30) ¿Existirá una persona que arregle mi equipo electrónico en caso de que surja cualquier avería durante el examen? <...>
- (D31) ¿Podré realizar mi examen en una habitación separada, caso de que esto estuviera justificado por la forma en que tenga que realizar el examen? <...>

| Suplemento para estudiantes con discapacidades físicas

Movilidad

- (E1) ¿Está el transporte público adaptado para las sillas de ruedas? <...>
- (E2) ¿Existe algún tipo de transporte especial (p.e. minibús) preparado para estudiantes con sillas de ruedas que tengan que:
- viajar al campus? <...>
  - desplazarse por el campus? <...>
  - viajar por asuntos propios? <...>
- Nombre/organización responsable y dirección: .....
- (E3) ¿Es sencillo para los estudiantes que van en silla de ruedas acceder a los taxis? <...>
- (E4) ¿Existe algún tipo de asistencia personal para mí cuando como usuario de una silla de ruedas, tenga que viajar al campus o por el campus? <...>
- (E5) ¿Existen plazas de parking especiales (para personas discapacitadas) en el campus o en el lugar donde recibo la mayoría de mis clases? <...>

Alojamiento

Debajo de este párrafo hay un listado de diferentes tipos de alojamientos y tipos de acceso. Estos están catalogados de la A a la F en base los niveles de discapacidad, llenando desde niveles suaves hasta severos:

- * Contexto A: Si existen muchas residencias que se encuentran en el lugar donde se imparten la mayoría de mis cursos o muy cerca de él.
- * Si las residencias están muy alejadas del lugar donde se imparten las clases, pero esto no es un grave problema para mí porque:
  - entre mi alojamiento y las aulas:
  - . hay un eficiente sistema de transporte (contexto B)
  - . hay un eficiente sistema de transporte con acceso para usuarios de silla de ruedas (contexto C)

- . un sistema de transporte público eficiente para usuarios de sillas de ruedas eléctricas (= contexto D)
- . un servicio de lanzadera eficiente en el sistema de transporte que sea accesible para todos los usuarios de sillas de ruedas (= contexto E)
- facilidades de parking para la gente disminuida cerca de las residencias (= contexto F)

Requisitos

(E6) Tengo dificultades de movilidad leves. En los contextos A, B o F, ¿puede proporcionarme una habitación con:

- un lavabo y una ducha en el mismo nivel en un edificio donde la cocina sea disponible? <...>
- lavabo y ducha? <...>
- lavabo y ducha en un edificio donde la cocina esté disponible? <...>
- en un edificio donde pueda relacionarme con otros residentes y así obtener pequeños servicios (por ejemplo pedir algún recado)? <...>

En los casos mencionados más arriba, ¿podría coordinar un reparto de tareas entre los demás residentes que actuasen como asistentes? <...>

(E7) Soy capaz de subir un máximo de ... tramos de escaleras con un máximo cada uno de ... escalones, provistos de pasamanos. En los contextos A,B o F necesito una habitación en el entresuelo o en un piso donde haya un máximo de escaleras para subir no superior al mencionado anteriormente. ¿Puede darme una habitación como esta:

- con lavabo y ducha? <...>
- con lavabo y ducha y acceso a la cocina sin cambiar de piso? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo y a la ducha sin cambiar de piso? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo, a la ducha y a la cocina sin cambiar de piso? <...>

(E8) No puedo subir escaleras. Estoy buscando una habitación en los contextos A,C,E o F. En la entrada del edificio, no debe haber escaleras, es decir que debe haber una rampa o un sistema de subir sillas de ruedas. ¿Es posible en un edificio como este, tener una habitación en el entresuelo o a la que se llegue en ascensor, con:

- lavabo y ducha? <...>
- lavabo y ducha y un acceso a la cocina sin cambiar de piso? <...>
- lavabo y ducha que sean accesibles sin cambiar de piso? <...>
- lavabo, ducha y cocina que sean accesibles sin cambiar de piso? <...>

(E9) Para desplazarme necesito una silla de ruedas. Busco una habitación en los contextos A,C,E o F. ¿Puede encontrarme alojamiento en un edificio accesible, es decir, que en la entrada tenga:

- no más de un escalón? <...>
- una rampa? <...>
- una instalación para subir sillas de ruedas? <...>

(E10) Para desplazarme necesito una silla de ruedas. ¿Puede buscarme una habitación, en un edificio accesible, es decir, en el entresuelo o al que se pueda acceder con algún sistema con medidas mínimas de 1,10 m. x 1,40 m.:

La puerta de la habitación debe tener al menos 80 cms. de ancho y debe haber espacio suficiente para poder moverse en una silla de ruedas (1,50 m. de radio de giro). ¿Puede darme una habitación como esta con:

- con lavabo y ducha? <...>
- con lavabo y ducha especialmente adaptados? <...>

- desde la cual pueda llegar al lavabo y la ducha sin ningún obstáculo? <...>
  - desde la cual pueda llegar al lavabo, la ducha y la cocina sin ningún obstáculo?
- <...>
- desde la cual pueda llegar a la ducha y al lavabo especialmente adaptados sin ningún obstáculo? <...>
  - desde la cual pueda llegar al lavabo y a la ducha especialmente adaptados y a la cocina sin ningún obstáculo? <...>

(E11) Para desplazarme necesito una silla de ruedas eléctrica. Busco una habitación en los contextos A,D,E o F. ¿Puede buscarme habitación en un edificio accesible, es decir, en la entrada del cual:

- cualquier cambio de nivel no supere los 20 mm? <...>
- esté provisto de rampa? <...>
- esté instalado un sistema de subir sillas de ruedas? <...>

(E12) Para desplazarme necesito una silla de ruedas eléctrica. ¿Puede encontrarme una habitación en un edificio accesible, es decir en el entresuelo o a la que se pueda acceder mediante un sistema de subir sillas con medidas mínimas de 1,10m. x 1,40m.?

La puerta de la habitación debe tener al menos 80 cms. de ancho y debe haber espacio suficiente para poder moverse en una silla de ruedas (1,50 m. de radio de giro). ¿Puede darme una habitación como esta:

- con lavabo y ducha? <...>
- con lavabo y duchas especialmente adaptadas? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo y a la ducha sin ningún obstáculo? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo, a la ducha y a la cocina sin ningún obstáculo? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo y a la ducha especialmente adaptados sin ningún obstáculo? <...>
- desde la cual pueda llegar al lavabo y a la ducha especialmente adaptados y a la cocina sin ningún obstáculo? <...>

(E13) ¿Hay lugar donde pueda recargar mi silla de ruedas eléctrica? <...>

(E14) ¿Hay teléfono disponible en el tipo de alojamiento que busco? <...>

Actividades diarias

(E15) ¿Puede proporcionarme asistencia diaria en cantidad limitada (como por ejemplo lavar, vestirme, comprar, transporte, cocinar y ayuda en las horas de las comidas)? <...>

(E16) ¿Puedo contar con ayuda las 24 horas del día (como para lavar, vestirme, lavabo, compras, cocinar, horas de comidas, colada, transporte)? <...>

(E17) ¿Vivirá en mi mismo edificio la persona que me prestará la ayuda? <...>

Comidas

(E18) ¿Tiene el campus donde tenga la mayoría de mis clases un comedor que es accesible para usuarios de silla de ruedas (vea las condiciones mencionadas en materia de accesibilidad)? <...>

(E19) ¿Tendré alguna ayuda para escoger el menú (porque soy bajo de estatura desde la silla de ruedas))? <...>

- (E20) ¿Habrá alguna ayuda para llevar las bandejas? <...>
(E21) ¿Tiene el comedor un lavabo adaptado para usuarios con silla de ruedas? <...>
(E22) ¿Hay facilidades de parking para personas disminuidas reservados cerca de los comedores universitarios? <...>

Servicios medicos y de salud

- (E23) ¿Puedo recibir regularmente tratamiento de fisioterapia? <...>
(E24) ¿Puedo recibir el tratamiento en mi habitación? <...>
(E25) ¿Puedo solicitar asistencia de enfermeras/os en mi habitación (inyecciones, catéteres,etc...)? <...>

Aularios

- * Para que un edificio sea accesible para mi debe cumplir los siguientes requisitos (para acceder y dentro):
- escaleras con barandilla
- un máximo de .... escalones
- un máximo de cambio de niveles de .... cm
(E26) ¿Es el aulario donde recibiré la mayoría de mis clase accesible por una u otra entrada?
<...>
(E27) ¿Es posible entrar en el aulario en silla de ruedas? <...>
(E28) ¿El edificio donde recibiré la mayoría de las clases tiene un lavabo adaptado a silla de ruedas? <...>
(E29) ¿Tiene mi campus un lavabo accesible a silla de ruedas? <...>
(E30) ¿Tienen los varios campus donde tendré clases lavabos accesibles para silla de ruedas?
<...>

Biblioteca

- (E31) ¿La biblioteca que más voy a usar es accesible para la silla de ruedas? <...>
(E32) ¿Puedo solicitar al personal de la biblioteca ayuda para coger libros de las estanterías?
<...>
(E33) ¿La biblioteca que más voy a usar tiene un lavabo accesible para silla de ruedas? <...>
(E34) Si la biblioteca no es accesible, ¿puedo:
- solicitar préstamo de libros? <...>
- solicitar que se me encuentren y fotocopien artículos? <...>

Ayudas electronicas al estudio

- (E35) Compruebe ahora la lista de ayudas electrónicas al estudio disponibles en su universidad. Después del nombre de la ayuda al estudio, por favor:

- use la letra "P" si el material puede ser prestado para uso personal en mi alojamiento y durante el tiempo de clase
- use las letras "NP" si se ha de usar en un centro específico
  - . grabadora de cassettes <...>
  - . grabadora de cassettes con aceleración de la reproducción <...>
  - . PC e impresora <...>
  - . procesadores de textos (MS Word, WP y otros) <...>
  - . scanner <...>

(E36) ¿Hay alguien disponible para el caso de que se estropee el equipamiento? <...>

Apuntes

- (E37) Para tomar apuntes a mano de las clases, ¿puedo requerir la ayuda de:
  - compañeros estudiantes? <...>
  - otra gente? <...>
- ¿Quién es el responsable de solicitar este servicio?
Nombre y dirección: .....
- (E38) ¿Para tomar apuntes fuera de las clases puedo requerir los servicios de alguien? <...>
- (E39) ¿Puedo fotocopiar mis apuntes? <...>
¿Quién es el responsable de solicitar este servicio? Nombre y dirección: .....
- (E40) ¿Puedo hacer photocopies yo mismo? <...>
- (E41) ¿Puedo hacer photocopies cerca del aulario? <...>
- (E42) ¿Pueden los profesores facilitarme photocopies de los gráficos y transparencias? <...>
¿Quién es el responsable de solicitar este servicio? .....
- (E43) ¿Puedo usar grabadora durante las clases? <...>
- (E44) ¿Puedo usar un PC portátil para tomar apuntes? <...>

Examenes y controles

- (E45) ¿Hay su universidad reglamentos relativos a la provisión de facilidades especiales para la realización de exámenes para estudiantes discapacitados? <...>
- (E46) En relación con mi discapacidad, ¿puedo examinarme de manera especial debido a mi condicionamiento? <...>
¿Se me exige un certificado médico? <...>
- (E47) ¿Hay alguien que escriba mis respuestas? <...>
- (E48) ¿Puedo usar mis usuales ayudas al estudio, como el PC, programa de procesado de textos? <...>
- (E49) ¿Alguien puede arreglar mi equipamiento electrónico si se estropea durante el examen? <...>
- (E50) ¿Puedo hacer el examen en una habitación separada, siempre que sea justificado por la forma del examen? <...>
- (E51) ¿Puedo tomarme tiempo extra (por ejemplo si soy susceptible a la fatiga)? <...>
- (E52) ¿Puedo tener un descanso o dividir el examen cuando el trabajo es muy extenso? <...>

| Suplemento : costes

Por cada marca que haga por favor envíeme información adecuada acerca:

- * de el coste del servicio
- * quien debe pagarla
- * las ayudas disponibles en su país para conseguir dinero.

(F1) Salud:

- necesito tratamiento por una enfermedad grave (por ejemplo, diálisis, tratamiento con cortisona por MS, alergia, asma etc...); Yo padezco .....
- necesito fisioterapia
- necesito terapia hablada
- puedo necesitar ayuda psicológica

¿Puede usted darme información general acerca de los costes médicos para extranjeros (con o sin discapacidad) y las posibilidades de reembolso?

En caso negativo, deme por favor el nombre y la dirección de alguna organización que me pueda dar la información.

(F2) Movilidad:

- Entrenamiento de movilidad para estudiantes visualmente impedidos
- Ayuda a la movilidad para estudiantes con problemas motrices (en el campus y privado)
- Transporte desde el hospital hasta mi habitación.

(F3) Alojamiento:

- Precios medios de los habitaciones adaptadas (las indicadas en el cuestionario).

(F4) Comidas:

- ¿La comida de régimen supone un coste suplementario?

(F5) Vida diaria:

Coste por la ayuda de:

- lavar y vestir
- ayuda sanitaria
- recados
- comidas preparadas
- comer
- moverme dentro de mi habitación
- moverme fuera de mi habitación (privadamente)
- ayuda durante la noche.

(F6) Material de estudio:

* Transcripciones:

- transcripciones en braille:
  - . en papel
  - . en disquette
- diagramas táctiles
- copias caracteres grandes
- grabaciones en cassettes
  - * Fotocopias normales

- * Alquiler de material:
  - alquiler de un sistema de tomar notas electrónico braille
  - alquiler de un PC
  - alquiler de un braille display
  - alquiler de un programa software agrandar caracteres
  - alquiler de un circuito de tv cerrado
  - uso de la impresora braille
  - uso del scanner
  - ayuda técnica cuando el equipo se avería
- * Asistencia personal:
  - persona que tome los apuntes
  - interprete (discapacitados auditivos)
  - lectores.

(F7) A sistencia deportiva para los estudiantes con discapacidad.

Français

Etudier a l'étranger

Liste de besoins pour etudiants handicapes

Introduction

Vous envisagez de faire des études à l'étranger, vous voulez connaître de nouvelles expériences. Vous êtes certainement conscient de la grande diversité entre les universités, non seulement au niveau scientifique, mais également sur le plan de l'organisation matérielle et des services d'accompagnement.

Il est particulièrement important pour les étudiants handicapés ou atteints d'une maladie chronique de savoir au préalable de quel matériel et de quelle assistance personnelle ils pourront disposer. Dans ce domaine, la diversité est encore plus grande. Pour vous donner un aperçu des infrastructures de l'université d'accueil, le mieux est évidemment de contacter au préalable les responsables de ce domaine.

Avec cette liste de besoins, nous avons essayé de faciliter ce travail. Pour la rédiger, nous avons recueilli des informations dans les différents pays de l'Union européenne.

Pour nous permettre de disposer de renseignements pertinents, il est important que vous dressiez un inventaire précis de ce dont vous avez besoin. Cette liste vous y aidera: marquez d'une croix les informations que vous désirez et ce dont vous avez besoin. Le premier objectif de ce questionnaire est "général": vous mentionnez des éléments qui permettront d'élaborer une vue globale du campus, des habitudes et de l'infrastructure. Ensuite, des additifs regroupent des éléments supplémentaires, qui doivent être pris en considération en fonction de votre handicap spécifique. Si plusieurs alternatives sont possibles, vous pouvez les mentionner toutes. Le dernier additif concerne les coûts.

Nous précisons que la liste de besoins est disponible en allemand, anglais, danois, espagnol, finnois, français, italien, grec, néerlandais, portugais et suédois. Lorsque vous aurez dressé dans votre propre langue, à l'aide de cette liste l'inventaire de vos questions et de vos besoins, vous retrouverez facilement les éléments cochés dans le questionnaire, rédigé dans la langue de l'université d'accueil. Vous ne devez donc pas traduire vous-même les questions, elles sont déjà formulées correctement.

Bonne chance!

Je souhaite étudier dans votre université durant la période du .....-.....-..... au .....-.....-.....
Mon programme d'études (orientation, matières, niveau) comprend les parties suivantes:

Veuillez répondre aux questions cochées. S'il y a des crochets, indiquez O (oui) ou N (non) entre ces crochets.

Vous m'obligeriez en répondant à mes questions avant le .....-.....-.....

Les coordonnées de la personne responsable de l'accueil des étudiants handicapés à mon université sont: (nom, adresse, téléphone, fax):

.....
.....
.....
.....
.....

En cas de nécessité vous pouvez la contacter.

| Generalites

Accueil et informations

Accueil et information des étudiants handicapés

- (A1) Avez-vous de la documentation sur les services spécifiques offerts aux étudiants handicapés? Si oui, pouvez-vous me la faire parvenir?
- (A2) Existe-t-il un coordinateur attaché à votre université qui se charge de l'accueil des étudiants handicapés? <...>
- Nom et coordonnées de la personne/du service: .....
- (A3) Existe-t-il un coordinateur qui n'est pas directement attaché à votre université qui se charge de l'accueil des étudiants handicapés? <...>
- Nom et coordonnées du service: .....
- (A4) En cas de besoin, le responsable de l'accompagnement des étudiants handicapés peut-il, avant mon transfert, soumettre aux responsables de faculté des questions relatives aux problèmes d'études liés à mon handicap? <...>
- (A5) Existe-t-il dans les différentes facultés de l'université des personnes de contact, des accompagnateurs, des tuteurs (mentors) et/ou des membres du personnel auxquels je peux m'adresser directement pour soumettre à l'avance de tels problèmes? <...>

Qui est la personne de contact de ma faculté? .....

- (A6) Existe-t-il des personnes susceptibles de me prendre en charge lors de mon arrivée afin de me guider
- de l'aéroport, de la gare de l'autobus, du train à l'Université? <...>
  - dans les différents services de l'université? <...>
  - à l'intérieur de ma faculté? <...>
- (A7) Puis-je bénéficier d'accompagnement pédagogique pour la récupération des cours non-fréquentés? (traitements, repos indispensables etc.)? <...>
- (A8) Est-il souhaitable que j'apporte un certificat (médical) prouvant que je suis atteint(e) d'un handicap ou d'une maladie chronique? <...>

Allocations

- (A9) Votre pays accorde-t-il des allocations spécifiques aux étudiants handicapés, y compris aux étrangers qui résident temporairement dans votre pays? <...>
- (A10) Votre pays prévoit-il l'une ou l'autre forme d'intervention financière pour les personnes handicapées et/ou leurs accompagnateurs qui utilisent les transports en commun? <...>
- (A11) Quelles sont les attestations nécessaires pour avoir droit à ces allocations? .....

Informations générales

- (A12) Existe-t-il un service centralisant les informations d'intérêt général à l'intention des étudiants étrangers qui fréquentent votre université? <...>
- Nom et adresse de la personne de contact: .....

Campus localisation

- (A13) Pourriez-vous m'envoyer un plan du campus et de la ville?
- (A14) Les bâtiments universitaires sont-ils dispersés dans la ville? <...>
- Quel est, approximativement, le rayon dans lequel ils se trouvent? .....

- Existe-t-il de bonnes liaisons des transports publics entre les bâtiments universitaires? <...>

(A15) Les bâtiments universitaires se trouvent-ils tous réunis sur un seul campus? <...>

- Quelle est la taille approximative du campus? <...>
- Existe-t-il des transports en commun à l'intérieur de ce campus? <...>
- Quelle est la distance entre le campus et le centre-ville? .....
- A quelle distance se trouvent les magasins par rapport au campus? .....
- A quelle distance se trouve la gare par rapport au campus? .....

(A16) Les bâtiments universitaires se trouvent-ils sur plusieurs campus? <...>

- Les bâtiments universitaires où je suivrai mes cours sont-ils centralisés sur un seul de ces campus? <...>
  - . Quelle est la taille approximative de ce campus? .....
- Les bâtiments universitaires où je suivrai mes cours se trouvent-ils sur plusieurs campus? <...>
  - . Ces campus peuvent-ils être rejoints à pied (dans un rayon d'environ 1 km)? <...>
    - . Existe-t-il de bonnes liaisons des transports publics entre ces campus? <...>
  - . Quelle est la distance moyenne entre ces campus et le centre-ville? .....
  - . Quelle est la distance moyenne entre ces campus et les magasins? .....
  - . Quelle est la distance moyenne entre ces campus et la gare? .....

(A17) Arrive-t-il que les voies qui mènent aux amphithéâtres soient difficilement praticables en raison de la neige ou du verglas? <...>

- A quels mois de l'année? .....
- Pendant combien de temps, en moyenne? .....

Bibliotheques

(A18) Votre université dispose-t-elle d'une bibliothèque centrale? <...>

(A19) Hormis celle-là, compte-t-elle d'autres bibliothèques? <...>

(A20) Existe-t-il uniquement des bibliothèques décentralisées? <...>

Logement

(A21) Existe-t-il un service spécifique de logement auquel je puisse m'adresser? <...>
adresse: .....

(A22) Existe-t-il une cité universitaire sur le campus ou très près du campus où je suivrai le plus de cours? <...>

- puis-je y louer une chambre avec plusieurs autres étudiants? <...>
- Y a-t-il des chambres individuelles? <...>
- Y a-t-il des chambres individuelles avec douche et toilettes? <...>
- Y a-t-il des cuisines? <...>
- Les occupants y entretiennent-ils des contacts assez fréquents? <...>

- Un téléphone est-il disponible à proximité? <...>

(A23) S'il n'y a que des logements pour étudiants qui se trouvent trop éloignés des amphithéâtres où je suivrai mes cours, existe-t-il de bonnes liaisons avec les transports publics qui les relient aux bâtiments de faculté? <...>

- Puis-je y louer une chambre avec plusieurs autres étudiants? <...>
- Y a-t-il des chambres individuelles? <...>
- Y a-t-il des chambres individuelles avec douche et toilettes? <...>
- Y a-t-il des cuisines? <...>
- Les occupants y entretiennent-ils des contacts assez fréquents? <...>
- Un téléphone est-il disponible à proximité? <...>

(A24) Pouvez-vous me trouver un logement sur "le marché privé" des chambres d'étudiants, proche des bâtiments universitaires où je suivrai la plupart de mes cours? <...>

- Puis-je y louer une chambre avec plusieurs autres étudiants? <...>
- Puis-je obtenir une chambre individuelle dans une maison où logent plusieurs étudiants? <...>
- Puis-je obtenir une chambre individuelle avec douche et toilettes à proximité dans une maison où logent plusieurs étudiants? <...>
- Un téléphone est-il disponible à proximité? <...>

Restaurant universitaire

(A25) L'université dispose-t-elle d'un restaurant universitaire? <...>

(A26) S'il y a plusieurs campus, existe-t-il des restaurants à proximité de chacun d'eux? <...>

(A27) Existe-t-il un restaurant universitaire à proximité des bâtiments où je suivrai la plupart de mes cours? <...>

(A28) Existe-t-il un service de restauration qui peut délivrer des repas adaptés à des régimes alimentaires particuliers? <...>

Services médicaux et paramédicaux

(A29) Votre université possède-t-elle un service médical? <...>

(A30) Si nécessaire, le médecin de ce service se rend-il dans les chambres d'étudiants? <...>

(A31) Y-a-t-il une information sur les services médicaux de garde. Est-elle régulièrement mise à jour et diffusée? <...>

(A32) Y a-t-il un hôpital à proximité de l'université? <...>

(A33) Y-a-t-il moyen d'avoir de la kinésithérapie? <...>

(A34) Y-a-t-il moyen d'avoir des séances de d'orthophoniste? <...>

(A35) Y-a-t-il moyen de contacter un psychologue? <...>

Sports

(A36) Votre université est-elle pourvue d'infrastructures sportives destinées aux étudiants handicapés? <...>

(A37) Votre université est-elle pourvue d'infrastructures sportives destinées aux étudiants handicapés et non-handicapés? <...>

(A38) Qui/quel institut en est responsable à l'échelon central? Nom et coordonnées: .....

| Additifs pour les étudiants aveugles ou déficients visuels

(B1) Combien d'étudiants aveugles ou déficients visuels ont-ils déjà fréquenté votre université pendant les cinq dernières années? .....

(B2) Des étudiants aveugles ont-ils déjà suivi le programme d'études que j'ai choisi? <...>

(B3) Existe-t-il dans votre établissement une personne qui est spécifiquement chargée de l'accompagnement des étudiants déficients visuels? <...>

Nom et coordonnées: .....

Mobilite

(B4) S'ils sont disponibles, pourriez-vous m'envoyer un plan du campus et/ou de la ville en relief?

(B5) Le jour de mon arrivée (à partir du 1er jour), puis-je disposer d'une personne qui me guidera spatialement (formation à la mobilité)? <...>

(B6) Après une période de formation à la mobilité, serai-je capable de me déplacer seul sur le campus? <...>

(B7) Si ceci n'est pas le cas, est-il nécessaire de bénéficier d'un accompagnement à cause des dangers de la circulation, par exemple? <...>

(B8) Pouvez-vous organiser l'accompagnement lors de mes déplacements sur le campus?
<...>

(B9) Puis-je obtenir une assistance pour mes déplacements en dehors du campus? <...>

(B10) Puis-je emmener mon chien? <...>

Logement

(B11) J'ai besoin de logement sur le campus où je suivrai la plupart de mes cours, à proximité de celui-ci ou à un endroit facilement accessible par les transports publics.

Puis-je avoir une chambre dans un bâtiment:

- comportant des chambres individuelles suffisamment spacieuses (minimum 12m²)? <...>
  - équipée d'une cuisine? <...>
  - où je peux faire appel aux autres locataires pour de menus services (courses, renseignements, etc.) et où les tâches essentielles peuvent être réparties entre les occupants?
<...>
  - où je peux emmener mon chien? <...>
  - où un téléphone est disponible à proximité? <...>

Restaurant universitaire

(B12) Les restaurants universitaires:

- offrent-ils une aide à la sélection du menu? <...>
- offrent-ils une aide pour porter le plateau? <...>

Materiel d'études et adaptations

- (B13) Votre université publie-t-elle des polycopiés (cours imprimés)? <...>
- (B14) Les polycopiés sont-ils directement disponibles sur disquette? <...>
- (B15) Les polycopiés sont-ils directement disponibles sur cassette-audio? <...>
- (B16) Utilise-t-on beaucoup de manuels? <...>
- (B17) Ces manuels sont-ils disponibles sur disquette? <...>
- (B18) A qui fait-on généralement appel pour la délimitation de la matière à apprendre (parties, chapitres importants, etc.), et ce en fonction de la transcription en braille et de l'agrandissement de textes:
- au coordinateur de l'accompagnement des étudiants handicapés qui entre alors en contact avec les professeurs concernés? <...>
  - aux professeurs eux-mêmes? <...>
  - à d'autres membres du personnel de la faculté, des tuteurs ou mentors, par ex.? <...>
- (B19) Un responsable et/ou centre peut-il être contacté pour la transcription de polycopiés et de manuels en braille, sur disquette ou en gros caractères et pour leur enregistrement sur cassette? <...>
- Nom et coordonnées: .....
- (B20) Est-il possible de faire réaliser des diagrammes et des graphiques tactiles? <...>
- (B21) Les textes dont j'aurai besoin peuvent-ils être convertis selon un des procédés suivants au cours de la période de .... mois durant laquelle je fréquenterai votre université:
- la transcription en gros caractères? <...>
  - la transcription en braille? <...>
    - . j'emploie du braille 8 points
    - . j'emploie du braille 6 points
  - l'enregistrement sur cassette? <...>
  - la scannérisation? <...>
- (B22) Est-il plutôt préférable de demander les travaux suivants avant que je me rende dans votre université:
- la délimitation de la matière? <...>
  - la transcription des polycopiés et des manuels en braille? <...>
  - la transcription des polycopiés et des manuels en gros caractères? <...>
  - l'enregistrement des textes sur cassette? <...>
  - la scannérisation des textes? <...>
- (B23) Si ceci est préférable, combien de temps à l'avance dois-je en faire la demande? .....
- (B24) Existe-t-il dans votre pays ou votre région une bibliothèque centrale où les polycopiés, les livres et les manuels qui me seront utiles sont disponibles:
- en gros caractères? <...>
  - en braille? <...>
  - sur disquette? <...>
  - sur cassette? <...>
- Adresse: .....

- (B25) Est-il possible de photocopier:
- des notes de cours? <...>
  - des diagrammes et des graphiques? <...>
  - des transparents de rétroprojecteurs? <...>
- (B26) Est-il en général possible de faire des photocopies à proximité des locaux d'enseignement? <...>
- (B27) Est-il possible de demander aux professeurs des photocopies des schémas et diagrammes qu'ils présentent aux cours à l'aide d'un rétroprojecteur? <...>
- Auprès de qui puis-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
  - Quelqu'un peut-il se charger de la coordination de ces travaux de photocopie? <...>
- (B28) Pour la prise de notes de cours, pourrai-je faire appel:
- à d'autres étudiants? <...>
  - à d'autres personnes? <...>
- (B29) Puis-je demander à quelqu'un de me lire les textes à haute voix? <...>
- (B30) Du personnel est-il disponible à l'université pour transcrire des documents urgents? <...>

Aides électroniques

- (B31) Est-il permis d'enregistrer les cours? <...>
- (B32) Est-il permis d'utiliser un ordinateur (portable) pour prendre des notes durant les cours? <...>
- (B33) Veuillez cocher les aides électroniques figurant dans la liste ci-dessous qui sont disponibles dans votre université.
- A la suite de chaque type d'aide, veuillez indiquer:
- le code "P" si le matériel concerné peut être emprunté à domicile pour un usage personnel ou durant les cours
  - le code "NP" s'il ne peut être utilisé que dans un centre déterminé
    - . un enregistreur à cassettes avec possibilité de lecture accélérée <...>
    - . un ordinateur personnel <...>
    - . une imprimante noir et blanc <...>
    - . des programmes de traitement de textes (MS-Word, WP, etc.) <...>
    - . un logiciel d'agrandissement des caractères <...>
    - . une vidéo en circuit fermé <...>
    - . un pupitre de lecture pour malvoyants <...>
    - . un ordinateur équipé d'un synthétiseur vocal <...>
    - . quelles langues sont parlées par ce synthétiseur vocal? .....
    - . un appareil électronique de prise de notes en braille, raccordable à un ordinateur <...>
    - . une règlette braille de 40 caractères minimum <...>
    - . une imprimante braille <...>
    - . un scanner pourvu d'un synthétiseur vocal (type Kurzweil) <...>
    - . quelles langues sont parlées par ce synthétiseur vocal? .....

- . un scanner pouvant être utilisé en relative autonomie par des déficients visuels (type lecteur Arkestone) <...>
- . un lecteur de CD-ROM. <...>

(B34) Du personnel est-il disponible à l'université pour assurer la compatibilité de tous ces matériels et les raccorder entre eux (appareil de prise de notes en braille, ordinateur et lecteur de CD-ROM ou ordinateur et scanner, etc.)? <...>

- Ce personnel fait-il partie de l'université? <...>
- L'université fait-elle pour cela appel à des firmes privées? <...>

(B35) Du personnel peut-il être contacté rapidement en cas de panne des appareils électroniques? <...>

Travail en bibliothèque

(B36) La bibliothèque dans laquelle je travaillerai est-elle équipée:

- d'un ordinateur pourvu d'un affichage en braille, grâce auquel je pourrai consulter les catalogues? <...>
- d'un ordinateur pourvu d'un logiciel d'agrandissement des caractères, grâce auquel je pourrai consulter les catalogues? <...>

(B37) Y-a-t-il des unités de travail comme décrit ci-dessus déjà disponible dans certaines bibliothèques? Dans lesquelles? .....

(B38) La bibliothèque dans laquelle je travaillerai est-elle équipée d'une vidéo en circuit fermé? <...>

(B39) Pourrai-je faire appel à quelqu'un:

- pour consulter des catalogues? <...>
- pour prendre des livres sur les étagères? <...>
- pour rechercher des articles ou des passages dans des livres? <...>

Personne à contacter: .....

(B40) Dans la bibliothèque de la faculté où je travaillerai, pourrai-je avoir à ma disposition un scanner utilisable en relative autonomie (type lecteur Arkestone)? <...>

(B41) Aurai-je la possibilité de lire sur place les passages scannés à l'aide:

- d'un ordinateur pourvu d'un affichage en braille? <...>
- d'un ordinateur pourvu d'un logiciel d'agrandissement? <...>

(B42) Puis-je demander directement à la bibliothèque de faire procéder aux opérations suivantes:

- la scannérisation de textes? <...>
- la transcription de textes en gros caractères? <...>
- la transcription de textes en braille? <...>
- la lecture de textes sur cassette? <...>

Personne à contacter: .....

Examens

(B43) A l'occasion des examens, votre université applique-t-elle une réglementation spéciale octroyant des facilités aux étudiants handicapés? <...>

(B44) Puis-je, en fonction de mon handicap, présenter les examens d'une manière qui soit adaptée à ma situation? <...>

Dois-je fournir une attestation médicale? <...>

(B45) Les questions d'examens peuvent-elles:

- être lues à haute voix ou être enregistrées sur cassette? <...>
- être transcrrites en gros caractères? <...>
- être transcrrites en braille? <...>
- être disponibles sur disquette? <...>

(B46) Aux examens, pourrai-je disposer des aides électroniques que j'utilise habituellement, c'est-à-dire d'un ordinateur, de programmes de traitement de textes, d'une vidéo en circuit fermé, d'un appareil électronique de prise de notes en braille? <...>

(B47) Quelqu'un sera-t-il disponible pour réparer les éventuelles pannes de ces appareils durant les examens? <...>

(B48) Pourrai-je bénéficier de l'aide d'un secrétaire? <...>

(B49) Pourrai-je passer mes examens dans un local isolé, si ma façon de présenter les examens le requiert? <...>

(B50) Pourrai-je disposer de davantage de temps (notamment pour compenser mes problèmes de vue ou de fatigue)? <...>

(B51) Pourrai-je bénéficier de pauses durant les examens ou pourrai-je les scinder s'ils sont trop longs? <...>

(B52) Pourrai-je bénéficier d'une période d'examen plus étendue dans le temps? <...>

| Additifs pour les étudiants dyslexiques

(C1) Combien d'étudiants dyslexiques ont-ils déjà accompli des études à votre université pendant les cinq dernières années? ....

(C2) Est-il souhaitable que j'apporte un certificat médical récent prouvant que je souffre de dyslexie? <...>

Materiel d'études et adaptations

(C3) Votre université publie-t-elle des polycopiés (cours imprimés)? <...>

(C4) A qui fait-on généralement appel pour délimiter la matière à apprendre (parties, chapitres importants, etc.):

- au coordinateur de l'accompagnement des étudiants handicapés qui entre alors en contact avec les professeurs concernés? <...>
- aux professeurs eux-mêmes? <...>
- à d'autres membres du personnel de la faculté, des tuteurs ou mentors, par ex.? <...>

(C5) Un responsable et/ou centre peut-il être contacté:

- pour l'enregistrement de textes sur cassette? Nom et coordonnées: ....
- pour la scannérisation de textes sur disquettes? Nom et coordonnées: ....

(C6) Les textes dont j'aurai besoin peuvent-ils être convertis selon un des procédés suivants au cours de la période de .... mois durant laquelle je fréquenterai votre université:

- l'enregistrement sur cassette? <...>
- la scannérisation sur disquette? <...>

(C7) Est-il plutôt préférable de demander les travaux suivants avant que je me rende dans votre université:

- la délimitation de la matière? <...>

- l'enregistrement des textes sur cassette? <...>
  - la scannérisation sur disquettes? <...>
- (C8) Combien de temps à l'avance dois-je en faire la demande? .....
- (C9) Existe-t-il dans votre pays ou votre région une bibliothèque centrale où certains polycopiés et manuels sont disponibles sur cassette? Adresse: .....

Aides electroniques

- (C10) Veuillez cocher les aides électroniques figurant dans la liste ci-dessous qui sont disponibles dans votre université.
- A la suite de chaque type d'aide, veuillez indiquer:
- le code "P" si le matériel concerné peut être emprunté à domicile pour un usage personnel ou durant les cours
  - le code "NP" s'il ne peut être utilisé que dans un centre déterminé
    - . un enregistreur à cassettes <...>
    - . un enregistreur à cassettes avec possibilité de lecture accélérée <...>
    - . un ordinateur personnel avec imprimante <...>
    - . un ordinateur personnel pourvu d'un synthétiseur vocal <...>
    - . des programmes de traitement de textes (MS-Word, WP, correcteur orthographique, etc.) <...>
      - . un scanner. <...>
- (C11) Du personnel peut-il être contacté en cas de panne des appareils électroniques? <...>

Notes de cours

- (C12) Pour la prise de notes de cours, pourrai-je faire appel:
- à d'autres étudiants? <...>
  - à d'autres personnes? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (C13) Est-il possible de faire photocopier des notes pour moi? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (C14) Est-il en général possible de faire des photocopies à proximité des locaux d'enseignement? <...>
- (C15) Est-il possible de demander aux professeurs des photocopies des schémas et des diagrammes qu'ils présentent aux cours à l'aide d'un rétroprojecteur? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (C16) Est-il permis d'enregistrer les cours? <...>
- (C17) Est-il permis d'utiliser un ordinateur (portable) pour prendre des notes durant les cours? <...>

Bibliotheque

- (C18) Puis-je faire appel au personnel de la bibliothèque lors de mes recherches de livres dans les catalogues? <...>

Examens

- (C19) A l'occasion des examens, votre université applique-t-elle une réglementation spéciale octroyant des facilités aux étudiants handicapés? <...>
- (C20) Puis-je, en fonction de mon handicap, présenter les examens d'une manière qui soit adaptée à ma situation? <...>
- (C21) Dois-je fournir une attestation médicale? <...>
- (C22) Les questions d'examens peuvent-elles, à ma demande:
- être lues à haute voix ou enregistrées sur cassette? <...>
  - être présentées par écrit? <...>
- (C23) Quelqu'un pourra-t-il prendre note de mes réponses? <...>
- (C24) Aux examens, pourrai-je disposer des aides électroniques que j'utilise habituellement, c'est-à-dire d'un ordinateur, de programmes de traitement de textes et d'un correcteur orthographique? <...>
- (C25) Quelqu'un sera-t-il disponible pour réparer les éventuelles pannes de ces appareils durant les examens? <...>
- (C26) Pourrai-je passer mes examens dans un local isolé, si ma manière de passer les examens le requiert? <...>
- (C27) Pourrai-je disposer de davantage de temps (notamment pour compenser ma lenteur à la lecture)? <...>
- (C28) Pourrai-je bénéficier de pauses durant les examens ou pourrai-je les scinder s'ils sont trop longs? <...>

| Additifs pour les étudiants sourds ou déficients auditifs

- (D1) Combien d'étudiants sourds ou déficients auditifs ont-ils déjà accompli des études à votre université pendant les cinq dernières années? .....
- (D2) Des étudiants sourds ou déficients auditifs ont-ils déjà suivi le programme d'études que j'ai choisi? <...>
- (D3) Existe-t-il une personne qui est spécifiquement chargée de l'accompagnement des étudiants déficients auditifs? Nom et coordonnées: .....

Logement

- (D4) Peut-on prévoir un logement qui propose une formule d'habitation avec des étudiants qui entretiennent des contacts entre eux? <...>
- (D5) Puis-je obtenir une chambre équipée d'une sonnerie et d'une alarme-incendie à témoin lumineux? <...>

Communication quotidienne

- (D6) Pour la communication quotidienne, puis-je faire appel à:
- un interprète labial? <...>

- un interprète gestuel? <...>
  - . Quelle langue des signes est employée? .....
  - . Quelle est la qualification de l'interprète? .....
- à un intermédiaire de communication? <...>

(D7) Pourrai-je disposer d'un minitel-dialogue? <...>

(D8) Le responsable de l'accompagnement des étudiants handicapés est-il accessible par minitel-dialogue? <...>

Materiel d'études

- (D9) Puis-je faire appel à quelqu'un pour la délimitation de la matière à apprendre:
- par l'intermédiaire du responsable chargé de l'accompagnement des étudiants handicapés? <...>
    - du professeur directement? <...>
    - par l'entremédiaire d'un tuteur, membre du personnel de l'université? <...>
- (D10) Puis-je bénéficier de l'aide d'un intermédiaire de communication? <...>

Aides électroniques

(D11) Veuillez cocher les aides électroniques figurant dans la liste ci-dessous qui sont disponibles dans votre université.

A la suite de chaque type d'aide, veuillez indiquer:

- le code "P" si le matériel concerné peut être emprunté à domicile pour un usage personnel ou durant les cours,
- le code "NP" s'il ne peut être utilisé que dans un centre déterminé,
  - . ordinateur personnel et imprimante <...>
  - . programmes de traitement de textes (ms-word, wp, etc...) <...>
  - . câble à induction portatif <...>
(la modulation de fréquence de mon aide technique est:...)
  - . émetteur-récepteur en cas de troubles auditifs <...>

(D12) Y a-t-il du personnel sur place qui peut vérifier la compatibilité des divers appareils et se charger des connexions (par exemple, éliminer les interférences entre les micros, etc...)?

<...>

(D13) Du personnel peut-il être contacté en cas de panne des appareils électroniques? <...>

(D14) Dois-je avertir à l'avance les professeurs lorsque j'utilise un émetteur-récepteur? <...>

(D15) L'accompagnateur des étudiants handicapés en prend-il l'initiative? <...>

(D16) Des boucles magnétiques ou infrarouge sont elles prévues dans les locaux d'enseignement où j'aurai cours? <...>

(D17) Puis-je faire appel à un interprète pendant les cours? <...>

- à un interprète labial? <...>
- à un interprète gestuel? <...>

(D18) Les responsables d'accueil des facultés et/ou les secrétariats des facultés sont-ils accessibles par minitel-dialogues? <...>

Notes de cours

- (D19) Pour la prise de notes de cours, pourrai-je faire appel:
- à d'autres étudiants? <...>
  - à d'autres personnes? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (D20) Est-il possible de faire photocopier des notes pour moi? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (D21) Dois-je me charger moi-même de ces photocopies? <...>
- (D22) Est-il en général possible de faire des photocopies à proximité des locaux d'enseignement? <...>
- (D23) Est-il possible de demander aux professeurs des photocopies des schémas et diagrammes qu'ils présentent aux cours à l'aide d'un rétroprojecteur? <...>
- Auprès de qui dois-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (D24) Puis-je me procurer préalablement les commentaires qui accompagnent les films, les diapo et les vidéos? <...>

Examens

- (D25) A l'occasion des examens, votre université applique-t-elle une réglementation spéciale octroyant des facilités aux étudiants handicapés? <...>
- (D26) Puis-je, en fonction de mon handicap, présenter les examens d'une manière qui soit adaptée à ma situation? <...>
- Dois-je fournir une attestation médicale? <...>
- (D27) Les questions d'examens peuvent-elles toujours être présentées sous forme écrite? <...>
- (D28) Puis-je disposer d'un interface de communication (un interprète par ex.)? <...>
- (D29) Puis-je disposer des aides électroniques que j'utilise habituellement (émetteur-récepteur, par ex.)? <...>
- (D30) Quelqu'un sera-t-il disponible pour réparer les éventuelles pannes de ces appareils durant les examens? <...>
- (D31) Pourrai-je passer mes examens dans un local indépendant, si ma façon de présenter les examens le requiert? <...>

| Additifs pour les étudiants handicapés physiques

Mobilite

- (E1) Les transports publics sont-ils adaptés aux personnes en fauteuil roulant? <...>
- (E2) Un moyen de transport spécial est-il prévu (minibus, etc...) pour les personnes (étudiants) en fauteuil roulant:
- pour les déplacements jusqu'au campus? <...>
  - pour les déplacements sur le campus même? <...>
  - pour les déplacements privés? <...>
- Nom/centre: .....
- (E3) Les personnes en fauteuil roulant peuvent-elles facilement prendre le taxi? <...>

(E4) Me déplaçant en fauteuil roulant, puis-je demander une assistance personnelle pour les déplacements jusqu'au campus et sur le campus même? <...>

(E5) Sur le campus où je suivrais le plus de cours, y-a-t il un parking réservé pour les personnes handicapées? <...>

Logement

Vous trouverez ci-après la description de différentes formules d'hébergement et d'accès. Elles ont été définies selon des contextes de A à F, et prennent en considération des degrés d'handicap variant de moyen à grave:

- * S'il existe une cité universitaire sur ou très près du campus où je suivrai le plus de cours, cette formule d'hébergement est nommée type A.
- * Si les logements pour étudiants sont plus éloignés, cet éloignement n'est pas insurmontable pour moi à condition que:
  - entre le logement et le campus
  - . il y ait des transports publics réguliers (= type B)
  - . il y ait des transports publics réguliers, accessibles aux personnes en fauteuil roulant (= type C)
  - . il y ait des transports publics réguliers, accessibles aux personnes en fauteuil roulant électrique (= type D)
  - . il y ait un service de navette régulier par un moyen de transport accessible à toutes les personnes en fauteuil roulant (= type E)
  - il y ait un parking réservé pour les personnes handicapées à proximité du logement pour étudiants (= type F)

Exigences

(E6) Je souffre de troubles légers de mobilité. Pouvez-vous me procurer une chambre de type A, B ou F:

- avec les toilettes et la douche au même niveau, dans un bâtiment qui comporte une cuisine? <...>
- avec des toilettes et une douche qui communiquent avec la chambre? <...>
- avec des toilettes et une douche qui communiquent avec la chambre, dans un bâtiment qui comporte une cuisine? <...>
- dans un bâtiment où je peux en outre faire appel aux autres occupants pour de menus services (courses, etc...) <...>

Dans ce dernier cas, pouvez-vous vous charger de la répartition des tâches entre les occupants auxquels je peux faire appel? <...>

(E7) Je peux monter ... escaliers maximum de ... marches maximum, mais à condition qu'une main courante soit prévue. J'ai besoin d'une chambre de type A, B ou F, située au rez-de-chaussée ou à un niveau où le nombre d'escaliers à monter est limité au minimum, et ne dépasse en aucun cas le nombre que j'ai mentionné. Pouvez-vous me procurer une telle chambre:

- communiquant avec les toilettes et la douche? <...>
- communiquant avec les toilettes et la douche, et de laquelle je puisse me rendre dans la cuisine sans changer de niveau? <...>
- de laquelle j'ai accès aux toilettes et à la douche sans changer de niveau? <...>

- de laquelle j'ai accès aux toilettes, à la douche et à la cuisine sans changer de niveau? <...>

(E8) Il m'est impossible de monter des escaliers. Je cherche une chambre de type A, C, E ou F. Il ne peut y avoir d'escaliers à l'entrée du bâtiment ou alors il faut que soit prévu un plan incliné, un élévateur à siège ou une plate-forme élévatrice. Pouvez-vous me procurer une chambre dans un tel bâtiment au rez-de-chaussée ou à un étage accessible en ascenseur:

- qui communique avec les toilettes et la douche? <...>
- qui communique avec les toilettes et la douche et se trouve au même niveau que la cuisine? <...>
- de laquelle j'ai accès aux toilettes et à la douche sans changer de niveau? <...>
- de laquelle j'ai accès aux toilettes, à la douche et à la cuisine sans changer de niveau? <...>

(E9) Je me déplace en fauteuil roulant. Je cherche une chambre de type A, C, E ou F. Pouvez-vous me procurer un logement dans un bâtiment qui m'est accessible, c'est-à-dire dans un bâtiment où à l'entrée

- il y a tout au plus une seule marche? <...>
- un plan incliné a été aménagé? <...>
- se trouve une plate-forme élévatrice pour fauteuils roulants? <...>

(E10) Je me déplace en fauteuil roulant. Pouvez-vous me procurer dans un bâtiment qui m'est accessible une chambre au rez-de-chaussée ou à un étage accessible en ascenseur (dimensions minimum de l'ascenseur 1,10 x 1,40)? <...>

La chambre doit avoir une porte d'une largeur de 80 cm minimum, et être suffisamment large pour pouvoir se déplacer en fauteuil roulant (rayon de braquage de 1,50 m). Pouvez-vous me procurer une telle chambre:

- qui communique avec les toilettes et la douche? <...>
- qui communique avec des toilettes et une douche adaptées? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès aux toilettes et à la douche? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès aux toilettes, à la douche et à la cuisine? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès à des toilettes et une douche adaptées? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès à des toilettes, une douche adaptées et une cuisine? <...>

(E11) Je me déplace dans un fauteuil roulant électrique. Je cherche une chambre de type A, D, E ou F. Pouvez-vous me procurer une chambre dans un bâtiment qui m'est accessible, où à l'entrée:

- il n'y a pas de différence de niveau de plus de 20 mm? <...>
- un plan incliné est prévu? <...>
- se trouve une plate-forme élévatrice pour fauteuils roulants? <...>

(E12) Je me déplace dans un fauteuil roulant électrique. Pouvez-vous me procurer, dans un bâtiment qui me soit accessible, une chambre au rez-de-chaussée ou à un étage accessible en ascenseur (dimensions minimum de l'ascenseur 1,10 x 1,40)?

La chambre doit avoir une porte d'une largeur de 80 cm minimum, et être suffisamment large pour pouvoir se déplacer en fauteuil roulant (rayon de braquage de 1,50 m). Pouvez-vous me procurer une telle chambre:

- qui communique avec les toilettes et la douche? <...>
- qui communique avec des toilettes et une douche adaptées? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès aux toilettes, à la douche? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès aux toilettes, à la douche et à la cuisine? <...>
- de laquelle j'ai aisément accès à des toilettes et une douche adaptées? <...>

- de laquelle j'ai aisément accès à des toilettes, une douche adaptées et une cuisine? <...>

(E13) A-t-on prévu un endroit où il me serait possible de recharger la batterie de mon fauteuil roulant électrique? <...>

(E14) Dans le type de logement que je désire, un téléphone est-il disponible? <...>

Assistance dans les activités de la vie quotidienne

(E15) Pouvez-vous me fournir une assistance quotidienne limitée (par exemple, aide pour faire ma toilette, m'habiller, faire mes courses, prendre un moyen de transport, cuisiner et prendre les repas)? <...>

(E16) Pouvez-vous me fournir une assistance 24 heures sur 24 (par exemple, aide pour faire ma toilette, m'habiller, aller aux toilettes, faire mes courses, cuisiner, prendre les repas, faire la lessive, prendre un moyen de transport)? <...>

(E17) La personne qui m'aide 24 heures sur 24 peut-elle disposer d'une chambre dans le bâtiment où je suis moi-même installé(e)? <...>

Restaurant universitaire

(E18) Sur le campus où je vais suivre le plus de cours, y a-t-il un restaurant accessible aux personnes en fauteuil roulant (voir ci-dessus: accessibilité des bâtiments de logement)? <...>

(E19) Peut-on m'aider dans le choix du menu (à cause de ma taille ou du fauteuil roulant)? <...>

(E20) Peut-on m'aider pour porter le plateau? <...>

(E21) A-t-on prévu dans ce restaurant des toilettes pour les personnes en fauteuil roulant? <...>

(E22) Y a-t-il un parking réservé aux personnes handicapées à proximité du restaurant universitaire? <...>

Services paramédicaux

(E23) Puis-je bénéficier régulièrement d'un traitement de kinésithérapie? <...>

(E24) Le traitement de kinésithérapie peut-il se faire dans ma chambre? <...>

(E25) Puis-je être soigné(e) par une aide-soignante dans ma chambre (injections, sondes, soins généraux, etc...)? <...>

Locaux d'enseignement

* Pour qu'un bâtiment me soit accessible, il doit satisfaire aux conditions suivantes à l'entrée et à l'intérieur:

- pour les escaliers, une rampe d'escalier doit être prévue
- ..... marches maximum
- différence de niveau de ... cm maximum

- (E26) Les locaux d'enseignement dans lesquels je suivrai le plus de cours sont-ils accessibles par l'une ou l'autre entrée? <...>
- (E27) Puis-je entrer dans ces locaux en fauteuil roulant? <...>
- (E28) Les bâtiments dans lesquels j'aurai le plus de cours, sont-ils équipés de toilettes accessibles aux personnes en fauteuil roulant? <...>
- (E29) Sur mon campus, y a-t-il des toilettes accessibles aux personnes en fauteuil roulant?
<...>
- (E30) Y a-t-il sur les différents campus où je suis des cours, des toilettes accessibles aux personnes en fauteuil roulant? <...>

Bibliotheque

- (E31) La bibliothèque où je me rendrai le plus souvent, est-elle accessible aux personnes en fauteuil roulant? <...>
- (E32) Est-il possible de faire appel au personnel de la bibliothèque pour prendre des livres sur les étagères? <...>
- (E33) La bibliothèque où je me rendrai le plus souvent, est-elle équipée de toilettes accessibles aux personnes en fauteuil roulant? <...>
- (E34) Si la bibliothèque n'est pas accessible, puis-je
- demander et emprunter des livres? <...>
  - faire rechercher des articles et les faire photocopier? <...>

Aides electroniques

- (E35) Veuillez cocher les aides électroniques figurant dans la liste ci-dessous qui sont disponibles dans votre université.
- A la suite de chaque type d'aide, veuillez indiquer:
- le code "P" si le matériel concerné peut être emprunté à domicile pour un usage personnel ou durant les cours
  - le code "NP" s'il ne peut être utilisé que dans un centre déterminé
    - . enregistreur à cassettes <...>
    - . enregistreur à cassettes avec possibilité de lecture accélérée <...>
    - . ordinateur personnel et imprimante <...>
    - . programmes de traitement de textes (MS-Word, WP, etc...) <...>
    - . scanner <...>
- (E36) Du personnel peut-il être contacté en cas de panne des appareils électroniques? <...>

Notes de cours

- (E37) Pour la prise de notes de cours, pourrai-je faire appel:
- à d'autres étudiants? <...>
  - à d'autres personnes? <...>
- A qui puis-je en faire la demande? Nom, adresse: .....
- (E38) Pour la prise de notes en dehors des cours, pourrai-je faire appel à quelqu'un? <...>
- (E39) Est-il possible de faire photocopier des notes pour moi? <...>

A qui puis-je en faire la demande? Nom, adresse: .....

(E40) Dois-je me charger moi-même de ces photocopies? <...>

(E41) Est-il en général possible de faire des photocopies à proximité des locaux d'enseignement? <...>

(E42) Est-il possible de demander aux professeurs des photocopies des schémas et diagrammes qu'ils présentent aux cours à l'aide d'un rétroprojecteur? <...>

A qui puis-je en faire la demande? Nom, adresse: .....

(E43) Est-il possible d'utiliser un enregistreur à cassettes pendant les cours? <...>

(E44) Est-il possible d'utiliser un ordinateur (portable) pour prendre des notes pendant les cours? <...>

Examens

(E45) A l'occasion des examens, votre université applique-t-elle une réglementation spéciale octroyant des facilités aux étudiants handicapés? <...>

(E46) Puis-je, en fonction de mon handicap, présenter les examens d'une manière qui soit adaptée à ma situation? <...>

Dois-je fournir une attestation médicale? <...>

(E47) Quelqu'un pourra-t-il prendre note de mes réponses? <...>

(E48) Puis-je disposer des aides électroniques que j'utilise habituellement (ordinateur personnel, programmes de traitement de textes, par ex.)? <...>

(E49) Quelqu'un sera-t-il disponible pour réparer les éventuelles pannes de ces appareils durant les examens? <...>

(E50) Pourrai-je passer mes examens dans un local isolé, si ma façon de présenter les examens le requiert? <...>

(E51) Pourrai-je disposer de davantage de temps (pour compenser mes problèmes de fatigue, etc...)? <...>

(E52) Pourrai-je bénéficier de pauses durant les examens ou pourrai-je les scinder s'ils sont trop longs? <...>

| Additif: couts

Pour chaque item, marqué d'une croix, veuillez me fournir l'information concernant:

* le montant des frais de service

* qui doit payer les frais

* aide pour obtenir des interventions financières.

(F1) Service de santé:

- J'ai besoin de traitement pour une maladie chronique (p.ex. dialyse, cure de cortisone pour sclérose en plaque, allergies, asthmes etc...); je souffre de .....

- J'ai besoin de kinésithérapie

- J'ai besoin d'orthophonie

- Je pourrai avoir besoin d'aide psychologique (de courte durée)

Pouvez-vous me procurer de l'information générale concernant les frais médicaux pour étrangers - handicapés et non-handicapés - et les formules de remboursement?

Si vous ne disposez pas de ces informations, veuillez me procurer nom et adresse de l'institution à laquelle je peux m'adresser.

(F2) Mobilité:

- Formation à la mobilité (handicap visuel)
- Assistance personnelle pour déplacements en fauteuil roulant
- Transport de l'hôpital à ma chambre.

(F3) Accommodation:

- Les prix moyens d'une chambre adaptée selon le type décrit sous Additif pour les Etudiants Handicapés Physiques/ Logement.

(F4) Restauration:

- Y-a-t-il un surcoût pour repas adaptés à des régimes alimentaires particuliers?

(F5) Assistance dans les activités de la vie quotidienne:

Les coûts de l'aide:

- pour faire ma toilette et m'habiller
- pour aller aux toilettes
- pour faire mes courses
- pour cuisiner
- pour prendre les repas
- pour me déplacer dans ma propre chambre
- pour les déplacements en dehors de ma chambre (privé)
- pour la nuit.

(F6) Matériel d'étude:

* Transcriptions:

- en braille:
  - . sur papier
  - . sur disquette
- en relief
- en gros caractères
- sur cassette

* Photocopies ordinaires

* Emprunt d'aides techniques:

- emprunt d'un appareil électronique de prise de notes en braille
- emprunt d'un ordinateur
- emprunt d'une réglette braille
- emprunt d'un logiciel d'agrandissement des caractères
- emprunt d'un vidéo en circuit fermé
- emploi d'une imprimante braille
- emploi d'un scanner
- emploi de personnel pour le raccordage en cas de déficience

* Assistance personnelle:

- pour la prise de notes
- interprète (déficiences auditives)
- lecteurs de textes.

(F7) Assistance pour la pratique des sports

Italiano

Studiare all'estero

Questionario dei bisogni per studenti disabili

Introduzione

State considerando l'idea di studiare all'estero, Volete fare una nuova esperienza.

Immaginerete sicuramente che ci sono molte differenze tra le università, non soltanto sul versante accademico, ma anche in termini di servizi di supporto e di guida.

E' particolarmente importante per gli studenti disabili sapere che materiali e che tipo di assistenza personale possono aspettarsi. La differenza è probabilmente ancora più grande in questo campo. E' meglio entrare anticipatamente in contatto con le persone responsabili di questa area, così da essere in grado di ottenere un'idea del tipo di agevolazioni fornite dall'università ospitante.

Lo scopo di questo questionario è di rendere questo compito molto più facile. E' stato preparato con l'aiuto delle informazioni raccolte in tutti i paesi dell'Unione Europea.

E' importante per voi porre molta attenzione nell'elencare i vostri bisogni, in modo che le informazioni ricevute siano le più accurate possibili. A questo scopo dovete far scorrere il questionario e contrassegnare le voci, specificando le informazioni che cercate o i requisiti di cui avete bisogno. La prima sezione del questionario è di tipo "generale", in essa dovete contrassegnare le voci con l'idea di una visione d'insieme dell'edificio universitario, delle regole e delle agevolazioni. Le "appendici" presentano un insieme di voci che richiedono una attenzione particolare alla luce del vostro problema specifico. Se le diverse alternative sono di un qualche interesse è meglio contrassegnarle tutte. L'ultima "appendice" riguarda i costi.

Il questionario è disponibile in Danese, Tedesco, Inglese, Finlandese, Francese, Greco, Italiano, Olandese, Portoghese, Spagnolo e Svedese. Dopo aver elencato le vostre domande e i vostri bisogni, nella vostra lingua madre, usando il questionario come base di riferimento, troverete più facile contrassegnare nuovamente le voci sul questionario redatto nella lingua dell'università che vi ospiterà. Non è quindi necessario che traduciate nulla da soli. E' stato già fatto per voi.

Vi auguriamo Buona Fortuna!

Vorrei studiare nella vostra università nel periodo a partire da .....-.....-..... fino a .....-.....-.....
Il mio titolo di studio (corso di studio, materie di studio, livello) comprende le seguenti voci:

—
.....
—
.....
—
.....
—
.....
—
.....
—
.....
—
.....
—
.....
—
.....

Per favore rispondete SOLO alle domande che ho contrassegnato. Dove ci sono le parentesi <...> dovete solo mettere S o N (Sì, No) all'interno di esse.

Vi sarei molto grato se potessi avere una risposta alle mie domande prima del .....-.....-.....

La persona responsabile degli studenti disabili presso la mia università è (nome, indirizzo, telefono e fax):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Potete contattarla se necessario.

| Parte generale

Accoglienza e informazioni

Accoglienza e informazioni agevolazioni per studenti disabili:

(A1) Avete documentazione circa i servizi specifici per studenti disabili. Se sì, potete inviarmela?

(A2) C'è un coordinatore, presso l'università, responsabile dei servizi per gli studenti disabili? <...>

Nome e indirizzo della persona/servizio: .....

(A3) C'è un coordinatore, non direttamente presso l'università, responsabile del servizio per studenti disabili? <...>

Nome e indirizzo del servizio: .....

(A4) La persona responsabile del servizio come guida degli studenti disabili ha la possibilità, se ne avessi bisogno, di informarsi presso il personale docente della mia facoltà circa le possibilità di studio collegate alla mia disabilità, e di farlo prima del mio arrivo? <...>

(A5) Ci sono persone che fungono da contatto e/o da tutori nelle varie facoltà, tra il personale universitario, a cui posso direttamente porre domande anticipatamente? <...>

Qual'è la persona che devo contattare nella mia facoltà? .....

(A6) Nel mio primo giorno all'università, ci sarà qualcuno disponibile a:

- portarmi dall'aeroporto/stazione all'università? <...>

- mettermi al corrente di tutto

. nei diversi dipartimenti dell'università? <...>

. nella mia propria facoltà? <...>

(A7) Durante la mia permanenza in università, la persona responsabile dell'assistenza agli studenti disabili può fare in modo che qualcuno prenda appunti per me o mi assista nello studio, se io non potessi qualche volta seguire le lezioni (es. per malattia o trattamenti) <...>

(A8) E' necessario che io presenti un certificato (medico) per comprovare la mia disabilità o malattia cronica? <...>

Borse di studio

(A9) Il vostro governo prevede borse di studio per gli studenti disabili da assegnare a studenti stranieri la cui permanenza nel paese è solo temporanea? <...>

(A10) Il vostro governo prevede qualche agevolazione sulle spese per i disabili e/o i loro accompagnatori che usufruiscono del trasporto pubblico? <...>

(A11) Che tipo di documentazione è richiesta per ottenere tali agevolazioni? .....

Informazioni Generali

(A12) C'è un ufficio per studenti stranieri presso la vostra università? <...>

Nome e indirizzo della persona da contattare .....

Campus universitari: posizione e condizioni ambientali

(A13) Potete fornirmi di una cartina degli edifici universitari e della città? <...>

(A14) Gli edifici universitari sono sparsi per la città? <...>

- Approssimativamente quanto si estende l'area che essi coprono?

- E' facile andare da un edificio universitario all'altro con i trasporti pubblici?

(A15) Gli edifici universitari sono localizzati in un singolo campus? <...>

- Approssimativamente quanto si estende l'area coperta dal campus? .....
- C'è un trasporto pubblico all'interno del campus? <...>
- Quanto dista il campus dal centro della città? .....
- Quanto distano dal campus i negozi più vicini? .....
- Quanto dista dal campus la stazione ferroviaria più vicina? .....

(A16) Gli edifici universitari sono sparsi in vari campus? <...>

- Gli edifici in cui seguirò le lezioni sono al centro di uno di questi campus? <...>
  - . Quanto si estende l'area coperta dal campus? .....
- Gli edifici in cui seguirò le lezioni sono sparsi in diversi campus? <...>
  - . I diversi campus sono localizzati in una distanza percorribile a piedi (circa 1Km)? <...>
  - . E' facile andare da un campus all'altro con i trasporti pubblici? <...>
- Qual'è la distanza media tra ogni campus e il centro città? .....
- Qual'è la distanza media tra i campus e i negozi più vicini? .....
- Qual'è la distanza media dalla stazione ferroviaria?

(A17) Le vie che portano alle aule sono a volte difficili da percorrere a causa della neve o del ghiaccio? <...>

- In quali mesi dell'anno si verifica ciò? .....
- Mediamente quanto dura? .....

Biblioteche

(A18) L'università ha una biblioteca centrale? <...>

(A19) Oltre ad essa ci sono molte altre biblioteche? .....

(A20) Ci sono solo biblioteche generali? <...>

Alloggio

(A21) C'è un servizio centrale per l'alloggio? Indirizzo .....

(A22) Ci sono collegi universitari all'interno del campus o molto vicino al campus dove seguirò la maggior parte delle lezioni? <...>

- Posso prendere in affitto una stanza con due o più studenti? <...>
- Sono disponibili stanze singole? <...>
- Ci sono stanze singole con bagno e doccia? <...>
- Ci sono cucine disponibili?
- I residenti hanno facilità di contatti fra di loro? <...>
- C'è un telefono nelle vicinanze? <...>

(A23) Se sono disponibili solo collegi universitari lontani dalle aule, è facile raggiungere con i mezzi pubblici gli edifici della facoltà <...>

- E' possibile anche in questo caso affittare una stanza con due o più studenti? <...>
- Sono disponibili stanze singole? <...>

- Ci sono alcune stanze singole con bagno e doccia? <...>
- Ci sono cucine disponibili?
- I residenti hanno facilità di contatti fra di loro? <...>
- C'è un telefono nelle vicinanze? <...>

(A24) E' possibile trovare alloggio presso case private vicino agli edifici che frequenterò maggiormente? <...>

- E' possibile in questo caso affittare una stanza con due o più studenti? <...>
- E' possibile in questo caso affittare una stanza singola in una casa dove vivono altri studenti? <...>
- E' possibile in questo caso avere una stanza singola con bagno e doccia in una casa dove vivono altri studenti? <...>
- C'è il telefono nelle vicinanze? <...>

Pasti

(A25) L'università ha una mensa? <...>

(A26) Se ci sono diversi campus, presso ognuno di essi c'è una mensa? <...>

(A27) C'è una mensa vicino agli edifici dove seguirò la maggior parte delle mie lezioni? <...>

(A28) E' disponibile un servizio di distribuzione pasti che possa venire incontro ai bisogni di studenti con diete speciali? <...>

Servizi sanitari

(A29) L'università ha un servizio medico? <...>

(A30) Il dottore visita gli studenti nelle loro stanze se ne hanno bisogno? <...>

(A31) C'è un servizio medico disponibile notte e giorno e durante il fine settimana e ci sono avvisi chiari circa questo servizio? <...>

(A32) C'è un ospedale vicino all'università? <...>

(A33) C'è la possibilità di fare fisioterapia? <...>

(A34) C'è la possibilità di fare terapia del linguaggio? <...>

(A35) Potete fornire aiuto psicologico a breve termine? <...>

Attività sportive

(A36) C'è la possibilità di praticare sport per le persone disabili? <...>

(A37) C'è la possibilità di praticare sport per persone disabili e non? <...>

(A38) Chi è la persona principale o l'organizzazione che si occupa di ciò? Nome e indirizzo:

.....

- (B1) Quanti studenti ciechi e parzialmente vedenti si sono già laureati presso la vostra Università negli ultimi cinque anni? .....
- (B2) Qualche studente cieco ha già completato il corso di studi da me scelto? <...>
- (B3) C'è qualcuno tra il vostro personale responsabile in particolare della supervisione di studenti con deficit visivi? <...>

Nome e indirizzo: .....

Spostamenti

- (B4) Se sono disponibili cartine a rilievo della città e/o del campus, per favore potete inviarmeli?
- (B5) Ci sarà qualcuno disponibile, il giorno in cui arriverò, ad aiutarmi a familiarizzare con i dintorni (addestramento agli spostamenti)? <...>
- (B6) Una volta addestrato agli spostamenti, sarò in grado di muovermi da solo attraverso il campus? <...>
- (B7) Se no, continuerò ad aver bisogno del supervisore, a causa, ad esempio, delle condizioni pericolose di traffico? <...>
- (B8) Potete fornirmi una supervisione che mi permetta di muovermi all'interno del campus? <...>
- (B9) Posso contare sull'assistenza per muovermi all'esterno del campus? <...>
- (B10) Posso portare con me il mio cane-guida? <...>

Alloggio

- (B11) Ho bisogno di trovare alloggio all'interno del campus nel quale si tiene la maggior parte delle lezioni o molto vicino ad esso. Altrimenti ho bisogno di abitare in un posto dal quale sia facile raggiungere il campus con il trasporto pubblico.

E' possibile avere una stanza in un edificio:

- in cui le singole stanze abbiano spazi comodi (minimo 12 metri quadri)? <...>
- provvista di cucina? <...>
- dove posso chiedere ad altri residenti di svolgere per me piccole mansioni (acquisti, richiesta di informazioni e così via)e dove tra i residenti si possa organizzare un certa forma di suddivisione dei compiti? <...>
- dove posso portare il mio cane-guida? <...>
- dove c'è un telefono disponibile? <...>

Pasti

- (B12) Mangiando alla mensa posso contare su un aiuto per:
- scegliere dal menu? <...>
  - portare il vassoio? <...>

Materiale di studio e trascrizione

- (B13) La vostra Università pubblica dispense (materiale stampato dei corsi)? <...>
- (B14) Le dispense sono disponibili su dischetti per computer? <...>
- (B15) Le dispense sono disponibili in audio-cassetta? <...>
- (B16) C'è molta richiesta di libri da consultare? <...>
- (B17) I libri in consultazione sono disponibili in forma di dischetto per computer? <...>
- (B18) Chi si occupa generalmente di decidere quali argomenti bisogna conoscere, in altre parole, sezioni chiave, capitoli e così via (alla luce di una trascrizione in braille e della richiesta di testi ingranditi):
- il coordinatore della supervisione degli studenti disabili, che, a questo scopo, prenderà contatto con il personale docente interessato? <...>
  - i professori stessi? <...>
  - altri membri della facoltà, quali tutori ed amministratori? <...>
- (B19) Ufficialmente c'è una persona o una organizzazione che può essere contattata per trascrivere dispense e libri da consultare in braille, su dischetto per computer, in stampa ingrandita e su audio-cassetta? <...>
- Nome e indirizzo: .....
- (B20) C'è la possibilità di avere dei diagrammi a rilievo e di fare grafici <...>
- (B21) Durante la mia permanenza temporanea di mesi ... presso la vostra università è possibile avere testi:
- riprodotti in stampa ingrandita? <...>
  - trascritti in braille? <...>
    - . Io uso il braille a 8 punti
    - . Io uso il braille a 6 punti
  - letti su audio-cassetta? <...>
  - con lettore ottico? <...>
- (B22) E' opportuno far richiesta delle seguenti cose prima del mio arrivo presso la vostra università:
- selezionare le materie di studio? <...>
  - trascrizione in Braille? <...>
  - ingrandimento dei testi? <...>
  - testi letti su audio-cassetta? <...>
  - testi con lettore ottico? <...>
- (B23) Se sì con quanto anticipo devo fare queste richieste? .....
- (B24) C'è nella vostra città o regione una biblioteca centrale dove sono disponibili dispense specifiche e libri da consultare:
- in stampa ingrandita? <...>
  - in braille? <...>
  - su dischetto per computer? <...>
  - su audio-cassetta? <...>
- Indirizzo .....
- (B25) Si possono fare fotocopie di
- appunti delle lezioni? <...>
  - diagrammi e grafici? <...>
  - lucidi? <...>
- (B26) E' generalmente possibile fare copie in qualche luogo vicino agli edifici delle aule?
<...>

- (B27) Può il docente fornire fotocopie dei lucidi e dei diagrammi? <...>
- Chi si farà carico di fare queste richieste? Nome e indirizzo .....
  - C'è qualcuno disponibile a coordinare la distribuzione delle fotocopie? <...>
- (B28) Per prendere appunti durante le lezioni, potrò richiedere un servizio di:
- studenti? <...>
  - altre persone? <...>
- (B29) Posso contare su qualcuno che mi legga i testi? <...>
- (B30) Posso contare su qualcuno che mi trascriva urgentemente documenti? <...>

Supporti elettronici per lo studio

- (B31) Ci sono restrizioni all'uso di registratori durante le lezioni? <...>
- (B32) Ci sono restrizioni all'uso di terminali di personal computer per prendere appunti? <...>
- (B33) Per favore controllate nella seguente lista i supporti di studio disponibili presso la vostra università. Dopo il nome del supporto di studio disponibile per favore:
- mettere il codice "P" se il materiale può essere preso a prestito per uso personale al domicilio dello studente e durante le lezioni,
  - mettere il codice "NP" se può essere usato solo presso un centro specifico registratore per audio-cassette con possibilità di riproduzione rapida
- <...>
- . Personal Computer <...>
  - . una stampante a caratteri neri <...>
  - . programmi word processing (MS Word, WP e così via) <...>
  - . un programma di computer per l'ingrandimento <...>
  - . televisione a circuito chiuso <...>
  - . leggio per parzialmente vedenti <...>
  - . personal computer con sintetizzatore vocale <...>
  - . in quali lingue si esprime il sintetizzatore vocale? .....
  - . sistema elettronico braille per prendere appunti che possa essere collegato a un personal computer <...>
  - . rilevatore braille con un minimo di 40 caratteri <...>
  - . stampante in braille <...>
  - . lettore ottico di testi con sintetizzatore vocale (tipo Kurzweil) <...>
  - . in quali lingue si esprime il sintetizzatore vocale? .....
  - . lettore ottico per uso autonomo da parte di menomati della vista (tipo Arkestone Reader) <...>
  - . CD.ROM <...>

- (B34) Ci sono persone disponibili a prendersi cura che i vari sistemi siano compatibili e ad adattarli all'interazione (ad esempio, sistema di rilevazione di appunti in braille/PC/CD-ROM, o lettore ottico/PC)? <...>
- Si tratta di personale universitario? <...>
  - Si tratta di agenzie chiamate a questo scopo? <...>
- (B35) Esiste personale specializzato che possa essere contattato velocemente se si rompe qualche apparecchiatura elettronica? <...>

Attività di biblioteca

- (B36) Nella biblioteca in cui lavorerò è possibile:
- collegare un rilevatore braille a un Personal Computer in modo da poter consultare i cataloghi? <...>
  - usare un programma di computer a caratteri ingranditi in modo da poter consultare i cataloghi? <...>
- (B37) Ci sono laboratori (come descritti sopra) già disponibili in alcune biblioteche? <...>
In quali biblioteche? .....
- (B38) Nella biblioteca in cui lavorerò c'è una televisione a circuito chiuso? <...>
- (B39) C'è qualcuno che può offrirmi assistenza nel:
- consultare i cataloghi? <...>
  - prendere i libri dagli scaffali? <...>
  - ricercare specifici articoli o sezioni di libri? <...>
- Chi può essere contattato a questo scopo? .....
- (B40) E' possibile nella biblioteca dell'università in cui lavorerò avere accesso ad un lettore ottico che possa essere usato in modo autonomo? (tipo Arkestone Reader)? <...>
- (B41) Posso leggere il materiale analizzato sul posto:
- per mezzo di un rilevatore di caratteri braille collegato al PC? <...>
  - usando un programma di computer per ingrandimento di caratteri sul PC? <...>
- (B42) I servizi possono essere richiesti direttamente dalla libreria includendo:
- lettore ottico dei testi? <...>
  - trascrizione in stampa ingrandita? <...>
  - trascrizione in braille? <...>
  - lettura su audio-cassetta? <...>
- Chi dovrebbe essere contattato per questi servizi? .....

Esami e valutazioni

- (B43) C'è un regolamento presso la vostra istituzione per fornire agevolazioni speciali per gli esami agli studenti disabili? <...>
- (B44) Alla luce della mia disabilità posso essere messo in condizioni di sostenere i miei esami in una forma adattata alle mie necessità? <...>
E' richiesto un certificato medico? <...>
- (B45) Le mie domande d'esame possono:
- essere lette a voce alta o su cassetta? <...>
  - realizzate in stampa ingrandita? <...>
  - realizzate in braille? <...>
  - fornite su un dischetto di computer? <...>
- (B46) Posso avere accesso ai miei normali supporti di studio mentre sostengo gli esami, ad esempio PC, programmi di word processing, televisione a circuito chiuso, apparecchi per scrivere in braille? <...>
- (B47) C'è qualcuno che può riparare i miei apparecchi elettronici se improvvisamente si rompono durante un esame? <...>
- (B48) C'è qualcuno disponibile a trascrivere le mie risposte? <...>

- (B49) Mi sarà possibile sostenere il mio esame in una stanza separata nel caso in cui ciò fosse giustificato dal tipo di esame sostenuto? <...>
- (B50) Mi sarà concesso un tempo più lungo (ad esempio perché sono parzialmente vedente o suscettibile di affaticamento)? <...>
- (B51) E' possibile avere un intervallo o un frazionamento dell'esame quando il lavoro debba essere completato in un lungo lasso di tempo? <...>
- (B52) Gli esami possono essere frazionati nel tempo? <...>

| Appendice per studenti con specifiche difficolta' di apprendimento (es. dislessia)

- (C1) Quanti studenti con specifiche difficoltà di apprendimento si sono laureati presso la vostra università negli ultimi 5 anni? .....
- (C2) E' necessario fornire un certificato diagnostico recente come prova della mia specifica difficoltà di apprendimento? <...>

Materiali di studi e trascrizioni

- (C3) La vostra università pubblica dispense (materiale di studio stampato)? <...>
- (C4) Chi deve essere contattato per stabilire gli argomenti che devo conoscere, in altre parole, sezioni chiave, capitoli e così via:
- il coordinatore del centro di supervisione per studenti disabili che, a questo scopo, si metterà in contatto con il personale docente interessato? <...>
  - il professore (insegnante di sostegno) stesso? <...>
  - altri membri della facoltà (personale non docente), come ad esempio tutori o supervisori? <...>
- (C5) C'è ufficialmente una persona o organizzazione che può essere contattata per:
- registrare audio-cassette? Nome e indirizzo .....
  - esaminare testi? <...> Nome e indirizzo .....
- (C6) Durante la mia permanenza temporanea di ... mesi presso la vostra università, è possibile avere testi:
- letti su audio cassette? <...>
  - rielaborati? <...>
- (C7) E' opportuno chiedere le seguenti cose, prima del mio arrivo presso la vostra università:
- stabilire le materie di studio? <...>
  - testi letti su audio-cassetta? <...>
  - testi rielaborati? <...>
- (C8) Quanto tempo prima deve essere fatta la richiesta? .....
- (C9) C'è una biblioteca centrale nella vostra città o regione dove siano disponibili dispense specifiche e libri da consultare registrati su audio-cassetta? <...>
- Indirizzo .....

Supporti elettronici per lo studio

(C10) Per favore controllate nella seguente lista i supporti di studio disponibili presso la vostra università. Dopo il nome del supporto di studio disponibile per favore:

- mettere il codice "P" se il materiale può essere preso a prestito per uso personale al domicilio dello studente e durante le lezioni,
- mettere il codice "NP" se può essere usato solo presso un centro specifico
  - . registratore per audio-cassette
  - . registratore per audio-cassette con possibilità di riproduzione rapida

<...>

- . Personal Computer e stampante <...>
- . Personal Computer con sintetizzatore vocale <...>
- . programmi word processing (MS Word, WP, correttore di sillabe e così via) <...>
- . lettore ottico <...>

(C11) Esiste personale specializzato che possa essere contattato velocemente se si rompe qualche apparecchiatura elettronica? <...>

Raccolta di appunti

(C12) Per far scrivere appunti durante le lezioni potrò richiedere un servizio di:

- studenti? <...>
- altre persone? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? Nome e indirizzo .....

(C13) E' possibile che qualcuno ricopi i miei appunti? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? Nome e indirizzo .....

(C14) E' generalmente possibile fotocopiare in qualche posto vicino all'edificio in cui ci sono le aule? <...>

(C15) Possono i professori fornire fotocopie dei lucidi e dei diagrammi? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? Nome e indirizzo .....

(C16) Ci sono restrizioni nell'usare il registratore durante le lezioni? <...>

(C17) Ci sono restrizioni all'uso di terminali di PC per prendere appunti? <...>

Biblioteca

(C18) Posso chiedere al personale della biblioteca di aiutarmi a cercare i libri nei cataloghi?
<...>

Esami e verifiche

(C19) E' possibile presso la vostra struttura fornire agevolazioni per gli esami degli studenti disabili? <...>

(C20) Alla luce della mia disabilità mi sarà possibile sostenere i miei esami in una forma che tenga conto delle mie necessità? <...>

(C21) E' richiesto un certificato medico? <...>

(C22) Le domande del mio esame possono essere:

- lette ad alta voce o registrate su cassetta? <...>
- fornite in forma scritta? <...>

(C23) Ci sarà qualcuno disponibile a mettere per iscritto le mie risposte? <...>

(C24) Potrò usufruire dei miei usuali sostegni di studio mentre sostengo l'esame, come PC, programmi di word processing, correttore di sillabe etc.? <...>

(C25) C'è qualcuno che può riparare la mia attrezzatura elettronica se dovesse improvvisamente guastarsi durante un esame? <...>

(C26) Mi sarà possibile sostenere l'esame in una stanza separata nel caso ciò fosse giustificato dal tipo di esame? <...>

(C27) Posso avere un supplemento di tempo (lettura rallentata)? <...>

(C28) E' possibile avere un intervallo o frazionare l'esame se quest'ultimo dovesse richiedere un lungo tempo di esecuzione? <...>

| Appendice per studenti sordi o con difetti dell'udito

(D1) Quanti studenti sordi o con difetti dell'udito si sono laureati presso la vostra università negli ultimi cinque anni? .....

(D2) Qualche studente sordo o con difetti dell'udito ha già sostenuto il corso di studi da me scelto? <...>

(D3) C'è qualcuno tra il vostro personale con speciali responsabilità di supervisione sugli studenti con difetti uditivi? <...>

Nome e indirizzo .....

Alloggio

(D4) E' possibile alloggiare in un luogo in cui i contatti tra gli studenti siano sistematici? <...>

(D5) Posso avere un campanello con una luce che si accende e un segnale d'allarme a luci intermittenti in caso di emergenza ad esempio incendio? <...>

Comunicazioni quotidiane

(D6) Per le mie necessità di comunicazione quotidiana posso contare su un servizio di:

- qualcuno che sappia usare il linguaggio delle labbra? <...>
- qualcuno che conosca il linguaggio dei segni? <...>
  - . Che tipo di linguaggio dei segni usa l'interprete? <...>
  - . Qual'è la qualifica dell'interprete che avrà? .....
- assistente in comunicazioni? <...>

(D7) Avrò accesso ad un telefono specificatamente adattato? <...>

(D8) Può la persona responsabile della supervisione agli studenti disabili essere raggiunta attraverso tale telefono? <...>

Materiali di studio

- (D9) Al fine di evidenziare l'argomento di studio posso essere assistito da:
- la persona responsabile della supervisione degli studenti disabili? <...>
  - direttamente dallo stesso professore? <...>
  - da altri membri della facoltà (personale non-docente), come tutori e amministratori? <...>
- (D10) Riceverò aiuto da un assistente in comunicazione? <...>

Supporti elettronici per lo studio

(D11) Per favore controllate nella seguente lista i supporti di studio disponibili presso la vostra università. Dopo il nome del supporto di studio disponibile per favore:

- mettere il codice "P" se il materiale può essere preso a prestito per uso personale al domicilio dello studente e durante le lezioni,
- mettere il codice "NP" se può essere usato solo presso un centro specifico
  - . PC e stampante <...>
  - . programmi di word processing (MS Word, WP etc.) <...>
  - . apparecchio acustico portatile <...>
    - la modulazione di frequenza del mio apparecchio acustico è .....
    - attrezzatura di radio microfono nel caso di problemi dell'udito <...>

(D12) Ci sono persone disponibili ad assicurare che i vari sistemi siano compatibili ed adeguatamente interattivi (ad esempio eliminando interferenze nel microfono)? <...>

(D13) Ci sono persone disponibili ad essere contattate immediatamente se la mia apparecchiatura elettronica si rompe? <...>

(D14) Devo avvisare il personale docente prima di decidere se usare un apparecchiatura di radio microfono? <...>

(D15) Il supervisore degli studenti disabili prenderà questa iniziativa? <...>

(D16) Ci sono apparecchi acustici nelle aule dove frequenterò le mie lezioni? <...>

(D17) Durante le lezioni potrò chiedere un servizio di:

- traduttore nel linguaggio delle labbra? <...>
- traduttore nel linguaggio dei segni? <...>

(D18) Le persone che mi fungono da tramite con la facoltà o le segreterie di facoltà possono essere contattate per mezzo di un telefono adattato? <...>

Raccolta appunti

(D19) Per far prendere appunti durante le lezioni, posso richiedere un servizio di:

- studenti? <...>
- altre persone? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? Nome e indirizzo: .....

(D20) E' possibile avere i miei appunti ricopiat? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio?
Nome e indirizzo: .....

(D21) Devo farmi le copie da solo? <...>

(D22) E' generalmente possibile fare fotocopie vicino agli edifici in cui sorgono le aule? <...>

(D23) Può l'insegnante fornire fotocopie dei lucidi e dei diagrammi? <...>

Chi è responsabile di questo servizio? .....

(D24) E' possibile avere anticipatamente note di commento che accompagnino films, diapositive e videocassette? <...>

Esami e verifiche

(D25) E' possibile avere, presso la vostra struttura, agevolazioni speciali per gli esami degli studenti disabili? <...>

(D26) Alla luce della mia disabilità, posso sostenere i miei esami in una forma che tenga in considerazione i miei bisogni? <...>

E' richiesto un certificato medico? <...>

(D27) Le domande del mio esame possono essermi fornite in forma scritta? <...>

(D28) Potrò avvalermi di un comunicatore, (ad esempio un interprete)? <...>

(D29) Posso utilizzare i miei supporti di studio usuali come apparecchio con radio microfono? <...>

(D30) C'è qualcuno che può riparare la mia apparecchiatura elettronica se improvvisamente si rompesse durante un esame? <...>

(D31) Potrò sostenere i miei esami in una stanza separata, nel caso in cui ciò fosse giustificato dal tipo di esame? <...>

| Appendice per studenti con disabilità fisiche

Spostamenti

(E1) Il trasporto pubblico è utilizzabile da chi si muove su sedia a rotelle? <...>

(E2) C'è qualche mezzo di trasporto speciale (ad esempio minibus) per studenti su sedia a rotelle quando essi devono:

- andare verso il campus <...>
- muoversi intorno al campus <...>
- muoversi per motivi personali <...>

Nome del responsabile o dell'organizzazione e indirizzo .....

(E3) E' facile per chi viaggia su sedia a rotelle accedere ai taxi? <...>

(E4) E' disponibile per me un'assistenza personale quando, muovendomi su sedia a rotelle, devo recarmi al campus o muovermi al suo interno? <...>

(E5) Ci sono speciali agevolazioni per il parcheggio all'interno del campus dove frequenterò la maggior parte delle lezioni? <...>

Alloggio

Qui sotto elencati vi sono numerosi esempi diversi di alloggio e accesso.

Essi vengono denominati contesto A-F e prendono in considerazione livelli di disabilità graduati da lieve a grave:

* Se c'è qualche pensionato universitario all'interno o molto vicino al campus dove seguirò la maggior parte dei corsi, definiremo questo contesto A.

- * Se i pensionati universitari sono tutti situati abbastanza lontano, ciò non è per me un problema insormontabile, ammesso che:
  - tra l'alloggio e il campus ci sia:
  - . un efficiente sistema di trasporto pubblico (=conto B)
  - . un efficiente sistema di trasporto pubblico con accesso per le sedie a rotelle (= contesto C)
  - . un efficiente sistema di trasporto pubblico con accesso per le sedie a rotelle elettriche (= contesto D)
  - . un efficiente servizio navetta in un sistema di trasporto accessibile a chi usa sedie a rotelle (= contesto E)
  - parcheggi agevolati per persone disabili disponibili vicino ai pensionati universitari (= contesto F)

Requisiti

- (E6) Io ho leggere difficoltà di movimento. In contesti A B o F potete fornirmi una stanza:
- con bagno e doccia sullo stesso piano in un edificio dotato di cucina disponibile? <...>
  - con bagno e doccia in camera? <...>
  - con bagno e doccia in camera in un edificio dotato di cucina disponibile? <...>
  - in un edificio dove io possa anche contare su persone residenti che svolgono per me qualche piccolo servizio (come spingere la carrozzina e simili)? <...>

Nei summenzionati casi potrei disporre una suddivisione di compiti tra i residenti che svolgono servizio di assistenza? <...>

- (E7) Sono in grado di salire un massimo di ... rampe di scale con un massimo di ... gradini, se c'è il corrimano. Nei contesti A, B e F ho bisogno di una stanza a pianterreno, o su un piano in cui vi sia un numero minimo di scale da salire, che è sicuramente non di più del numero cui ho fatto riferimento prima. Potete darmi una camera di questo tipo:

- con bagno e doccia in camera? <...>
  - con bagno e doccia in camera e accesso ad una cucina senza bisogno di cambiare piano? <...>
  - dalla quale io possa raggiungere bagno e doccia senza cambiare piano? <...>
  - dalla quale io possa raggiungere bagno, doccia e cucina senza cambiare piano?
- <...>

- (E8) Non posso salire le scale. Cerco una stanza nei contesti A, C, E o F . All'entrata dell'edificio non devono esserci gradini, oppure, devono essere installati uno scivolo, una sedia-ascensore o un ascensore per sedia a rotelle. E' possibile in questo tipo di edificio avere una stanza che sia a pianterreno o possa essere raggiunta con l'ascensore e abbia:

- bagno e doccia in camera <...>
- bagno e doccia in camera e accesso alla cucina senza cambiare piano? <...>
- bagno e doccia che siano accessibili senza cambiare piano? <...>
- bagno, doccia e cucina accessibili senza cambiare piano? <...>

- (E9) Per muovermi ho bisogno di una sedia a rotelle. Cerco una stanza nei contesti A, C, E o F. Posso trovare un alloggio in un edificio accessibile, dove, cioè, all'entrata ci sia:

- non più di un gradino? <...>
- fornita di scivolo? <...>
- un ascensore per sedie a rotelle? <...>

(E10) Per muovermi ho bisogno di una sedia a rotelle. Posso trovare una stanza, in un edificio a me accessibile, situata a pianterreno o raggiungibile con ascensore (spazio minimo m. 1,10 per 1,40):

La porta della stanza deve essere larga almeno 80 cm. e deve esserci abbastanza spazio per muoversi con la sedia a rotelle (diametro m. 1,50). Potete darmi una stanza di questo tipo:

- con bagno e doccia in camera? <...>
- con bagno e doccia in camera adeguati alle mie necessità? <...>
- dalla quale io possa raggiungere il bagno e la doccia senza ostacoli? <...>
- dalla quale io possa raggiungere bagno, doccia e cucina senza ostacoli? <...>
- dalla quale possa raggiungere un bagno e una doccia adattati alle mie necessità senza ostacoli? <...>
- dalla quale io possa raggiungere un bagno e una doccia adattati alle mie necessità e la cucina senza ostacoli? <...>

(E11) Per muovermi devo usare una sedia a rotelle elettrica. Cerco una stanza nei contesti A, D, E o F. Potete trovarmi un alloggio in un edificio a me accessibile dove, cioè, all'entrata:

- non ci sia un dislivello superiore ai 20 mm.? <...>
- ci sia uno scivolo? <...>
- sia installato un ascensore per sedie a rotelle? <...>

(E12) Per muovermi devo usare una sedia a rotelle elettrica. Potete trovarmi una stanza in un edificio a me accessibile, situata a pianterreno o raggiungibile con ascensore (spazio minimo m. 1,10 per 1,40):

La porta della stanza deve essere larga almeno 80 cm. e deve esserci abbastanza spazio per muoversi con la sedia a rotelle (diametro m. 1,50). Potete darmi una stanza di questo tipo:

- con bagno e doccia in camera? <...>
- con bagno e doccia in camera adeguati alle mie necessità? <...>
- dalla quale io possa raggiungere il bagno e la doccia senza ostacoli? <...>
- dalla quale io possa raggiungere bagno, doccia e cucina senza ostacoli? <...>
- dalla quale possa raggiungere un bagno e una doccia adattati alle mie necessità senza ostacoli? <...>
- dalla quale io possa raggiungere un bagno e una doccia adattati alle mie necessità e la cucina senza ostacoli? <...>

(E13) E' previsto uno spazio dove io possa ricaricare la mia sedia a rotelle? <...>

(E14) E' disponibile un telefono nel tipo di appartamento da me richiesto? <...>

Attività quotidiane

(E15) Potete fornirmi un certo tempo di assistenza quotidiana (per cose come lavarmi, vestirmi, andare a fare compere, trasportarmi, cucinare a aiutarmi durante i pasti)? <...>

(E16) Posso contare su un aiuto 24 ore su 24 (per lavarmi, vestirmi, andare ai servizi, andare a fare spese, cucinare, durante i pasti, lavanderia, trasporto)? <...>

(E17) La persona che mi assiste 24 ore su 24 potrà abitare nell'edificio dove io alloggio? <...>

Pasti

- (E18) Il campus dove seguirò la maggior parte delle lezioni ha una mensa accessibile a chi si muove su sedia a rotelle (vedere i punti precedenti riguardo i requisiti di accessibilità)? <...>
- (E19) Ci sarà qualche aiuto nella scelta del menu (a causa della mia bassa statura o dell'uso della sedia a rotelle)? <...>
- (E20) Ci sarà assistenza nel portare i vassoi? <...>
- (E21) La mensa ha dei servizi igienici adeguati a chi usa sedie a rotelle? <...>
- (E22) Ci sono parcheggi agevolati riservati ai disabili nelle vicinanze della mensa universitaria? <...>

Servizi medici e paramedici

- (E23) Potrò sottopormi a un regolare trattamento di fisioterapia? <...>
- (E24) Le sedute di trattamento possono aver luogo nella mia stanza? <...>
- (E25) Potrò chiedere assistenza infermieristica nella mia stanza (punture, cateteri, assistenza infermieristica generale e così via)? <...>

Edifici in cui si trovano le aule

* Per essermi accessibile, un edificio deve avere i seguenti requisiti (sia all'entrata che all'interno):

- le scale devono avere il corrimano
- massimo ... gradini
- massimo dislivello di ... cm.

- (E26) Le aule universitarie dove frequenterò la maggior parte delle lezioni sono accessibili da almeno una entrata? <...>
- (E27) E' possibile accedere alle aule universitarie con la sedia a rotelle? <...>
- (E28) L'edificio dove si trovano le aule in cui frequenterò la maggior parte delle lezioni ha una toilette accessibile con sedia a rotelle? <...>
- (E29) Nel campus c'è una toilette accessibile con sedia a rotelle? <...>
- (E30) Nei vari campus dove seguirò le lezioni ci sono toilette accessibili con sedia a rotelle? <...>

Biblioteca

- (E31) La biblioteca che utilizzerò di più è accessibile con sedia a rotelle? <...>
- (E32) Posso chiedere al personale della biblioteca di prendermi i libri dagli scaffali? <...>
- (E33) La biblioteca che utilizzerò di più ha una toilette accessibile con sedia a rotelle? <...>
- (E34) Se la biblioteca non è accessibile potrò
  - chiedere i libri in prestito? <...>
  - chiedere che qualcuno cerchi per me gli articoli e li fotocopi? <...>

Supporti elettronici per lo studio

(E35) Per favore controllate la seguente lista di supporti per lo studio disponibili presso la vostra università.

Dopo il nome del supporto di studio disponibile per favore

- mettere il codice "P" se il materiale può essere preso a prestito per uso personale al domicilio dello studente e durante le lezioni,
- mettere il codice "NP" se può essere usato solo presso un centro specifico
  - . registratore per audio-cassette
  - . registratore per audio-cassetta con possibilità di riproduzione rapida

<...>

- . Personal Computer e stampante <...>
- . programmi word processing (MS Word, WP, e così via) <...>
- . lettore ottico <...>

(E36) Esiste personale specializzato che possa essere contattato velocemente se si rompe qualche apparecchiatura elettronica? <...>

Raccolta di appunti

(E37) Al fine di far prendere appunti durante le lezioni, posso richiedere il servizio di:

- studenti? <...>
- altre persone? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? Nome e indirizzo .....

(E38) Posso contare sull'aiuto di qualcuno al fine di prendere appunti al di fuori delle lezioni? <...>

(E39) E' possibile che qualcuno copi i miei appunti? <...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? .....

(E40) Devo farmi le copie da solo? <...>

(E41) E' generalmente possibile fare fotocopie vicino agli edifici in cui si trovano le aule?
<...>

(E42) I professori possono essere contattati per fare fotocopie dei lucidi e dei diagrammi?
<...>

Chi avrà la responsabilità di provvedere a questo servizio? .....

(E43) E' possibile usare registratori di audio-cassette durante le lezioni? <...>

(E44) E' possibile usare terminali PC per prendere appunti? <...>

Esami e verifiche

(E45) E' possibile presso la vostra struttura fornire agevolazioni speciali per gli esami degli studenti disabili? <...>

(E46) Riguardo la mia disabilità, mi sarà possibile sostenere gli esami in una forma che tenga conto delle mie necessità? <...>

E' richiesto un certificato medico? <...>

(E47) C'è qualcuno che può mettere per scritto le mie domande? <...>

(E48) Posso utilizzare i miei soliti supporti di studio, come programmi di word processing per PC e simili? <...>

(E49) C'è qualcuno che può riparare la mia apparecchiatura elettronica se si rompe improvvisamente durante un esame? <...>

- (E50) Potrò sostenere il mio esame in una stanza separata, quando questo fosse giustificato dal tipo di esame? <...>
- (E51) Mi sarà concesso un supplemento di tempo (ad esempio a causa di problemi di vista o di particolare tendenza all'affaticamento)? <...>
- (E52) E' possibile avere un intervallo o frazionare l'esame quando il lavoro richieda un tempo piuttosto lungo per essere compiuto? <...>

| Appendix: costi

Per ogni argomento contrassegnato per favore fornire le informazioni necessarie:

- * il costo del servizio
- * chi deve pagare per esso
- * le possibilità nel vostro paese di ottenere sovvenzioni

(F1) Cure sanitarie:

- ho bisogno di trattamenti per una grave malattia (ad esempio dialisi, somministrazione di cortisone per sclerosi multipla, allergia, asma e simili...); sono affetto da .....

- ho bisogno di una fisioterapia
- ho bisogno di logoterapia
- ho bisogno di una terapia breve di supporto psicologico

Potete fornirmi qualche informazione generale circa i costi medici per uno studente straniero disabile o no e le possibilità di rimborso?

Se no per favore fornitemi il nome e l'indirizzo di un'organizzazione che possa darmi queste informazioni.

(F2) Spostamenti:

- Addestramento agli spostamenti per studenti con disturbi della vista
- Assistenti per gli spostamenti di studenti con difficoltà motorie (nel campus e in privato)
- Trasporto dall'ospedale alla mia stanza.

(F3) Alloggio:

- prezzi medi per una stanza con adattamenti speciali (come richiesto nel questionario)

(F4) Pasti:

- Il cibo dietetico richiede una spesa supplementare?

(F5) Cure quotidiane:

Costi per aiuto:

- per lavarsi e vestirsi
- per aiuto sanitario
- per commissioni
- per preparare i pasti
- per mangiare
- per muovermi all'interno della mia propria stanza

- per muovermi al di fuori della mia stanza (in privato)
- per aiuto di notte.

(F6) Materiale di studio:

- * Trascrizioni

- trascrizioni in braille:

. su carta

. su dischetto per computer

- diagrammi a rilievo

- copie in stampa ingrandita

- audio-cassette registrate

- * Fotocopie normali

- * Affitto di apparecchiature:

- affitto di un sistema elettronico per prendere appunti in braille

- affitto di un Personal Computer

- affitto di un rilevatore in braille

- affitto di un programma di ingrandimento

- affitto di una televisione a circuito chiuso

- uso di una stampante braille

- uso di un lettore ottico

- assistenza tecnica quando un apparecchio si rompe

- * Assistenza personale:

- persona che prende appunti

- interprete (per audiolesi)

- lettore di testi.

(F7) Assistenza nello sport per studenti disabili.

Nederlands

Studeren in het buitenland

Behoeftenlijst voor studenten met een handicap

Ter inleiding

U overweegt studies in het buitenland, u wenst nieuwe ervaringen op te doen. Allicht kunt u zich voorstellen dat er een grote diversiteit is aan universiteiten, niet alleen op wetenschappelijke domeinen, maar eveneens op het vlak van materiële organisatie en begeleidingsdiensten.

Specifiek voor studenten met een handicap of chronische ziekte is het belangrijk op voorhand te weten, over welke materiële en persoonlijke assistentie zij zullen kunnen beschikken. Op dit domein is de diversiteit zo mogelijk nog groter. Om enig inzicht te verwerven in de voorzieningen van uw gastuniversiteit is het dan ook het best op voorhand verantwoordelijken hiervoor te contacteren.

Met deze checklist hebben wij gepoogd die opdracht te vergemakkelijken. Voor de redactie ervan hebben wij informatie ingezameld in de diverse landen van de Europese Unie.

Om preciese informatie te verwerven is het belangrijk dat u nauwkeurig inventariseert wat u nodig hebt. U kan hiertoe deze checklist overlopen en vóór het betreffende item aanstippen welke informatie u wenst en wat uw behoeften zijn. Deze vragenlijst omvat vooreerst een 'algemeen' deel, waarbij u items aanstipt om een globaal overzicht te verwerven van campus, gebruiken en voorzieningen. Vervolgens worden in de 'addenda' supplementaire items gegroepeerd die, vanuit uw specifieke handicap bijzondere aandacht vragen. Als er verschillende alternatieven bruikbaar zijn, kunt u ze het best allemaal aanstippen. Het laatste addendum betreft mogelijke onkosten.

Deze checklist is bovendien beschikbaar in het Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Grieks, Italiaans, Nederlands, Portugees, Spaans en Zweeds. Wanneer u op basis van de checklist in uw eigen taal uw vragen en behoeften geïnventariseerd hebt, kunt u de aangestipte items gemakkelijk terugvinden in de vragenlijst, opgesteld in de taal van uw gastuniversiteit. U hoeft dus zelf geen vragen meer te vertalen, ze zijn voor u pasklaar en correct geformuleerd.

Wij wensen u veel succes!

Ik wens aan uw universiteit te studeren, in de periode van .....-.....-..... tot .....-.....-.....
Mijn studie-opdracht (studierichting, vakken, niveau) omvat volgende onderdelen:

Gelieve UITSLUITEND de vragen te beantwoorden die ik op onderstaande checklist aangekruist heb. Wanneer haakjes <...> aangebracht zijn, gelieve dan tussen die haakjes enkel J of N (Ja of Neen) in te vullen.

Ik zou het erg op prijs stellen mocht u mijn vragen beantwoorden vóór .....-.....-

De verantwoordelijke voor begeleiding van gehandicapte studenten van mijn universiteit is (naam, adres, telefoon, fax):

.....
.....
.....
.....
.....

Zonodig kunt u hem/haar contacteren.

| Algemeen

Onthaal en informatie

Onthaal en informatie gehandicapte studenten:

(A1) Beschikt u over documentatie rond dienstverlening, specifiek bedoeld voor studenten met een handicap? Zo ja, kunt u mij die toesturen?

(A2) Is er een coördinator, verbonden aan uw universiteit, die verantwoordelijk is voor onthaal en opvang van gehandicapte studenten? <...>

Naam en dienst-adres: .....

(A3) Is er een coördinator, niet rechtstreeks aan de universiteit verbonden, die verantwoordelijk is voor de opvang van gehandicapte studenten? <...>

Naam en dienst adres: .....

(A4) Kan de verantwoordelijke voor begeleiding van gehandicapte studenten, wanneer ik dit nodig acht, vóór mijn overkomst reeds vragen voorleggen aan facultaire verantwoordelijken rond studie-aangelegenheden die verband houden met mijn handicap?

<...>

(A5) Zijn er in de diverse faculteiten contactpersonen en/of tutors (mentors), staffleden van de universiteit, waaraan ik op voorhand dergelijke problemen rechtstreeks kan voorleggen?

<...>

Wie is die contactpersoon voor mijn faculteit?: .....

(A6) Zijn er bij mijn aankomst (1e dag!) personen beschikbaar die

- mij van het vliegveld/station naar de universiteit kunnen brengen? <...>

- mij wegwijs kunnen maken

. binnen de diverse diensten van de universiteit? <...>

. binnen de eigen faculteit? <...>

(A7) Kan de verantwoordelijke voor begeleiding van gehandicapte studenten gedurende mijn verblijf aan de universiteit studiebegeleiding voorzien en zorgen voor het nemen van notities, mocht ik bepaalde colleges niet kunnen volgen (b.v. wegens ziekte/behandelingen)?

<...>

(A8) Is het wenselijk dat ik een (medisch) attest meebreng ter staving van mijn handicap of chronische ziekte? <...>

Tegemoetkomingen

(A9) Worden in uw land tegemoetkomingen, specifiek bestemd voor gehandicapte studenten, ook aan buitenlanders verstrekt die tijdelijk in uw land verblijven? <...>

(A10) Is er binnen uw land enige vorm van financiële tegemoetkoming voor gehandicapte personen en/of hun begeleiders die gebruik maken van openbaar vervoer? <...>

(A11) Welke attesten zijn vereist om daarop recht te hebben? .....

Algemene informatie

(A12) Is er een dienst die algemene informatie centraliseert voor buitenlanders die studeren aan uw universiteit? <...>

Naam en adres van de contactpersoon: .....

Campus: localisatie

- (A13) Kunt u mij een plan bezorgen van uw campus en van de stad? <...>
- (A14) Zijn de universitaire gebouwen verspreid over de stad? <...>
- Hoe groot is ongeveer de radius waarbinnen zij verspreid liggen? .....
  - Zijn er vlotte verbindingen van het openbaar vervoer tussen de universiteitsgebouwen? <...>
- (A15) Bevinden de universitaire gebouwen zich op één campus? <...>
- Hoe groot is ongeveer de radius van die campus? .....
  - Is er openbaar vervoer binnen die campus? <...>
  - Wat is de afstand tussen campus en stadscentrum? .....
  - Hoe ver ligt de campus verwijderd van winkels? .....
  - Hoe ver ligt de campus verwijderd van een station? .....
- (A16) Bevinden de universitaire gebouwen zich op diverse campussen? <...>
- Zijn gebouwen waar ik colleges zal volgen gecentraliseerd op één van die campussen? <...>
  - .   Hoe groot is de radius van die campus? .....
  - Zijn de gebouwen waar ik colleges zal volgen verspreid over verschillende campussen? <...>
  - .   Liggen deze verschillende campussen binnen loopafstand van elkaar verwijderd (gemiddeld 1 km)? <...>
  - .   Zijn er vlotte verbindingen van het openbaar vervoer tussen die diverse campussen? <...>
  - Wat is de gemiddelde afstand van de campussen t.o.v. het stadscentrum? .....
  - Wat is de gemiddelde afstand van de campussen t.o.v. winkels? .....
  - Wat is de gemiddelde afstand van het station? .....
- (A17) Zijn de wegen naar lesgebouwen soms moeilijk begaanbaar vanwege sneeuw of ijs?
<...>
- In welke maanden van het jaar gebeurt dit? .....
  - Hoe lang duurt dit gemiddeld? .....

Bibliotheken

- (A18) Heeft uw universiteit één centrale bibliotheek? <...>
- (A19) Zijn er daarbuiten diverse bibliotheken? <...>
- (A20) Zijn er uitsluitend verspreide bibliotheken? <...>

Huisvesting

- (A21) Is er een centrale huisvestingsdienst? Adres: .....
- (A22) Is er studentenhuisvesting beschikbaar op de campus of zeer dichtbij de campus waar ik het meest college volg? <...>
- Kan hier gezorgd worden voor een kamer die ik met twee of meer studenten huur? <...>

- Zijn hier individuele kamers voorhanden? <...>
- Zijn er individuele kamers met aansluitend douche en toilet? <...>
- Zijn er keukens voorzien? <...>
- Hebben de bewoners onderling nog al wat contact? <...>
- Is er telefoon in de nabijheid? <...>

(A23) Zo er enkel studentenhuisvesting beschikbaar is die ver verwijderd ligt van mijn lesgebouwen: is er vlot openbaar vervoer om die facultaire gebouwen te bereiken? <...>

- Kan ook hier gezorgd worden voor een kamer die ik met twee of meer studenten huur? <...>
- Zijn hier individuele kamers voorhanden? <...>
- Zijn er individuele kamers met aansluitend douche en toilet? <...>
- Zijn er keukens voorzien? <...>
- Hebben de bewoners onderling nog al wat contact? <...>
- Is er telefoon in de nabijheid? <...>

(A24) Kunt u voor mij huisvesting regelen op de privé-kamermarkt, dicht bij de gebouwen waar ik het meest frekwent colleges heb? <...>

- Kan hier gezorgd worden voor een kamer die ik met twee of meer studenten huur? <...>
- Kan hier gezorgd worden voor een individuele kamer in een huis waar meerdere studenten wonen? <...>
- Kan hier gezorgd worden voor een individuele kamer met aansluitend douche en toilet, in een huis waar meerdere studenten wonen? <...>
- Is er telefoon in de nabijheid? <...>

Mensa

(A25) Beschikt de universiteit over een studentenrestaurant? <...>

(A26) Wanneer er meerdere campussen zijn, zijn er dan ook telkens restaurants in de nabijheid? <...>

(A27) Is er een studentenrestaurant in de nabijheid van de gebouwen waar ik het meest frekwent colleges heb? <...>

(A28) Kan er door een catering-dienst gezorgd worden voor speciale diëten? <...>

Medische-, para-medische- en welzijnsdiensten

(A29) Beschikt uw universiteit over een medische dienst? <...>

(A30) Komt de arts zonodig op de studentenkamer? <...>

(A31) Is de medische dienst dag en nacht en tijdens het weekend oproepbaar en worden de wachtdiensten duidelijk bekendgemaakt? <...>

(A32) Is er een ziekenhuis in de nabijheid van de universiteit? <...>

(A33) Kan er voor kinesitherapie gezorgd worden? <...>

(A34) Kan er in logopedie voorzien worden? <...>

(A35) Is er (korte-termijn-) psychologische hulp beschikbaar? <...>

Sport

- (A36) Zijn er sportvoorzieningen voor studenten met een handicap? <...>
- (A37) Zijn er sportvoorzieningen voor gehandicapte én niet-gehandicapte studenten? <...>
- (A38) Wie/welke dienst is hiervoor centraal verantwoordelijk? Naam en adres: .....

| Addendum Voor Studenten Met Visuele Moeilijkheden

- (B1) Hoeveel blinde en slechtziende studenten studeerden er af aan uw universiteit gedurende de laatste vijf jaren? .....
- (B2) Hebben blinde studenten reeds mijn vakkenpakket gevolgd? <...>
- (B3) Is er aan uw instelling iemand specifiek verantwoordelijk voor begeleiding van studenten met visuele moeilijkheden? <...>
Naam en adres: .....

Mobiliteit

- (B4) Zo u over een tactiel stadsplan en/of een tactiel plan van de campus beschikt, kunt u mij die toesturen?
- (B5) Is er bij mijn aankomst (vanaf de 1e dag) iemand beschikbaar die mij ruimtelijk kan wegwijs maken (mobiliteits-training)? <...>
- (B6) Zal ik mij na een mobiliteitstraining zelfstandig op de campus kunnen bewegen? <...>
- (B7) Zo niet, blijft begeleiding aangewezen, b.v. vanwege verkeersonveiligheid? <...>
- (B8) Kan begeleiding bij verplaatsingen op de campus door u georganiseerd worden? <...>
- (B9) Kan ik assistentie krijgen voor verplaatsingen buiten de campus? <...>
- (B10) Kan ik mijn blindegeleidehond meebrengen?

Accomodatie

- (B11) Ik heb huisvesting nodig op de campus waar ik het meest college volg of zeer dichtbij die campus of op een plaats van waaruit die campus met het openbaar vervoer vlot te bereiken valt.

Kan ik beschikken over een kamer in een gebouw:

- waar individuele kamers voorhanden zijn die voldoende ruim zijn (minimum 12 m²)? <...>
- waar een keuken voorzien is? <...>
- waar ik op medebewoners een beroep kan doen voor kleine klussen (boodschappen, informatieve vragen enz..), en waar onder de medebewoners een beperkte taakverdeling kan gebeuren? <...>
- waar ik mijn blindegeleidehond kan meebrengen? <...>
- waar er dichtbij telefoon beschikbaar is? <...>

Mensa

(B12) Kan er in restaurants:

- hulp geboden worden bij de keuze van het menu? <...>
- hulp geboden worden bij het dragen van een plateau? <...>

Studiematerie en conversies

(B13) Worden aan uw universiteit syllabi (gedrukte notities) uitegeven? <...>

(B14) Zijn syllabi rechtstreeks op diskette verkrijgbaar? <...>

(B15) Zijn syllabi op audio-cassettes verkrijgbaar? <...>

(B16) Wordt er veel gebruik gemaakt van handboeken? <...>

(B17) Zijn handboeken op diskette verkrijgbaar? <...>

(B18) Op wie wordt er gebruikelijk een beroep gedaan voor het aflijnen van te kennen leerstof, nl essentiële delen, hoofdstukken enz... (dit in functie van braille-omzettingen en tekstvergrottingen):

- de coördinator voor begeleiding van gehandicapte studenten, die hiervoor contact opneemt met de docenten? <...>
- de docenten zelf rechtstreeks? <...>
- andere staffleden van de faculteit bv tutors, mentors? <...>

(B19) Is er een verantwoordelijke/een organisatie die kan gecontacteerd worden voor omzettingen van syllabi en handboeken in braille, op diskette, of in grootschrift en voor cassette-opnamen? <...>

Naam en adres: .....

(B20) Is er mogelijkheid om tactiele-diagrams en grafieken te laten maken? <...>

(B21) Kunnen teksten binnen de periode van ... maanden waarin ik aan uw universiteit verblijf tijdig:

- in grootschrift geproduceerd worden? <...>
- geconverteerd worden in braille? <...>
  - . Ik gebruik 8-punts braille
  - . Ik gebruik 6-punts braille
- ingelezen worden op cassette? <...>
- gescand worden? <...>

(B22) Is het eerder wenselijk, vooraleer ik naar uw universiteit overkom, het volgende aan te vragen:

- aflijnen van de leerstof? <...>
- braille-omzettingen? <...>
- tekstvergrotting? <...>
- inlezen van teksten op cassette? <...>
- scanning van teksten? <...>

(B23) Zo ja, hoe lang op voorhand gebeurt dit het best? .....

(B24) Is er in uw land of regionaal een centrale bibliotheek waar bepaalde syllabi en handboeken voorradig zijn:

- in grootdruk? <...>
- in braille? <...>
- op diskette? <...>

- op cassette? <...>

Adres: .....

(B25) Kunnen er fotokopies gemaakt worden van:

- lesnotities? <...>
- diagrams en grafieken? <...>
- overhead slides? <...>

(B26) Is het meestal mogelijk om fotokopies te maken in de nabijheid van lesgebouwen?
<...>

(B27) Kunnen de lesgevers zelf fotokopies van overhead slides en diagrammen bezorgen?
<...>

- Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....
- Kan iemand het fotocopiëren coördineren? <...>

(B28) Zal ik voor het nemen van notities tijdens de colleges, een beroep kunnen doen op:

- medestudenten? <...>
- anderen? <...>

(B29) Kan ik op iemand een beroep doen om teksten voor te lezen? <...>

(B30) Kan ik op iemand een beroep doen voor dringende transcripties van documenten? <...>

Elektronische studiehulpmiddelen

(B31) Zijn er beperkingen op het gebruik van cassette-recorders tijdens de colleges? <...>

(B32) Zijn er beperkingen op het gebruik van een draagbare PC om notities te nemen tijdens de colleges? <...>

(B33) Gelieve op onderstaande lijst aan te stippen welke studiehulpmiddelen aan uw universiteit beschikbaar zijn.

Gelieve achter de naam van het vorhanden hulpmiddel:

- code "P" aan te brengen als het toestel kan ontleend worden voor persoonlijk gebruik op kamer en tijdens de colleges,
- code "NP" aan te brengen als het alleen binnen een bepaald centrum kan gebruikt worden

- . cassette-opnemer met versnelde weergavemogelijkheid <...>
- . PC <...>
- . een zwartschrift printer <...>
- . tekstverwerkingsprogramma's (MS-Word, WP enz..) <...>
- . vergrotingssoftware <...>
- . tv-loupe <...>
- . leeslessenaar voor slechtzienden <...>
- . PC met spraaksynthese <...>
- . welke talen spreekt die spraaksynthesizer? .....
- . elektronisch braille-notitietoestel, aansluitbaar op PC <...>
- . braille-leesregel van 40 karakters minimum <...>
- . brailledrukker <...>
- . scanner met spraaksynthese (type Kurzweil) <...>
- . welke talen spreekt die spraaksynthesizer? .....

- . scanner die relatief zelfstandig bruikbaar is voor visueel gehandicapten
(type Arkestone Reader) <...>
- . CD-ROM <...>

(B34) Is er personeel ter beschikking dat de compatibiliteit van diverse toestellen kan nagaan en aansluitingen verzorgen (b.v. braillenotitetoestel/PC/CD-ROM of scanner/PC enz...)? <...>

- Behoort dit personeel tot de eigen instelling? <...>
- Wordt er hiervoor op firma's een beroep gedaan? <...>

(B35) Is er personeel ter beschikking dat bij panne van elektronische toestellen snel kan gecontacteerd worden? <...>

Bibliotheekwerk

(B36) Kan er in de bibliotheek waar ik zal werken:

- een braille leesregel aan een PC aangeschakeld worden, waارlangs ik catalogi kan raadplegen? <...>
- vergrotingssoftware op een PC gebruikt worden waارlangs ik catalogi kan raadplegen? <...>

(B37) Zijn er in sommige bibliotheken werkposten beschikbaar (zoals hierboven beschreven)? <...>

Wie wordt hiervoor aangesproken? .....

(B38) Is er in de bibliotheek waar ik zal werken een tv-loupe beschikbaar? <...>

(B39) Kan op iemand een beroep gedaan worden:

- voor het raadplegen van catalogi? <...>
- voor het uit de rekken nemen van boeken? <...>
- voor het opzoeken van bepaalde artikels en delen uit boeken? <...>

Wie wordt hiervoor aangesproken? .....

(B40) Is er mogelijkheid om in de campusbibliotheek waar ik zal werken, zelf over een scanner te beschikken die relatief zelfstandig te bedienen valt (type Arkestone-Reader)? <...>

(B41) Kan ik ter plaatse de gescande materie lezen:

- langs een brailleleesregel, aangesloten aan de PC? <...>
- met gebruik van vergrotingssoftware op de PC? <...>

(B42) Kunnen vanuit de bibliotheek rechtstreeks opdrachten gegeven worden voor:

- scannen? <...>
- omzettingen in grootschrift? <...>
- omzettingen in braille? <...>
- inlezen op cassette? <...>

Wie wordt hiervoor gecontacteerd: .....

Examens

(B43) Is er een reglementering aan uw instelling inzake speciale examenfaciliteiten ten behoeve van studenten met een handicap? <...>

(B44) Kan ik afhankelijk van mijn handicap examen afleggen in een voor mij aangepaste vorm? <...>

Is hiervoor een medisch attest vereist? <...>

(B45) Kunnen mijn examenvragen:

- voorgelezen worden of ingesproken op cassette? <...>
- verkregen worden in grootschrift? <...>
- verkregen worden in braille? <...>
- op diskette verschaft worden? <...>

(B46) Kan ik bij examens over mijn gebruikelijke studiehulpmiddelen beschikken b.v. PC, tekstverwerkingsprogramma's, tv-loupe, braillenotitietoestellen...? <...>

(B47) Kan iemand mijn elektronische toestellen depanneren als die het plots laten afweten tijdens een examen? <...>

(B48) Kan ik over iemand beschikken die mijn antwoorden noteert? <...>

(B49) Kan ik examen afleggen in een afzonderlijke ruimte, wanneer de vorm van mijn examenafliegen dit nodig maakt? <...>

(B50) Kan ik over extra-tijd beschikken (b.v. bij slechtziendheid, vermoeibaarheid enz.)? <...>

(B51) Kan er een pauze ingelast worden of een uitsplitsing gebeuren van het examen wanneer lange tijd aaneen moet gewerkt worden? <...>

(B52) Kunnen examens over een langere periode gespreid worden? <...>

| Addendum voor studenten met dyslexie

(C1) Hoeveel studenten met dyslexie studeerden reeds af aan uw universiteit gedurende de laatste vijf jaren? .....

(C2) Is het wenselijk een recent diagnostisch attest in te dienen ter staving van mijn klacht? <...>

Studiematerie en conversies

(C3) Worden aan uw universiteit syllabi (gedrukte notities) uitegeven? <...>

(C4) Op wie wordt er gebruikelijk een beroep gedaan voor het aflijnen van te kennen leerstof, nl essentiële delen, hoofdstukken enz....:

- de coördinator voor begeleiding van gehandicapte studenten, die hiervoor contact opneemt met de docenten? <...>

- de docenten rechtstreeks zelf? <...>

- andere staffleden van de faculteit die niet in het onderwijs betrokken zijn, b.v. tutors, mentors? <...>

(C5) Is er een verantwoordelijke/organisatie die kan gecontacteerd worden:

- voor cassette-opnamen? Naam en adres: .....

- voor scanning van teksten? Naam en adres: .....

(C6) Kunnen teksten binnen de periode van ... maanden waarin ik aan uw universiteit verblijf tijdig:

- ingelezen worden op cassette? <...>

- gescand worden? <...>

(C7) Is het eerder wenselijk, vooraleer ik naar uw universiteit overkom, het volgende aan te vragen:

- aflijnen van de leerstof? <...>

- inlezen van teksten op cassette? <...>

- scanning van teksten? <...>

(C8) Hoe lang op voorhand gebeurt dit het best? .....

(C9) Is er in uw land of regionaal een centrale bibliotheek waar bepaalde syllabi en handboeken op cassette voorradig zijn? <...>

Adres: .....

Elektronische studiehulpmiddelen

(C10) Gelieve op onderstaande lijst aan te stippen welke studiehulpmiddelen aan uw universiteit beschikbaar zijn.

Gelieve achter de naam van het vorhanden hulpmiddel:

- code "P" aan te brengen als het toestel kan ontleend worden voor persoonlijk gebruik op kamer en tijdens de colleges,
- code "NP" aan te brengen als het alleen binnen een bepaald centrum kan gebruikt worden

- . cassette-opnemer <...>
- . cassette-opnemer met versnelde weergavemogelijkheid <...>
- . PC en printer <...>
- . PC met spraaksynthese <...>
- . tekstverwerkingsprogramma's (MS Word, WP, spelcorrector enz..) <...>
- . scanner <...>

(C11) Is er personeel ter beschikking dat bij panne van elektronische toestellen kan gecontacteerd worden? <...>

Lesnotities

(C12) Kan ik voor het nemen van geschreven notities tijdens de colleges een beroep doen:

- op medestudenten? <...>
- op andere personen? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(C13) Kunnen voor mij notities gekopieerd worden? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(C14) Is er meestal mogelijkheid om kopies te maken in de buurt van de lesgebouwen? <...>

(C15) Kan aan de docenten gevraagd worden om fotokopies te verkrijgen van overhead-schema's en diagrammen? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(C16) Zijn er beperkingen op het gebruik van een cassette-opnemer gedurende de colleges? <...>

(C17) Zijn er beperkingen op het gebruik van een draagbare PC om notities te nemen in de colleges? <...>

Bibliotheek

(C18) Kan op het bibliotheekpersoneel een beroep gedaan worden bij het opzoeken van boeken in catalogi? <...>

Examens

- (C19) Is er een examenreglementering aan uw instelling inzake speciale examenfaciliteiten ten behoeve van studenten met een handicap? <...>
- (C20) Kan ik, afhankelijk van mijn handicap, examen afleggen in een voor mij aangepaste vorm? <...>
- (C21) Is hiervoor een medisch attest vereist? <...>
- (C22) Kunnen op mijn vraag examenvragen:
- voorgelezen worden of ingesproken op cassette? <...>
  - schriftelijk aangeboden worden? <...>
- (C23) Kan ik over iemand beschikken die mijn antwoorden noteert? <...>
- (C24) Kan ik over mijn gebruikelijke studiehulpmiddelen beschikken (b.v. PC, tekstverwerkingsprogramma's met spellingscorrector)? <...>
- (C25) Kan iemand mijn elektronische toestellen depanneren als die het plots laten afweten tijdens een examen? <...>
- (C26) Kan ik examen afleggen in een afzonderlijke ruimte, wanneer de vorm van mijn examenafleggen dit nodig maakt? <...>
- (C27) Kan ik over extra-tijd beschikken (tragere leessnelheid)? <...>
- (C28) Kan er een pauze ingelast worden of een uitsplitsing gebeuren van het examen wanneer lange tijd aaneen moet gewerkt worden? <...>

| Addendum voor dove en gehoorgestoerde studenten

- (D1) Hoeveel studenten met gehoorstoornissen zijn er gedurende de vijf laatste jaren afgestudeerd aan uw universiteit? .....
- (D2) Hebben dove of gehoorgestoerde studenten reeds mijn vakkenpakket gevuld? <...>
- (D3) Is er een speciale verantwoordelijke voor begeleiding van studenten met gehoorproblemen? <...> Naam en adres: .....

Accomodatie

- (D4) Kan er voor huisvesting gezorgd worden in een woonformule waarbinnen studenten onderling contact hebben? <...>
- (D5) Kan ik een kamer verkrijgen met lichtbel en met licht-alarmsignaal bij noodsituaties, b.v. brand? <...>

Dagelijkse communicatie

- (D6) Kan ik voor dagelijkse communicatie een beroep doen op:
- een orale tolk <...>
  - een gebarentolk <...>
    - . welke gebarentaal gebruikt de tolk? .....
    - . welke kwalificatie hebben de tolken? .....
  - een communicatie-helper <...>

- (D7) Kan ik over beeldtelefoon beschikken? <...>
(D8) Is de verantwoordelijke voor begeleiding van gehandicapte studenten per beeldtelefoon bereikbaar? <...>

Studiematerie

- (D9) Kan ik ondersteuning krijgen bij het omlijnen van de leerstof:
- door bemiddeling van de verantwoordelijke voor begeleiding van gehandicapte studenten? <...>
- rechtstreeks van de docenten zelf? <...>
- door bemiddeling van een stafflid dat niet in het onderwijs betrokken is, b.v. tutor? <...>
- (D10) Kan ik ondersteuning krijgen van een communicatiehelper? <...>

Elektronische studiehulpmiddelen

- (D11) Gelieve op onderstaande lijst aan te stippen welke studiehulpmiddelen aan uw universiteit beschikbaar zijn.

Gelieve achter de naam van het vorhanden hulpmiddel:

- code "P" aan te brengen als het toestel kan ontleend worden voor persoonlijk gebruik op kamer en tijdens de colleges,
- code "NP" aan te brengen als het alleen binnen een bepaald centrum kan gebruikt worden
  - . PC en printer <...>
  - . tekstverwerkingsprogramma's (MS Word, WP enz..) <...>
  - . draagbare ringleiding <...>
de frekwentie-modulatie van mijn hoorapparaat bedraagt ...
  - . zender-ontvanger bij gehoorstoornissen <...>

- (D12) Is er personeel ter beschikking dat de compatibiliteit van diverse toestellen kan nagaan en aansluitingen verzorgen (b.v. interferentie tussen micro's elimineren enz.)? <...>

- (D13) Is er personeel ter beschikking dat bij panne van elektronische toestellen kan gecontacteerd worden? <...>

- (D14) Moet ik docenten op voorhand verwittigen wanneer ik zender-ontvanger apparatuur gebruik? <...>

- (D15) Neemt de begeleider van gehandicapte studenten dit initiatief? <...>

- (D16) Zijn er in bepaalde auditoria waar ik colleges zal volgen ringleidingen voorzien? <...>

- (D17) Kan ik bij het lesvolgen een beroep doen op een tolk?

- een orale tolk? <...>
- een gebarentolk? <...>

- (D18) Zijn facultaire contactpersonen en/of facultaire secretariaten per beeldtelefoon bereikbaar? <...>

Lesnotities

- (D19) Kan ik voor het nemen van geschreven notities tijdens de colleges een beroep doen:
- op medestudenten? <...>
- op andere personen? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(D20) Kunnen voor mij notities gekopieerd worden? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(D21) Moet ik zelf kopies maken? <...>

(D22) Is er meestal mogelijkheid om fotokopies te maken in de buurt van de lesgebouwen?
<...>

(D23) Kan aan de docenten gevraagd worden om fotokopies te verkrijgen van overhead-schema's en diagrammen? <...>

Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....

(D24) Kan begeleidend commentaar bij film, dia's en video mij op voorhand bezorgd worden? <...>

Examens

(D25) Is er een examenreglementering aan uw instelling inzake speciale examenfaciliteiten ten behoeve van studenten met een handicap? <...>

(D26) Kan ik afhankelijk van mijn handicap examen afleggen in een voor mij aangepaste vorm (mondeling of schriftelijk)? <...>

Is hiervoor een medisch attest vereist? <...>

(D27) Kunnen mijn examenvragen hierbij steeds schriftelijk aangeboden worden?: <...>

(D28) Kan ik beschikken over een communicator (b.v. een tolk)? <...>

(D29) Kan ik over mijn gebruikelijke studiehulpmiddelen beschikken (b.v. zender-ontvanger)? <...>

(D30) Kan iemand mijn elektronische toestellen depanneren als die het plots laten afweten tijdens een examen? <...>

(D31) Kan ik examen afleggen in een afzonderlijke ruimte, wanneer de vorm van mijn examenafliegen dit nodig maakt? <...>

| Addendum voor studenten met fysieke moeilijkheden

mobiliteit

(E1) Is het openbaar vervoer aangepast voor rolstoelgebruikers? <...>

(E2) Is er speciaal vervoer voorzien (minibus enz..) voor (studenten-) rolstoelgebruikers:

- voor verplaatsingen naar de campus? <...>
- voor verplaatsingen binnen de campus? <...>
- voor privé-verplaatsingen? <...>

Naam/verantwoordelijke organisatie en adres: .....

(E3) Kan er door rolstoelgebruikers gemakkelijk van taxis gebruik gemaakt worden? <...>

(E4) Kan ik als rolstoelgebruiker voor verplaatsingen naar en op de campus een beroep doen op persoonlijke assistentie? <...>

(E5) Is er op de campus waar ik het meest colleges zal volgen, voorbehouden parking voor gehandicapte personen? <...>

Accomodatie

Localisatie en mobiliteit

Hieronder vind u verschillende voorbeelden van huisvesting en toegankelijkheid. Ze werden omschreven als context A-F en houden rekening met diverse graden van gehandicapt-zijn, gaande van matig tot zeer ernstig.

- * Wanneer er studentenhuisvesting beschikbaar is op of zeer dichtbij de campus waar ik het meest college zal volgen wordt dit kontekst A genoemd.
- * Wanneer studentenhuisvesting meer afgelegen ligt, is dit voor mij niet onoverkomelijk, op voorwaarde dat er dan:
  - tussen huisvesting en campus
  - . vlot openbaar vervoer is (=kontekst B)
  - . vlot openbaar vervoer is, toegankelijk voor rolstoelgebruikers (=kontekst C)
  - . vlot openbaar vervoer is, toegankelijk voor gebruikers van een elektrische rolstoel (=kontekst D)
  - . een vlotte pendeldienst is in een toegankelijk vervoermiddel voor alle rolstoelgebruikers (kontekst E)
  - in de buurt van studentenhuisvesting voorbehouden parking is voor gehandicapte personen (=kontekst F)

Vereisten

(E6) Ik heb lichte mobiliteitsstoornissen. Kunt u mij in kontekst A, B of F een kamer bezorgen:

- met op hetzelfde niveau toilet en douche, in een gebouw waar een keuken voorzien is? <...>
- met aansluitend toilet en douche? <...>
- met aansluitend toilet en douche, in een gebouw waar een keuken voorzien is? <...>
- in een gebouw waar ik bovendien op medebewoners een beroep kan doen voor kleine klussen (boodschappen enz..) <...>

Kan er in dit laatste geval door u gezorgd worden voor een taakverdeling onder de helpers-medebewoners? <...>

(E7) Ik kan maximaal ... trappen van elk maximum ... treden bestijgen, en dan nog op voorwaarde dat er een trapleuning voorzien is. Ik heb een kamer nodig in kontekst A B of F, op het gelijkvloers of op een niveau waarbij het aantal te bestijgen trappen minimaal is en zeker het aantal niet overstijgt dat ik vermeldde. Kunt u mij een dergelijke kamer bezorgen:

- aansluitend voorzien van toilet en douche? <...>
- aansluitend voorzien van toilet en douche, en van waaruit ik zonder niveauverschil een keuken kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder niveauverschil toilet en douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder niveauverschil toilet, douche en een keuken kan bereiken? <...>

(E8) Trappen zijn voor mij niet bestijgbaar. Ik zoek een kamer in kontekst A, C, E of F. Aan de ingang van het gebouw mogen er geen treden zijn ofwel moet een hellend vlak, een zetellift of een plateau lift aangebracht zijn. Kunt u mij in een dergelijk gebouw een kamer bezorgen op het gelijkvloers of bereikbaar met lift:

- aansluitend voorzien van toilet en douche? <...>
- aansluitend voorzien van toilet en douche en met op hetzelfde niveau een keuken? <...>
- van waaruit ik zonder niveauverschil toilet en douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder niveauverschil toilet, douche en keuken kan bereiken? <...>

(E9) Ik verplaats mij in een rolstoel. Ik zoek een kamer in kontekst A, C, E of F. Kunt u mij huisvesting verschaffen in een voor mij toegankelijk gebouw nl., waar aan de ingang:

- maximum één traprede is? <...>
- een hellend vlak aangebracht is? <...>
- een rolstoel-plateaulift voorzien is? <...>

(E10) Ik verplaats mij in rolstoel. Kunt u me in een voor mij toegankelijk gebouw, een kamer bezorgen op het gelijkvloers of bereikbaar met lift (liftmaten minimum 1,10m x 1,40m)?

De kamer moet een deur hebben van minimum 80 cm breedte, en voldoende ruim zijn om er met een rolstoel in te bewegen (draaicirkel 1,50m). Kunt u mij een dergelijke kamer bezorgen:

- aansluitend voorzien van toilet en douche? <...>
- aansluitend voorzien van aangepast toilet en douche? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen toilet en douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen toilet, douche en keuken kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen een aangepast toilet en een aangepaste douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen een aangepast toilet, een aangepaste douche en een keuken kan bereiken? <...>

(E11) Ik verplaats mij in een elektrische rolstoel. Ik zoek een kamer in kontekst A, D, E of F. Kunt u mij huisvesting verschaffen in een voor mij toegankelijk gebouw waar aan de ingang:

- geen niveauverschil is hoger dan 20 mm? <...>
- een hellend vlak aangebracht is? <...>
- een rolstoel-plateaulift voorzien is? <...>

(E12) Ik verplaats mij in een elektrische rolstoel. Kunt u me in een voor mij toegankelijk gebouw, een kamer bezorgen op het gelijkvloers of bereikbaar met lift (liftmaten minimum 1,10m x 1,40m)?

De kamer moet een deur hebben van minimum 80 cm breedte, voldoende ruim zijn om er met een rolstoel in te bewegen (draaicirkel 1,50m). Kunt u mij een dergelijke kamer bezorgen:

- met aansluitend toilet en douche? <...>
- met aansluitend aangepast toilet en douche? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen toilet en douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen toilet, douche en keuken kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen een aangepast toilet en een aangepaste douche kan bereiken? <...>
- van waaruit ik zonder hindernissen een aangepast toilet, een aangepaste douche en een keuken kan bereiken? <...>

(E13) Is er een plaats voorzien waar ik mijn elektrische rolstoel kan opladen? <...>

(E14) Is er in de door mij gewenste woonformule telefoon beschikbaar? <...>

Adl

- (E15) Kunt u mij van beperkte dagelijkse assistentie voorzien (b.v. hulp bij wassen, kleden, boodschappen, vervoer, koken en hulp bij maaltijden)? <...>
- (E16) Kunt u mij van 24u assistentie voorzien (b.v. hulp bij wassen, kleden, toilet, boodschappen, koken, maaltijden, was, vervoer)? <...>
- (E17) Kan de persoon die mij 24u assistentie biedt een kamer krijgen in het gebouw waar ik zelf gehuisvest ben? <...>

Mensa

- (E18) Is er op de campus waar ik het meest colleges zal volgen, een restaurant dat toegankelijk is voor rolstoelgebruikers (cfr supra: toegankelijkheid van huisvestingsgebouwen)? <...>
- (E19) Kan er hulp geboden worden bij de keuze van het menu (wegens kleine gestalte of rolstoelgebruik)? <...>
- (E20) Wordt hulp geboden bij het dragen van een plateau? <...>
- (E21) Is dit restaurant voorzien van een toilet voor rolstoelgebruikers? <...>
- (E22) Is er in de buurt van een universitair restaurant, voorbehouden parking voor gehandicapte personen voorzien? <...>

Para-medische diensten

- (E23) Kan ik regelmatig kinesitherapeutische behandeling krijgen? <...>
- (E24) Kan kinesitherapie op mijn kamer gebeuren? <...>
- (E25) Kan er op kamer op verpleeghulp een beroep gedaan worden (inspuitingen, sonderen, verzorging enz...) <...>

Lesgebouwen

* Om voor mij toegankelijk te zijn moet een gebouw aan de ingang en binnen aan volgende vereisten voldoen:

- trappen moeten voorzien zijn van een leuning
- maximum ... treden
- maximum een niveauverschil van ... cm.

- (E26) Zijn de auditoria waar ik het meest college volg langs een of andere ingang toegankelijk? <...>
- (E27) Kan ik met een rolstoel binnen in die auditoria? <...>
- (E28) Beschikken de lesgebouwen waarin ik het meest college volg over een toilet dat toegankelijk is voor rolstoelgebruikers? <...>
- (E29) Is er op mijn campus een toegankelijk toilet voor rolstoelgebruikers? <...>
- (E30) Is er op de diverse campussen waar ik colleges volg een toegankelijk toilet voor rolstoelgebruikers? <...>

Bibliotheek

- (E31) Is de bibliotheek waar ik het meest moet komen, toegankelijk voor rolstoelgebruikers?
<...>
- (E32) Kan op het bibliotheekpersoneel een beroep gedaan worden bij het uit de rekken halen van boeken? <...>
- (E33) Is de bibliotheek waar ik het meest zal komen voorzien van een toilet, toegankelijk voor rolstoelgebruikers? <...>
- (E34) Wanneer de bibliotheek niet toegankelijk is, kan ik dan
- boeken aanvragen en uitlenen? <...>
  - artikels laten opzoeken en fotocopiëren? <...>

Elektronische studiehulpmiddelen

- (E35) Gelieve op onderstaande lijst aan te stippen welke studiehulpmiddelen aan uw universiteit beschikbaar zijn.
- Gelieve achter de naam van het vorhanden hulpmiddel:
- code "P" aan te brengen als het toestel kan ontleend worden voor persoonlijk gebruik op kamer en tijdens de colleges
  - code "NP" aan te brengen als het alleen binnen een bepaald centrum kan gebruikt worden
    - . cassette-opnemer <...>
    - . cassette-opnemer met versnelde weergavemogelijkheid <...>
    - . PC en printer <...>
    - . tekstverwerkingsprogramma's (MS Word, WP enz..) <...>
    - . scanner <...>
- (E36) Is er personeel ter beschikking dat bij panne van elektronische toestellen kan gecontacteerd worden? <...>

Lesnotities

- (E37) Kan ik voor het nemen van geschreven notities tijdens de colleges een beroep doen:
- op medestudenten? <...>
  - op andere personen? <...>
- Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....
- (E38) Kan ik voor het schrijfwerk buiten de colleges op iemand een beroep doen? <...>
- (E39) Kunnen voor mij notities gekopieerd worden? <...>
- Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....
- (E40) Moet ik zelf kopies maken? <...>
- (E41) Is er meestal mogelijkheid om kopies te maken in de buurt van de lesgebouwen? <...>
- (E42) Kan aan de docenten gevraagd worden om fotokopies te verkrijgen van overhead-schema's en diagrammen? <...>
- Op wie kan ik een beroep doen om dit te regelen? Naam, adres: .....
- (E43) Is het mogelijk een cassette-opnemer te gebruiken in de colleges? <...>
- (E44) Is het mogelijk een draagbare PC te gebruiken om notities te nemen? <...>

Examens

- (E45) Is er een examenreglementering aan uw instelling inzake speciale examenfaciliteiten ten behoeve van studenten met een handicap? <...>
- (E46) Kan ik afhankelijk van mijn handicap examen afleggen in een voor mij aangepaste vorm? <...>
Is een medisch attest vereist? <...>
- (E47) Kan ik over iemand beschikken die mijn antwoorden noteert? <...>
- (E48) Kan ik over mijn gebruikelijke studiehulpmiddelen beschikken (b.v. PC, tekstverwerkingsprogramma's...)? <...>
- (E49) Kan iemand mijn elektronische toestellen depanneren als die het plots laten afweten tijdens een examen? <...>
- (E50) Kan ik examen afleggen in een afzonderlijke ruimte, wanneer de vorm van mijn examenafliegen dit nodig maakt? <...>
- (E51) Kan ik over extra-tijd beschikken (b.v. bij vermoeibaarheid enz.)? <...>
- (E52) Kan er een pauze ingelast worden of een uitsplitsing gebeuren van het examen wanneer lange tijd aaneen moet gewerkt worden? <...>

| addendum: onkosten

Voor elk item dat aangekruist werd, gelieve mij informatie te bezorgen omtrent:

- * de onkosten van de dienstverlening,
- * wie die onkosten betaalt,
- * de mogelijke hulpbronnen in uw land om geldmiddelen te verkrijgen

(F1) Gezondheidszorgen:

- Ik moet behandeld worden voor een ernstige ziekte (b.v. nierdialyse, cortisone-behandelingen bij multiple sclerose, allergieën, asthma enz...); ik lijdt aan .....
- ik heb kinesitherapie nodig
- ik heb logopedie nodig
- ik kan korte-termijn psychologische ondersteuning nodig hebben

Kunt u mij algemene informatie verschaffen over medische behandelingskosten voor buitenlandse studenten (gehandicapt en niet-gehandicapt) en mogelijkheden tot terugbetaling?

Zo u zelf niet over die informatie beschikt, gelieve mij naam en adres te bezorgen van een organisatie die mij die informatie wel kan verschaffen.

(F2) Mobiliteit:

- Mobiliteitstraining voor studenten met visuele moeilijkheden
- Vervoerassistentie (op de campus en privé) voor studenten met fysieke moeilijkheden
- Vervoer van het ziekenhuis naar mijn kamer.

(F3) Huisvesting:

- Gemiddelde prijzen voor speciaal aangepaste kamers (van type(s), aangevraagd op de checklist).

(F4) Maaltijden:

- Moet er voor dieetvoeding supplementair betaald worden?

(F5) ADL-hulp:

Kosten voor hulp:

- bij wassen en kleden
- bij toiletgebruik
- bij het boodschappen
- bij het bereiden van maaltijden
- bij het eten
- bij verplaatsingen binnen de eigen kamer
- bij verplaatsingen buiten de eigen kamer (privé)
- 's nachts.

(F6) Studie-materiaal:

* Omzettingen:

- braille-omzettingen:
  - . op papier
  - . op diskette
- tactiele diagrammen
- vergrote kopieën
- cassette-opnamen.

* Gewone fotokopies.

* Huur van hulpmiddelen:

- huur van een elektronisch braille-notitietoestel
- huur van een PC
- huur van een braille-leesregel
- huur van een tekstvergrotingsprogramma
- huur van een tv-loupe
- huur van een braille-drukker
- gebruik van een scanner
- technische assistentie bij panne van hulpmiddelen.

* Persoonlijke assistentie:

- een secretaris (nota-nemen)
- een tolk (bij gehoorproblemen)
- iemand die teksten voorleest.

(F7) Sport-assistentie voor gehandicapte studenten

Português

Estudar no estrangeiro

Lista das necessidades para estudantes deficientes

Introdução

Tenciona estudar no estrangeiro, quer conhecer novas experiências.

Está certamente consciente da grande diversidade entre Universidades, não só a nível científico mas também sob o aspecto da organização material e dos serviços de acompanhamento.

É particularmente importante para os estudantes deficientes ou que sofrem de uma doença crónica saber antecipadamente de que material e de que assistência pessoal poderão dispôr. Neste domínio, a diversidade é ainda maior. Para que possa ter uma ideia das infraestruturas existentes na sua Universidade de acolhimento, o melhor é, evidentemente, contactar previamente os responsáveis por este domínio.

Com esta lista de necessidades, tentámos facilitar-lhe este trabalho. Para a redigir, recolhemos informações em diferentes países da União Europeia.

Para que possamos dispôr de informações pertinentes, é importante que faça um inventário preciso das suas necessidades. Neste sentido, esta lista ajuda-lo-á: marque com uma cruz as informações que deseja obter e aquilo de que necessita. O primeiro objectivo deste questionário é "geral": menciona elementos que permitem elaborar uma ideia global do pólo universitário (campus), dos hábitos e da infraestrutura. De seguida, em adenda reagrupam-se elementos suplementares, que devem ser tomados em consideração em função da especificidade do seu handicap. Se forem possíveis várias alternativas, poderá mencioná-las todas. A última adenda refere-se aos custos.

É de notar que a lista das necessidades está disponível em alemão, inglês, dinamarquês, espanhol, finlandês, francês, italiano, grego, holandês, português e sueco. Ao preencher o inventário das suas perguntas e das suas necessidades na sua língua materna, com a ajuda desta lista, identificará facilmente os elementos assinalados no questionário, redigido na língua da Universidade de acolhimento. Não necessita, portanto, de traduzir as perguntas, pois elas já estão correctamente formuladas.

Boa sorte !

Desejo estudar na vossa Universidade no período de .....-.....-..... a .....-.....-.....
O meu plano de estudos (orientação, disciplinas, nível) inclui as seguintes áreas:

Responda às perguntas assinaladas. No caso destas serem precedidas de parênteses <...> marque S (sim) ou N (não) entre os referidos parênteses.

Agradecer-vos-ia se respondessem às minhas perguntas antes de .....-.....-

Os dados do responsável pelo acolhimento dos estudantes com deficiência na minha Universidade são: (nome, endereço, telefone, fax):

.....
.....
.....
.....
.....

Se for necessário pode contactá-lo.

| Generalidades

Acolhimento e informações

Acolhimento e informações para os estudantes deficientes:

(A1) Dispõe de alguma documentação sobre os serviços específicos oferecidos a estudantes com deficiência? Em caso afirmativo, é possível enviar-ma?

(A2) Existe um coordenador ligado à vossa Universidade que tenha a seu cargo o acolhimento dos estudantes com deficiência? <...>

Nome e endereço da pessoa / do serviço: .....

(A3) Existe um coordenador que não esteja directamente ligado à vossa Universidade mas que se encarregue do acolhimento dos estudantes com deficiência? <...>

Nome e endereço do serviço: .....

(A4) Em caso de necessidade, o responsável pelo acompanhamento dos estudantes com deficiência pode, antes da minha transferência, expôr aos responsáveis da Faculdade questões relativas aos problemas dos meus estudos relacionadas com a minha deficiência? <...>

(A5) Existem nas diferentes Faculdades da Universidade pessoas de contacto, acompanhantes, tutores e/ou membros do pessoal universitário aos quais eu possa dirigir-me directamente para expôr antecipadamente os meus problemas? <...>

Quem é a pessoa que posso contactar na minha faculdade? .....

(A6) Quando da minha chegada haverá pessoas que se possam encarregar de me orientar:
- do aeroporto, de uma estação ferroviária ou rodoviária até à Universidade?

<...>

- nos diferentes serviços da Universidade? <...>
- no interior da minha Faculdade? <...>

(A7) Poderei beneficiar de acompanhamento pedagógico para recuperar aulas não frequentadas? (tratamentos, repousos indispensáveis, etc.)? <...>

(A8) Será aconselhável que eu leve um atestado (médico) que comprove a minha deficiência ou a minha doença crónica? <...>

Subsídios específicos

(A9) O vosso país atribui subsídios específicos a estudantes com deficiência, incluindo os estrangeiros que residem temporariamente no país? <...>

(A10) O vosso país prevê alguma forma de apoio financeiro em favor das pessoas com deficiência e/ou dos seus acompanhantes que utilizam os transportes colectivos? <...>

(A11) Qual a documentação necessária para beneficiar destes direitos? <...>

Informações gerais

(A12) Existe um serviço que centralize as informações de interesse geral, dirigido a estudantes estrangeiros que frequentam a vossa Universidade? <...>

Nome e endereço da pessoa a contactar: .....

PÓlo universitÁrio (campus) - localização

(A13) Poder-me-ão enviar um mapa do pólo universitário (campus) e um mapa da cidade?

(A14) Os edifícios universitários estão dispersos pela cidade? <...>

- Qual é, aproximadamente, a distância que os separa? .....

- Existem boas ligações em transportes públicos entre os edifícios universitários?

<...>

(A15) Os edifícios universitários encontram-se todos reunidos num só pólo universitário (campus)? <...>

- Qual é, aproximadamente, a área do pólo universitário (campus)? <...>
- Existem transportes colectivos no interior deste pólo universitário (campus)?

<...>

- Qual é a distância entre o pólo universitário (campus) e o centro da cidade? ....
- Que distância separa as lojas comerciais do pólo universitário (campus)? ....
- A que distância do pólo universitário (campus) se encontra a estação ferroviária mais próxima? ....

(A16) Os edifícios universitários situam-se em vários pólos universitários (campus)? <...>

- Os edifícios universitários onde terei as minhas aulas estão centralizados num só destes pólos universitários (campus)? <...>

- . Qual é, aproximadamente, a área do pólo universitário (campus)? ....

- Os edifícios universitários onde terei as minhas aulas situam-se em vários pólos universitários (campus)? <...>

. Estes pólos universitários (campus) são acessíveis entre si a pé (com distâncias até cerca de 1 Km)? <...>

. Existem boas ligações em transportes públicos entre estes pólos universitários? <...>

- Qual é a distância média entre estes pólos universitários e o centro da cidade?

<...>

- Qual é a distância média entre estes pólos universitários e as lojas comerciais?

<...>

- Qual é a distância média entre estes pólos universitários e a estação ferroviária?

<...>

(A17) Pode acontecer que as vias de acesso às salas de aulas sejam dificilmente utilizáveis devido à neve ou ao gelo? <...>

- Em que meses do ano? ....
- Durante quanto tempo, em média? ....

Bibliotecas

(A18) A vossa Universidade dispõe de uma biblioteca central? <...>

(A19) Além desta, existem outras bibliotecas? <...>

(A20) Existem unicamente bibliotecas descentralizadas? <...>

Alojamento

(A21) Existe um serviço específico de alojamento ao qual eu me possa dirigir antes da minha chegada? <...>

Nome e endereço: .....

(A22) Existe uma cidade universitária no pólo universitário (campus) ou muito perto do pólo universitário onde terei a maior parte das aulas? <...>

- Ser-me-á possível alugar um quarto numa residência conjuntamente com outros estudantes? <...>
- Há residências com quartos individuais? <...>
- Há residências com quartos individuais com chuveiro e sanitários? <...>
- Há residências que dispõem de cozinhas? <...>
- Os residentes estabelecem contactos e convivem frequentemente? <...>
- Há um telefone disponível na proximidade? <...>

(A23) No caso de só haver alojamentos para estudantes que se encontrem bastante afastados das salas onde terei as minhas aulas, existem boas ligações de transportes públicos entre estes e os edifícios da Faculdade? <...>

- Ser-me-á possível alugar um quarto numa residência conjuntamente com outros estudantes? <...>
- Há residências com quartos individuais? <...>
- Há residências com quartos individuais com chuveiro e sanitários? <...>
- Há residências que dispõem de cozinhas? <...>
- Os residentes estabelecem contactos e convivem frequentemente? <...>
- Há um telefone disponível na proximidade? <...>

(A24) Poderão sugerir-me um alojamento no "mercado privado" de quartos para estudantes, próximo dos edifícios universitários onde terei a maior parte das minhas aulas? <...>

- Ser-me-á possível alugar um quarto conjuntamente com outros estudantes? <...>
- Ser-me-á possível alugar um quarto individual numa casa onde residam outros estudantes? <...>
- Neste caso, será possível alugar um quarto com casa de banho e chuveiro, numa casa onde vivem outros estudantes? <...>
- Haverá um telefone disponível na proximidade? <...>

Restaurantes universitários

(A25) A vossa Universidade dispõe de restaurantes universitários? <...>

(A26) No caso de haver vários pólos universitários (campus), existem restaurantes próximos? <...>

(A27) Haverá um restaurante universitário na proximidade dos edifícios onde terei a maior parte das minhas aulas? <...>

(A28) Existe um serviço de alimentação que possa fornecer refeições adaptadas a regimes dietéticos apropriados? <...>

Serviços mÉdicos e paramÉdicos

(A29) A vossa Universidade dispõe de um serviço médico? <...>

(A30) No caso de ser necessário, o médico desse serviço pode deslocar-se aos quartos dos estudantes? <...>

- (A31) Há alguma informação sobre os serviços de saúde de urgência? Essa informação está regularmente actualizada e divulgada? <...>
- (A32) Há um hospital próximo da Universidade? <...>
- (A33) Há meios de obter tratamentos de fisioterapia? <...>
- (A34) Há meios de ter sessões de ortofonia? <...>
- (A35) Há meios de contactar um psicólogo? <...>

Desportos

- (A36) A vossa Universidade dispõe de infraestruturas desportivas para estudantes com deficiência? <...>
- (A37) A vossa Universidade dispõe de infraestruturas desportivas para estudantes com deficiência e não-deficientes? <...>
- (A38) Quem / qual é o Instituto responsável por esta área? Nome e endereço: .....

| Adenda para os estudantes cegos ou com deficiÊncia visual

- (B1) Quantos estudantes cegos ou deficientes visuais frequentaram a vossa Universidade nos últimos cinco anos? <...>
- (B2) Já houve estudantes cegos que seguiram o programa de estudos que eu escolhi? <...>
- (B3) Existe, no vosso estabelecimento uma pessoa que está especificamente encarregada do acompanhamento dos estudantes com deficiência visual? <...>

Nome e endereço: .....

Mobilidade

- (B4) Poder-me-ão enviar um mapa em relevo do pólo universitário (campus) e/ou da cidade, em caso de disponibilidade? <...>
- (B5) No dia da minha chegada (a partir do primeiro dia) poderei dispor de uma pessoa que me oriente espacialmente (formação em mobilidade)? <...>
- (B6) Após um período de formação em mobilidade terei capacidade para me deslocar sozinho(a) no pólo universitário (campus)? <...>
- (B7) Caso contrário, é necessário um acompanhante por causa, por exemplo, do tráfego local? <...>
- (B8) Podem disponibilizar-me um acompanhante aquando das minhas deslocações no pólo universitário (campus)? <...>
- (B9) Ser-me-á possível obter assistência para as minhas deslocações fora do pólo universitário? <...>
- (B10) Ser-me-á possível levar o meu cão? <...>

Alojamento

(B11) Preciso de um alojamento, no pólo universitário (campus) onde terei a maior parte das minhas aulas, na proximidade deste ou num local de fácil acesso aos transportes públicos.

Ser-me-á possível dispôr de um quarto num edifício:

- dotado de quartos individuais suficientemente espaçosos (mínimo 12 m²)?

<...>

- equipado de uma cozinha? <...>
- onde possa recorrer a outros residentes para pequenos serviços (compras, informações, etc...) e onde as tarefas essenciais possam ser repartidas entre os moradores?

<...>

- onde possa levar o meu cão? <...>
- onde haja um telefone disponível na proximidade? <...>

Restaurantes universitários

(B12) Os restaurantes universitários:

- podem prestar ajuda na escolha da refeição? <...>
- podem prestar ajuda para transportar o tabuleiro? <...>

Material de estudo e adaptações

(B13) A vossa Universidade edita textos de apoio às aulas? <...>

(B14) Este material está disponível em disquete? <...>

(B15) Este material está disponível em cassete? <...>

(B16) Utilizam-se frequentemente livros de referência ou manuais? <...>

(B17) Estes livros de referência ou manuais estão disponíveis em disquete? <...>

(B18) A quem devo recorrer para a delimitação da matéria a estudar (partes, capítulos importantes, etc...) e isto, em função da transcrição em braille e da ampliação dos textos:

- ao coordenador do acompanhamento a estudantes com deficiência, que entra então em contacto com os professores em questão? <...>
- aos próprios professores? <...>
- a outros técnicos da Faculdade, tutores, conselheiros, por exemplo? <...>

(B19) Um responsável e/ou centro pode ser contactado para a transcrição dos textos de apoio às aulas e dos livros de referência ou dos manuais em braille, em disquete ou em caracteres ampliados bem como para a sua gravação em cassete? <...>

Nome e endereço: ....

(B20) Ser-me-á possível mandar executar diagramas e gráficos em relevo? <...>

(B21) Os textos de que irei precisar podem ser convertidos, enquanto frequento a vossa Universidade, num período de ..... mês(es) por um dos processos seguintes:

- a transcrição em caracteres ampliados? <...>
- a transcrição em braille? <...>
  - . utilizo o braille 6 pontos
  - . utilizo o braille 8 pontos
- a gravação em cassete? <...>

- o tratamento em "scanner"? <...>

(B22) É preferível solicitar os seguintes trabalhos antes da minha chegada a vossa Universidade:

- a delimitação da matéria? <...>
- a transcrição dos textos de apoio às aulas e dos livros de referência ou dos manuais em braille? <...>
- a transcrição dos textos de apoio às aulas e dos livros de referência ou dos manuais em caracteres ampliados? <...>
- a gravação dos textos em cassete? <...>
- o tratamento de textos em "scanner"? <...>

(B23) Em caso afirmativo, com quanto tempo de antecedência os devo pedir? .....

(B24) Existe no vosso país ou região, uma biblioteca central, onde os textos de apoio às aulas, os livros e os manuais, de que precisarei, estão disponíveis:

- em caracteres ampliados? <...>
- em braille? <...>
- em disquete? <...>
- em cassete? <...>

Endereço: .....

(B25) Ser-me-á possível fotocopiar:

- os apontamentos das aulas? <...>
- os diagramas e gráficos? <...>
- as transparências? <...>

(B26) Ser-me-á possível fazer photocópias na proximidade dos locais de ensino? <...>

(B27) Ser-me-á possível pedir aos professores photocópias dos esquemas e diagramas apresentados em transparências nas aulas? <...>

- Junto de quem me será possível formular o pedido? Nome e endereço: .....
- Há alguém que se possa encarregar da coordenação destes serviços de photocópias? <...>

(B28) Para a recolha dos apontamentos das aulas, ser-me-á possível recorrer:

- a outros estudantes? <...>
- a outras pessoas? <...>

(B29) Ser-me-á possível pedir a alguém que me leia os textos em voz alta? <...>

(B30) Há pessoal disponível para transcrever documentos urgentes? <...>

Ajudas electrÓnicas

(B31) É permitido gravar as aulas? <...>

(B32) É permitido utilizar um computador (portátil) para tomar apontamentos durante as aulas? <...>

(B33) Assinale as ajudas electrónicas que figuram na seguinte lista, indicando as que estão disponíveis na vossa universidade:

A seguir a cada tipo de ajuda, deve indicar:

- o código "P" se o material em questão puder ser requisitado para o domicílio para uso pessoal ou durante as aulas

- o código "NP" se este material só puder ser utilizado num determinado centro
  - . um gravador com possibilidade de gravação acelerada <...>
  - . um computador pessoal <...>
  - . uma impressora a preto e branco <...>
  - . programas de tratamento de texto (MS-Word, WP, etc...) <...>
  - . um programa de ampliação de caracteres <...>
  - . um vídeo em circuito fechado <...>
  - . uma consola de leitura para os amblíopes <...>
  - . um computador equipado com um sintetizador vocal <...>
  - . que línguas podem ser processadas por esse sintetizador? .....
  - . um aparelho electrónico que registe notas em braille, conectável a um computador <...>
  - . uma régua de braille com um mínimo de 40 caracteres <...>
  - . uma impressora braille <...>
  - . um "scanner" que possua um sintetizador vocal (tipo Kurzweil) <...>
  - . que línguas podem ser processadas por esse sintetizador? .....
  - . um "scanner" que possa ser utilizado com relativa autonomia pelos deficientes visuais (tipo leitor Arkestone) <...>
  - . um leitor de CD-ROM (discos compactos). <...>

(B34) Há pessoal técnico disponível na Universidade para assegurar a compatibilidade entre todo este material e de fazer a articulação entre ele (aparelho de registo de notas em braille, computador e leitor de CD-ROM ou computador e "scanner", etc.)? <...>

- Estes técnicos fazem parte da Universidade? <...>
- A Universidade recorre a empresas privadas? <...>

(B35) O pessoal técnico pode ser contactado, rapidamente, no caso de avaria de aparelhos electrónicos? <...>

Trabalho em biblioteca

(B36) Na biblioteca onde irei trabalhar é possível:

- ligar um dispositivo braille a um computador através do qual possa consultar os ficheiros? <...>
- trabalhar com um computador equipado com programa de ampliação de caracteres através do qual possa consultar os ficheiros? <...>

(B37) Há unidades de trabalho, tais como as citadas anteriormente, disponíveis em certas bibliotecas? <...>

Em quais? .....

(B38) A biblioteca na qual irei trabalhar está equipada com um vídeo em circuito fechado? <...>

(B39) Poderei recorrer a alguém:

- para consultar ficheiros? <...>
- para ir buscar livros às estantes? <...>
- para procurar artigos ou extractos de livros? <...>

Pessoa a contactar: .....

(B40) Na biblioteca da Faculdade onde irei trabalhar, poderei ter à minha disposição um "scanner" utilizável com relativa autonomia (tipo leitor Arkestone)? <...>

(B41) Terei possibilidade de ler no local extractos tratados pelo "scanner" com a ajuda de:

- um computador com um dispositivo em braille? <...>

- um computador com um programa de ampliação? <...>
- (B42) Ser-me-á possível pedir à biblioteca os seguintes serviços:
- o tratamento de textos em "scanner"? <...>
  - a transcrição de textos em caracteres ampliados? <...>
  - a transcrição de textos em braille? <...>
  - a leitura de textos em cassete? <...>
- Pessoa a contactar: .....

Exames

- (B43) A vossa Universidade aplica um regulamento especial que possa conceder, durante os exames, facilidades aos estudantes com deficiências? <...>
- (B44) Ser-me-á possível, em função da minha deficiência, apresentar os exames da maneira que seja adaptada à minha situação? <...>
- Deverei para tal apresentar um atestado médico? <...>
- (B45) As perguntas dos exames poderão ser:
- lidas em voz alta ou gravadas em cassete? <...>
  - transcritas em caracteres ampliados? <...>
  - transcritas em braille? <...>
  - disponibilizadas em disquete? <...>
- (B46) Nos exames, ser-me-á possível dispôr das ajudas electrónicas que utilizo habitualmente, tais como um computador pessoal, programas de tratamento de textos, um vídeo em circuito fechado, um aparelho electrónico de registo de notas em braille? <...>
- (B47) O pessoal técnico pode ser contactado no caso de avaria de aparelhos electrónicos durante os exames? <...>
- (B48) Poderei beneficiar da ajuda de um(a) secretário(a)? <...>
- (B49) Poderei fazer os meus exames num local isolado, se o meu modo de os fazer assim o exigir? <...>
- (B50) Poderei dispôr de mais tempo (nomeadamente para compensar os meus problemas de vista ou de fadiga, etc ...)? <...>
- (B51) Poderei beneficiar de pausas durante os exames ou poderei interrompê-los se eles forem muito longos? <...>
- (B52) Os meus exames poderão ser mais espaçados no tempo? <...>

| Adenda para os estudantes dislÉicos

- (C1) Quantos estudantes dislÉicos já realizaram estudos na vossa Universidade nos últimos cinco anos? .....
- (C2) É necessário que eu apresente um atestado recente certificando que sofro de dislÉia? <...>

Material de estudos e adaptações

- (C3) A vossa Universidade edita textos de apoio às aulas? <...>
- (C4) A quem devo recorrer para delimitar a matéria a estudar (partes, capítulos importantes,etc...):

- ao coordenador do acompanhamento a estudantes com deficiência, que entra contacto com os professores em questão? <...>
  - aos próprios professores? <...>
  - outros técnicos da Faculdade, tutores, conselheiros, por exemplo? <...>
- (C5) Um responsável e/ou centro pode ser contactado:
- para a gravação dos textos em cassete? Nome e endereço: .....
  - para o tratamento em "scanner" de textos em disquete? Nome e endereço: .....
- (C6) Os textos de que irei precisar podem ser convertidos, enquanto frequento a vossa Universidade, num período de ..... mês(es) por um dos processos seguintes:
- a gravação em cassete? <...>
  - o tratamento em "scanner" de textos em disquete? <...>
- (C7) É preferível solicitar os seguintes trabalhos antes da minha chegada à vossa Universidade:
- a delimitação da matéria? <...>
  - a gravação dos textos em cassete? <...>
  - o tratamento em "scanner" de textos em disquete? <...>
- (C8) Com quanto tempo de antecedência deverei fazer o pedido? .....
- (C9) Existe no vosso país ou região, uma biblioteca central, onde certos textos de apoio às aulas e livros de referência ou manuais estejam disponíveis em cassete? Endereço: .....

Ajudas electrÓnicas

(C10) Assinale as ajudas electrónicas que figuram na seguinte lista, indicando as que estão disponíveis na vossa Universidade:

A seguir a cada tipo de ajuda, deve indicar:

- o código "P" se o material em questão puder ser requisitado para o domicílio para uso pessoal ou durante as aulas
- o código "NP" se este material só puder ser utilizado num determinado centro
  - . um gravador <...>
  - . um gravador com possibilidade de gravação acelerada <...>
  - . um computador pessoal com impressora <...>
  - . um computador equipado com um sintetizador vocal <...>
  - . programas de tratamento de textos (MS-Word, WP, corrector ortográfico, etc...) <...>
  - . um "scanner". <...>

(C11) Há pessoal técnico que pode ser contactado, rapidamente, no caso de avaria de aparelhos electrónicos? <...>

Apontamentos das aulas

(C12) Para tomar apontamentos das aulas, poderei recorrer:

- a outros estudantes? <...>
- a outras pessoas? <...>

Junto de quem devo fazer o pedido? Nome e endereço: .....

(C13) Ser-me-á possível mandar fotocopiar os apontamentos para uso pessoal? <...>

Junto de quem devo fazer o pedido? Nome e endereço: .....

(C14) É, geralmente, possível fazer photocópias na proximidade dos locais de ensino? <...>
(C15) É possível pedir aos professores photocópias dos esquemas e diagramas apresentados nas aulas, em transparências? <...>

Junto de quem devo fazer o pedido? Nome e endereço: .....

(C16) É permitido gravar as aulas? <...>

(C17) É permitido utilizar um computador (portátil) para tomar apontamentos durante as aulas? <...>

Biblioteca

(C18) Poderei recorrer a técnicos da biblioteca aquando da minha pesquisa de livros nos ficheiros? <...>

Exames

(C19) A vossa Universidade aplica um regulamento especial que possa conceder, durante os exames, facilidades aos estudantes com deficiências? <...>

(C20) Ser-me-á possível, em função da minha deficiência, apresentar os exames de uma maneira que seja adaptada à minha situação? <...>

(C21) Deverei para tal apresentar um atestado médico? <...>

(C22) As perguntas dos exames poderão ser a meu pedido:

- lidas em voz alta ou gravadas em cassete? <...>
- apresentadas por escrito? <...>

(C23) Alguém poderá registar as minhas respostas? <...>

(C24) Durante os exames, poderei dispôr das ajudas electrónicas que utilizo habitualmente, tais como um computador pessoal, programas de tratamento de textos e de um corrector ortográfico? <...>

(C25) Há pessoal técnico disponível para reparar as eventuais avarias de aparelhos electrónicos durante os exames? <...>

(C26) Poderei fazer os meus exames num local isolado, se o meu modo de os fazer assim o exigir? <...>

(C27) Poderei dispôr de mais tempo (nomeadamente para compensar a minha lentidão de leitura)? <...>

(C28) Poderei beneficiar de pausas durante os exames ou poderei interrompê-los se eles forem muito longos? <...>

| Adenda para os estudantes surdos ou deficientes auditivos

(D1) Quantos estudantes surdos ou deficientes auditivos terminaram já os estudos na vossa Universidade nos últimos cinco anos? .....

(D2) Já algum estudante surdo ou deficiente auditivo terminou o programa de estudos que escolhi? <...>

(D3) Há uma pessoa que esteja especificamente encarregada do acompanhamento dos estudantes deficientes auditivos? <...>

Nome e endereço: .....

Alojamento

- (D4) Pode prever-se um alojamento que proponha uma formula de habitação em que os estudantes convivam entre eles? <...>
- (D5) Pode-se obter um quarto equipado de uma campainha e de um alarme de incêndio com testemunho luminoso? <...>

Comunicação quotidiana

- (D6) Para a comunicação quotidiana pode pedir-se auxílio a:
- um intérprete labial? <...>
  - um intérprete gestual? <...>
    - . qual é a linguagem sinalética empregada? .....
    - . qual é a qualificação do intérprete? .....
  - um intermediário de comunicação? <...>
- (D7) Poder-se-á dispôr de um televídeo interactivo? <...>
- (D8) O responsável pelo acompanhamento dos estudantes com deficiência é acessível pelo televídeo interactivo? <...>

Material de estudo

- (D9) Pode pedir-se ajuda a alguém para delimitar a matéria a estudar:
- por intermédio do responsável encarregado pelo acompanhamento dos estudantes com deficiência? <...>
  - directamente ao professor? <...>
  - por intermédio de um tutor ou de um membro do pessoal da Universidade? <...>
- (D10) Posso beneficiar da ajuda de um intermediário de comunicação? <...>

Ajudas electrónicas

- (D11) Assinale as ajudas electrónicas que figuram na seguinte lista, indicando as que estão disponíveis na vossa universidade:

A seguir a cada tipo de ajuda, deve indicar:

- o código "P" se o material em questão puder ser requisitado para o domicílio, para uso pessoal ou durante as aulas
  - o código "NP" se este material só puder ser utilizado num determinado centro
    - . um computador pessoal <...>
    - . programas de tratamento de textos (MS-Word, WP, etc...) <...>
    - . cabo de indução portátil <...>
(a modulação de frequência da minha ajuda electrónica é: ...)
    - . emissor-receptor em caso de dificuldade auditiva <...>

- (D12) Há, no local, pessoal que possa verificar a compatibilidade dos diversos aparelhos e encarregar-se das conexões (por exemplo, eliminar as interferências entre os microfones, etc...)? <...>
- (D13) O pessoal técnico pode ser contactado para prestar assistência no caso de avaria de aparelhos electrónicos? <...>
- (D14) Deverei informar com antecedência os professores quando utilizar um emissor-receptor? <...>
- (D15) O acompanhante de estudantes com deficiência poderá tomar essa iniciativa? <...>
- (D16) Estão previstos circuitos induzidos (magnéticos ou infra vermelhos) nos locais de ensino onde terei as minhas aulas? <...>
- (D17) Poderei pedir auxílio a um intérprete durante as aulas? <...>
- a um intérprete labial? <...>
  - a um intérprete gestual? <...>
- (D18) Os responsáveis pelo acolhimento nas Faculdades e/ou nas secretarias das Faculdades são acessíveis pelo televídeo interactivo? <...>

Apontamentos das aulas

- (D19) Para tirar apontamentos das aulas poderei pedir auxílio:
- a outros estudantes? <...>
  - a outras pessoas? <...>
- Junto de quem devo fazer o pedido? Nome e endereço: .....
- (D20) É possível obter fotocópias dos apontamentos das aulas para uso pessoal? <...>
- Junto de quem devo fazer o pedido? Nome e endereço: .....
- (D21) Deverei ser eu próprio a encarregar-me da execução dessas fotocópias? <...>
- (D22) É, geralmente, possível fazer fotocópias na proximidade dos locais de ensino? <...>
- (D23) É possível pedir aos professores fotocópias dos esquemas e diagramas que foram apresentados nas aulas mediante transparências? <...>
- Junto de quem deverei formular o pedido? Nome e endereço: .....
- (D24) Ser-me-á possível obter os comentários dos filmes, dos diapositivos e dos vídeos? <...>

Exames

- (D25) A vossa Universidade aplica um regulamento especial que possa conceder, durante os exames, facilidades aos estudantes com deficiências? <...>
- (D26) Ser-me-á possível, em função da minha deficiência, apresentar os exames de uma maneira que seja adaptada à minha situação? <...>
- Deverei para tal apresentar um atestado médico? <...>
- (D27) As perguntas dos exames podem ser, sempre que necessário, apresentadas por escrito? <...>
- (D28) Posso dispôr de uma interface de comunicação (um intérprete, por exemplo)? <...>
- (D29) Posso dispôr das ajudas electrónicas que utilizo habitualmente (emissor-receptor, por exemplo)? <...>
- (D30) Estará alguém disponível para reparar as eventuais avarias desses aparelhos durante os exames? <...>

(D31) Poderei fazer os meus exames num local isolado, se o meu modo de os fazer assim o exigir? <...>

| Adenda para os estudantes com deficiÊncia física

Mobilidade

(E1) Os transportes públicos estão adaptados às pessoas em cadeira de rodas? <...>

(E2) Está previsto um meio de transporte especializado (mini-autocarros, etc...) para as pessoas (estudantes) em cadeira de rodas:

- para as deslocações até ao pólo universitário (campus)? <...>
- para as deslocações no pólo universitário (campus)? <...>
- para as deslocações particulares? <...>

Nome/centro: ....

(E3) As pessoas em cadeira de rodas podem facilmente tomar um táxi? <...>

(E4) Quando me desloco em cadeira de rodas, ser-me-á possível solicitar uma assistência pessoal para as minhas deslocações até ao pólo universitário (campus) e no pólo universitário (campus)? <...>

(E5) No pólo universitário (campus) onde terei a maior parte das minhas aulas, há um parque de estacionamento com lugares reservados as pessoas com deficiênci a? <...>

Alojamento

Encontrará a seguir a descrição das diferentes fórmulas de alojamento e de acesso. Foram definidas segundo os contextos de A a F, e têm em conta os vários graus de deficiência que variam do médio ao grave:

* Se existir uma cidade universitária no ou muito perto do pólo universitário (campus) onde terei a maior parte das minhas aulas, esta fórmula de alojamento designa-se tipo A.

* Se os alojamentos para estudantes estiverem mais afastados, este afastamento não é insuperável para mim sob condição de que:

- entre o alojamento e o pólo universitário (campus):
  - . haja transportes públicos não especializados (= tipo B)
  - . haja transportes públicos não especializados acessíveis às pessoas em cadeira de rodas (=tipo C)
  - . haja transportes públicos não especializados acessíveis às pessoas em cadeira de rodas eléctrica (= tipo D)
  - . haja um serviço de transporte especializado constituído por um meio de transporte acessível a todas as pessoas em cadeira de rodas (= tipo E)
- haja um parque de estacionamento com lugares reservados para pessoas deficientes na proximidade do alojamento para estudantes (= tipo F).

Requisitos

(E6) Tenho algumas dificuldades de mobilidade. Podem providenciar-me um quarto de tipo A, B ou F:

- com os sanitários e o chuveiro ao mesmo nível, num edifício que disponha de uma cozinha? <...>
- com sanitários e chuveiro em comunicação com o quarto? <...>

- com sanitários e chuveiro em comunicação com o quarto, num edifício que disponha de uma cozinha? <...>

- Para além disto, num edifício onde possa recorrer a outros residentes para que me prestem pequenos serviços (compras, etc ...)? <...>

Neste último caso, alguém poderá encarregar-se da divisão das tarefas entre os residentes aos quais eu possa recorrer? <...>

(E7) Posso subir um máximo de ... lanços de escadas com ... degraus no máximo, mas sob a condição da existência de um corrimão. Preciso de um quarto de tipo A, B, ou F situado no rés-de-chão ou num nível onde o número de escadas a subir seja mínimo e não ultrapasse, em nenhum dos casos, os números que mencionei.

Podem providenciar-me um quarto deste tipo:

- com comunicação para os sanitários e o chuveiro? <...>

- com comunicação para os sanitários e o chuveiro e a partir do qual possa aceder à cozinha sem ter que mudar de nível? <...>

- a partir do qual tenha acesso aos sanitários e ao chuveiro sem ter que mudar de nível? <...>

- a partir do qual tenha acesso aos sanitários, ao chuveiro e à cozinha sem ter que mudar de nível? <...>

(E8) É-me impossível subir escadas. Procuro um quarto de tipo A, C, E, ou F. Não deve haver escadas na entrada do edifício a não ser que exista uma rampa de acesso, um elevador de cadeiras de rodas ou uma plataforma elevatória. Podem providenciar-me um quarto, num edifício deste tipo, situado no rés-de-chão ou num andar acessível por elevador:

- com comunicação para os sanitários e chuveiro? <...>

- com comunicação para os sanitários e chuveiro e que se encontre ao mesmo nível que a cozinha? <...>

- a partir do qual tenha acesso aos sanitários e ao chuveiro sem ter que mudar de nível? <...>

- a partir do qual tenha acesso aos sanitários, ao chuveiro e à cozinha sem ter que mudar de nível? <...>

(E9) Desloco-me em cadeira de rodas. Procuro um quarto do tipo A, C, E ou F. Podem providenciar-me um alojamento num edifício que me seja acessível, isto é num edifício em que na entrada:

- haja quando muito um só degrau? <...>

- tenha sido prevista uma rampa de acesso? <...>

- haja uma plataforma elevatória para cadeiras de rodas? <...>

(E10) Desloco-me em cadeira de rodas. Podem providenciar-me, num edifício que me seja acessível, um quarto no rés-de-chão ou num andar acessível por elevador (dimensões mínimas do elevador 1.10 x 1.40)? <...>

A porta do quarto deve ter uma largura mínima de 80 cm, e ser suficientemente larga para que eu me possa deslocar em cadeira de rodas (raio de viragem de 1.50 m). Podem providenciar-me um quarto deste tipo:

- que comunique com os sanitários e o chuveiro? <...>

- que comunique com os sanitários e um chuveiro adaptado? <...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários e ao chuveiro? <...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários, ao chuveiro e à cozinha? <...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários e a um chuveiro adaptado? <...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários, a um chuveiro adaptado e a uma cozinha? <...>

(E11) Desloco-me em cadeira de rodas eléctrica. Procuro um quarto do tipo A, D, E, ou F. Podem providenciar-me um quarto num edifício que me seja acessível, em que na entrada:

- não haja diferenças de nível com mais de 20 mm? <...>
- tenha sido prevista uma rampa de acesso? <...>
- haja uma plataforma elevatória para cadeiras de rodas? <...>

(E12) Desloco-me em cadeira de rodas eléctrica. Podem providenciar-me, num edifício que me seja acessível, um quarto no rés-de-chão ou num andar acessível por elevador (dimensões mínimas do elevador 1.10 x 1.40)? <...>

A porta do quarto deve ter uma largura mínima de 80 cm, e ser suficientemente larga para que eu me possa deslocar em cadeira de rodas (raio de viragem de 1.50m). Podem providenciar-me um quarto deste tipo:

- que comunique com os sanitários e o chuveiro? <...>
- que comunique com os sanitários e um chuveiro adaptado? <...>
- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários e ao chuveiro? <...>
- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários, ao chuveiro e à cozinha?

<...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários e a um chuveiro adaptado? <...>

- a partir do qual tenha facilmente acesso aos sanitários, a um chuveiro adaptado e a uma cozinha? <...>

(E13) Está previsto um local onde possa recarregar a bateria da minha cadeira de rodas eléctrica? <...>

(E14) No tipo de alojamento que desejo, há um telefone disponível? <...>

AssistÊncia nas actividades da vida quotidiana

(E15) Podem providenciar-me uma assistÊncia quotidiana limitada (por exemplo, ajuda para cuidar da minha higiene pessoal, para me vestir, para ir às compras, para aceder a um meio de transporte, para cozinhar e para tomar as refeições)? <...>

(E16) Podem providenciar-me uma assistÊncia a qualquer hora do dia (por exemplo, ajuda para cuidar da minha higiene pessoal, para me vestir, para ir às compras, para aceder a um meio de transporte, para cozinhar e para tomar as refeições)? <...>

(E17) A pessoa que me presta assistÊncia a qualquer hora do dia pode dispôr de um quarto no edifício onde resido? <...>

Restaurantes universitÁrios

(E18) No pÓlo universitÁrio (campus) onde terei a maior parte das minhas aulas, hÁ um restaurante acessível às pessoas em cadeira de rodas (ver acima: acessibilidade dos edifícios de alojamento)? <...>

(E19) Podem ajudar-me na escolha das refeições (devido à minha estatura ou à utilização dum a cadeira de rodas)? <...>

(E20) Podem ajudar-me a transportar o tabuleiro? <...>

(E21) No referido restaurante estão previstos sanitários para pessoas em cadeira de rodas?

<...>

(E22) Há um parque de estacionamento com lugares reservados às pessoas com deficiência na proximidade do restaurante universitário? <...>

Serviços paramÉdicos

(E23) Ser-me-á possível obter regularmente tratamentos de fisioterapia? <...>

(E24) Os tratamentos de fisioterapia podem ser feitos no meu quarto? <...>

(E25) Poderei ser tratado(a) por um(a) infermeiro(a) no meu quarto (injecções, sondas, tratamentos gerais, etc ...)? <...>

Locais de ensino

* Para que um edifício me seja acessível deve, na entrada e no interior, satisfazer as seguintes condições:

- nas escadas, deve ser prevista uma rampa
- deve existir um corrimão nas escadas
- com um máximo ... degraus
- com diferenças de nível de ... cm no máximo.

(E26) Os locais de ensino nos quais terei a maior parte das minhas aulas são acessíveis por uma ou outra entrada? <...>

(E27) Poderei entrar nestes locais em cadeira de rodas? <...>

(E28) Os edifícios nos quais terei a maior parte das minhas aulas, estão equipados com sanitários acessíveis às pessoas em cadeira de rodas? <...>

(E29) No meu pólo universitário (campus), existem sanitários acessíveis às pessoas em cadeira de rodas? <...>

(E30) Nos diferentes pólos universitários (campus) onde terei aulas, existem sanitários acessíveis às pessoas em cadeira de rodas? <...>

Biblioteca

(E31) A biblioteca onde irei frequentemente, é acessível às pessoas em cadeira de rodas?

<...>

(E32) Poderei recorrer ao pessoal da biblioteca para ter acesso aos livros das estantes? <...>

(E33) A biblioteca onde irei frequentemente, tem sanitários acessíveis às pessoas em cadeira de rodas? <...>

(E34) No caso da biblioteca não ser acessível, ser-me-á possível:

- solicitar e requisitar livros? <...>
- pedir que me localizem artigos e solicitar que sejam fotocopiados? <...>

Ajudas electrÓnicas

(E35) Assinale as ajudas electrónicas que figuram na seguinte lista, indicando as que estão disponíveis na vossa Universidade .

A seguir a cada tipo de ajuda, deve indicar:

- o código "P" se o material em questão puder ser requisitado para o domicílio para uso pessoal ou durante as aulas
- o código "NP" se este material só puder ser utilizado num determinado centro
  - . gravador <...>
  - . gravador com possibilidade de gravação acelerada <...>
  - . computador pessoal e impressora <...>
  - . programas de tratamento de texto (MS-Word, WP, etc...) <...>
  - . "scanner".

(E36) O pessoal técnico pode ser contactado no caso de avaria de aparelhos electrónicos?
<...>

Apontamentos das aulas

(E37) Para apontamentos das aulas, poderei recorrer:

- a outros estudantes? <...>
- a outras pessoas? <...>

Junto de quem deverei formular o pedido? Nome, endereço: .....

(E38) Para apontamentos das aulas, poderei recorrer a alguém? <...>

(E39) Ser-me-á possível mandar fotocopiar os apontamentos das aulas? <...>

Junto de quem deverei formular o pedido? Nome, endereço: .....

(E40) Deverei ser eu próprio a encarregar-me da execução dessas photocópias? <...>

(E41) É, geralmente, possível fazer photocópias na proximidade dos locais de ensino? <...>

(E42) É possível pedir aos professores photocópias dos esquemas e diagramas apresentados nas aulas mediante transparências? <...>

Junto de quem deverei formular o pedido? Nome, endereço .....

(E43) Ser-me-á possível utilizar um gravador durante as aulas? <...>

(E44) Ser-me-á possível utilizar um computador (portátil) para tomar apontamentos durante as aulas? <...>

Exames

(E45) A vossa Universidade aplica um regulamento especial que possa conceder, durante os exames, facilidades aos estudantes com deficiências? <...>

(E46) Ser-me-á possível, em função da minha deficiência, apresentar os exames de uma maneira que seja adaptada à minha situação? <...>

Deverei para tal apresentar um atestado médico? <...>

(E47) Alguém poderá registar as minhas respostas? <...>

(E48) Ser-me-á possível dispôr das ajudas electrónicas que utilizo habitualmente (computador pessoal, programas de tratamento de textos, por ex.)? <...>

(E49) O pessoal técnico pode ser contactado no caso de avaria de aparelhos electrónicos durante os exames? <...>

(E50) Poderei fazer os meus exames num local isolado, se o meu modo de os fazer assim o exigir? <...>

(E51) Poderei dispor de mais tempo (para compensar os meus problemas de fadiga, etc ...)?
<...>

(E52) Poderei beneficiar de pausas durante os exames ou poderei interrompê-los se eles forem muito longos? <...>

| Adenda: custos

Para cada item, assinalado com uma cruz, queira providenciar-me a informação relativa a:

- * montante das despesas de serviço
- * quem deve pagar as despesas
- * ajuda para obter apoios financeiros.

(F1) Serviço de saúde:

- Preciso de tratamentos para uma doença crónica (por ex. diálise, terapêutica de cortisona para esclerose em placas, alergias, asma, etc...). Sofro de .....

- .....
- Preciso de tratamentos de fisioterapia
  - Preciso de ter sessões de ortofonia
  - Poderei precisar de ajuda psicológica (de curta duração)

Podem providenciar-me a informação geral relativa às despesas médicas para estrangeiros - deficientes e não deficientes - e as formas de reembolso?

No caso de não disporem dessas informações, solicitava-vos que me indicassem o nome e o endereço do organismo ao qual eu possa dirigir-me.

(F2) Mobilidade:

- Formação em mobilidade (deficiência visual)
- Assistência pessoal para deslocações em cadeira de rodas
- Transporte do hospital para o meu quarto.

(F3) Alojamento:

- Os custos médios de um quarto adaptado segundo o tipo descrito em adenda para os estudantes com deficiência física / alojamento.

(F4) Alimentação:

- Haverá que pagar um suplemento para refeições adaptadas a regimes dietéticos apropriados?

(F5) Assistência nas actividades da vida quotidiana:

Os custos de ajuda:

- para cuidar da minha higiene pessoal e para me vestir
- para ir aos sanitários
- para ir às compras
- para cozinhar
- para tomar as refeições
- para me deslocar no meu quarto
- para as deslocações fora do meu quarto (vida privada)
- durante a noite.

(F6) Material de estudo:

- * Transcrições:
  - em braille
    - . em papel
    - . em disquete
  - em relevo
  - em caracteres ampliados
  - em cassete.
- * Fotocópias normais
- * Requisição de ajudas técnicas:
  - requisição de um aparelho electrónico que regista apontamentos em
braille
    - requisição de um computador
    - requisição de uma régua de braille
    - requisição de um programa de ampliação de caracteres
    - requisição de um vídeo em circuito fechado
    - utilização de uma impressora braille
    - utilização de um "scanner"
    - assistência técnica em caso de avaria.
- * Assistência pessoal:
  - para tirar apontamentos
  - intérprete (deficiências auditivas)
  - leitores de textos.

(F7) Assistência para a prática de desportos

Suomi

Opiskelu ulkomailla

Vammaisopiskelijan tarpeiden tarkistuslista

Johdanto

Mielessäsi on ajatus opiskelusta ulkomailla. Haluat saada uusia kokemuksia. Olet myös varmasti tietoinen yliopistojen välisistä suurista eroavaisuuksista, ei vain niiden tarjoamia opetusohjelmia ajatellen vaan myös ottaen huomioon niiden tarjoamat palvelut ja ohjauksen. Juuri vammaisen opiskelijan on erityisen tärkeää tietää etukäteen minkälaisista materiaalista ja henkilökohtaista tukea hänen voi odottaa saavansa. Paras tapa selvittää tulevan vaihtoyliopistosi vammaisopiskelijoille tarjoama tuki ja välineistö, on ottaa etukäteen yhteyttä niihin henkilöihin, jotka ovat vastuussa näistäasioista.

Tämän tarkistuslistan tarkoituksesta on tehdä tällainen selvitystyö helpommaksi. Oheisen listan pohjana on Euroopan Unionin eri maista koottu aineisto.

On tärkeää, että olet hyvin huolellinen listatessasi tarpeitasi, jotta vaihtoyliopistosi saama tieto on mahdollisimman yksityiskohtaista. Tätä tarkoitusta varten sinun tulee käydä läpi oheinen tarkistuslista merkitsemällä rasti sen kohdan eteen, jossa puhutaan sinulle tärkeistä asioista tai tarvitsemistasi apuvälineistä tai palveluista. Tämän kyselylomakkeen ensimmäinen osa on yleisosa, jonka avulla saat yleiskuvan vaihtoyliopistosi kampuksesta, toimintatavoista, palveluista ja apuvälineistä. Liitteissä tulevat esille sinulle olennaiset palvelut, vammasi laadun huomioon ottaen. Jos jossakin kohdassa on useita sinulle tärkeitä vaihtoehtoja, on parasta, että merkitset ne kaikki. Listan viimeinen osuus käsittelee kustannuksia.

Oheinen tarkistuslista on saatavana seuraavilla kielillä: englanti, espanja, hollanti, italia, kreikka, portugali, ranska, saksa, tanska ja svenska. Kun olet äidinkielelläsi listannut kysymyksesi ja vaatimuksesi, sinun on helppoa löytää merkitsemäsi kohdat vaihtoyliopistosi antamasta, kyseisen maan kielellä julkaistusta listasta. Sinun ei siis tarvitse kääntää kysymyksiä omalle kieleillesi: tämä työ on jo tehty!

Parhain terveisin!

Haluan opiskella yliopistossanne ajanjaksolla, joka alkaa ..... ja päättyy .....
Minun opintosuunnitelmani (alat, kurssit/opintojaksoit ja taso) on seuraava:

Olkaa hyvä ja vastatkaa vain niihin kysymyksiin, jotka olen merkinnyt. Jos kysymyksen perässä on sulut, pyydän kirjoittamaan joko K (KYLLÄ) tai E (EI) niiden välisiin.

Olisin kiitollinen, jos voisitte vastata .....-.....-..... mennessä.

Vammaisten opiskelijoiden asioista vastaava henkilö minun kotyliopistossani on (nimi, osoite, puhelin, telefax):

.....
.....
.....
.....
.....

Voitte ottaa yhteyttä häneen tarvittaessa.

| Yleistä

Vastaanotto ja informaatio

Vastaanotto- ja informaatiopalvelut vammaisopiskelijoille:

- (A1) Onko teillä esitettä erityisesti vammaisopiskelijoille tarkoitetuista palveluista ja voitteko lähetää sen minulle?
- (A2) Onko teidän yliopistonne palveluksessa koordinaattori, joka on vastuussa vammaisopiskelijoille järjestettävistä palveluista? <...>
Koordinaattorin nimi ja osoite: .....
- (A3) Kyseinen koordinaattori ei ole yliopiston palveluksessa? <...>
Palvelulaitoksen nimi ja osoite: .....
- (A4) Voiko vammaisopiskelijoidenasioista vastuussa oleva henkilö aina tarvittaessa kysyä opetushenkilökunnalta vammaani liittyvistä opintoasioista, ja voiko hän tehdä sen ennen maahan saapumistani? <...>
- (A5) Onko tiedekunnissa tai laitoksilla kontaktihenkilötä ja/tai tutoreita, joille voin esittää kysymykseni suoraan ennen saapumistani? <...>
Kuka on tämä kontaktihenkilö minun tiedekunnassani/laitoksellani?.....
- (A6) Kun olen ensimmäistä päivää yliopistolla, onko minulle tarjolla seuraavanlaista apua:
- viiekö joku minut lentokentältä/rautatieasemalta yliopistoon? <...>
- tutustuttaako joku minut
    . yliopiston laitoksiin? <...>
    . omaan tiedekuntaani? <...>
- (A7) Kun opiskelen yliopistossa, voiko vammaisopiskelijoidenasioista vastuussa oleva henkilö järjestää minulle apua luentomuistiinpanojen kirjoittamisessa tai tukiopetusta, jos en esim. sairauden tai hoitojen vuoksi voi joskus seurata luento-opetusta? <...>
- (A8) Tuleeko minun toimittaa lääkärintodistus vammastani tai kroonisesta sairaudestani? <...>

Apurahat

- (A9) Tarjoaako valtionne apurahoja vain väliaikaisesti maassa oleskelevalle vammaisopiskelijalle? <...>
- (A10) Saavatko vammaiset henkilöt ja/tai heidän saattajansa valtion tukea käyttäessään yleisiä kulkuneuvoja? <...>
- (A11) Mitä todistuksia tarvitaan näiden etujen saamiseksi? .....

Yleistä

- (A12) Onko teidän yliopistossanne ulkomaalaisopiskelijoiden asioita hoitava toimisto? <...>
Yhdышенкілън нимі ja озоіт: .....

Kampus: sijainti ja ympäristö

- (A13) Voitteko lähetää minulle kampuksenne ja kaupunkinne kartan? <...>
- (A14) Ovatko yliopistonne rakennukset hajallaan ympäri kaupunkia? <...>
- Kuinka suurella alueella ne ovat (arvio)? .....

- Onko helppoa siirtyä yhdestä yliopiston rakennuksesta toiseen yleisillä kulkuneuvoilla? <...>

(A15) Sijaitsevatko yliopiston rakennukset yhdellä kampusella? <...>

- Kuinka suuri tämä alue on (arvio)? .....
- Onko kampuksen alueella julkista liikennettä? <...>
- Kuinka kaukana kampus on kaupungin keskustasta? .....
- Kuinka kaukana kampus on lähimmistä kaupoista? .....
- Kuinka kaukana kampus on lähimmästä rautatieasemasta? .....

(A16) Sijaitsevatko yliopiston rakennukset usealla eri kampusella? <...>

- Pidetäänkö minun alani luennot keskitetysti yhdellä näistä? <...>
  - . Kuinka suuri on tämän kampuksen alue? .....
- Pidetäänkö alani luennot eri kampusilla? <...>
  - . Sijaitsevatko kampuksia kävelymatkan päässä toisistaan (n 1 km)? <...>
  - . Pääseekö kampuselta toiselle helposti yleisillä kulkuneuvoilla? <...>
- Kuinka kaukana kampuksia keskimäärin sijaitsevat kaupungin keskustasta? .....
- Kuinka kaukana kampuksia keskimäärin sijaitsevat lähimmistä kaupoista? .....
- Kuinka pitkä matka on keskimäärin rautatieasemalle? .....

(A17) Ovatko luentopaikkaani johtavat väylät joskus vaikeakulkisia lumen ja jään vuoksi?
<...>

- Mitkä ovat nämä kuukaudet? .....
- Kuinka pitkään tämä tilanne keskimäärin kestää? .....

Kirjastot

(A18) Onko yliopistolla keskuskirjasto? <...>

(A19) Onko tämän lisäksi muita kirjastoja? <...>

(A20) Ovatko kaikki kirjastot hajallaan? <...>

Asuminen

(A21) Ovatko asumiseen liittyvät asiat keskitetty yhteen toimistoon? Osoite: .....

(A22) Sijaitsevatko opiskelija-asuntolat sillä kampusella tai hyvin lähellä sitä kampusta, jossa suurin osa luennoistani pidetään? <...>

- Voinko vuokrata huoneen yhdessä yhden tai kahden muun opiskelijan kanssa?
<...>
- Onko tarjolla yhden hengen huoneita? <...>
- Entä yhden hengen huoneita suihkulla ja WC:llä? <...>
- Kuuluuko keittiö asuntoon? <...>
- Onko asukkailla melko paljon kontakteja toisiinsa? <...>
- Onko lähistöllä puhelin? <...>

(A23) Jos kaikki asuntolat sijaitsevat melko kaukana luentopaikoista, ovatko kulkuyhteydet vaivattomat julkisilla kulkuneuvoilla? <...>

- Onko tässäkin tapauksessa mahdollista vuokrata huone yhden tai kahden muun opiskelijan kanssa? <...>

- Onko tarjolla yhden hengen huoneita? <...>
- Onko tarjolla yhden hengen huoneita suihkulla ja WC:llä? <...>
- Onko rakennuksessa keittiöitä? <...>
- Onko asukkailla melko paljon kontakteja toisiinsa? <...>
- Onko lähistöllä puhelin? <...>

(A24) Onko mahdollista järjestää yksityisiltä markkinoilta minulle asunto, joka sijaitsee lähellä niitä yliopiston rakennuksia, joissa käyn useimmiten? <...>

- Onko tässä tapauksessa mahdollista vuokrata huone yhden tai kahden muun opiskelijan kanssa? <...>

- Onko tässä tapauksessa mahdollista vuokrata yhden hengen huone talosta, jossa asuu useita muita opiskelijoita? <...>

- Onko tässä tapauksessa mahdollista vuokrata yhden hengen huone suihkulla ja WC:llä talosta, jossa asuu useita muita opiskelijoita? <...>

- Onko lähistöllä puhelin? <...>

Ateriat

(A25) Onko yliopistolla ruokala? <...>

(A26) Jos yliopistolla on useita kampuksia, onko jokaisen alueella ruokala? <...>

(A27) Onko niiden rakennusten lähellä ruokalaa, joissa suurin osa luennoistani on? <...>

(A28) Onko erityisruokavaliota noudattavien opiskelijoiden tarpeet otettu huomioon? <...>

Tervydenhoitopalvelut

(A29) Tarjoaako yliopistonne terveydenhoitopalveluja? <...>

(A30) Tekevätkö lääkärit kotikäyntejä tarvittaessa? <...>

(A31) Onko terveydenhoitopalveluja tarjolla ympäri vuorokauden ja myös viikonloppuisin ja onko tällaisista palveluista saatavana selkeää informaatiota yliopistolla? <...>

(A32) Onko yliopiston läheisyydessä sairaala? <...>

(A33) Onko fysioterapiaa tarjolla? <...>

(A34) Onko puheterapiaa tarjolla? <...>

(A35) Voitteko järjestää lyhytaikaista psykologin apua? <...>

Liikuntapalvelut

(A36) Onko vammaisopiskelijoille tarjolla liikuntapalveluja? <...>

(A37) Onko liikuntapalveluja tarjolla sekä vammaisille että ei-vammaisille opiskelijoille? <...>

(A38) Kuka/mikä on tästä vastuussa oleva henkilö/organisaatio? <...>

Nimi ja osoite: .....

Liite näkövammaisille opiskelijoille

(B1) Kuinka monta sokeaa tai näkövammaista opiskelijaa on valmistunut yliopistossanne viimeisten viiden vuoden aikana? .....

(B2) Onko kukaan näkövammainen opiskelija on aiemmin suorittanut haluamani opintokokonaisuuden? <...>

(B3) Onko oppilaitoksessanne joku, jonka vastuulla on näkövammaisten opiskelijoiden neuvonta ja ohjaus? <...>

Nimi ja osoite: .....

Liikkuminen

(B4) Jos kaupungistanne ja/tai yliopistonne kampuksesta on saatavana kohokarttoja, voitteko lähettää minulle sellaisen?

(B5) Tutustuttaako joku minut ympäristöön heti ensimmäisenä päivänäni yliopistossa (liikkumistaidonohjaus)? <...>

(B6) Pystynkö liikkumaan kampuksella oman neuvoim, kun liikkumistaidonohjaus on päättynyt? <...>

(B7) Tarvitseko edelleen saattajan, jos en pysty liikkumaan oman neuvoim, esim. vaarallisen liikenteen vuoksi? <...>

(B8) Voitteko järjestää minulle saattajan, jotta voin liikkua kampuksen alueella? <...>

(B9) Voinko luottaa siihen, että saan apua liikkueessani kampuksen ulkopuolella? <...>

(B10) Voinko tuoda opaskoiran mukanani? <...>

Asuminen

(B11) Tarvitsen asunnon, joka on kampuksella tai hyvin lähellä sitä kampusta, jossa kurssini pidetään. Tai asuinpaikastani tulee ainakin olla on hyvät yhteydet yliopistoon yleisillä kulkuneuvoilla. Onko mahdollista saada huone talosta, jossa:

- yhden hengen huoneet ovat tarpeeksi suuria (vähintään 12 m²) Hy? <...>
- on keittiö? <...>
- voin pyytää naapureitani tekemään minulle pieniä palveluksia (kaupassa käynti, tiedonsaanti, jne.), ja jossa jonkin asteinen töiden jakaminen asukkaiden kesken voidaan järjestää? <...>
- voin pitää opaskoirani? <...>
- on puhelin? <...>

Ateriat

(B12) Kun ruokailen yliopiston ruokaloissa, voinko saada apua:

- aterian valinnassa? <...>
- tarjottimen kantamisessa? <...>

Opiskelumateriaali

(B13) Julkaiseeko yliopistonne opinto-ohjelmia (painettua kurssi-informaatiota)? <...>

(B14) Ovat opinto-ohjelmat saatavina tietolevykkeillä? <...>

(B15) Ovatko opinto-ohjelmat saatavina C-kasetilla? <...>

(B16) Ovatko hakuteokset hyvin kysyttyjä? <...>

(B17) Onko hakuteoksia saatavina tietolevykkeillä? <...>

(B18) Kuka on yleensä se yhdyshenkilö, joka voi määritellä sisällön osalta mikä on olennaista (tärkeimmät kohdat, keskeiset kappaleet, jne.) esim. pistekirjoitusta tai tekstisuurennoksia varten):

- vammaisopiskelijoiden ohjaaja ottaa yhteyttä ohjelman/kurssin opetushenkilökuntaan? <...>
- opettajat itse tekevät tämän? <...>
- muu tiedekunnan henkilökunta (esim. tutorit tai hallinnon virkahenkilöt) tekee tämän? <...>

(B19) Onko teillä virallinen henkilö tai organisaatio, johon voi ottaa yhteyttä, jos tarvitseen opinto-ohjelmien tai hakuteosten kirjoittamista pisteille, tietolevykkeelle, isokirjoitukseksi tai sanelemista C-kasetille? <...>

Nimi ja osoite: .....

(B20) Onko mahdollista teettää kohokaaviota ja -taulukoita? <...>

(B21) Onko mahdollista saada tekstejä seuraavissa muodoissa ... kuukautta kestävän väliaikaisen oleskeluni aikana:

- isokirjoituksella? <...>
- pisteillä? <...>
  - . Käytän 8-pisteistä braillea.
  - . Käytän 6-pisteistä braillea.
- C-kasetille luettuina? <...>
- skannattuina? <...>

(B22) Onko minun syytä pyytää seuraavia toimenpiteitä ennen saapumistani yliopistoon:

- oppimateriaalin määrittely? <...>
- tekstit pistekirjoitukselle? <...>
- tekstisuurennokset? <...>
- tekstit luettuina C-kasetille? <...>
- tekstit skannattuina? <...>

(B23) Jos vastaus on kyllä, kuinka monta viikkoa ennen saapumistani tämä pyyntö tulisi tehdä? .....

(B24) Onko maassanne tai alueellanne keskuskirjasto, jossa tietty opinto-ohjelmat ja käzikirjat ovat saatavina seuraavissa muodoissa:

- isokirjoituksella? <...>
- pisteillä? <...>
- tietolevykkeellä? <...>
- C-kasetilla? <...>

Osoite: .....

(B25) Voiko valokopiota ottaa:

- luentomuistiinpanoista? <...>
- kaavioista ja taulukoista? <...>

- piirtoheitinkalvoista? <...>
- (B26) Onko yleensä mahdollista ottaa valokopioita lähellä luentopaikkaa? <...>
- (B27) Antavatko luennoitsijat piirtoheitinkalvot ja -kaaviot myös monisteina? <...>
- Kuka tekee hakemuksen tästä varten? Nimi ja osoite: .....
  - Koordinoiko joku valokopointia? <...>
- (B28) Halutessani tehdä kirjallisia muistiinpanoja luennoilla, voinko saada apua:
- muulta opiskelijoilta? <...>
  - muulta henkilökunnalta? <...>
- (B29) Voiko joku lukea tekstejä minulle? <...>
- (B30) Voinko luottaa siihen, että saan jonkun apua kiireellisissä dokumenttien transkriboinneissa? <...>
- Elektroniset opiskelun apuvälaineet
- (B31) Onko kasettinauhureiden käytössä luennoilla rajoituksia? <...>
- (B32) Entä onko rajoituksia sylimikrojen käytössä luentomuistiinpanojen tekemiseen? <...>
- (B33) Olkaa hyvä ja merkitkää allaolevaan listaan ne apuvälaineet, jotka ovat saatavina teidän yliopistossanne.
- Laittakaa "P"-koodi sen apuvälaineen kohdalle, jonka opiskelija voi lainata kotiin ja luennoille
    - Käyttääkö "NP"-koodia, jos apuvälinettä voi käyttää vain tietystä paikassa
      - . kasettinauhuri nopeutetulla toistolla <...>
      - . PC-mikro <...>
      - . tulostin <...>
      - . tekstinkäsittelyohjelmia (MS Word, WP, jne.) <...>
      - . tietokoneohjelma tekstisuurennoksia varten <...>
      - . lukutelevisio <...>
      - . lukuteline näkövammaisille <...>
      - . PC-mikro puhesyntetisaattorilla <...>
      - . mitä kieliä syntetisaattorit puhuvat .....
      - . PC-mikroon liitettävä elektroninen braille-muistiinpanojärjestelmä <...>
      - . pistenäyttö (vähintään 40 merkkiä) <...>
      - . pistetulostin <...>
      - . tekstiskanneri puhesyntetisaattorilla (Kurzweil-tyyppinen) <...>
      - . mitä kieliä syntetisaattorit puhuvat .....
      - . erillisohjelmalla varustettu tekstiskanneri näkövammaisille (Arkestone Reader-tyyppinen) <...>
      - . CD-ROM <...>

Kirjastot

- (B36) Kun työskentelen kirjastossa, onko mahdollista:
- liittää braille-näyttö PC-mikroon ja siten selata luetteloita? <...>
  - käyttää tekstinsuurennusohjelmaa PC-mikrossa voidakseen selata luetteloita?
- <...>
- (B37) Onko edellä kuvatun kaltaisia työskentelypaikkoja jo olemassa joissakin kirjastoissa?
- <...>
- Missä kirjastoissa? ....
- (B38) Onko siinä kirjastossa, jossa työskentelen lukutelevisio? <...>
- (B39) Saanko jonkun apua seuraavissaasioissa:
- luetteloiden selaaminen? <...>
  - kirjojen ottaminen hyllyiltä? <...>
  - tiettyjen artikkaleiden tai kohtien etsintä kirjoista? <...>
- Kehän tulisi ottaa yhteyttä tässä tarkoituksessa? ....
- (B40) Onko siinä kampuskirjastossa, jossa työskentelen mahdollista käyttää erillisohjelmalla varustettua tekstiskanneria (Arkestone Reader -tyyppinen)? <...>
- (B41) Voinko lukea skannattua materiaalia paikan päällä:
- PC-mikroon liitetulla pistenäytöllä? <...>
  - käyttämällä tekstiä suurentavaa ohjelmaa PC-mikrossa? <...>
- (B42) Voiko seuraavia palveluja pyytää suoraan kirjastosta:
- tekstin skannausta? <...>
  - tekstin transkriptiota isokirjoitukselle? <...>
  - tekstin transkriptiota pistekirjoitukselle? <...>
  - tekstin lukemista C-kasetille? <...>
- Kehän tulisi näissä asioissa ottaa yhteyttä? ....

Kuulustelut ja arvostelu

- (B43) Onko teidän oppilaitoksessanne säädöksiä vammaisopiskelijoiden tenttien erityisjärjestelyistä? <...>
- (B44) Ottaen huomioon vamman, onko mahdollista muuttaa tentin muoto minulle sopivaksi? <...>
- Tarvitsenko lääkärintodistusta täitä varten? <...>
- (B45) Voidaanko tenttikysymykseni:
- lukea ääneen tai C-kasetille? <...>
  - antaa isokirjoituksella? <...>
  - antaa braillella? <...>
  - antaa tietolevykkeellä? <...>
- (B46) Voinko käyttää tavanomaisia apuvälineitäni tenteissä (esim. PC-mikro, tekstinkäsittelyohjelmat, lukutelevisio, braille-muistiinpanolaitteisto)? <...>
- (B47) Saanko nopeasti apua, jos laitteiston rikkoutuu kesken tentin? <...>
- (B48) Voiko joku kirjoittaa vastaukseni muistiin saneluni perusteella? <...>
- (B49) Voinko suorittaa tenttini erillisessä huoneessa, kun se on tentityypin kannalta perusteltua? <...>
- (B50) Saanko lisääikaa, esim. näkövamman takia tai koska väsyn helposti? <...>

(B51) Voinko pitää tauon tai suorittaa tentin useassa osassa, jos kyseessä on laaja yhdellä kertaa suoritettava kuulustelu? <...>

(B52) Voiko tenttiaikataulua höllentää? <...>

| Liite opiskelijoille, joilla on erityisiä oppimisvaikeuksia
(esim. dyslexia)

(C1) Kuinka monta oppimisvaikeuksista kärsivää opiskelijaa on valmistunut yliopistossanne viimeisten viiden vuoden aikana? .....

(C2) Tuleeko minun toimittaa teille tuore diagnoosi todistukseksi erityisistä oppimisvaikeuksistani? <...>

Opiskelumateriaali

(C3) Julkaiseeko yliopistonne opinto-ohjelmia (painettua kurssi-informaatiota)? <...>

(C4) Kuka voi määritellä minulle mikä on sisällön kannalta olennaista (tärkeimmät kohdat, kappaleet jne.):

- vammaisopiskelijoiden ohjaaja ottaa yhteyttä ohjelman/kurssin opetushenkilökuntaan? <...>
- opettajat itse tekevät tämän? <...>
- muu tiedekunnan henkilökunta (esim. tutorit tai opintoneuvojat) tekee tämän?

<...>

(C5) Onko teillä virallinen henkilö/organisaatio, johon voi ottaa yhteyttä, jos:

- tarvitsemme kasettinauhoituksia? <...> Nimi ja osoite: .....
- tekstien skannausta? <...> Nimi ja osoite: .....

(C6) Onko mahdollista saada tekstit seuraavissa muodoissa ... kuukautta kestävän väliaikaisen oleskeluni aikana:

- luettuina C-kasetille? <...>
- skannattuina? <...>

(C7) Onko minun syytä pyytää seuraavia toimenpiteitä ennen kuin saavun yliopistoonne:

- oppimateriaalin määrittely? <...>
- tekstit luettuina C-kasetille? <...>
- tekstit skannattuina? <...>

(C8) Kuinka paljon aikaisemmin tällaiset pyynnöt tulisi tehdä? .....

(C9) Onko maassanne tai alueellanne keskuskirjasto, jossa tiettyt opinto-ohjelmat ja käzikirjat ovat saatavissa C-kasetilla? <...> Osoite: .....

Elektroniset opiskelun apuvälaineet

(C10) Olkaa hyvä ja merkitkää allaolevaan listaan ne apuvälaineet, jotka ovat saatavina yliopistossanne.

- Laittakaa "P"-koodi sen apuvälaineen kohdalle, jonka opiskelija voi lainata kotiin ja luennoille
- Käyttääkää "NP"-koodia, jos apuvälinettä voi käyttää vain tietyn paikassa
  - . kasettinauhuri <...>

- . kasettinauhuri nopeutetulla toistolla <...>
- . PC-mikro ja tulostin <...>
- . PC-mikro puhesyntetisaattorilla <...>
- . tekstinkäsittelyohjelmat (MS Word, WP, oikoluku jne.) <...>
- . tekstiskanneri <...>

(C11) Onko paikalla henkilökuntaa, jolta saan nopeasti apua, jos laitteisto sattuisi rikkoutumaan? <...>

Muistiinpanot

(C12) Saadakseni kirjallisia muistiinpanoja, voin pyytää apua:

- muulta opiskelijoilta? <...>
- muulta henkilökunnalta? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(C13) Voinko saada valokopioita muistiinpanoistani? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(C14) Onko yleensä mahdollista ottaa valokopioita lähellä luentopaikkaa? <...>

(C15) Antavatko luennoitsijat piirtoheitinkalvot ja -kaaviot myös monisteina? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(C16) Onko kasettinauhureiden käytössä luennoilla rajoituksia? <...>

(C17) Entä onko sylimikrojen käyttöä rajoitettu? <...>

Kirjastot

(C18) Voinko pyytää kirjastohenkilökunnan apua etsiessäni kirjoja luettelosta? <...>

Kuulustelut ja arvostelu

(C19) Onko teidän oppilaitoksessanne määräyksiä vammaisopiskelijoiden tenttijärjestelyistä? <...>

(C20) Vammaani ajatellen, onko mahdollista muuttaa tenttien muotoa siten, että tarpeeni tulevat huomioon otetuiksi? <...>

(C21) Tarvitsetteko lääkärintodistukseni? <...>

(C22) Voidaanko tenttikysymykseni:

- lukea ääneen tai nauhoittaa C-kasetille? <...>
- antaa minulle kirjallisina? <...>

(C23) Saanko sihteerin tenttiin? <...>

(C24) Voinko käyttää tavanomaisia apuvälineitäni tenteissä, esim. PC-mikroa, tekstinkäsittelyohjelmia, joissa on oikoluku jne.? <...>

(C25) Pystyykö joku korjaamaan elektronisen laitteiston, jos se yllättäen rikkoutuu kesken tentin? <...>

(C26) Voinko suorittaa tenttini erillisessä huoneessa, silloin kun se on tenttityypin kannalta järkevä? <...>

(C27) Saanko lisääikaa (hidas lukemisvauhti)? <...>

(C28) Voinko pitää tauon tai saada suorittaa tentin useassa osassa, jos kyseessä on laaja, yhdellä kertaa suoritettava kuulustelu? <...>

| Liite kuuroille tai kuulovammaisille opiskelijoille

(D1) Kuinka moni kuuro tai kuulovammainen opiskelija on valmistunut yliopistossanne viimeisten viiden vuoden aikana? .....

(D2) Onko kukaan kuuro tai kuulovammainen opiskelija aiemmin suorittanut valitsemani opintojakson? <...>

(D3) Onko teidän oppilaitoksessanne erityinen opintoneuvuja kuulovammaisille opiskelijoille? <...>

Nimi ja osoite: .....

Asuminen

(D4) Onko mahdollista sijoittaa minut asuntolaan, jossa opiskelijoilla on kontakteja toisiinsa? <...>

(D5) Voinko saada huoneen, jossa on valosignaalilla varustettu kello ja vilkkuvalohälytin hätätapauksien varalle (esim. tulipalo)? <...>

Päivittäinen kommunikaatio

(D6) Päivittäistä kommunikaatiota ajatellen, voinko saada seuraavia palveluja:

- huulitaluvun tulkki? <...>
- viittomakielen tulkki? <...>
  - . Mitä kieltä viittomakielen tulkki käyttää? .....
  - . Mikä on saatavissa olevien viittomakielen tulkkien taso? .....
- puhetulkki? <...>

(D7) Onko käytössäni tekstipuhelin? <...>

(D8) Pystynkö saamaan yhteyden vammaisopiskelijoiden neuvoojaan tekstipuhelimella? <...>

Opiskelumateriaali

(D9) Keneltä saan apua olennaisten kohtien poimimiseen ohjelman sisällöstä:

- vammaisopiskelijoiden ohjaajalta? <...>
- suoraan luennoitsijoilta? <...>
- muulta henkilökunnalta (esim. tutoreilta tai hallintohenkilökunnalta)? <...>

(D10) Saanko puhetulkin apua? <...>

Elektroniset opiskelun apuvälineet

(D11) Olkaa hyvä ja merkitkää allaolevaan listaan ne apuvälineet, jotka ovat saatavina yliopistossanne.

- Laittakaa "P"-koodi sen apuvälineen kohdalle, jonka opiskelija voi lainata kotiin ja luennoille

- Käyttäää "NP"-koodia, jos apuvälinettä voi käyttää vain tietyssä paikassa
  - . PC-mikro ja tulostin <...>
  - . tekstinkäsittelyohjelmat (MS Word, WP jne.) <...>
  - . kannettava induktiosilmukka <...>
  - . kuulolaitteeni taajuusmodulaatio on: .....
  - . FM-laite, jos minulla on kuulemisvaikeuksia <...>

(D12) Pitääkö joku huolen siitä, että eri laitteistot ovat yhteensopivia ja että ne toimivat ilman häiriötä? <...>

(D13) Onko paikalla henkilökuntaa, jolta saan nopeasti apua, jos jokin osa laitteistosta sattuisi rikkoutumaan? <...>

(D14) Tuleeko minun ilmoittaa opetushenkilökunnalle, jos aion käyttää FM-laitetta? <...>

(D15) Hoitaako vammaisopiskelijoiden ohjaaja tämän minun puolestani? <...>

(D16) Onko induktiosilmukoita niissä luentosaleissa, joissa luentoni ovat? <...>

(D17) Saanko seuraavia palveluja luentojen aikana:

- huuliltaluvun tulkki? <...>
- viittomakielen tulkki? <...>

(D18) Saanko yhteyden tiedekuntani yhdysenkilöön/kansliaan tekstipuhelimella? <...>

Muistiinpanot

(D19) Saanko apua kirjallisten luentomuistiinpanojen tekemiseen:

- muulta opiskelijoilta? <...>
- muulta henkilökunnalta? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(D20) Onko mahdollista saada valokopioita muistiinpanoistani? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(D21) Täytyykö minun itse ottaa kopiot? <...>

(D22) Onko yleensä mahdollista ottaa valokopioita niiden rakennusten läheisyydessä, joissa minun luentoni pidetään? <...>

(D23) Antavatko luennoitsijat piirtoheitinkalvot ja -kaaviot myös monisteina? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

(D24) Onko mahdollista saada filmien, diasarjojen ja videoiden selostuksia etukäteen? <...>

Kuulustelut ja arvostelu

(D25) Onko teidän oppilaitoksessanne määräyksiä vammaisopiskelijoiden tenttijärjestelyistä? <...>

(D26) Voinko suorittaa tentit muodoltaan sellaisina, että vammani aiheuttamat erityisvaatimukset tulevat otetuksi huomioon? <...>

Tuleeko minun toimittaa teille lääkärintodistus? <...>

(D27) Saanko tenttikysymykset kirjallisina? <...>

(D28) Saanko avukseni puhetulkin? <...>

(D29) Pystynkö käyttämään tavanomaisia apuvälineitä (esim. FM-laitetta)? <...>

(D30) Pystyykö joku nopeasti korjaamaan elektronisen laitteiston, jos se sattuisi rikkoutumaan kesken tentin? <...>

(D31) Voinko suorittaa tenttini erillisessä huoneessa, aina kun se on tenttityypin kannalta perusteltua? <...>

| Liite liikuntavammaisille opiskelijoille

Liikkuminen

(E1) Voivatko pyörätuolilla liikkuvat käyttää julkisia kulkuneuvoja? <...>

(E2) Onko tarjolla erityiskuljetusta (esim. invataksi) pyörätuolilla liikkuville opiskelijoille, kun he tarvitsevat kuljetusta:

- kampukselle? <...>
- kampuksen alueella? <...>
- henkilökohtaisia asioita hoitaakseen? <...>

Vastuullisen henkilön/organisaation nimi ja osoite: .....

(E3) Onko pyörätuolilla liikkuvan helppo käyttää taksia? <...>

(E4) Saanko henkilökohtaista apua, kun minun, pyörätuolia käyttäväni, on päästävä kampukselle tai liikuttava sen alueella? <...>

(E5) Onko sen kampuksen alueella, jossa suurin osa luennoistani pidetään, erityinen vammaisopiskelijoille tarkoitettu pysäköintialue? <...>

Asuminen

Alla on listattuina useita esimerkkejä eri tyyppeistä asumismuodoista. Näitä kutsutaan A-F -luokiksi ja niissä huomioidaan vammaisuudenasteet vähäisestä vakavaan.

* Jos yliopiston asuntolat ovat kampuksella tai hyvin lähellä sitä, kutsutaan tästä A-luokaksi.

* Jos asuntolat ovat kauempana, tämä ei ole minulle ylipääsemätön ongelma, edellyttää etä:

- asuntolan ja kampuksen välillä on:
- . tehokas julkinen liikenne (= B-luokka).
- . tehokas julkinen liikenne kulkuneuvoihin pääsee pyörätuolilla (= C-luokka).
- . tehokas julkinen liikenne kulkuneuvoihin pääsee sähköpyörätuolilla (= D-luokka).
- . tehokas esikaupunkiliikenne; kulkuneuvoihin pääsevät kaikki pyörätuolia käyttävät (= E-luokka).
- vammaisopiskelijoille tarkoitettut pysäköintipaikat ovat lähellä asuntoloita (= F-luokka).

Vaativuukset

(E6) Minulla on lievä liikuntavamma. Voitteko tarjota minulle A, B tai F-luokissa huoneen:

- jossa suihku ja WC ovat samalla tasolla rakennuksessa kuin keittiö? <...>
- suihkulla ja WC:llä? <...>
- suihkulla ja WC:llä, jotka ovat samassa rakennuksessa kuin keittiö? <...>

- joka on rakennuksessa, jossa voin myös luottaa siihen, että muut asukkaat voivat tehdä minulle pieniä palveluksia (asioiden toimittamista jne.)? <...>

Voitteko viimeksi mainitussa tapauksessa järjestää tehtävien jakoa asukkaiden kesken, niin että he voisivat toimia eräänlaisina huolenpitäjinä? <...>

(E7) Pystyn nousemaan enintään ... portaikkoa, joissa jokaisessa on enintään ... askelmaa, edellyttäen, että portaikossa on kaide. Luokissa A, B tai F tarvitseen huoneen, jonne päästäkseni minun on noustava mahdollisimman vähän askelmia; ei ainakaan enempää kuin edellä ilmoittamani lukumäärä. Voitteko tarjota minulle tällaisen huoneen:

- suihkulla ja WC:llä? <...>
- suihkulla ja WC:llä, jotka ovat samalla tasolla keittiön kanssa? <...>
- jossa suihku ja WC ovat samalla tasolla kuin huoneeni? <...>
- jossa suihku, WC ja keittiö ovat samalla tasolla huoneeni kanssa? <...>

(E8) En pysty nousemaan portaita. Etsin huonetta A-, C-, E-, tai F-luokassa.

Sisäänkäynnissä ei saa olla portaita, vaan luiska, tuolihiisi tai pyörätuolihiisi. Voinko saada huoneen tällaisen rakennuksen pohjakerroksesta tai kerroksesta, johon pääsee hissillä ja jossa on:

- suihku ja WC huoneessa? <...>
- suihku ja WC huoneessa ja keittiö huoneeni kanssa samalla tasolla? <...>
- pääsy suihkuun ja WC:hen vaihtamatta tasoa? <...>
- pääsy suihkuun, WC:hen ja keittiöön vaihtamatta tasoa? <...>

(E9) Käytän pyörätuolia päästäkseni liikkumaan. Etsin huonetta luokissa A, C, E tai F.

Voitteko tarjota minulle asunnon helppopääsyisessä rakennuksessa, jonka sisäänkäynnissä on:

- enintään askelma? <...>
- luiska? <...>
- pyörätuolihiisi asennettuna? <...>

(E10) Käytän pyörätuolia päästäkseni liikkumaan. Voitteko tarjota minulle huonetta helppopääsyisessä rakennuksessa jossa huoneeni on pohjakerroksessa tai huoneeseeni pääsee hissillä (hissin vähimmäiskoko on 1,10 m x 1,40 m). Huoneeni oven leveyden on oltava vähintään 80 cm ja pyörätuolilla liikkumiseen on oltava kylliksi tilaa (kääntösade 1,50 m).

Onko saatavana huone:

- jossa suihku ja WC ovat huoneessa? <...>
- jossa erityisesti vammaisille varustettu suihku ja WC ovat huoneessa? <...>
- josta pääsen esteittä suihkuun ja WC:hen? <...>
- josta pääsen esteittä suihkuun, WC:hen ja keittiöön? <...>
- josta pääsen esteittä vammaisille varustettuun suihkuun ja WC:hen? <...>
- josta pääsen esteittä vammaisille varustettuun suihkuun ja WC:hen sekä keittiöön? <...>

(E11) Päästäkseni liikkumaan käytän sähköpyörätuolia. Etsin huonetta luokissa A, D, E tai F. Voitteko tarjota minulle huoneen helppopääsyisestä rakennuksesta, jonka sisänpääsyssä on:

- enintään 20 mm korkeusero? <...>
- luiska? <...>
- pyörätuolihiisi asennettuna? <...>

(E12) Päästäkseni liikkumaan käytän sähköpyörätuolia. Voitteko tarjota minulle huoneen helppopääsyisestä rakennuksesta, jossa huoneeni on pohjakerroksessa tai huoneeseeni pääsee hissillä (hissin vähimmäiskoko 1,10 m x 1,40 m)? Huoneeni oven tulee olla vähintään 80 cm

leveä ja huoneessa tulee olla tilaa kääntyä pyörätuolin kanssa (kääntösäde 1,50 m). Voitteko tarjota minulle tällaista huonetta,

- jossa suihku ja WC ovat huoneessa? <...>
- jossa vammaisille varustettu suihku ja WC ovat huoneessa? <...>
- josta pääsen esteittä suihkuun ja WC:hen? <...>
- josta pääsen esteittä suihkuun, WC:hen ja keittiöön? <...>
- josta pääsen esteittä vammaisille varustettuun suihkuun ja WC:hen? <...>
- josta pääsen esteittä vammaisille varustettuun suihkuun ja WC:hen sekä keittiöön? <...>

(E13) Onko asunnossa paikka, jossa voin ladata pyörätuolini akun? <...>

(E14) Onko tässä etsimässäni asuntotyyppissä puhelin? <...>

Jokapäiväiset toiminnot

(E15) Voitko järjestää minulle jonkin verran jokapäiväistä apua sellaisissa asioissa kuten peseytyminen, pukeminen, ostosten teko, kuljetus, ruuanlaitto ja ruokailu? <...>

(E16) Voinko luottaa siihen, että saan ympäri vuorokautista apua (peseytyminen, pukeminen, WC:ssä käynti, ostosten teko, ruuanlaitto, ruokailu, pyykinpesu ja kuljetus)? <...>

(E17) Asuuko tämä henkilökohtainen avustajani samassa rakennuksessa kuin minä? <...>

Ruokailu

(E18) Onko sen kampuksen ruokalaan helppo päästä pyörätuolilla, jossa suurin osa luennoistani on (vrt. aikaisempia kohtia asuntojen helpopääsyisyydestä)? <...>

(E19) Saanko apua aterian valitsemisessa ruokalistalta (koska olen lyhytkasvuinen tai koska käytän pyörätuolia)? <...>

(E20) Saanko apua tarjottimien kantamisessa? <...>

(E21) Onko ruokalassa vammaisten WC? <...>

(E22) Onko yliopiston ruokalan läheisyydessä vammaisille tarkoitettua pysäköintipaikkaa? <...>

Tervydenhoitopalvelut

(E23) Voinko saada säännöllistä fysioterapiaa? <...>

(E24) Voinko saada fysioterapiaa huoneessani? <...>

(E25) Voinko saada terveydenhoitopalveluja huoneessani (esim. injektiot, katetroinnit, yleiset sairaanhoitopalvelut jne.)? <...>

Luentopaikat

* Jotta voisim päästää helposti rakennukseen, sen tulisi täyttää seuraavat vaatimukset (sekä sisäänkäynnin että sisätilojen osalta):

- portaikossa tulee olla kaide.

- portaikossa tulee olla enintään ... askelmaa.
- enintään ... cm tasoero.

- (E26) Onko niissä luentosaleissa, joissa suurin osa luennoistani on, yksi vai kaksi minun kannaltani käytökelpoista sisäänkäyntiä? <...>
- (E27) Pääseekö luentosaleihin pyörätuolilla? <...>
- (E28) Onko niissä rakennuksissa, joissa suurin osa luennoistani on, vammaisten WC? <...>
- (E29) Onko kampuksellani vammaisten WC? <...>
- (E30) Onko kaikilla niillä kampuksilla, joissa luentoni ovat, vammaisten WC? <...>

Kirjasto

- (E31) Pääseekö eniten käyttämääni kirjastoon pyörätuolilla? <...>
- (E32) Voinko pyytää kirjaston henkilökuntaa antamaan minulle kirjoja hyllyiltä? <...>
- (E33) Onko eniten käyttämääni kirjastossa vammaisten WC? <...>
- (E34) Jos en pääse pyörätuolilla kirjastoon, voinko:
- tilata kirjoja lainaksi? <...>
  - pyytää henkilökuntaa etsimään minulle artikkeleita ja valokopioimaan ne? <...>

Elektroniset opiskelun apuvälaineet

- (E35) Olkaa hyvä ja merkitkää allaolevaan listaan ne apuvälaineet, jotka ovat saatavina yliopistossanne.
- Laittakaa "P"-koodi sen apuvälaineen kohdalle, jonka opiskelija voi lainata kotiin ja luennoille
  - Käyttääkää "NP"-koodia, jos apuvälinettä voi käyttää vain tietystä paikassa
    - . kasettinauhuri <...>
    - . kasettinauhuri nopeutetulla toistolla <...>
    - . PC-mikro ja kirjoitin <...>
    - . tekstinkäsittelyohjelmat (MS Word, WP jne.) <...>
    - . tekstiskanneri <...>
- (E36) Onko paikalla henkilökuntaa, jolta saan nopeasti apua, jos laitteiston sattuisi rikkoutumaan? <...>

Muistiinpanot

- (E37) Saanko apua kirjallisten luentomuistiinpanojen tekemiseen:
- muulta opiskelijoilta? <...>
  - muulta henkilökunnalta? <...>
- Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....
- (E38) Saanko apua kirjallisten muistiinpanojen tekemiseen luentojen ulkopuolella? <...>
- (E39) Voinko saada kopioita muistiinpanoistani? <...>
- Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....
- (E40) Täytyykö minun ottaa kopiot itse? <...>
- (E41) Onko yleensä mahdollista ottaa kopioita luentopaikkojen läheisyydessä? <...>
- (E42) Antavatko luennoitsijat pyydettäessä piirtoheitinkalvot ja -kaaviot monisteina? <...>

Kuka tekee tästä koskevan hakemuksen? Nimi ja osoite: .....

- (E43) Voinko käyttää kasettinauhuria luentojen aikana? <...>
- (E44) Voinko käyttää sylimikroa muistiinpanojen tekemiseen? <...>

Kuulustelut ja arvostelu

- (E45) Onko teidän oppilaitoksessanne säädöksiä vammaisopiskelijoiden tenttijärjestelyistä?
<...>
- (E46) Voinko suorittaa tentit muodoltaan sellaisina, että vammani aiheuttamat erityistarpeet tulevat otetuiksi huomioon? <...>
Tuleeko minun toimittaa teille lääkärintodistus? <...>
- (E47) Saanko sihteerin kirjoittamaan vastaukseni saneluni perusteella? <...>
- (E48) Pystynkö käyttämään tavanomaisia apuvälineitäni (esim. PC-mikroa, tekstinkäsittelyohjelmia jne.)? <...>
- (E49) Onko paikalla henkilökuntaa, jolta saan nopeasti apua, jos laitteiston yllättäen rikkoutuu kesken tentin? <...>
- (E50) Voinko suorittaa tenttini erillisessä huoneessa, aina kun se on tenttityypin kannalta perusteltua? <...>
- (E51) Saanko lisääikaa, jos esim. väsyn helposti? <...>
- (E52) Voinko pitää tauon tai saada tentin useassa osassa, jos kyseessä on laaja, yhdellä kertaa suoritettava kuulustelu? <...>

| Liite: kustannukset

Olkaa hyvä ja antakaa seuraavat tiedot merkitsemäni kohtien yhteydessä:

- * palvelumuodon kustannukset
- * kuka maksaa kyseisen palvelun
- * mistä voi maassanne anoa rahaa kyseisiin palveluihin.

(F1) Tervydenhoito:

- Tarvitseen hoitoa vakavaan sairauteen (esim. dialyysi, kortisonipistokset MS-tautiin, allergia, astma jne.). Minulla on .....
- Tarvitseen fysioterapiaa
- Tarvitseen puheterapiaa
- Saatan tarvita lyhytaikaista psykologin apua

Voitteko antaa minulle yleisinformaatiota ulkomalaisten terveydenhoidonkustannuksista - sekä vammaisten että ei-vammaisten - ja mahdollisuksista saada korvauksia?

Jos ette voi, antakaa minulle sen organisaation nimi ja osoite, josta voin saada kyseisiä tietoja.

(F2) Liikkuminen:

- liikkumiskoulutusta näkövammaisille
- liikkumisavustaja liikuntavammaisille (kampuksella ja sen ulkopuolella)
- kuljetus sairaalasta huoneeseeni.

(F3) Asuminen:

- Vammaisille varustetun huoneen keskimääräinen hinta (kuten esitetty aiemmin tällä listalla).

(F4) Ateriat:

- Aiheuttaako erityisruokavalio lisäkustannuksia?

(F5) Päivittäiset rutiinit:

Avun kustannukset:

- peseytyminen ja pukeutuminen
- saniteettiapu
- asioitten toimittaminen
- ateroiden valmistaminen
- ruokailu
- kulkeminen huoneeseeni
- kulkeminen huoneeni ulkopuolella (yksityisasiat)
- apu öisin.

(F6) Opiskelumateriaali:

* Transkriptiot:

- pistetekstit:
  - . paperille
  - . levykkeelle
- kohokaaviot
- isotekstikopiot
- kasettinauhoitukset

* Tavalliset valokopiot

* Laitteiston vuokraaminen:

- elektroninen braille-muistiinpanolaitteisto
- PC-mikro
- pistenväylät
- suurentava ohjelma PC-mikroon
- lukutelevisio
- pistetulostimen käyttö
- skannerin käyttö
- tekninen apu, jos laitteisto rikkoutuu

* Henkilökohtainen avustaja:

- muistiinpanojen tekijä
- tulkki (auditiiviset vammat)
- tekstinlukija.

(F7) Urheiluavustaja vammaisopiskelijalle

Svenska

Att Studera utomlands

kontrollista för funktionshindrade studenter

Introduktion

Du funderar på att börja läsa utomlands. Du vill få nya erfarenheter. Utan tvivel inser du att det finns stora skillnader mellan olika universitet, inte bara på det akademiska området utan också på det studiestöd och den studievägledning de erbjuder. Det är särskilt viktigt för funktionshindrade studenter att redan i förväg veta vad för sorts personellt och materiellt stöd de kan förvänta sig. Skillnaderna är kanske ännu större på detta område. Det bästa är att på förhand kontakta dem som är ansvariga för dessa tjänster så att du kan skaffa dig en uppfattning om vilka slags möjligheter som står dig till buds vid ditt värduniversitet.

Syftet med denna kontrollista är att underlätta den uppgiften. Den har sammanställts av uppgifter från alla de olika länderna inom EU.

Det är viktigt, för din egen skull, att du noggrant uppger all dina behov så att den hopsamlade informationen blir så rättvisande som möjligt. Till den änden bör du gå igenom kontrollistans och kryssa för framför de punkter som rör upplysningar du behöver eller krav du måste ställa. Frågeformuläret inleds med ett "allmänt" avsnitt där du kan pricka för olika punkter för att kunna skaffa dig en översiktsbild av universitetet: vad det har att erbjuda och hur det fungerar. Varje "bilaga" för samman aspekter som kan tänkas kräva speciell uppmärksamhet för studenter med ett specifikt handikapp. Om de olika alternativen i ett avsnitt verkar matnyttiga kanske det är bäst att pricka för allesammans. Den sista bilagan rör kostnader.

Kontrollistan finns tillgänglig på danska, engelska, finska, franska, grekiska, holländska, italienska, portugisiska, spanska, svenska, och tyska. När du väl har satt ihop en lista på dina frågor och krav på ditt eget språk och med hjälp av kontrollistans, är det en enkel sak att hitta de förprickade punkterna igen i frågeformuläret på värduniversitetets språk. Du behöver alltså inte översätta några fler frågor själv. Det har redan gjorts åt dig.

Vi önskar dig all lycka och framgång!

Jag önskar studera vid ert universitet under tiden från .....-.....-..... till .....-.....-....
Mitt studieprogram (kurser, ämnen, studienivå) omfattar följande punkter:

Var vänlig besvara ENBART de frågor jag prickat för. Där vinkelparenteser <...> förekommer behöver ni bara skriva J eller N (Ja, Nej) mellan dem.

Jag vore mycket tacksam om ni kunde besvara mina frågor före .....-.....-

Den ansvariga handläggaren för funktionshindrade studenter vid mitt universitet är (namn, adress, telefon, fax):

.....
.....
.....
.....
.....

Ni kan ta kontakt med honom/henne om det behövs.

| Allmänt

Mottagande och information

Mottagnings- och informationstjänster för funktionshindrade studenter

- (A1) Finns det någon dokumentation av de speciella stödåtgärderna för funktionshindrade studenter? Kan ni i så fall skicka mig ett exemplar?
- (A2) Finns det någon till universitetet anknuten samordnare som är ansvarig för åtgärderna för de funktionshindrade studenterna? <...>
- Namn och adress till denna person/organisation: .....
- (A3) Finns det någon samordnare, inte omedelbart knuten till universitetet, som är ansvarig för åtgärderna för de funktionshindrade studenterna? <...>
- Namn och adress till denna person/organisation: .....
- (A4) Kan den för vägledning av funktionshindrade studenter ansvariga personen, närhelst jag behöver det och innan jag anländer, ställa frågor till fakultetspersonal i ledande ställning rörande studieproblem kring mitt handikapp? <...>
- (A5) Finns det universitetsanställda kontaktpersoner och/eller handledare vid de olika fakulteterna, som jag i förväg kan ställa direkta frågor till? <...>
- Vem bör jag kontakta vid min fakultet? .....
- (A6) Kommer det under min första dag vid universitetet att finnas folk tillgängligt för att:
- ta mig från flygplatsen/järnvägsstationen till universitetet? <...>
  - visa mig runt:
    - . de olika universitetsinstitutionerna? <...>
    - . min egen fakultet? <...>
- (A7) Kommer den för åtgärder för funktionshindrade studenter ansvariga personen under min tid vid universitetet att kunna organisera anteckningshjälp och studiebiträde om jag inte alltid kan följa undervisningen (t ex p g a sjukdom/medicinsk behandling)? <...>
- (A8) Måste jag kunna styrka mitt handikapp eller min kroniska sjukdom genom (läkar)intyg? <...>

Ekonomiska bidrag

- (A9) Kan statliga studiebidrag åt funktionshindrade studenter hos er utgå till utländska studenter som endast temporärt befinner sig i landet? <...>
- (A10) Finns det någon form av statligt ekonomiskt stöd för handikappade och/eller deras ledsagare då de utnyttjar de offentliga kommunikationerna? <...>
- (A11) Vilka handlingar erfordras för att komma i åtnjutande av dessa förmåner? .....

Allmänt

- (A12) Finns det en byrå för utländska studenter vid universitetet? <...>
- Namn och adress till en kontaktperson: .....

Universitetet: läge och omgivningar

- (A13) Kan ni skicka mig en karta över universitetet och en stadskarta? <...>
- (A14) Är universitetsbyggnaderna spridda över hela staden? <...>
- Hur stort område täcker de, ungefärligen? .....
  - Är det lätt att förflytta sig från en byggnad till en annan med kommunala färdmedel? <...>

(A15) Ligger alla byggnader på ett och samma universitetsområde? <...>

- Hur stort är detta område, ungefärligen? .....
- Finns det kommunala kommunikationer inom området? <...>
- Hur långt från stadscentrum ligger området? .....
- Hur långt är det till närmaste affärscentrum? .....
- Hur långt är det till närmaste järnvägsstation? .....

(A16) Ligger universitetsbyggnaderna spridda över mer än ett universitetsområde? <...>

- Ligger alla de för mig relevanta undervisningslokalerna i ett och samma område? <...>
  - . Hur stort är i så fall detta område? .....
- Ligger de för mig relevanta undervisningslokalerna spridda över mer än ett område? <...>
  - . Ligger i så fall de olika områdena på gångavstånd från varandra (ca 1 km)? <...>
    - . Är det lätt att ta sig från det ena området till det andra via kommunala kommunikationer? <...>
      - Hur långt är det i medeltal till stadscentrum från dessa områden? .....
      - Hur långt är det i medeltal till närmaste afför från dessa områden? .....
      - Hur långt är det i medeltal till järnvägsstationen? .....

(A17) Är det ibland svårt att ta sig fram till undervisningslokalerna på grund av snö och is? <...>

- Under vilka månader gäller i så fall detta? .....
- Hur länge varar dessa svårigheter i genomsnitt? .....

Bibliotek

(A18) Finns det ett centralt universitetsbibliotek? <...>

(A19) Finns det därutöver ett antal andra bibliotek? <...>

(A20) Finns det bara spridda bibliotek? <...>

Inkvartering

(A21) Finns det en central bostadsförmedling? Adress: .....

(A22) Finns det studentbostäder på universitetsområdet eller mycket nära det område där de flesta av mina undervisningslokaler ligger? <...>

- Kan jag hyra ett rum tillsammans med två eller flera andra studenter? <...>
- Finns det enkelrum? <...>
- Finns det enkelrum med toalett och dusch? <...>
- Finns det kök? <...>
- Umgås studenterna i någon högre utsträckning med varandra? <...>
- Finns det telefon i huset? <...>

(A23) Om det bara finns studentbostäder tillgängliga på längre avstånd från mina undervisningslokaler, är det då lätt att ta sig dit med kommunala kommunikationer? <...>

- Är det även i detta fall möjligt att hyra ett rum tillsammans med två eller flera andra studenter? <...>

- Finns det enkelrum? <...>

- Finns det enkelrum med toalett och dusch? <...>

- Finns det kök? <...>

- Umgås studenterna i någon högre utsträckning med varandra? <...>

- Finns det telefon i huset? <...>

(A24) Är det möjligt för mig att på den privata bostadsmarknaden skaffa bostad nära de lokaler jag oftast kommer att vistas i? <...>

- Är det även i detta fall möjligt att hyra ett rum tillsammans med två eller flera andra studenter? <...>

- Är det i detta fall möjligt att få ett enkelrum i ett hus där det bor flera andra studenter? <...>

- Är det i detta fall möjligt att få ett enkelrum med toalett och dusch i ett hus där det bor flera andra studenter? <...>

- Finns det telefon i huset? <...>

Måltider

(A25) Finns det studentmatsal på universitetet? <...>

(A26) Om det finns flera universitetsområden, finns det då en studentmatsal i närheten av var och ett av dem? <...>

(A27) Finns det en studentmatsal i närheten av de undervisningslokaler jag oftast kommer att använda? <...>

(A28) Kan studenter som måste följa speciella dieter få sin mat hällning ordnad? <...>

Hälsovård

(A29) Har universitetet en studenthälsocentral? <...>

(A30) Gör doktorn hembesök när det behövs? <...>

(A31) Har hälsovården jourtjänst om natten och över veckoslutet och finns det i så fall klara och tydliga anslag om detta? <...>

(A32) Finns det ett sjukhus nära universitetet? <...>

(A33) Kan sjukgymnastik erhållas? <...>

(A34) Kan talterapi erhållas? <...>

(A35) Kan tillfällig psykoterapi erhållas? <...>

Sport och idrott

(A36) Finns det möjligheter till idrottsaktiviteter för funktionshindrade studenter? <...>

(A37) Finns det sådana möjligheter för både funktionshindrade och andra studenter? <...>

(A38) Vem, eller vilken organisation, ansvarar för detta? Namn och Adress: .....

| Bilaga för synskadade studenter

(B1) Hur många blinda och synskadade studenter har tagit sin examen vid universitetet under de senaste fem åren? .....

(B2) Har någon blind student redan genomfört den studiegång jag valt? <...>

(B3) Finns det någon inom universitetet som har särskilt ansvar för vägledning av synskadade studenter? <...>

Namn och Adress: .....

Orientering och förflyttning

(B4) Om det finns några taktila kartor över staden eller universitetet, skulle ni då vänligen kunna skicka dem till mig?

(B5) Kommer det på min ankomstdag att finnas någon tillgänglig som kan hjälpa mig att lära känna mina nya omgivningar (orienterings- och förflyttningssträning)? <...>

(B6) När jag väl fått min orienterings- och förflyttningssträning, kommer jag då att själv kunna förflytta mig inom universitetsområdet? <...>

(B7) Om inte, kommer jag då, t ex p g en trafikfaran, att behöva fortsatt ledsagning? <...>

(B8) Kan ni anordna sådan ledsagning, så att jag kan förflytta mig inom universitetet? <...>

(B9) Kan jag räkna med att få assistans för att kunna förflytta mig utanför universitetsområdet? <...>

(B10) Kan jag ta med mig min ledarhund? <...>

Inkvartering

(B11) Jag behöver en bostad inom eller mycket nära det universitetsområde där mestadelen av undervisningen äger rum. Om detta inte är möjligt, måste jag bo så att det är lätt att komma från bostaden till universitetsområdet med kommunala kommunikationer.

Är det möjligt att få ett rum i ett hus:

- där enkelrummen är bekvämt stora (minst 12 kvm)? <...>
- där det finns ett kök tillgängligt? <...>
- där jag kan be mina medboende att göra mig en del små tjänster (att gå att handla, att skaffa upplysningar, o s v) och där en viss begränsad arbetsfördelning kan ordnas bland de boende? <...>
- där jag kan ha min ledarhund med mig? <...>
- där det finns telefon? <...>

Måltider

(B12) När jag intar mina måltider i studentmatsalen kan jag då räkna med att få hjälp med att:

- välja från menyn? <...>
- bära min bricka? <...>

Studiemateriel och textöverföring

- (B13) Ger universitetet ut tryckta kursplaner? <...>
- (B14) Finns kursplanerna tillgängliga på datordiskett? <...>
- (B15) Finns kursplanerna tillgängliga på ljudband? <...>
- (B16) Behöver man använda referenslitteratur i stor utsträckning? <...>
- (B17) Finns referenslitteraturen tillgänglig på datordiskett? <...>
- (B18) Vem kontaktar man vanligen för att avgöra vilket stoff man behöver inhämta, det vill säga: vilka är de viktiga avsnitten, kapitlen o s v (med tanke på behovet att förstora text eller överföra den till punktskrift):
- samordnaren för funktionshindrade studenter, som sedan tar kontakt med den relevanta undervisningspersonalen? <...>
  - respektive föreläsare direkt? <...>
  - annan institutionspersonal, som t ex handledare eller studievägledare? <...>
- (B19) Finns det någon officiell person eller organisation som man kan ta kontakt med för textförstoring av kursplaner och referenslitteratur eller överföring till punktskrift, datordiskett, eller ljudband? <...>
- Namn och adress: .....
- (B20) Kan man begära framställning av taktila diagram, tabeller, och kurvor? <...>
- (B21) Är det under min tillfälliga ... månader långa, vistelse vid universitetet möjligt att få texter:
- förstorade? <...>
  - överförda till punktskrift? <...>
    - . jag använder 8 punkts punktskrift.
    - . jag använder 6 punkts punktskrift.
  - överförda till ljudband? <...>
  - scannade? <...>
- (B22) Rekommenderar ni att jag innan jag ankommer till universitetet anhåller om följande:
- att bestämt få veta vilket stoff som måste inhämtas? <...>
  - överföring av text till punktskrift? <...>
  - förstoring av text? <...>
  - överföring av text till ljudband? <...>
  - scanning av text? <...>
- (B23) I så fall, hur långt i förväg bör ansökan inlämnas? .....
- (B24) Finns det i ert land eller region ett centralbibliotek där givna kursplaner och referensverk finns tillgängliga:
- förstorade? <...>
  - i punktskrift? <...>
  - på datordiskett? <...>
  - på ljudband? <...>
- Adress: .....
- (B25) Kan man få fotokopior av:
- föreläsningsanteckningar? <...>
  - diagram, tabeller, och kurvor? <...>

- arbetsprojektorbilder? <...>
- (B26) Är det i allmänhet möjligt att kopiera i närheten av undervisningslokalerna? <...>
- (B27) Kan föreläsarna tillhandahålla fotokopior av arbetsprojektorbilder och diagram? <...>
- Vem kan anhålla om detta för mig? Namn och adress: .....
  - Finns det någon som samordnar fotokopieringen? <...>
- (B28) Kommer jag i undervisningen att kunna anlita anteckningshjälp från:
- mina medstudenter? <...>
  - andra personer? <...>
- (B29) Finns det personer tillgängliga som kan högläsa texter för mig? <...>
- (B30) Kan jag lita på att någon kan hjälpa mig med brådkande textöverföringar? <...>

Elektroniska studiehjälpmedel

- (B31) Får man utan inskränkningar använda ljudbandspelare under föreläsningar? <...>
- (B32) Får man utan inskränkningar använda bärbara persondatorer för att föra anteckningar? <...>
- (B33) Var snäll och pricka på följande lista för de hjälpmedel som finns tillgängliga vid universitetet. Efter ett tillgängligt studiehjälpmedel, skriv:
- bokstaven "P" om hjälpmedlet får lånas hem och får användas vid undervisningstillfällena,
  - bokstäverna "NP" om det endast får användas i en särskild lokal
    - . ljudbandspelare med förhöjd avspelningshastighet <...>
    - . persondator <...>
    - . skrivare <...>
    - . ordbehandlingsprogramvara (MS Word, WordPerfect, o s v) <...>
    - . textförstorande programvara <...>
    - . förstorande TV-system <...>
    - . läsbord för synskadade <...>
    - . persondator med syntetiskt tal <...>
    - . vilka språk behärskar talsyntiserarna? .....
    - . elektroniskt system för att föra anteckningar i punktskrift, anslutningsbart till persondator <...>
      - . punktskriftsdisplay med minst 40 tecken <...>
      - . punktskriftsskrivare <...>
      - . textscanner med syntetiskt tal (av typ Kurzweil) <...>
      - . vilka språk behärskar talsyntiserarna? .....
      - . någorlunda autonom textscanner för synskadade (av typ Arkestone Reader) <...>
        - . CD-ROM <...>

- (B34) Finns det personal tillgänglig som kan se till att de olika systemen är kompatibla med varandra och att de samverkar korrekt (t ex anteckningssystem för punktskrift med persondator, med CD-ROM och textscanner med persondator)? <...>
- Är dessa personer universitetsanställda? <...>
  - Inkallas konsultfirmor för detta ändamål? <...>

(B35) Finns det personer som snabbt kan rycka in om den elektroniska utrustningen fallerar?
<...>

Bibliotek

(B36) Är det, i det bibliotek jag kommer att arbeta i, möjligt att:

- koppla en punktskriftsdisplay till en persondator så att jag kan utnyttja katalogerna? <...>
- använda textförstoringsprogramvara på en persondator så att jag kan utnyttja katalogerna? <...>

(B37) Finns det redan i vissa bibliotek sådana arbetsstationer som beskrivits ovan? <...>
I vilka bibliotek? .....

(B38) Finns det förstorande TV-system i det bibliotek jag kommer att arbeta i? <...>

(B39) Finns det personal som kan hjälpa till med att:

- söka i katalogerna? <...>
- ta ner böcker från hyllorna? <...>
- söka efter specifikt angivna artiklar och avsnitt i böckerna? <...>

Vem bör jag ta kontakt med för att beställa dessa tjänster? .....

(B40) Kan jag i biblioteket på det universitetsområde där jag kommer att arbeta få tillgång till en textscanner (av typ Arkestone Reader) som kan användas relativt oberoende av annan utrustning? <...>

(B41) Kan jag läsa den inscannade texten på platsen:

- via en punktskriftsdisplay kopplad till persondatorn? <...>
- via textförstoringsprogramvara på persondatorn? <...>

(B42) Kan vissa tjänster beställas direkt från biblioteket, såsom:

- textscanning? <...>
- textförstoring? <...>
- överföring till punktskrift? <...>
- inläsning på ljudband? <...>

Vem bör jag ta kontakt med för att beställa dessa tjänster? .....

Examination och tentamina

(B43) Finns det bestämmelser vid universitetet som medger att särskilda examinationsförhållanden står till buds för funktionshindrade studenter? <...>

(B44) Kan jag, med tanke på mitt handikapp, få avlägga mina prov och tentamina i en till mina behov anpassad form? <...>

Behövs härtill läkarintyg? <...>

(B45) Kan frågorna:

- läsas upp högt eller spelas in på ljudband? <...>
- tillhandahållas i förstoring? <...>
- tillhandahållas i punktskrift? <...>
- tillhandahållas på datordiskett? <...>

(B46) Kan jag även vid provtillfällena få ha tillgång till mina ordinarie hjälpmedel, sådana som persondator, ordbehandlingsprogram, förstorande TV-system, system för att föra anteckningar i punktskrift? <...>

(B47) Finns det någon som kan reparera min elektroniska utrustning om den plötsligt upphör att fungera under ett provtillfälle? <...>

(B48) Kommer det att finnas någon som skriver ner mina svar? <...>

- (B49) Kommer jag att kunna få prövas enskilt, närmast detta är motiverat av provets art?
 <...>
- (B50) Kommer jag att medges förlängd tentamenstid (t ex på min synskada eller att jag trötts lätt)? <...>
- (B51) Är det möjligt att få en vilopaus eller att splittra provet över två tillfällen i fall då ett långt prov normalt fullgörs i ett sträck? <...>
- (B52) Kan prov och tentamina spridas ut i tiden? <...>

| Bilaga för studenter med särskilda inlärningssvårigheter (t ex dyslexi)

- (C1) Hur många studenter med särskilda inlärningssvårigheter har tagit sin examen vid universitetet under de senaste fem åren? .....
- (C2) Behöver jag uppvisa ett nyligen utfärdat diagnostiskt intyg som bevis för mina särskilda inlärningssvårigheter? <...>

Studiemateriel och textöverföring

- (C3) Ger universitetet ut tryckta kursplaner? <...>
- (C4) Vem kontaktar man vanligen för att avgöra vilket stoff man behöver inhämta, det vill säga: vilka är de viktiga avsnitten, kapitlen o.s.v:
- samordnaren för funktionshindrade studenter, som sedan tar kontakt med den relevanta undervisningspersonalen? <...>
  - respektive lärare direkt? <...>
  - annan institutionspersonal, som t ex studievägledare? <...>
- (C5) Finns det någon officiell person eller organisation som man kan ta kontakt med för:
- inspelning av ljudband? <...> Namn och adress: .....
  - textscanning? <...> Namn och adress: .....
- (C6) Är det under min tillfälliga, ... månader långa, vistelse vid universitetet möjligt att få texter:
- inspelade på ljudband? <...>
  - scannade? <...>
- (C7) Rekommenderar ni att jag innan jag ankommer till universitetet anhåller om följande:
- att bestämt få veta vilket stoff som måste inhämtas? <...>
  - inspelning av text på ljudband? <...>
  - scanning av text? <...>
- (C8) I så fall, hur långt i förväg bör ansökan inlämnas? .....
- (C9) Finns det i ert land eller region ett centralbibliotek där givna kursplaner och referensverk finns tillgängliga på ljudband? <...>
- Adress: .....

Elektroniska studiehjälpmaterial

- (C10) Var snäll och pricka på följande lista för de hjälpmaterial som finns tillgängliga vid universitetet. Efter ett tillgängligt studiehjälpmaterial, skriv:

- bokstaven "P" om hjälpmedlet får lånas hem och får användas vid undervisningstillfällena,
  - bokstäverna "NP" om det endast får användas i en särskild lokal
    - . ljudbandspelare <...>
    - . ljudbandspelare med förhöjd avspelningshastighet <...>
    - . persondator och skrivare <...>
    - . persondator med syntetiskt tal <...>
    - . ordbehandlingsprogramvara (MS Word, WordPerfect, o s v) <...>
    - . textscanner <...>
- (C11) Finns det personer som snabbt kan rycka in om den elektroniska utrustningen fallerar?
<...>

Anteckningar

- (C12) Kommer jag i undervisningen att kunna anlita anteckningshjälp från:
- mina medstudenter? <...>
  - andra personer? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (C13) Är det möjligt att få mina anteckningar kopierade? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? .....
- (C14) Är det i allmänhet möjligt att kopiera i närheten av undervisningslokalerna? <...>
- (C15) Kan föreläsarna tillhandahålla fotokopior av arbetsprojektorbilder och diagram? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (C16) Får man utan inskränkningar använda ljudbandspelare under föreläsningar? <...>
- (C17) Får man utan inskränkningar använda bärbara persondatorer för att föra anteckningar?
<...>

Bibliotek

- (C18) Kan jag be bibliotekspersonalen att hjälpa mig att söka efter böcker i katalogerna?
<...>

Examination och tentamina

- (C19) Finns det bestämmelser vid universitetet som medger att särskilda examinationsförhållanden står till buds för funktionshindrade studenter? <...>
- (C20) Kan jag, med tanke på mitt handikapp, få avlägga mina prov och tentamina i en till mina behov anpassad form? <...>
- (C21) Behövs härtill läkarintyg? <...>
- (C22) Kan frågorna:
- läsas upp högt eller spelas in på ljudband? <...>
  - tillhandahållas i skriftlig form? <...>
- (C23) Kommer det att finnas någon som skriver ner mina svar? <...>
- (C24) Kan jag även vid provtillfällena få ha tillgång till mina ordinarie hjälpmedel, sådana som persondator, ordbehandlingsprogram med stavningskontroll o s v? <...>

- (C25) Finns det någon som kan reparera min elektroniska utrustning om den plötsligt upphör att fungera under ett provtillfälle? <...>
- (C26) Kommer jag att kunna få prövas enskilt, närmast detta är motiverat av provets art? <...>
- (C27) Kommer jag att medges förlängd tentamenstid (långsam läsning)? <...>
- (C28) Är det möjligt att få en vilopaus eller att splittra provet över två tillfällen i fall då ett långt prov normalt fullgörs i ett sträck? <...>

| Bilaga för döva och hörselskadade studenter

- (D1) Hur många döva och hörselskadade studenter har tagit sin examen vid universitetet under de senaste fem åren? .....
- (D2) Har någon döv eller hörselskadad student redan genomfört den studiegång jag valt? <...>
- (D3) Finns det någon inom universitetet som har särskilt ansvar för vågledning av hörselskadade studenter? <...> Namn och adress: .....

Inkvartering

- (D4) Är det möjligt att få en bostad i en anläggning där studenterna håller kontakt med varandra? <...>
- (D5) Kan jag få ett rum där brandlarmets (och andra alarmsystems) ljussignaler kompletterats med blinkande ljussignaler? <...>

Daglig kommunikation med omvärlden

- (D6) Kan jag för mitt normala dagliga behov att kommunicera med omvärlden räkna med att ha tillgång till:
- läppavläsare? <...>
  - teckenspråkstolk? <...>
    - . Vilket teckenspråk använder tolken? .....
    - . Vilka kvalifikationer har tolkarna? .....
  - annan personlig assistans? <...>
- (D7) Kommer jag att ha tillgång till någon form av texttelefon? <...>
- (D8) Kan jag nå samordnaren för funktionshindrade studenter via det systemet? <...>

Studiemateriel

- (D9) Vem kontaktar man vanligen för att avgöra vilket stoff man behöver inhämta, det vill säga: vilka är de viktiga avsnitten, kapitlen o s v:
  - samordnaren för funktionshindrade studenter, som sedan tar kontakt med den relevanta undervisningspersonalen? <...>
  - respektive lärare direkt? <...>

- annan institutionspersonal, som t ex studievägledare? <...>
- (D10) Kommer jag att ha tillgång till personlig assistans? <...>

Elektroniska studiehjälpmmedel

- (D11) Var snäll och pricka på följande lista för de hjälpmmedlet som finns tillgängliga vid universitetet. Efter ett tillgängligt studiehjälpmmedel, skriv:
- bokstaven "P" om hjälpmmedlet får lånas hem och får användas vid undervisningstillfällena,
  - bokstäverna "NP" om det endast får användas i en särskild lokal
    - . persondator och skrivare <...>
    - . ordbehandlingsprogramvara (MS Word, WordPerfect, o s v) <...>
    - . bärbar hörselslinga <...>
min hörapparats frekvensmodulering är .....
    - . trådlös mikrofonutrustning att användas när hörselproblem uppstår <...>
- (D12) Finns det personal tillgänglig som kan se till att de olika systemen är kompatibla med varandra och att de samverkar korrekt (t ex eliminering av mikrofonstörningar)? <...>
- (D13) Finns det personer som snabbt kan rycka in om den elektroniska utrustningen fallerar? <...>
- (D14) Måste jag meddela läraren i förväg om jag avser att använda trådlös mikrofonutrustning? <...>
- (D15) Tar samordnaren för funktionshindrade studenter initiativet i sådana fall? <...>
- (D16) Finns det hörselslingor i de undervisningslokaler jag kommer att utnyttja? <...>
- (D17) Kommer jag vid undervisningstillfällena att ha tillgång till:
- läppavläsare? <...>
  - teckenspråkstolk? <...>
- (D18) Kan jag nå fakultetens kontaktpersoner/sekreterare via någon form av texttelefon? <...>

Anteckningar

- (D19) Kommer jag i undervisningen att kunna anlita anteckningshjälp från:
- mina medstudenter? <...>
  - andra personer? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (D20) Är det möjligt att få mina anteckningar kopierade? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (D21) Måste jag själv ombesörja kopieringen? <...>
- (D22) Är det i allmänhet möjligt att kopiera i närlheten av undervisningslokalerna? <...>
- (D23) Kan föreläsarna tillhandahålla fotokopior av arbetsprojektorbilder och diagram? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (D24) Är det möjligt för mig att på förhand få skriftliga kommentarer till filmer, diabilder, och ljudband? <...>

Examination och tentamina

- (D25) Finns det bestämmelser vid universitetet som medger att särskilda examinationsförhållanden står till buds för funktionshindrade studenter? <...>
- (D26) Kan jag, med tanke på mitt handikapp, få avlägga mina prov och tentamina i en till mina behov anpassad form? <...>
Behövs härtill läkarintyg? <...>
- (D27) Kan tentamensfrågorna tillhandahållas i skriftlig form? <...>
- (D28) Kommer jag att ha tillgång till personlig assistans (t ex tolk)? <...>
- (D29) Kan jag även vid provtillfällena få ha tillgång till mina ordinarie hjälpmedel, sådana som trådlös mikrofonutrustning? <...>
- (D30) Finns det någon som kan reparera min elektroniska utrustning om den plötsligt upphör att fungera under ett provtillfälle? <...>
- (D31) Kommer jag att kunna få prövas enskilt, närmest detta är motiverat av provets art? <...>

| Bilaga för rörelsehindrade studenter

Förflyttning

- (E1) Är de kommunala färdmedlen lämpade för rullstolsbundna trafikanter? <...>
- (E2) Anordnas speciella transporter (t ex via minibuss) för rullstolsbundna studenter när de behöver:
- ta sig till universitetet? <...>
- förflytta sig inom universitetsområdet? <...>
- transport av personliga skäl? <...>
Namn och adress till den ansvariga personen/organisationen: .....
- (E3) Kan rullstolsbundna lätt använda taxi? <...>
- (E4) Kan jag, som rullstolsbunden, få personlig assistans när jag behöver förflytta mig till och från och inom universitetsområdet? <...>
- (E5) Finns det särskilda parkeringsplatser för handikappade på det område där mestadelen av min undervisning äger rum? <...>

Inkvartering

Här nedan ges olika exempel på bostäder och deras tillgänglighet, fall A - F. De avses speglar behoven hos personer med varierande grad av rörelsehinder, från de lätta till de svårare.

- * Om det finns studentbostäder på eller mycket nära det universitetsområde där mestadelen av min undervisning äger rum talar vi om fall A.
- * Om studentbostäderna ligger längre bort utgör detta inte ett oöverstigligt hinder för mig, under förutsättning att:
- det mellan bostad och undervisningslokaler finns:
  - . ändamålsenliga offentliga kommunikationer (fall B)
  - . ändamålsenliga offentliga kommunikationer lämpade för trafikanter i rullstol (fall C)
  - . ändamålsenliga offentliga kommunikationer lämpade för trafikanter i elektrisk rullstol (fall D)

- en ändamålsenlig pendel i ett trafiknät som lämpar sig för trafikanter i alla typer av rullstolar (fall E)
- det finns parkeringsplatser för handikappade nära bostaden (fall F)

Behov

(E6) Jag lider av ett lätt rörelsehinder. Kan ni, under förutsättningarna i fall A, B, eller F, ge mig ett rum:

- med tillgång till toalett och dusch och kök på samma plan? <...>
- med toalett och dusch? <...>
- med toalett och dusch och med tillgång till kök? <...>
- i ett hus där jag kan räkna med att mina medboende kommer att göra mig en del små tjänster (att gå ärenden och liknande)? <...>

Kan i ovanstående fall en viss begränsad arbetsfördelning ordnas med de medboende fungerande som vårdassistenter? <...>

(E7) Jag kan själv klara högst .... trappor med trappräcke, om högst ... trappsteg var. Jag behöver, under de förutsättningar som beskrivs i fall A, B, eller F, ett rum på bottenvåningen eller möjligtvis något högre upp men under alla förhållanden så att villkoren ovan är uppfyllda. Kan ni skaffa mig ett sådant rum:

- med toalett och dusch? <...>
- med toalett och dusch och tillgång till kök på samma plan? <...>
- med tillgång till toalett och dusch på samma plan? <...>
- med tillgång till toalett och dusch och kök på samma plan? <...>

(E8) Jag klarar inte trappor. Jag söker bostad enligt förutsättningarna i fall A, C, E, eller F. Det får inte finnas några trappsteg vid ingången, d v s det måste finnas en ramp eller en stol- eller rullstolshiss där och antingen måste det finnas hiss eller måste rummet ligga på bottenvåningen. Kan jag få ett sådant rum:

- med toalett och dusch? <...>
- med toalett och dusch och tillgång till kök på samma plan? <...>
- med tillgång till toalett och dusch på samma plan? <...>
- med tillgång till toalett och dusch och kök på samma plan? <...>

(E9) Jag kan inte förflytta mig utan rullstol. Jag söker bostad enligt förutsättningarna i fall A, C, E, eller F. Kan ni skaffa mig ett rum i ett tillgängligt hus, d v s ett där det vid ingången finns:

- högst ett trappsteg? <...>
- en rullstolsramp? <...>
- en rullstolshiss? <...>

(E10) Jag kan inte förflytta mig utan rullstol. Kan ni skaffa mig ett rum i ett lämpligt hus, d v s antingen måste det finnas hiss (minimimått 1,10m x 1,40m) eller måste rummet ligga på bottenvåningen. Dörröppningarna måste vara minst 0,8m breda och det måste finnas rum att manövrera en rullstol med 1,5m vändradie. Kan jag få ett sådant rum:

- med toalett och dusch? <...>
- med rullstolsanpassad toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till toalett och dusch och kök? <...>
- med obehindrad tillgång till rullstolsanpassad toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till rullstolsanpassad toalett och dusch och kök? <...>

(E11) Jag kan inte förflytta mig utan elektrisk rullstol. Jag söker bostad enligt förutsättningarna i fall A, D, E, eller F. Kan ni skaffa mig ett rum i ett tillgängligt hus, d v s ett där det vid ingången finns:

- högst 20mm nivåskillnad mellan två olika nivåer? <...>
- en rullstolsramp? <...>
- en rullstolshiss? <...>

(E12) Jag kan inte förflytta mig utan elektrisk rullstol. Kan ni skaffa mig ett rum i ett lämpligt hus, d v s antingen måste det finnas hiss (minimimått 1,10m x 1,40m) eller måste rummet ligga på bottenvåningen. Dörröppningarna måste vara minst 0,8m breda och det måste finnas rum att manövrera en rullstol med 1,5m vändradie. Kan jag få ett sådant rum:

- med toalett och dusch? <...>
- med rullstolsanpassad toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till toalett och dusch och kök? <...>
- med obehindrad tillgång till rullstolsanpassad toalett och dusch? <...>
- med obehindrad tillgång till rullstolsanpassad toalett och dusch och kök? <...>

(E13) Finns det ett särskilt utrymme för mig att ladda min elektriska rullstol? <...>

(E14) Finns det telefon i den typ av bostad jag söker? <...>

Dagliga aktiviteter

(E15) Kan ni tillhandahålla mig daglig hjälp i begränsad utsträckning (med t ex tvättning, påklädning, inköp, resor, matlagning och matning)? <...>

(E16) Kan jag räkna med hjälp dygnet runt (med t ex tvättning, påklädning, toalettbesök, inköp, matlagning, matning, tvätt, resor)? <...>

(E17) Kommer den person som ger mig hjälp dygnet runt att kunna bo på samma ställe som jag? <...>

Måltider

(E18) Finns det, på det universitetsområde där mestadelen av min undervisning äger rum, studentmatsal tillgänglig för rullstolsbundna (se ovan under 'inkvartering' för de krav detta medför)? <...>

(E19) Kan jag få hjälp med att välja från menyn (om jag är kortvuxen eller sitter i rullstol)? <...>

(E20) Kan jag få hjälp med att bära min bricka? <...>

(E21) Finns det rullstolsanpassad toalett i anslutning till studentmatsalen? <...>

(E22) Finns det särskilda parkeringsplatser reserverade för handikappade vid studentmatsalen? <...>

Hälsovård

(E23) Kommer jag att kunna erhålla regelbunden sjukgymnastbehandling? <...>

(E24) Kan behandlingen ges på mitt rum? <...>

(E25) Kommer jag att kunna be om vård på mitt rum (injektioner, katetrar, allmän vård, o s v)? <...>

Undervisningslokaler

* Byggnader som jag ska kunna utnyttja måste fylla följande krav (såväl vid ingången som inomhus):

- det måste finnas trappräcken
- det får inte finnas fler än ... trappsteg
- nivåskillnaden mellan två nivåer får inte överstiga ... cm.

(E26) Finns det minst en ingång, till de undervisningslokaler jag kommer att behöva använda mest, som uppfyller dessa villkor? <...>

(E27) Är det möjligt att komma in i undervisningslokalerna med rullstol? <...>

(E28) Finns det en rullstolsanpassad toalett i anslutning till de undervisningslokaler jag kommer att behöva använda mest? <...>

(E29) Finns det en rullstolsanpassad toalett på "mitt" universitetsområde? <...>

(E30) Finns det en rullstolsanpassad toalett på alla de olika universitetsområden där jag har undervisning? <...>

Bibliotek

(E31) Kan man komma in med rullstol på det bibliotek jag kommer att utnyttja mest? <...>

(E32) Kan jag be bibliotekspersonalen att hjälpa mig att ta ner böcker från hyllorna? <...>

(E33) Finns det en rullstolsanpassad toalett på det bibliotek jag kommer att utnyttja mest? <...>

(E34) Om jag inte kan komma in på biblioteket, kan jag då:

- beställa och låna hem böcker? <...>
- be att få angivna artiklar funna och fotokopierade? <...>

Elektroniska studiehjälpmedel

(E35) Var snäll och pricka på följande lista för de hjälpmedel som finns tillgängliga vid universitetet. Efter ett tillgängligt studiehjälpmedel, skriv:

- bokstaven "P" om hjälpmedlet får lånas hem och får användas vid undervisningstillfällena,

- bokstäverna "NP" om det endast får användas i en särskild lokal
  - . ljudbandspelare <...>
  - . ljudbandspelare med förhöjd avspelningshastighet <...>
  - . persondator och skrivare <...>
  - . ordbehandlingsprogramvara (MS Word, WordPerfect, o s v) <...>
  - . textscanner <...>

(E36) Finns det personer som snabbt kan rycka in om den elektroniska utrustningen fallerar? <...>

Anteckningar

- (E37) Kommer jag i undervisningen att kunna anlita anteckningshjälp från:
- mina medstudenter? <...>
  - andra personer? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (E38) Kommer jag utanför undervisningen att kunna anlita anteckningshjälp från någon?
<...>
- (E39) Är det möjligt att få mina anteckningar kopierade? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (E40) Måste jag själv ombesörja kopieringen? <...>
- (E41) Är det i allmänhet möjligt att kopiera i närheten av undervisningslokalerna? <...>
- (E42) Kan föreläsarna tillhandahålla fotokopior av arbetsprojektorbilder och diagram? <...>
- Vem kommer att ansvara för ansökan om detta? Namn och adress: .....
- (E43) Får man använda ljudbandspelare under föreläsningar? <...>
- (E44) Får man använda bärbara persondatorer för att föra anteckningar? <...>

Examination och tentamina

- (E45) Finns det bestämmelser vid universitetet som medger att särskilda examinationsförhållanden står till buds för funktionshindrade studenter? <...>
- (E46) Kan jag, med tanke på mitt handikapp, få avlägga mina prov och tentamina i en till mina behov anpassad form? <...>
- Behövs härtill läkarintyg? <...>
- (E47) Kommer det att finnas någon som skriver ner mina svar? <...>
- (E48) Kan jag även vid provtillfällena få ha tillgång till mina ordinarie hjälpmmedel, sådana som persondator, ordbehandlingsprogram, osv? <...>
- (E49) Finns det någon som kan reparera min elektroniska utrustning om den plötsligt upphör att fungera under ett provtillfälle? <...>
- (E50) Kommer jag att kunna få prövas enskilt, närmest detta är motiverat av provets art?
<...>
- (E51) Kommer jag att medges förlängd tentamenstid (t ex på att jag tröttas lätt)? <...>
- (E52) Är det möjligt att få en vilopaus eller att splittra provet över två tillfällen i fall då ett långt prov normalt fullgörs i ett sträck? <...>

| Bilaga: kostnader

Skulle ni vänligen för alla de nedan för prickade punkterna kunna tillhandahålla upplysningar om:

- * kostnaden för tjänsten
- * vem som måste betala för tjänsten
- * vilken hjälp som står till buds i ert land för att täcka kostnaden

- (F1) Hälsovård:

- Jag behöver viss behandling för en allvarlig sjukdom (t ex njurdialys, kortisonbehandling för MS, allergi, astma, o s v); jag lider av.....
- Jag behöver sjukgymnastik
- Jag behöver talterapi
- Jag kommer möjligen att behöva tillfällig psykoterapi.

Kan ni ge mig några allmänna upplysningar om sjukvårdskostnader för utlänningsar - både för de som har och de som inte har något funktionshinder - och om möjligheterna till kostnadstäckning genom bidrag?

Om inte, var då snäll och ge mig namn och adress till någon organisation som kan ge mig dessa upplysningar.

(F2) Förflyttning

- Orienterings- och förflyttningsträning för synskadade studenter
- Anpassningslärare för orienterings- och förflyttningsträning
- Transport från sjukhus till bostad.

(F3) Inkvartering

- Genomsnittliga kostnader för särskilt anpassade rum (sådana som förprickats i kontrollistan ovan).

(F4) Måltider

- Medför särskild dietmat extra kostnader?

(F5) Daglig hjälp

Hjälpkostnader:

- för tvättning och påklädning
- för toaletthjälp
- för ärenden
- för matlagning
- för matning
- för förflyttningar inom hemmet
- för förflyttningar utom hemmet (personliga)
- för natthjälp.

(F6) Studiemateriel

* Textöverföring till:

- punktskrift:
  - . på papper
  - . på datordiskett
- taktila diagram
- förstorade utskriftskopior
- ljudband

* Fotokopior

* Förhyrning av utrustning:

- elektroniskt system för att föra anteckningar i punktskrift
- persondator
- punktskriftsdisplay
- textförstorande programvara
- förstorande TV-system
- punktskriftsskrivare
- scanner

- * - teknisk hjälp när utrustningen fallerar
- Personlig hjälp:
  - anteckningshjälp
  - tolk (för hörselskadade)
  - textuppläsare.

(F7) Sport och idrotts-hjälp för funktionshindrade studenter